

STAN SANITARNY POWIATU OSTROWIECKIEGO 2022

Powiatowa Stacja
Sanitarno - Epidemiologiczna
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Szanowni Państwo,

Zgodnie z delegacją zawartą w art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) przedstawiam Państwu raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu ostrowieckiego w 2022 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonuje zadania należące do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim zgodnie z kompetencjami i zadaniami określonymi w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz aktach wykonawczych.

Priorytetem dla Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim było monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu ostrowieckiego oraz podejmowanie działań wynikających z potrzeb bieżącej sytuacji epidemiologicznej.

Spadek liczby zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w 2022 r. skutkował odwołaniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii i wprowadzeniem z dniem 16 maja 2022 r. stanu zagrożenia epidemicznego. Pomimo poprawy sytuacji epidemiologicznej wynikającej ze zmniejszenia liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2 organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nieustannie podejmowały wielopłaszczyznowe działania przeciwepidemiczne obejmujące przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, obsługę elektronicznych systemów EWP i SEPIS, prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu ograniczenie transmisji wirusa, promocję kampanii szczepień przeciwko COVID-19 oraz kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych w powyższym zakresie.

W 2022 r. nowe wyzwanie dla naszego kraju stanowiło masowe przekraczanie granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Powyższa sytuacja miała wpływ także na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Oprócz ww. zadań w trybie ciągłym Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła wszelkie ustawowe i właściwe rzeczowo działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego.

Publikacja obejmuje ocenę warunków zdrowotnych we wszystkich obszarach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Uwzględnia również dane statystyczne i analizy z działalności wynikającej ze sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenia działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

Realizacja powyższych zadań miała charakter stały i długoterminowy, a organizacja pracy i zaangażowanie kadry zapewniły podejmowanie skutecznych działań w odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Na bieżąco monitorowano i egzekwowano od osób odpowiedzialnych przestrzeganie przepisów i norm z zakresu szeroko rozumianego zdrowia publicznego.

Jestem przekonana, że ta publikacja, stanowi faktyczne kompendium wiedzy na temat zadań i roli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym działań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu i przysłuży się instytucjom publicznym, jednostkom samorządu terytorialnego, a także innym, zainteresowanym podmiotom w realizacji działań podejmowanych w obszarze zdrowia publicznego.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. realizuje swoje zadania zgodnie z opracowaną i wdrożoną Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych celem przetwarzania danych osobowych zgodnie z przepisami obowiązującego prawa oraz ich ochrony przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego informuję, że pełny tekst raportu oraz aktualności na temat działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> oraz naszym profilu w mediach społecznościowych.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ostrowcu Św.*

Wioletta Adamczyk - Nowak

Spis treści

WSTĘP	7
1. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKЦИИ SANITARNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM ORAZ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2	19
1.1. Charakterystyka działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19	19
1.2. Działania informacyjne/promocyjne i współpraca z podmiotami/urzędami	20
1.3. Ogniska epidemiczne związane z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2	22
1.4. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim	22
1.5. Zestawienia statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim	23
1.6. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)/ Praca w ramach Wirtualnej Stacji do obsługi Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)	25
WNIOSKI	25
2. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	27
2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych	30
2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego	36
WNIOSKI	37
2.3. Realizacja programu szczepień ochronnych	38
3. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA	43
Wprowadzenie	43
3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę	43
3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek <i>Legionella sp.</i>	46
WNIOSKI	47
4. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	49
4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	51
4.2. Ocena oddziaływania na środowisko	52
4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej	54
4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)	55
WNIOSKI	57
5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	59
Wprowadzenie	59
5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń	59
5.2. Inne działania	65
WNIOSKI	66
6. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	67
6.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego	67
6.2. Ogólna ocena podmiotów leczniczych	69
6.3. Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	72

6.4. Praktyki zawodowe	75
6.5. Dezynfekcja i sterylizacja.....	76
6.6. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	76
6.7. Stosowanie środków ochrony indywidualnej/ postępowanie z bielizną	77
6.8. Aparatura i sprzęt medyczny, wyroby medyczne	78
WNIOSKI	78
7. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY.....	79
7.1. Zakres kontroli warunków pracy	79
7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne	81
7.3. Nadzór nad warunkami pracy	82
7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń.....	82
7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi.....	85
7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny.....	85
7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi	87
7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy	87
7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi	88
7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.	89
7.11. Choroby zawodowe	91
7.12. Inne działania.....	91
WNIOSKI	92
8. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	93
8.1. Stan sanitarno - techniczny placówek.....	95
8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.....	98
8.3. Warunki pracy ucznia.....	100
8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji.....	106
8.5. Działania związane z zapobieganiem zakażeniom oraz rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2.....	109
8.6. Nowe zagrożenia	110
8.7. Inne działania	111
WNIOSKI	112
9. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA ORAZ WYTWÓRNI I MIEJSC OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.....	113
9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego	113
9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	117
9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów.....	118
9.4. Działania podejmowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.	123
9.5. Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia.....	128

WNIOSKI	130
10.PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	133
10.1. Programy edukacyjne	133
10.2. Interwencje nieprogramowe	139
10.3. Inne przedsięwzięcia w ramach profilaktyki i promocji zdrowia.....	143
WNIOSKI.....	155
11.PODSUMOWANIE.....	157
SPIS TABEL.....	167
SPIS WYKRESÓW	168
SPIS ZDJĘĆ	169

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania wynikające z Ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) i została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania, sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie ostrowieckim wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z grudnia 2021 roku do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022 roku celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. w 2022 r. było:

Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Ogólne kierunki działania jednostek PIS realizowane w poszczególnych komórkach organizacyjnych w 2022 r. obejmowały:

W zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, w tym żywności prozdrowotnej

- Podejmowanie działań w ramach systemu RASFF i systemu AAC.
- Prowadzenie wzmożonego nadzór nad zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy.
- W ramach kontroli sanitarnych w nadzorowanych zakładach uwzględnianie oceny spełniania wymagań prawnych, w szczególności w zakresie: zanieczyszczeń żywności, w tym mikrobiologicznych i chemicznych, stosowania substancji dodatkowych do żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także nad zakładami produkcji produktów gotowych do spożycia.
- Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Realizowanie „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2022 rok”.
- Dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
- Dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie, zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
- W ramach programu „Better training for safer food” zapewnienie udziału pracowników PIS w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.

- Realizowanie Planu działania na rok 2022 dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi Inspekcjami, zgodnie z Porozumieniem z dnia 22.12.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym.
- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności na etapie produkcji, importu i obrotu, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogaconych, określonych w szczególności w przepisach ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, rozporządzenia nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylającego dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009.
- Wzmożenie nadzoru nad sprzedażą internetową (również nielegalną) suplementów diety w szczególności zawierających substancje i składniki roślinne, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety, określone w Uchwale Zespołu do spraw Suplementów Diety działającego przy Radzie Sanitarно-Epidemiologicznej.
- Prowadzenie na bieżąco bazy danych obiektów branży żywnościowej, będących pod nadzorem PIS.
- Prowadzenie bazy danych wyników badania próbek, pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności.
- Wdrażanie działań naprawczych, wynikających z kontroli i audytów dot. bezpieczeństwa żywności.
- Prowadzenie nadzoru nad produkcją, importem oraz obrotem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogacanej.
- Prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji), ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogacanej.

W zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody

- Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w sytuacji stanu epidemii.
- Prowadzenie szkoleń wewnętrznych pracowników w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody.

1. Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym szczególnie poprzez dokonywanie ocen bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, prowadzenie kontroli oraz wykonywanie badań jakości wody służącej do zaopatrzenia ludności zgodnie z ustalonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej planem działania na dany rok, o którym mowa w § 20 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Uzgadnianie, przedkładanych przez podmioty prowadzące zbiorowe zaopatrzenie w wodę, harmonogramów pobierania próbek wody oraz zakresu wykonywanych badań w danym roku.
- Prowadzenie nadzoru nad wywiązywaniem się podmiotów prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem.
- Opiniowanie i zatwierdzanie oceny ryzyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, przedkładanych przez podmioty realizujące zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia przez ludzi.
- Opracowywanie komunikatów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zawierających m.in. zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzkiego oraz przekazywanie do właściwych podmiotów w sposób umożliwiający bezzwłoczne ich rozpowszechnianie konsumentom.
- Prowadzenie nadzoru nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody.
- Prowadzenie nadzoru oraz kontroli jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp., w tym wykonywanie badań (w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego) jakości ciepłej wody użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
- Współpraca z zarządzającymi nieruchomościami/właścicielami obiektów szpitalnych w zakresie nadzoru nad występowaniem bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w ciepłej wodzie użytkowej.
- Podejmowanie działań, w tym badanie jakości wody, w zakresie występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w przypadku wystąpienia zgłoszenia lub podejrzenia zachorowania na legionelozę w budynkach zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej oraz podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
- Prowadzenie nadzoru w zakresie występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w obiektach wskazanych w zgłoszeniach, przesyłanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP-PZH-PIB punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Nadzoru nad Chorobą Legionistów (ELDSNet) w Polsce, przypadków legionelozowego zapalenia płuc u turystów podróżujących po terytorium RP oraz przesyłanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego i NIZP-PZH-PIB bieżących informacji o stanie faktycznym w związku ze zgłoszeniami.
- Stała i czynna współpraca z podmiotami realizującymi zbiorowe zaopatrzenie w wodę w zakresie wnioskowanych zgód na odstępstwo od dopuszczalnych parametrów z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (weryfikowanie kompletu dokumentacji oraz monitorowanie postępów w zakresie prowadzonych działań naprawczych

przez cały czas trwania decyzji), przekazywanie dokumentacji do jednostki szczebla nadrzędnego oraz sprawozdań kwartalnych do Głównego Inspektoratu Sanitarnego o podejmowanych przez podmioty działaniach w celu przywrócenia wartości parametrycznej parametru, na który udzielono odstępstwa.

- Prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi (Woda-Excel) w sposób zapewniający kompletność i rzetelność danych.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, podmiotów wykorzystujących wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia, w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach zamieszkania zbiorowego lub podmiotach działających na rynku spożywczym, urzędzeń wodociągowych, miejsc pobierania próbek wody objętych monitoringiem jakości wody, metod i środków uzdatniania wody do spożycia, parametrów badania wody oraz materiałów konstrukcyjnych dla poszczególnych elementów infrastruktury wodociągowej.
- Wydawanie okresowych ocen jakości wody oraz dokonywanie obszarowych ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2. Bezpieczeństwo kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego wykazu kąpielisk sporządzanych na podstawie uchwał rady gminy w celu przedstawienia Komisji Europejskiej listy kąpielisk przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego harmonogramów poboru próbek wody oraz terminów otwarcia i zamknięcia sezonu kąpielowego dla każdego kąpieliska z wykazu kąpielisk.
- Prowadzenie internetowego Serwisu Kąpieliskowego w sposób umożliwiający ciągłą, wielostronną i szybką wymianę danych, która zapewni kompletność i niezbędną jakość informacji.
- Upowszechnianie i propagowanie internetowego Serwisu Kąpieliskowego.
- Prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach (Woda-Excel) w sposób zapewniający kompletność i rzetelność danych.
- Stała i czynna współpraca ze społecznościami lokalnymi i organami samorządowymi w celu propagowania i budowania świadomości władz samorządowych o znaczeniu organizowania kąpielisk.
- Wyznaczanie punktów pobierania próbek wody z kąpielisk do badań.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego i aktualizowanie listy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, sporządzonej na podstawie uchwał rady gminy, która zapewni kompletność i niezbędną jakość informacji.
- Prowadzenie kontroli i badań jakości wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli zgodnie z właściwością.
- Nadzorowanie wykonywania badań jakości wody w kąpieliskach zgodnie z ustalonym z organizatorami kąpielisk harmonogramami pobierania próbek oraz weryfikowanie harmonogramów pobierania próbek.
- Nadzorowanie wykonania przez organizatorów badań jakości wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w czasie ich funkcjonowania.

- Dokonywanie ocen jakości wody w kąpieliskach i w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
- Dokonywanie klasyfikacji jakości wody w kąpieliskach.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do raportu dla Komisji Europejskiej w sprawie jakości wody w kąpieliskach.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzeń Ministra Zdrowia dotyczących kąpielisk: rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

3. Bezpieczeństwo wody na pływalniach.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących jakości wody na pływalniach.
- Nadzorowanie wykonywania badań jakości wody na pływalniach, zgodnie z ustalonym z zarządzającym pływalnią harmonogramem poboru próbek wody.
- Wykonywanie doraźnych badań wody na pływalniach oraz przed wydaniem zbiorczej rocznej oceny, czy woda na pływalni odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 oraz z 2021 r. poz. 349).
- Dokonanie zbiorczej rocznej oceny przydatności wody na pływalni.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów pływalni – dbanie o prawidłową klasyfikację obiektów.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W dziedzinie higieny komunalnej

- Prowadzenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej, nieruchomościami oraz środkami transportu publicznego, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (dostosowanie zakresu i liczby kontroli do zagrożenia i ryzyka oraz na bieżąco, nie rzadziej niż 2 razy w roku, aktualizowanie wykazów ww. obiektów).
- Dokonanie oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku w odniesieniu do obiektów użyteczności publicznej.
- Prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- Współpraca z pionem Higieny Pracy w zakresie prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych w kontekście nadzoru nad spełnianiem wymogów postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.
- Prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- Prowadzenie nadzoru nad spełnieniem wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium.
- Dokonanie oceny stanu sanitarnego województwa za rok 2021 w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych i przesłanie wyników do GIS.

- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i spotkaniach oraz prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla pracowników.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Higieny Komunalnej.

W dziedzinie higieny pracy

- Monitorowanie liczby wpływających wniosków oraz wydanych decyzji w zakresie stwierdzenia choroby zawodowej Covid-19.
- Nadzorowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie chorób zawodowych.
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych (realizacja zamierzenia w latach 2021-2022).
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Higieny Pracy.

Działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna w zakresie chorób zakaźnych

- Realizacja działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID 19.
- Prowadzenie działań kontrolnych nad sposobem realizacji Programu Szczepień Ochronnych przez świadczeniodawców.
- Sprawowanie nadzoru dotyczącego informowania o obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie rzetelnego prowadzenia dokumentacji, dotyczącej obowiązkowych szczepień ochronnych.
- Sprawowanie nadzoru w związku z przypadkami uchylania się od obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby prawnie do tego zobowiązane.
- Realizowanie zadań wierzyciela obowiązku szczepień ochronnych wobec osób prawnie zobowiązanych.
- Każdorazowo jako wierzyciel obowiązku szczepień, zaskarżanie bezczynności organów egzekucyjnych w przypadku przewlekłości postępowań egzekucyjnych.
- Sprawowanie nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy, na podległym terenie, obowiązku zgłaszania organom PIS niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Kontynuowanie bieżącej działalności przeciwepidemicznej oraz nadzoru epidemiologicznego w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. 2022 r., poz. 1657, z późn. zm.).

- Prowadzenie bieżącej działalności przeciwepidemicznej, w szczególności w zakresie chorób występujących ogniskowo, stanowiących szczególny problem zdrowotny w kontekście sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju, krajów UE oraz państw sąsiadujących.
- Współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu ognisk zakażeń szpitalnych, czynników alarmowych oraz doskonalenie działań przeciwepidemicznych w zakresie nadzoru nad opracowywaniem ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, oddechową, kontaktową w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.
- Wzmożenie współpracy pomiędzy pionem epidemiologii a pionami bezpieczeństwa żywności oraz higieny środowiska PIS w zakresie prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach chorób przenoszonych drogą pokarmową (wiodąca rola pionu epidemiologii).
- Wzmożenie nadzoru nad warunkami hospitalizacji osób zakażonych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi o szczególnej zjadliwości lub oporności (czynnikami alarmowymi) z uwzględnieniem zapewnienia odpowiednich pomieszczeń, warunków ogólnotechnicznych i środków ochrony osobistej dla personelu, służących zapewnieniu bezpieczeństwa personelowi i innym pacjentom.
- Kontynuowanie działań związanych z funkcjonowaniem systemu nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą Sentinel, zwłaszcza w obszarze diagnostyki mikrobiologicznej.
- Kontynuowanie działań mających na celu przygotowanie struktur PIS na wypadek pojawienia się w kraju osoby chorej na chorobę wysoce zakaźną i szczególnie niebezpieczną (np. wirus Zika, gorączkę Ebola), z uwzględnieniem takich elementów przygotowań, jak m.in. doprecyzowanie planów i procedur reagowania, dokonanie przeglądu wyposażenia i ewentualne uzupełnienie go, dokonanie niezbędnych uzgodnień w zakresie współpracy z innymi zaangażowanymi służbami na terenie województwa.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie epidemiologii oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.
- Prowadzenie działań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, w tym dotyczącej działań przeciwepidemicznych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych, jako skutecznej metody profilaktyki chorób zakaźnych.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży

- Sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi:
 - w obiektach edukacji, opieki, wychowania dzieci i młodzieży, w tym w szkołach, przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, placówkach oświatowo-wychowawczych, żłobkach, klubach dziecięcych, a także w szkołach wyższych,
 - wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie higieny procesów nauczania i wychowania.
- Opracowywanie meldunków z wypoczynku zimowego oraz letniego dzieci i młodzieży.
- Sporządzanie informacji o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego.
- Dokonanie oceny posiadania certyfikatów wyposażenia i sprzętu w szkołach i placówkach.
- Dokonanie oceny stanu sanitarnego województwa za rok 2021.
- Umożliwienie i prowadzenie szkoleń oraz spotkań dla pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w zakresie ww. zagadnień.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Higieny Dzieci i Młodzieży.

Nadzór nad chemikaliami

- Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń grupy roboczej ds. prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, działającej przy Komisji Europejskiej.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do sprawozdania przedkładanego Międzynarodowemu Organowi Kontroli Środków Odurzających INCB w zakresie prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.
- Koordynowanie i prowadzenie działań związanych z nadzorem nad nowymi substancjami psychoaktywnymi.
- Współpraca z Prezesem Biura do spraw Substancji Chemicznych w obszarze nadzoru nad przestrzeganiem przepisów z zakresu nowych substancji psychoaktywnych oraz prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.
- Prowadzenie rejestru przypadków zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, w tym zgonów oraz wprowadzanie danych do Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych.
- Wzmocnienie współpracy z podmiotami leczniczymi w aspekcie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc i zgonów spowodowanych zażyciem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.
- Prowadzenie nadzoru nad produktami kosmetycznymi, w tym kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia dot. zakazu stosowania pirytionianu cynku w produktach kosmetycznych (stosowanie od 1 marca 2022 r.).
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń grupy roboczej, stałego komitetu i PEMSAC dot. produktów kosmetycznych.
- Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz detergentami.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach oraz uczestniczenie w realizacji wybranych projektów tego Forum, w tym realizacja zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF10 dotyczącego zintegrowanej kontroli produktów chemicznych.
- Prowadzenie nadzoru w zakresie produktów biobójczych.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń Podgrupy Forum ds. rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych (Biocidal Products Regulation Subgroup), działającej w ramach Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów oraz uczestniczenie w realizacji wybranych projektów tej Podgrupy, w tym realizacja wspólnotowego projektu BEF 2 dotyczącego kontroli produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych/niezatwierdzonych substancji czynnych.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do raportu dla Komisji Europejskiej w zakresie obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.
- Współpraca z Prezesem Biura do spraw Substancji Chemicznych w zakresie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami oraz ustalenie harmonogramu poboru prób wyrobów tytoniowych.

- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, produktów kosmetycznych, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.

W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących m.in.:
 - projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego,
 - gminnych projektów rewitalizacji,
 - projektów planów remediacji,
 - warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie,
 - strategicznej oceny oddziaływania na środowisko koncepcji, planów, programów i innych dokumentów,
 - oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w obiektach istniejących i planowanych (m.in. projektowanie, zmiana sposobu użytkowania, dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych, uzyskiwanie odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy), w szczególności obiektów i urządzeń objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i spotkaniach oraz prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla pracowników w zakresie ww. zagadnień.
- Dokonanie oceny stanu sanitarnego powiatu w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego za 2021 rok.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W zakresie komunikacji społecznej i promocji zdrowia

- Koordynacja i realizacja programów edukacyjnych realizowanych w placówkach edukacyjnych, w szczególności dotyczących zagadnień mogących bezpośrednio wpływać na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży, w tym programów edukacyjnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, „Trzymaj formę” oraz „Bieg po zdrowie”.
- Inicjowanie oraz monitorowanie realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych, w szczególności dotyczących zagadnień mogących bezpośrednio wpływać na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży, w tym również odnoszące się do kształtowania prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

- Monitorowanie i gromadzenie publikacji w mediach, w tym w mediach społecznościowych, dotyczących GIS i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Tworzenie pozytywnego wizerunku GIS i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.
- Prowadzenie mediów społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) dla GIS oraz koordynowanie działań w mediach społecznościowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.
- Informowanie społeczeństwa o najważniejszych uwarunkowaniach stanu zdrowia, zagrożeniach, zasadach i metodach zapobiegania oraz efektach przedsięwzięć prowadzonych przez GIS i PIS.
- Tworzenie pozytywnego wizerunku PIS w środkach masowego przekazu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) wykaz systemów wymiany informacji w PSSE w Ostrowcu Św. obejmuje następujące systemy:

- System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi;
- Krajowy System Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS);
- System Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi;
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach;
- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim obejmuje swoim nadzorem powiat ostrowiecki liczący 102552 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r.) tj.:

- 3 miasta: Ostrowiec Św., Ćmielów, Kunów;
- 1 gminę miejską: Ostrowiec Św.;
- 2 gminy wiejsko-miejskie: Ćmielów, Kunów;
- 3 gminy wiejskie: Bałtów, Bodzechów, Waśniów.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie czynniki środowiskowe były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych.

W 2022 r. przeprowadzono **9714** kontroli oraz wizytacji, wydano **240** decyzji merytorycznych i **198** decyzji płatniczych, **57** postanowień, **2** tytuły wykonawcze, nałożono **33** mandaty karne na kwotę **6620 zł** oraz zajęto **145** stanowisk w zakresie zadań nadzoru zapobiegawczego.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, wody z kąpielisk i basenów, nadzoru nad środkami zastępczymi pobrano do badań **408** prób, w tym **156** prób wody, **252** prób żywności.

W celu oceny warunków nauczania wykonano **747** badań, w tym 15 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych, 363 obciążeń uczniów ciężarem tornistrów oraz 369 badań dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z wymogami ergonomii oraz wykonano **1833** oznaczeń fizycznych.

W dalszym ciągu doskonalono system zarządzania w działalności kontrolnej w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17020 gwarantując uzyskiwanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia ludzkiego.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą z tablic wynikowych sprawozdań statystycznych za rok 2022 realizowanych przez PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

2022 rok był kolejnym rokiem, w którym organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowały działania związane z sytuacją epidemiologiczną wynikającą z zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Czynności podejmowane przez Pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej miały umocowanie prawne w przepisach określających zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi wywołanej tym wirusem. Efektywność pracy optymalizowały przygotowane dla inspekcji sanitarnej rozwiązania cyfrowe do obsługi procesów reagowania na stan epidemii i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu.

Nowym wyzwaniem w roku sprawozdawczym mającym wpływ na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej było masowe przekraczanie granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził aktywne działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego na nadzorowanym terenie w związku z sytuacją związaną z napływem uchodźców do naszego kraju.

Wszelkie informacje dotyczące działań prowadzonych w 2022 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim celem zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego lokalnego społeczeństwa zawarto w kolejnych rozdziałach niniejszej publikacji.

1. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKЦИИ SANITARNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM ORAZ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2

W 2022 r. nadal istotnym tematem w ochronie zdrowia była działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna dotycząca zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Dzięki postępującej transformacji cyfrowej oraz automatyzacji wewnętrznych procesów Państwowej Inspekcji Sanitarnej praca w powyższym zakresie była realizowana cyfrowo.

1.1. Charakterystyka działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

W 2022 r. epidemia COVID-19 znacznie spowolniła. W dniu 28 marca 2022 r. weszły w życie przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 679), które zniosły obowiązek izolacji i kwarantanny.

Osoby odbywające w dniu wejścia w życie niżej wskazanego rozporządzenia kwarantannę, izolację albo izolację w warunkach domowych były obowiązane zakończyć tę kwarantannę, izolację albo izolację w warunkach domowych na dotychczasowych zasadach.

Utrzymany został obowiązek zakrywania, przy pomocy maseczki, ust i nosa w budynkach, w których jest prowadzona działalność lecznicza oraz w aptekach.

Z dniem 16 maja 2022 r. na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 maja 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 1025) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Stan zagrożenia epidemicznego to zwiększone prawdopodobieństwo powstania epidemii. Oznacza formalne uznanie danego terenu za teren, na którym istnieją warunki i znacznego stopnia prawdopodobieństwo wystąpienia epidemii.

Zniesienie stanu epidemii uzasadnione było poprawą stanu epidemiologicznego w Polsce, zmniejszeniem gwałtownego rozprzestrzeniania się zakażeń i zmniejszeniem liczby osób

hospitalizowanych. Natomiast wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego pozwoliło utrzymać pewną gotowość legislacyjną rozwiązań, a jednocześnie został wysyłany do społeczeństwa sygnał, że sytuacja i ocena ryzyka są zdecydowanie lepsze.

W 2022 r. do czasu zniesienia prawnego obowiązku izolacji i kwarantanny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. prowadził działalność ukierunkowaną na realizację zadań mających na celu zapobieganie i ograniczanie szerzenia się transmisji wirusa SARS-CoV-2. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne, opracowywano zgłoszenia przypadków zachorowań na COVID-19 w oparciu o System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). Przeprowadzono również kontrole sanitarne obejmujące swoim zakresem przestrzeganie reżimów sanitarnych przewidzianych w przepisach prawa oraz w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Po 28 marca 2022 r. i zniesieniu prawnego obowiązku izolacji i kwarantanny utrzymany został monitoring poziomu zagrożenia epidemiologicznego i przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych z osobami z potwierdzonym zachorowaniem na COVID-19.

Działania podejmowane przez Pracowników Inspekcji Sanitarnej miały umocowanie prawne w przepisach określających zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej tym wirusem.

W powyższym zakresie zastosowanie miały przepisy:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 473);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 679 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji w warunkach domowych, kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 680 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.).

Do zakresu stałych czynności wykonywanych przez pracowników Inspekcji Sanitarnej należało prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych i przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych.

Przez całą dobę 7 dni w tygodniu dla interesantów dostępny był numer alarmowy telefonu Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Istotne informacje na temat wirusa SARS-CoV-2, trwającej kampanii #SzczepimySię były także na bieżąco aktualizowane i zamieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.2. Działania informacyjne/promocyjne i współpraca z podmiotami/urzędami

W ramach działalności przeciwepidemicznej skoncentrowanej na zapobieganiu i ograniczeniu szerzenia się transmisji wirusa SARS-CoV-2 Inspekcja Sanitarna współpracowała z instytucjami publicznymi, podmiotami, przedsiębiorcami wykonującymi prace na rzecz obywateli.

1.2.1. Współpraca z podmiotami leczniczymi

Przez cały okres epidemii COVID-19 prowadzono ścisłą współpracę z pracownikami podmiotów leczniczych w zakresie ustalania danych kontaktowych do pacjentów z potwierdzonym zakażeniem

w kierunku SARS-CoV-2 lub osób przez nie upoważnionych do kontaktu, celem sprawowania nadzoru epidemiologicznego, w tym prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych i monitorowania sytuacji wynikającej z zagrożenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego.

Do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie przekazywano plakaty #SzczepimySię z wykazem punktów szczepień na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego oraz Apele DDM z numerami telefonów dotyczącymi szczepień oraz tematyki COVID-19.

1.2.2. Współpraca z organami prowadzącymi/dyrektorami szkół i placówek oświatowo - wychowawczych

W związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą zakażeń SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził działania w zakresie współpracy z dyrektorami szkół i placówek.

W związku z potwierdzonymi dodatnimi wynikami badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2 u pracowników i uczniów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził dochodzenia epidemiologiczne m.in. weryfikując osoby zakażone i nakazując poddanie się obowiązkowej kwarantannie w miejscu zamieszkania osobom z kontaktu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. rozpatrzył pozytywnie 60 wniosków dyrektorów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie dotyczących wyrażenia opinii w sprawie wprowadzenia nauczania hybrydowego w szkołach.

1.2.3. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim/Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu ostrowieckiego

W trakcie przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych z osobami objętymi izolacją domową oraz poddanymi obowiązkowej kwarantannie pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim pozyskiwali informacje nt. ewentualnej potrzeby pomocy ze strony ośrodków pomocy społecznej w związku z ograniczoną możliwością przemieszczania się tych osób. Sporządzano codzienne wykazy osób zgłaszających potrzebę uzyskania wsparcia ze strony ośrodków pomocy społecznej i przesyłano je do ośrodków właściwych ze względu na miejsce odbywania kwarantanny/ izolacji poszczególnych osób.

Charakter wsparcia był ustalany indywidualnie w drodze kontaktu pracowników MOPS/GOPS z osobami wskazanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.2.4. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim

W działaniach podejmowanych celem ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa Inspekcja Sanitarna prowadziła ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim.

KPP w Ostrowcu Świętokrzyskim udostępniano wnioskowane ze zbioru danych osobowych niezbędne informacje nt. osób objętych kwarantanną bądź izolacją domową zgodnie z zakresem wskazanym przez wnioskodawcę w pismach.

W oparciu o przesłane z Komendy Powiatowej Policji/ Komisariatów Policji notatki urzędowe dotyczące naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 sporządzone przez funkcjonariuszy policji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim dokonywał naruszenia ww. obowiązku wszczynając postępowania administracyjne skutkujące wydaniem stosownych decyzji.

W przypadku braku bądź zamieszczenia błędnych numerów telefonów we wpisach wprowadzonych do systemu EWP i SEPIS dotyczących osób zakażonych SARS-CoV-2 lub osób z kontaktu, funkcjonariusze KPP dokonywali niezbędnych ustaleń i właściwe dane kontaktowe przekazywali pracownikom PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.3. Ogniska epidemiczne związane z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

Na wynik zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w 2022 r. wpływały przede wszystkim małe rozproszone ogniska domowe oraz pojedyncze przypadki zakażeń występujące m.in. na terenach zakładów pracy, instytucji, które nie musiały być powiązane ze sobą epidemiologicznie i mogło występować kilka jednocześnie źródeł zakażenia (np. chorzy współdomownicy).

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim powziął informacje o wystąpieniu 5 ognisk epidemicznych związanych z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 wśród pacjentów Wielospecjalistycznego Szpitala w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Do PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim wpłynęły raporty zgłoszenia ognisk epidemicznych z 3 oddziałów szpitalnych.

Łącznie w ogniskach epidemicznych zachorowanie na COVID-19 potwierdzono u 22 osób, w ramach dochodzenia wykonano 197 badań.

1.4. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim

1.4.1. Decyzje administracyjne wydane przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wydał:

- 3 decyzje o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za naruszenie obowiązku poddania się kwarantannie;
- 2 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku podczas sprawowania pieczy nad dziećmi dopuszczając do naruszenia przez nie obowiązku kwarantanny.

Ustalania naruszenia ww. obowiązku organ administracji każdorazowo czynił w oparciu o przesłane przez Komendę Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim notatki urzędowe sporządzone przez funkcjonariuszy KPP Ostrowiec Świętokrzyskim dotyczące naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

1.4.2. Przeprowadzone kontrole/wizytacje w ramach monitoringu – spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID 19 i przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju spowodowaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono kontrole sanitarne w siedzibach jednostek kontrolowanych, tj: w obiektach handlowych i usługowych, gastronomicznych, hotelach, sklepach mała – i wielkopowierzchniowych, obiektach prowadzących działalność związaną z poprawą kondycji fizycznej, na stacjach paliw, w żłobkach, w salonach fryzjerskich i kosmetycznych, w aptekach oraz placówkach pocztowych.

Podczas kontroli pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim odnosząc się do obowiązujących przepisów prawnych, uwzględniając aspekt przeciwepidemiczny w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

poddawali ocenie realizację wymogów dotyczących m.in. zapewnienia dostępności środków do dezynfekcji w obiektach, zasłaniania ust i nosa przez pracowników obsługi, przestrzegania limitów osób.

Łącznie od stycznia do marca 2022 r. przeprowadzono 852 kontrole oraz wizytacje w ramach monitoringu spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID-19.

Za nieprzestrzeganie obostrzeń wynikających z przepisów wyżej cytowanego aktu prawnego na osoby dopuszczające się wykroczenia nałożono 8 mandatów karnych na łączną kwotę 170 zł.

Ogółem w 2022 r. do PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim wpłynęła 1 interwencja wniesiona przez obywatela w sprawach związanych z COVID-19. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził czynności wyjaśniające w przedmiotowej sprawie.

1.5. Zestawienia statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim

1.5.1. Raport zakażeń koronawirusem

Łącznie w roku sprawozdawczym na COVID-19 zachorowało 5005 osób, spośród których 506 osób było hospitalizowanych, co stanowiło 10,11% wszystkich chorych. Hospitalizowani byli pacjenci objawowi i/lub obciążeni chorobami współistniejącymi, u których istniało ryzyko ciężkiego przebiegu choroby. U większości osób zakażonych wystąpiły objawy choroby o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu. Osoby te wyzdrowiały bez konieczności hospitalizacji.

Dla porównania w 2021 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 6106 osób a hospitalizacji wymagało 913 pacjentów z potwierdzonym zachorowaniem COVID-19.

Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2022 r.

Tabela 1. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2021 r. oraz 2022 r.

Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2021 r. oraz 2022 r.								
Kwartał	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
Rok	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Zachorowania	2320	4045	1354	126	32	635	2400	199
Hospitalizacja	397	345	144	23	4	84	368	54
Zgony	76	59	65	3	4	1	79	0

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2022 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w I kwartale 2022 r. Zakażenie potwierdzono łącznie u 4045 mieszkańców powiatu ostrowieckiego (u 1088 osób w styczniu 2022 r., 2064 – w lutym 2022 r. oraz 893 – w marcu 2022 r.).

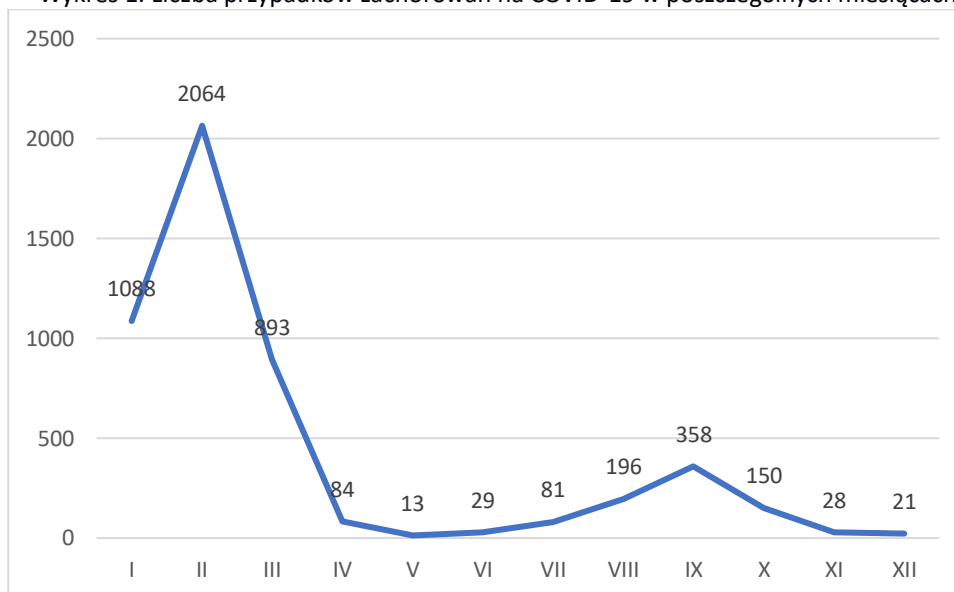
Znaczny wzrost zachorowań na COVID-19 odnotowano także w III kwartale 2022 r. Liczba potwierdzonych przypadków zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w powyższym kwartale wyniosła 635 (81 – w lipcu, 196 – w sierpniu 2022 r., 358 – we wrześniu).

W II i IV kwartale roku sprawozdawczego nastąpił spadek zachorowań na COVID-19 (odpowiednio 126 oraz 199 odnotowanych przypadków).

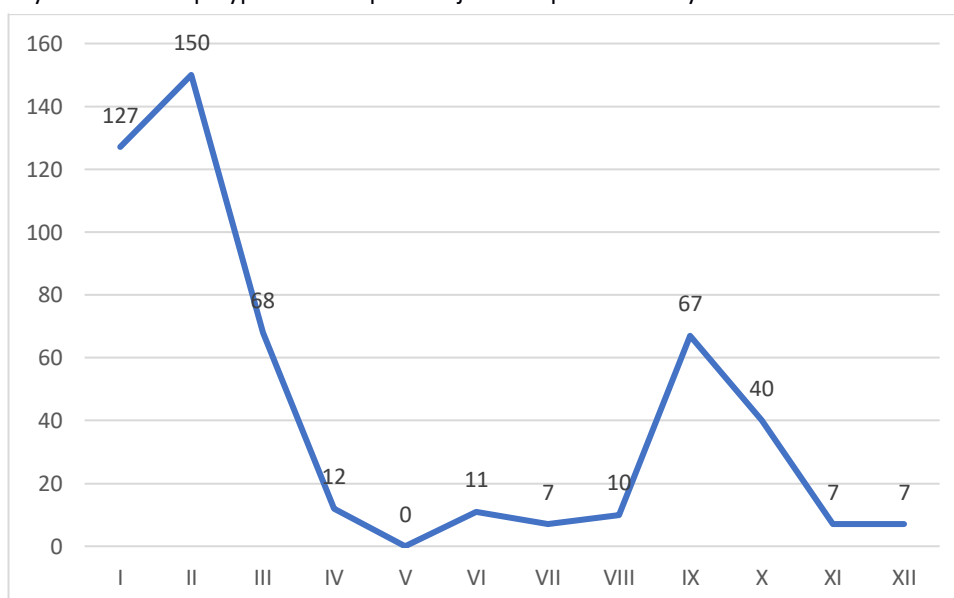
Ze zwiększoną zachorowalnością na COVID-19 w I kwartale roku sprawozdawczego związana była także większa liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19. Od stycznia do marca 2022 r. leczenia szpitalnego wymagało 59 chorych z potwierdzonym COVID-19.

Dla porównania w 2021 r. szczególnie trudna sytuacja epidemiologiczna związana z epidemią COVID-19 wystąpiła na przełomie I i II kwartału oraz w IV kwartale roku (2320 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w I kwartale, 1354 – w II kwartale, 2400 – w IV kwartale).

Wykres 1. Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.

Wykres 2. Liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19.

1.5.2. Wymiana informacji o zakażeniach – raportowanie do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach/urzędów

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie opracowywali i przesyłali do organów nadrzędnych raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej w powiecie ostrowieckim w zakresie COVID-19.

Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach przesyłano w ustalonych terminach i okresach rozliczeniowych raporty nt. bieżącej sytuacji epidemiologicznej tj.:

- raporty dot. zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych NOP;
- raporty kontroli obiektów (m.in. galerii handlowych, zakładów pracy, obiektów kultu religijnego, innych obiektów, zakładów żywienia zbiorowego, stoków narciarskich) uwzględniające liczbę kontroli/ wizytacji, liczbę mandatów karnych, pouczeń;
- podawano informację nt. „sytuacji epidemiologicznej w placówkach całodobowej opieki oraz hospicjach”;
- przesyłano meldunki z informacją o liczbie otrzymanych z Policji notatek urzędowych dot. naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz liczbie wydanych decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej i kwocie nałożonych kar.

1.6. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)/ Praca w ramach Wirtualnej Stacji do obsługi Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)

W 2022 r. podstawowym narzędziem pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania wirusa SARS-CoV-2 był System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), czyli oparty o usługę API system do wprowadzania danych, zapewniający cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią.

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. ogółem za pośrednictwem systemu SEPIS opracowano 5564 spraw związanych z tematyką COVID-19 dotyczących mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Integracja SEPIS z systemem Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP) oraz Systemem Rejestracji Wywiadów Elektronicznych (SRWE) umożliwiła skoordynowanie nadzoru nad osobami zakażonymi SARS-CoV-2.

W I kwartale roku sprawozdawczego stosowany był system pracy dotyczący realizacji zadań należących do właściwości miejscowej poszczególnych PSSE. W powyższym okresie utrzymano wsparcie Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach w obsłudze zgłoszeń przypadków zachorowania na COVID-19 dodanych do Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

Od kwietnia 2022 r. zgodnie z dyspozycją obsługa Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) była realizowana także w ramach Wirtualnej Stacji.

WNIOSKI

W 2022 r. nadal jednym z priorytetowych zadań w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego, realizowana w ramach działalności przeciwepidemicznej wynikającej z zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną w powiecie, prowadząc czynności o charakterze prewencyjnym i podejmując działania w zakresie ograniczenia transmisji wirusa w oparciu o obowiązujące akty prawne i zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

Cyfrową obsługę procesów związanych z COVID-19 zapewniał teleinformatyczny System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) oraz system Ewidencji Wjazdów do Polski.

Łącznie w 2022 r. zachorowało 5005 osób z terenu powiatu ostrowieckiego. 506 pacjentów w przebiegu choroby było hospitalizowanych. Dla porównania w 2021 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 6106 osób a hospitalizacji wymagało 913 pacjentów z potwierdzonym zachorowaniem COVID-19.

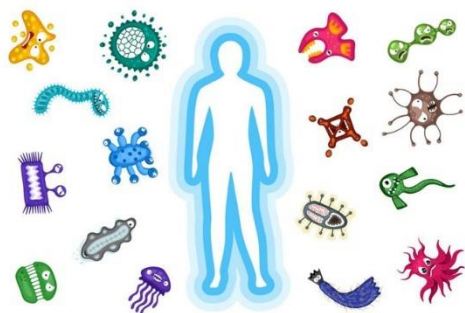
Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2022 r.

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2022 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w I kwartale 2022 r. tj. 4045 potwierdzonych przypadków zakażeń. Kolejny znaczący wzrost zachorowania na COVID-19 odnotowano w III kwartale 2022 r. – 635 przypadków.

Najczęściej do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim wpływały informacje o nowych potwierdzonych przypadkach zachorowania na COVID-19 nie powiązanych z ogniskami epidemicznymi.

W 2022 r. liczba zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 uległa zmniejszeniu w porównaniu do 2021 r. Pomimo iż wirus w dalszym ciągu stanowił zagrożenie dla określonych grup ryzyka, w roku sprawozdawczym notowano mniejszą liczbę osób, które zdecydowały się na szczepienie przeciw COVID-19.

2. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

W 2022 r. nadal jednym z priorytetowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego, realizowana w ramach działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej dotyczącej zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Z osobami zakażonymi przeprowadzono wywiady i dochodzenia epidemiologiczne, prowadzono monitoring występujących ognisk. Aktywnie analizowano sytuację epidemiologiczną w powiecie ostrowieckim między innymi: prowadzono rejestry osób zakażonych oraz zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych, w których jedną z przyczyn był COVID-19.

Jednocześnie realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej t.j.:

- kontynuowano bieżącą działalność przeciwepidemiczną oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.),
- prowadzono nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i dystrybucją szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

Dane epidemiologiczne zbierano w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi na podstawie zgłoszeń zachorowań po ich wcześniejszej weryfikacji i rejestracji w oparciu o definicje przypadków chorób zakaźnych stosowane na potrzeby nadzoru epidemicznego.

Nie rejestrowano jednostek chorobowych wymagających uruchamiania systemu wczesnego ostrzegania takich jak: błonica, botulizm, brucelozą, cholera, dżuma, ospa prawdziwa, wirusowe gorączki krwotoczne.

Oprócz działań standardowych w 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim uczestniczyła w zintegrowanym systemie nadzoru nad grypą i innymi wirusami oddechowymi opartego na systemie SENTINEL. W ramach systemu 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z terenu powiatu ostrowieckiego, którzy wyrazili chęć współpracy pobierało wymazy od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do diagnostyki wirusologicznej wraz z danymi epidemiologicznymi. Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Kielcach przekazano 15 prób pobranych od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do dalszego genotypowania. Dane dotyczące identyfikacji wirusa grypy są przesyłane do Zakładu Badania Wirusów Grypy – Krajowego Ośrodka ds. Grypy, który opracowuje zbiorcze raporty i przesyła je na odpowiednie platformy WHO i ECDC tworząc system wczesnego ostrzegania w sytuacji epidemii i pandemii wirusa grypy.

W pobranych materiałach biologicznych stwierdzono obecność:

- w 6 przypadkach RNA wirusa grypy typu A podtypu H3,
- w 1 przypadku RNA wirusa grypy typu A podtypu H1N1 2009 pandemic.

W 2022 r. w PSSE w Ostrowcu Św. zarejestrowano łącznie 12855 przypadków chorób zakaźnych (2021 r. – 8464), w tym 823 osoby były hospitalizowane z powodu zachorowań. W związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 odnotowano 5005 zachorowań, w tym 506 osób hospitalizowano. Zgłoszono 65 zgonów z powodu zakażeń lub chorób zakaźnych, w tym 2 z powodu gruźlicy płuc oraz 63 zgony, w których jedną z przyczyn było zachorowanie na COVID-19. W ramach podjętych działań nadzorowych przeprowadzono ogółem 7698 wywiadów epidemiologicznych.

W 2022 r. określono tendencje wzrostowe zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w stosunku do poprzedniego roku t.j. w zachorowaniach na:

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus (2022 r. - 67,77/100 tys.; 2021 r. -11,06/100 tys.),
- boreliozę (2022 r. - 18,57/100 tys.; 2021 r. - 15,67/100 tys.),
- ospę wietrzną (2022 r. - 747,37/100 tys.; 2021 r. - 175,21/100 tys.),
- lambliozę (2022 r. - 4,64/100 tys.; 2021 r. - 0,92/100 tys.),
- wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe (2022 r. - 4,64/100 tys.; 2021 r. - 1,84/100 tys.),
- grypę i zachorowania grypopodobne (2022 r. - 6170,21/100 tys.; 2021 r. - 1747, 57/100 tys.).

W 2022 r. liczba osób zaszczepionych p/wścieklicznie z powodu pokąsań przez nieznanne zwierzęta w stosunku do poprzednich lat sprawozdawczych utrzymują się na podobnym poziomie (2022 r. -17, 2021 r. - 17, 2020 r. - 14).

Wskaźniki zapadalności oscylujące w granicach zbliżonych do wartości z minionego roku kalendarzowego odnotowano w zachorowaniach:

- salmonellozę (2022 r. - 3,93/100 tys.; 2021 r. - 13,83/100 tys.),
- styczość i narażenie na wścieklicznę/potrzeba szczepień (2022 r. - 15,78/100 tys.; 2021 r. - 15,67/100 tys.),
- nagminne zapalenie przyusznic (2022 r. - 2,78/100 tys.; 2021 r. - 1,84/100 tys.).

Spadek zachorowań zarejestrowano w przypadku zakażeń wirusem SARS-CoV-2. W 2022 r. - 5005 przypadków zachorowań na COVID-19 (w 2021 r. - 6106).

W związku z zachorowaniami na COVID-19 hospitalizowano 506 osób.

Tendencje spadkowe notowano również w przypadku biegunek u dzieci do lat 2 (w 2022 r. - 17, w 2021 r. - 24 zachorowania).

Sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim można określić jako stabilną. W 2022 r. zgłoszono 18 przypadków gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie, w 2021 r. - 13, w 2020 r. - 17, w 2019 r. - 15 przypadków zachorowań na tę jednostkę chorobową.

Prowadzony nadzór epidemiologiczny objął 36 osób chorych i z kontaktu z chorymi.

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową, w 2021 r. zanotowano 2 choroby występujące ogniskowo. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus. Do zachorowań doszło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 4 osoby, zachorowało 2 osoby, dzieci w wieku od 0-14 lat. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a członkowie rodziny nadzorowi epidemiologicznemu.

Zarejestrowano 4 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, zdiagnozowano posocznicę w 3 przypadkach, w 1 przypadku nieokreślono choroby. 1 przypadek dotyczył kleszczowego zapalenia mózgu oraz 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A.

W 2022 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, tężca, krztuśca, błławicy, ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0 do 14 lat, a także odry.

Szczegółową liczbę przypadków zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2019-2020-2021-2022.

Lp.	Jednostka chorobowa	2019 r.		2020 r.		2021 r.		2022 r.		
		Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	
1.	Salmonellozy-zatrucia pokarmowe	28	25,42	10	9,17	15	13,83	15	13,93	
2.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus	71	64,47	13	14,16	12	11,06	73	67,77	
3.	Biegunki u dzieci do	83	75,36	32	29,36	24	22,13	17	15,78	
4.	Lamblioza	10	9,08	1	0,91	1	0,92	5	4,64	
5.	Borelioza	19	17,25	14	12,84	17	15,67	20	18,57	
6.	Tęžec	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.	Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.	Płonica	13	11,80	10	9,17	3	2,76	6	5,57	
9.	Zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	Wirusowe określone, nieokreślone	3	2,72	1	0,91	1	0,92	2	1,86
		Kleszczowe	1	0,90	0	0	0	0	1	0,93
10.	Choroba	0	0	0	0	0	0	0	0	
11.	Róża	20	18,16	9	8,25	7	6,45	10	9,28	
12.	Ospa wietrzna	446	404,98	136	124,81	190	175,21	805	747,37	
13.	Różyczka	0	0	0	0	0	0	0	0	
14.	Świnka	2	1,81	3	2,75	2	1,84	3	2,78	
15.	Wirusowe zapalenia wątroby	typu A	0	0	0	0	0	0	1	0,93
		typu B	3	2,72	0	0	1	0,92	0	0
		typu C	5	4,54	1	0,91	2	1,84	5	4,64
		Inne i nieokreślone	0	0	1	0,91	0	0	0	0
16.	Styczność i narażenie na wściekliznę	19	17,25	14	12,84	17	15,67	17	15,78	
17.	Bąblowica	0	0	1	0,91	0	0	0	0	
18.	Grypa	4282	3888,23	2541	2331,96	1895	1747,57	6646	6170,21	
19.	Grypa wywołana wirusem A/H1N1v	0	0	0	0	0	0	0	0	
20.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	0	0	2788	25587,37	6106	5630,97	5005	4646,69	

2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych

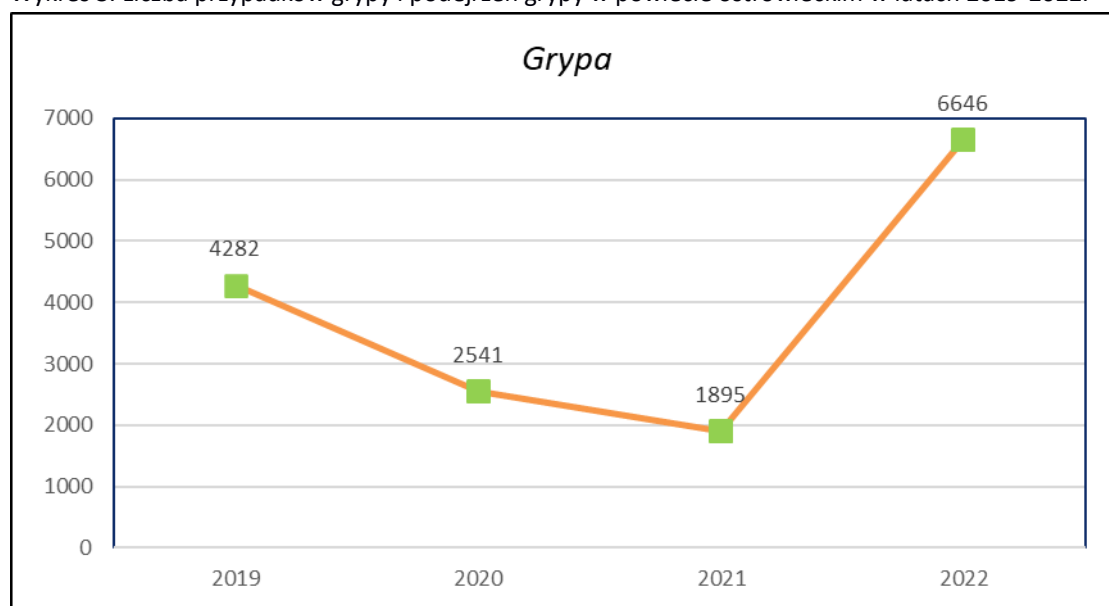
2.1.1. Grypa i podejrzenia grypy

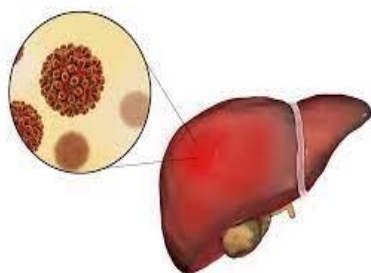
W 2022 r. obserwowano tendencję wzrostową liczby zachorowań na grypę, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych wskazujące w opinii klinicysty na infekcyjny charakter choroby. Zarejestrowano łącznie 6646 zachorowań. Zachorowania zgłaszano na podstawie objawów klinicznych, badania laboratoryjne w kierunku wirusa grypy nie były wykonywane. Odnotowano także 8 przypadków grypy potwierdzonej testami genetycznymi, w tym 6 zachorowań dotyczyło dzieci w wieku 0-14 lat. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

U dzieci w grupie wiekowej 0-4 lata zarejestrowano 1139 przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych. Z powodu grypy i podejrzeń grypy hospitalizowano 20 dzieci, w grupie wiekowej 5-14 lat - 1352 przypadków, z czego hospitalizowano 25 dzieci (2021 r. - 1895 zachorowań, współczynnik zapadalności - 1747,57/100 tys., 2020 r. - 2541 zachorowań; współczynnik zapadalności - 2019 r. - 4282 zachorowania, współczynnik zapadalności - 3888,23/100 tys.

Wykres 3. Liczba przypadków grypy i podejrzeń grypy w powiecie ostrowieckim w latach 2019-2022.

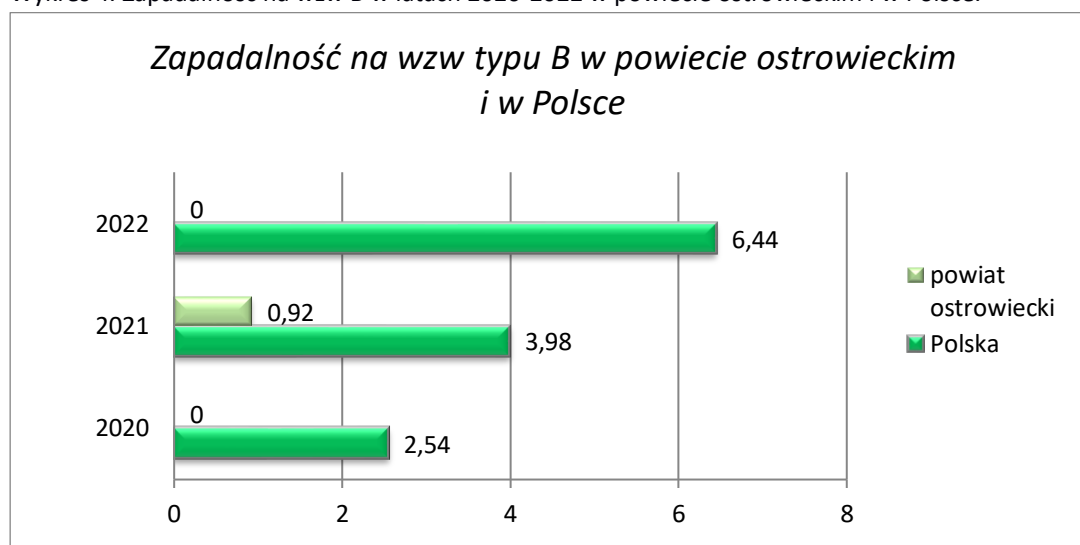
2.1.2. Wirusowe zapalenia wątroby

W zakresie wirusowych zapaleń wątroby sytuacja epidemiologiczna w powiecie ostrowieckim jest stabilna. W 2022 r. nie rejestrowano przypadków zachorowań na wzw typu B przewlekłe, w 2021 r. zarejestrowano 1 przypadek, współczynnik zapadalności - 0,92/100 tys. (Polska - 3,98/100). Współczynnik zapadalności w latach poprzednich wynosił: 2020 r. - 0 (Polska - 2,54/100 tys.); 2019 r. - 2,72/100 tys. (Polska - 7,33/100 tys.). Zapadalność na tę jednostkę chorobową kształtuje się na niższym poziomie

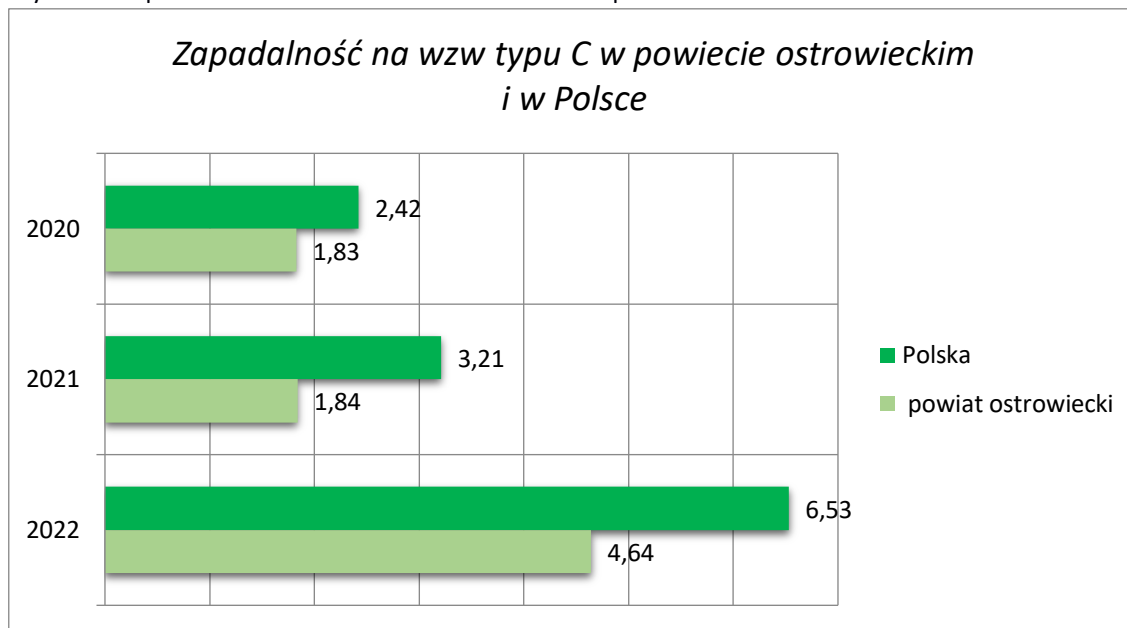
w odniesieniu do całego kraju.

Wykres 4. Zapadalność na wzw B w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

W 2022 r. odnotowano 5 przypadków zachorowań na przewlekłe wzw typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł - 4,64/100 tys. i kształtował się na poziomie niższym niż w całym kraju - 6,51/100 tys. W 2021 r. odnotowano 2 zachorowania na przewlekłe wzw typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł 1,84/100 tys. W 2021 r. w Polsce zarejestrowano 1232 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 3,21/100 tys., w 2020 r. w powiecie ostrowieckim zarejestrowano 1 zachorowanie na tę jednostkę chorobową - współczynnik zapadalności wyniósł 0,91/100 tys., w Polsce zgłoszono łącznie 929 przypadków - współczynnik zapadalności wyniósł 2,42/100 tys., w 2019 r. w powiecie ostrowieckim wyniósł 4,54/100 tys., w Polsce zarejestrowano łącznie 3283 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 8,55/100 tys. U pacjentów rozpoznano przewlekłe postaci choroby.

Wykres 5. Zapadalność na wzw C w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

W 2022 r. zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A. W 2021 r. podobnie jak w latach 2020 i 2019 nie notowano wirusowego zapalenia wątroby typu A.

2.1.3. Lamblioza

W 2022 r. zachorowania na lambliozę stanowią niewielki odsetek wśród zachorowań na choroby zakaźne, które podlegają obowiązkowi zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Współczynnik zapadalności osiągnął wartość 4,64/100 tys. i był to wzrost w porównaniu do ubiegłego roku kalendarzowego. Zgłoszone zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Profilaktyka zachorowań wiąże się z przestrzeganiem podstawowych zasad

higieny tj. (dokładne mycie rąk – zwłaszcza przed jedzeniem, po wyjściu z toalety i po każdym kontakcie ze zwierzętami).

2.1.4. Borelioza

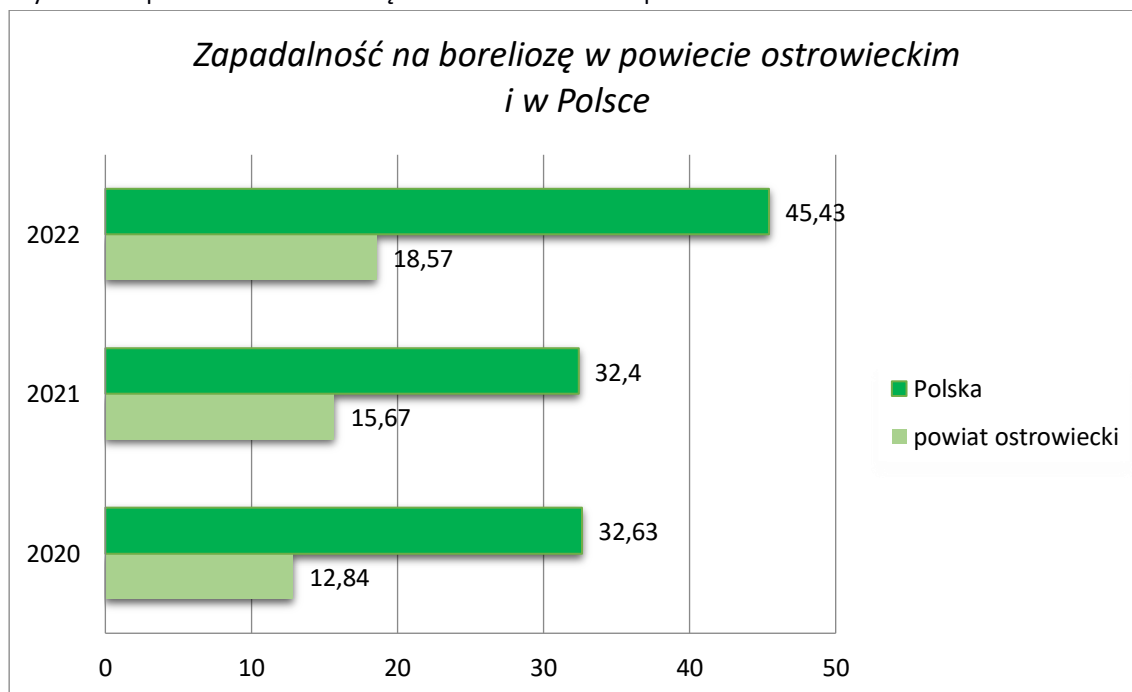

Obserwowano nieznaczny wzrost liczby zachorowań na boreliozę. W 2022 r. zarejestrowano 20 przypadków (2021 r. -17, 2020 r. - 14, 2019 r. - 19, 2018r. - 25, 2017r. - 33). Współczynnik zapadalności wyniósł w 2022 r. - 18,57/100 tys. (2021 r. - 15,67/100tys., 2020 r. - 12,84/100 tys., 2019 r.-17,25/100 tys., 2018r. - 22,61/100tys.). Na terenie Polski obserwujemy corocznie

wzrost zapadalności na boreliozę. W 2022 r. współczynnik zapadalności wyniósł 45,43/100 tys. W 2021 r. wyniósł 32,40/100 tys., w 2020 r. - 33,72/100 tys., w 2019 r. - 53,66/100tys. Do zachorowań dochodziło najczęściej u osób w przedziale wiekowym 50-75 lat, ekspozycja na zakażenie była największa w miesiącach letnich. Z dochodzeń epidemiologicznych wynika, że do ukłucia przez kleszcze dochodziło głównie na obszarach leśnych. Rozpoznane postacie choroby to rumień wędrujący, który

zgodnie z definicją przypadku stosowaną na potrzeby nadzoru epidemiologicznego nie wymaga potwierdzenia laboratoryjnego. W pojedynczych przypadkach wykonywano testy w kierunku identyfikacji przeciwciał w klasie IgG, IgM charakterystycznych dla boreliozy.

Wykres 6. Zapadalność na boreliozę w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

2.1.5. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień

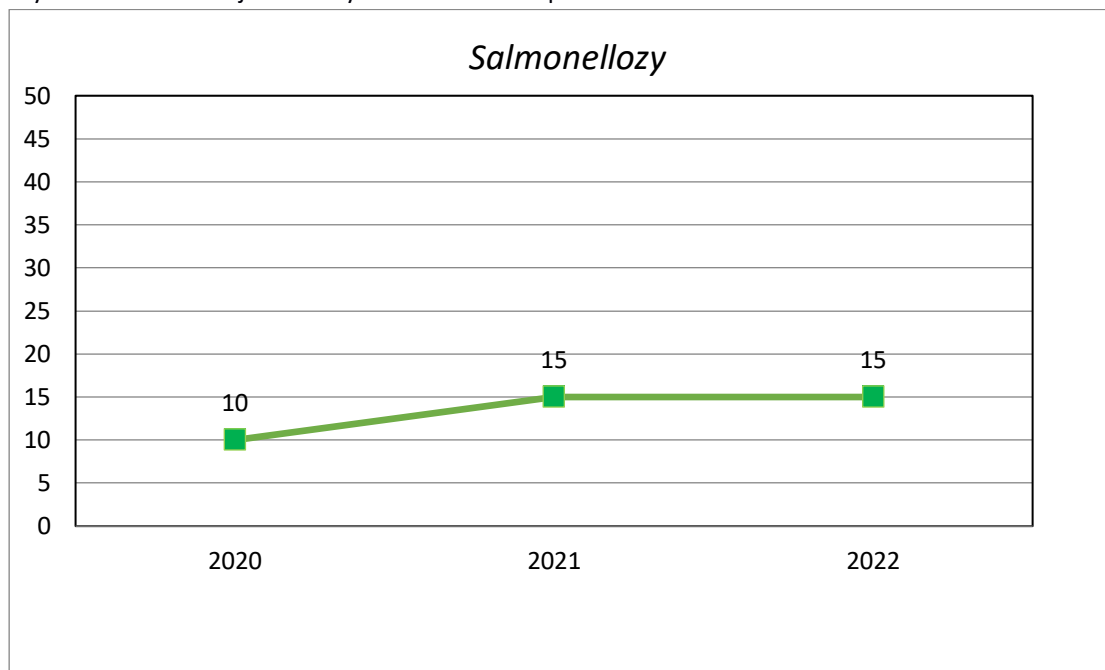
W związku ze zgłoszonymi przez lekarzy narażeniami na wściekliznę, przeprowadzono 90 dochodzeń epidemiologicznych z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym 16 przypadków pokąsań przez kota, 1 przypadek pokąsania przez wiewiórkę, 2 przypadki pokąsania przez nietoperza i 80 przypadków pokąsań przez psy. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 17 osób podobnie jak w minionym roku kalendarzowym. W roku 2020 liczba zaszczepionych przeciwko wściekliznie była niższa i wynosiła 14 osób. W roku 2019 r. szczepieniem przeciwko wściekliznie z powodu pokąsań przez nieznaną zwierzęta poddano 19 osób.

2.1.6. Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

Liczba zachorowań wywołanych przez bakterie Salmonella w odniesieniu do ubiegłego roku nie uległa zmianie. W 2022 r. zarejestrowano 15 zachorowań (2021 - 15; 2020 - 10; 2019 - 28; 2018 - 33). Współczynnik zapadalności wyniósł 13,93/100 tys. (2021 r. - 13,83/100 tys.; 2020 r. - 9,17/100 tys.; 2019 r. - 25,42; 2018 r. - 29,84/100 tys.). Wśród zgłoszonych przypadków wyizolowano szczepy *Salmonella enteritidis*.

Wykres 7. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2020-2022.

2.1.7. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową, w poprzednim roku kalendarzowym odnotowano 2 ogniska. Wyizolowanym czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus.

Do zachorowania doszło w środowisku domowym, wśród dzieci w wieku od 0-14 lat, narażonych na zakażenie było 4 osoby. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi

epidemicznemu.

W 2021 r. zarejestrowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, w 2020 r. nie rejestrowano ognisk, w 2019 r. zarejestrowano 8 ognisk, w 2018 r. - 1, zaś w 2017 - 8 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Czynniki etiologicznymi, które powodują ogniska są najczęściej: rotawirusy, pałeczki *Salmonella enteritidis*.

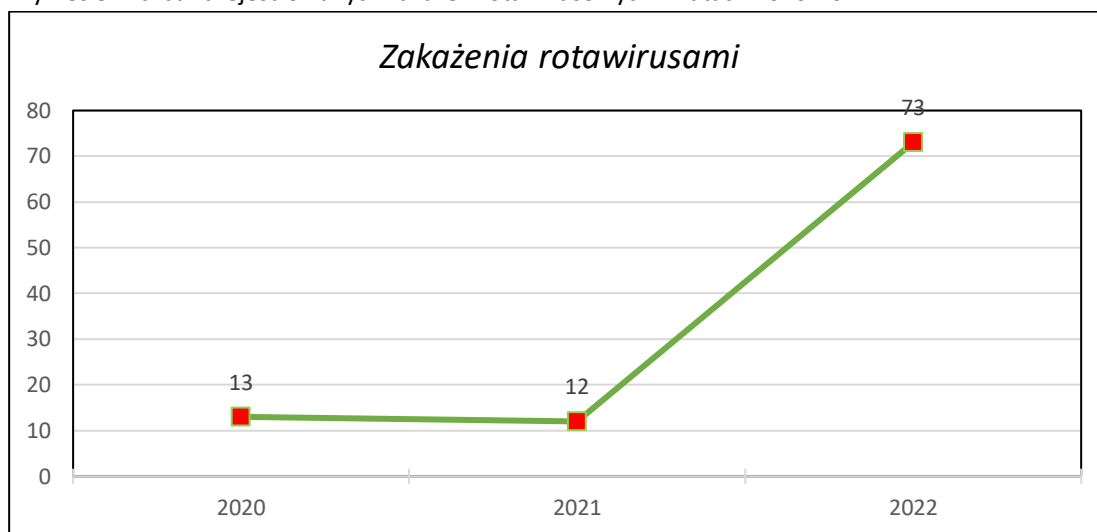
2.1.8. Wirusowe zakażenia jelitowe

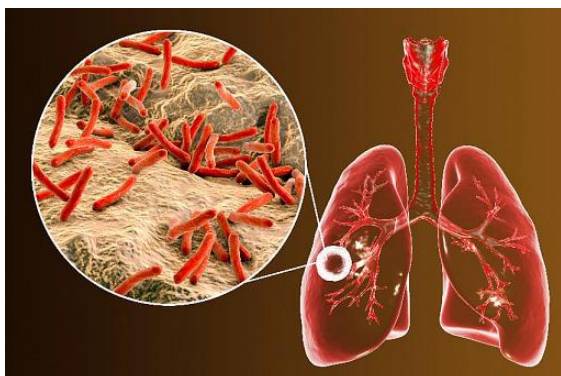
Obserwowano wzrost zakażeń jelitowych wywołanych rotawirusem w stosunku do poprzedniego roku. W 2022 r. odnotowano 73 pojedyncze zachorowania, współczynnik zapadalności wyniósł 67,77/100 tys. W 2021 r. odnotowano 12 zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 11,06/100 tys. (2020 r. - 13, współczynnik zapadalności 14,16/100 tys., 2019 r. - 71, współczynnik zapadalności 64,47/100 tys.

W całym kraju zapadalność na tę jednostkę chorobową w 2022 r. była znacznie większa i wynosiła 89,16/100 tys. (w 2021 r. - 19,28/100 tys., w 2020 r. - 15,56/100 tys., w 2019 r. - 88,53/100 tys.).

Wykres 8. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2020-2022.

2.1.9. Gruźlica

W powiecie ostrowieckim liczba zachorowań na gruźlicę utrzymywała się na stabilnym poziomie. Według wstępnych danych w 2022 r. odnotowano zachorowań 18 przypadków, w 2021 r. -13 przypadków, w 2020 r. - 17, w 2019 r. - 15, 2018 r. - 17. Według danych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie na gruźlicę w Polsce zachorowało w 2021 r.- 3704 osoby, 2020 r. - 3388, 2019 r. - 5300, 2018 r. - 5487.

Tabela 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ostrowieckim, woj. Świętokrzyskim i w Polsce w latach 2018-2021.

Teren, na którym wystąpiło zachorowanie	Liczba przypadków gruźlicy			
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
powiat ostrowiecki	17	15	17	13
woj. świętokrzyskie	209	198	141	137
Polska	5487	5300	3388	3704

2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

2.2.1. Ospa wietrzna

W 2022 r. zarejestrowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do lat poprzednich. Kolejno zgłoszono (2022 r. - 805 przypadków, 2021 r. - 190 przypadków, 2020 r. - 136 przypadków, 2019 r. - 446 przypadków. Współczynnik zapadalności wyniósł adekwatnie 747,37/100 tys. - 2022 r. (175,21/100 tys.-2021 r. , 124,81/100 tys.-2020 r., 404,98/100 tys.-2019 r. Wysokie współczynniki zapadalności zaobserwowano także dla kraju: w 2022 r. - 449,34/100 tys., w 2021 r. - 150,37/100 tys., w 2020 r. - 185/100 tys.; w 2019 r. - 469,86/100 tys.

2.2.2. Różyczka

W roku sprawozdawczym w powiecie ostrowieckim nie odnotowano zachorowań na różyczkę podobnie jak w latach poprzednich. Zgłaszanie zachorowań przez lekarzy na różyczkę i odrę wiąże się obecnie z przesyłaniem materiałów klinicznych pobranych od osób chorujących do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH i potwierdzeniem obecności swoistych przeciwciał w klasie IgM w badaniu serologicznym. Akredytowane przez WHO Narodowe Laboratorium ds. Eliminacji Odry/Różyczki mieszczące się w Zakładzie Wirusologii wykonuje oznaczenia bezpłatnie w ramach ogólnopolskiego programu eliminacji odry/różyczki.

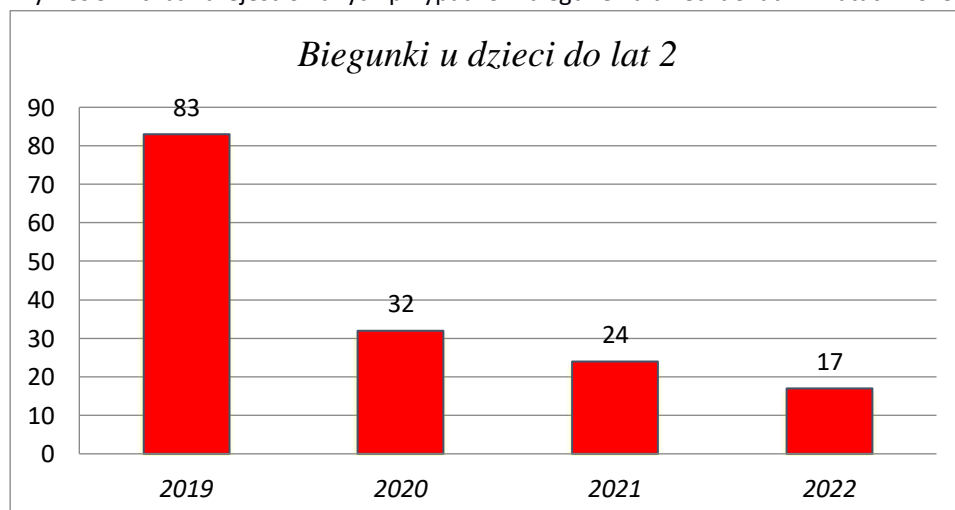
2.2.3. Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

Liczba zachorowań na świnkę utrzymuje się od lat na niskim poziomie. Zarejestrowano 3 przypadki (2021 r. - 2, 2020 r. - 3, 2019 r. - 2). W Polsce na świnkę w 2022 r. zachorowało 925 osób, w 2021 r. - 484 osoby, w 2020 r. - 577 osób, w 2019 r. - 1338 osób. Zachorowania odnotowane w powiecie ostrowieckim wg definicji przypadku zostały zakwalifikowane jako przypadki możliwe.

2.2.4. Biegunki u dzieci do lat 2

W 2022 r. podobnie jak w roku ubiegłym notowano spadek liczby zgłoszonych przypadków biegunek u dzieci do lat 2. W 2022 r. zarejestrowano 17 przypadków, w 2021 r. - 24, w 2020 r. - 32, w 2019 r. - 83. Wskaźnik zapadalności w 2022 r. osiągnął wartość 15,78/100 tys. (2021 r. - 22,13/100 tys., 2020 r. - 29,36/100 tys., 2019 r. - 75,36/100 tys.). Zachorowania zgłaszano na podstawie objawów klinicznych u dzieci, badania laboratoryjne w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych nie były wykonywane.

Wykres 9. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2019-2022.

2.2.5. Ospa małopía

W 2022 r. w związku z pojawieniem się wirusa ospy małopiej (MPX) i jego wysoką częstotliwością przenoszenia z człowieka na człowieka przy bliskim kontakcie, pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim zostali zaangażowani w działania związane z zapobieganiem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się ww. wirusa poprzez:

- prowadzenie nadzoru nad osobami, które miały styczność z potwierdzonym przypadkiem małopiej ospy;
- sporządzanie raportów wystąpienia przypadku nowego podejrzenia MPX.

WNIOSKI

W 2022 r. w związku z utrzymującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 realizowano działania przeciwepidemiczne mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa oraz zwalczanie COVID-19.

Najczęściej zgłaszanyimi jednostkami chorobowymi były:

- grypa i zachorowania grypopodobne: 6646,
- zakażenia wirusem SARS-CoV-2 – 5005 (dane szacunkowe za rok 2022),
- ospa wietrzna: 805.

W 2022 r. znacznie wzrosła liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w porównaniu z 2021 r. Zarejestrowano 6646 przypadków (2021 r. – 1895). Najskuteczniejszą metod zapobiegania grypie pozostają profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2022 r. skorzystało 2793 osoby.

W przypadku zakażeń hepatotropowych w odniesieniu do poprzedniego roku sytuacja epidemiologiczna jest stabilna. Zgłoszono:

- wzw typu B przewlekłe - 0 (2021 r. - 1),
- wzw typu C przewlekłe - 5 przypadków (2021 r. - 2),
- wzw typu A - 1 przypadek (2021 r. - 0).

W 2022 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, bbłowicy, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, tężca, odry, ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0 do 14 lat.

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drog pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus.

Do zachorowania doszło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 4 osoby, zachorowało 2 osoby (dzieci w wieku od 0-14 lat). Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi epidemicznemu.

W 2022 r. odnotowano 5005 przypadków COVID-19, natomiast w 2021 r. – 6106.

Spadek zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego obserwowano w II i IV kwartale 2022 roku.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim jest względnie stabilna. W 2022 r. zarejestrowano 18 przypadków, w pozostałych latach odpowiednio (2021 r. - 13, 2020 r - 17, 2019 r. - 15, 2018 r. - 17, 2017 r. - 10). Na bieżąco prowadzony jest powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych.

2.3. Realizacja programu szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizują ważne cele społeczne, jakimi są: ochrona zdrowia publicznego oraz ochrona praw innych osób. Szczepienia chronią zarówno osoby zaszczepione, jak i osoby, które z powodów medycznych nie mogą zostać zaszczepione, a tym samym korzystają z tzw. „populacyjnej” odporności całego społeczeństwa.

Szczepienia ochronne stanowią jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania chorobom zakaźnym. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób poddających się szczepieniom i skutecznie zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Poziom zaszczepienia populacji sięgający 95-98% skutecznie zapobiega szerzeniu się chorób zakaźnych poprzez przerwanie łańcucha epidemiologicznego szerzenia się zakażenia u osób, które ze względu na przeciwskazania zdrowotne nie mogą zostać zaszczepione i u osób które pomimo prawidłowego przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej.

Dystrybucja i efektywne wykorzystanie szczepionek do realizacji szczepień obowiązkowych prowadzona była z zastosowaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

W 2022 roku prowadzono nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych poprzez:

- kontrole planowe, interwencyjne, tematyczne świadczeniodawców realizujących Program Szczepień Ochronnych;
- przygotowanie kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych wg ilości wykorzystanych szczepionek oraz wg informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdanie;
- przygotowanie sprawozdań o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych;
- działania podejmowane w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby uchylające się;
- przygotowanie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych (MZ-54);
- przygotowanie rocznego zapotrzebowania na preparaty szczepionkowe;
- sporządzenie zbiorczej informacji za 2022 rok na temat liczby szczepionek zwolnionych z rezerw i przekazanych podmiotom leczniczym nieodpłatnie;
- prowadzenie rejestru niepożądaných odczynów poszczepiennych;
- sporządzenie analizy wykonawstwa szczepień ochronnych na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 2022 roku;
- pozyskiwanie danych dotyczących wykonywania szczepień u dzieci urodzonych przez kobiety mające obywatelstwo ukraińskie, którym były udzielane świadczenia na terenie powiatu ostrowieckiego (przyjęcie porodu) w szpitalach położniczych rozliczane z NFZ na podstawie przyjętego identyfikatora UA.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim informował świadczeniodawców realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO) o możliwości przeprowadzenia do dnia 31 marca 2022 r. u dorosłych obywateli Ukrainy przybyłych do Polski nieodpłatnego szczepienia przeciw grypie.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna rozdystrybuowała łącznie 12 780 szczepionek tym świadczeniodawcom, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowy na przeprowadzanie szczepień obowiązkowych tj. łącznie do 28 punktów szczepień. Podczas transportu i przechowywania szczepionek zachowany był tzw. łańcuch chłodniczy oraz stosowane zasady dobrych praktyk dystrybucji przewidziane w przepisach ustawy – Prawo farmaceutyczne.

W 2022 r. szczepieniami objęto 15 991 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia, analogicznie w 2021 r. szczepieniami objęto 16 396 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia. Corocznie dokonywana jest szczegółowa analiza wykonania szczepień na podstawie danych liczbowych przekazywanych przez podmioty lecznicze.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na terenie powiatu ostrowieckiego wyposażone były w urządzenia chłodnicze zapewniające odpowiednią temperaturę ich przechowywania zgodną z wymaganiami producenta.

W 2022 roku przeprowadzono 36 kontroli w 28 punktach szczepień podczas których sprawdzano m.in. stan sanitarno-techniczny pomieszczeń służących do magazynowania szczepionek, stan urządzeń chłodniczych, sposób przechowywania oraz zachowanie łańcucha chłodniczego oraz stan zaszczepienia. W toku realizowanych działań kontrolnych stwierdzono 2 nieprawidłowości w ww. zakresie.

Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci i młodzieży w grupach wiekowych od 0 - 19 roku życia w roku sprawozdawczym w stosunku do 2021 roku wraz z porównaniem stanu zaszczepienia na terenie powiatu ostrowieckiego i województwa świętokrzyskiego.

Tabela 4. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w 2022 r. zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Rodzaj szczepienia	Rocznik urodzenia	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2022 r.	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2021 r.	Wykonawstwo w woj. świętokrzyskim w 2021 r.
b/BCG	2022	Szczepienie noworodkowe	98,22 %	98,46 %	98,86 %
p/WZW B	2022	Szczepienie podstawowe	89,53 %	88,89 %	88,42 %
	2021	Szczepienie podstawowe	98,08 %	99,00 %	98,28 %
p/DTP/błonica, tężec krztusiec	2022	Szczepienie pierwotne	50,71 %	51,70 %	50,65 %
	2021	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,84 %	95,17 %	95,86 %
p/odra, świnka, różyczka	2021	Szczepienie podstawowe	74,28 %	73,40 %	74,24 %
	2020	Szczepienie podstawowe	93,74 %	90,00 %	92,88 %
	2017	rewakcyacja	48,80 %	61,04 %	53,25 %
p/poliomyelitis	2022	Szczepienie pierwotne	50,71 %	51,70 %	50,65 %
	2021	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,84 %	95,17 %	95,86 %
p/DTaP, p/poliomyelitis	2017	Szczepienie pierwsze przypominające	54,39 %	69,06 %	60,15 %
	2016	Szczepienie pierwsze przypominające	84,61 %	87,42 %	87,36 %
p/Td/błonica, tężec (14 rok życia)	2009	Szczepienie II przypominające	71,02 %	70,55 %	69,33 %
	2008	Szczepienie II przypominające	88,94 %	86,98 %	87,72 %
p/Td/błonica, tężec (19 rok życia)	2004	Szczepienie III przypominające	72,85 %	77,81 %	60,49 %
	2003	Szczepienie III przypominające	85,64 %	92,36 %	78,57 %

Analiza danych potwierdza, że wykonawstwo szczepień na terenie powiatu ostrowieckiego podobnie jak w latach poprzednich utrzymuje się na dość wysokim poziomie również w skali województwa świętokrzyskiego.

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w uodpornianiu populacji odgrywają szczepienia ochronne zalecane tzn. nie finansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia, które były włączone do Programu Szczepień Ochronnych. Zalecane szczepienia stosowane są w celu szerszej ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia ludności szczepionkami zalecanymi.

Tabela 5. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2022-2020.

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba osób zaszczepionych	Liczba osób zaszczepionych	Liczba osób zaszczepionych
		2022 r.	2021 r.	2020 r.
1.	p/ospie wietrznej	98	52	47
2.	p/grypie	2793	2778	2060
3.	p/wirusowi brodawczaka ludzkiego	100	117	71
4.	p/Neisseria meningitidis	152	123	147
5.	p/wzw typu A	37	23	92

W roku sprawozdawczym w stosunku do lat ubiegłych nastąpił wzrost liczby osób zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej. Szczepienia przeciwko grypie utrzymują się na poziomie zbliżonym do ubiegłego roku kalendarzowego.

Bezpieczeństwo realizacji szczepień ochronnych w skali kraju zapewnione jest poprzez bieżące monitorowanie i ocenę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

Odczyn poszczepienny jest naturalną i spodziewaną reakcją organizmu człowieka po podaniu szczepionki, wynikającą z pobudzenia mechanizmów układu odporności.

W analizowanym okresie liczba zgłoszonych przypadków NOP uległa zmniejszeniu w stosunku do ubiegłych lat. W 2022 r. zgłoszono 2 niepożądane odczyny poszczepienne (2021 r.-13, 2020 r.-7, 2019 r.- 6), zakwalifikowane przez lekarza jako odczyny łagodne. U dzieci, u których wystąpił niepożądany odczyn poszczepienny nastąpił pełny powrót do zdrowia.

Tabela 6. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019-2022.

Rodzaj NOP	2022 r.	2021 r.	2020 r.	2019 r.
ciężki	0	0	0	0
poważny	0	5	2	0
łagodny	2	8	5	6
SUMA	2	13	7	6

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. systematycznie weryfikował otrzymywane informacje o niezaszczepieniu dzieci zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. Dokonywano ustaleń dotyczących istnienia trwałych lub czasowych przeciwwskazań lekarskich od zaszczepienia.

W 2022 r. w stosunku do rodziców uporczywie uchylających się od realizacji szczepień, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wystosował 4 upomnienia zawierające wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz wydano 10 stanowisk wierzyciela w sprawie zarzutów zobowiązanego w formie postanowień.

3. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

Wprowadzenie

Woda jest źródłem życia i zdrowia. O jej jakości i przydatności do konsumpcji decydują: cechy organoleptyczne (smak, zapach), wskaźniki fizyczne (barwa, mętność, pH, przewodność), parametry chemiczne (między innymi: amoniak, azotany, azotyny, mangan, żelazo, chlor wolny, metale ciężkie) oraz wskaźniki mikrobiologiczne (m. in. *Escherichia coli*, *Enterokoki* – paciorkowce kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22 °C po 72h, bakterie grupy coli).

Ochrona zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest jednym z kierunków działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Nadzór nad jakością wody sprawowany jest na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.) i Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wyżej wymienione rozporządzenie umożliwiło prowadzenie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. efektywnego nadzoru jakości wody oraz weryfikowanie wywiązywania się podmiotów z realizacji badań jakości wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym z PIS harmonogramem przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w 2022 r. dostarczana była przez 3 przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i 3 gminne jednostki organizacyjne, które rozprowadzały wodę na terenie powiatu ostrowieckiego za pomocą 19 urządzeń wodociągowych.

Dodatkowo na terenie powiatu ostrowieckiego 3 inne podmioty korzystały z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym.

3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne w 2022 r. dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia dla 101,000 tys. mieszkańców powiatu (2021 r. - 103,000 tys.).

3.1.1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia o produkcji < 100 m³/dobę

W 2022 r. nadzorowano 6 urządzeń wodnych o produkcji < 100 m³/dobę (2021 r. – 4). Skontrolowano 100% urządzeń wodnych. Wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę dostarczały wodę pochodzącą z ujęć podziemnych o dobrej jakości dla 4,401 tys. mieszkańców powiatu (2021 r. – 1,4 tys.).

Jakość wody dostarczanej przez wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę w 2022 r. odpowiadała wymogom obowiązującego rozporządzenia

3.1.2. Wodociągi o produkcji 101 - 1000 m³/dobę

PPIS w 2022 r. nadzorował 12 urządzeń wodnych (2021 r. - 14). Skontrolowano wszystkie urządzenia wodne. Z wodociągów o produkcji 101 - 1000 m³/dobę w 2022 r. korzystało 32,414 tys. mieszkańców powiatu (2021 r. - 36,212 tys.).

W 2022 r. PPIS wydał 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Bałtów oraz 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Miłków.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu prowadzonego przez PIS, podjętych działań naprawczych przez zarządców wodociągów oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne ocenił jakość wody dostarczanej z tej grupy urządzeń wodnych jako przydatną do spożycia.

Zdjęcie 1. Stacja uzdatniania wody w Magoniach.

3.1.3. Wodociągi o produkcji 1001 – 10000 m³/dobę

W 2022 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nadzorowano podobnie jak w roku 2021 – 1 wodociąg. Wodociąg zaopatrywał w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi 63,807 tys. mieszkańców miasta Ostrowiec Świętokrzyski (2021 r. – 65,248 tys.) oraz część mieszkańców w Gminie Bodzechów.

Jakość wody dostarczana z wodociągu Ostrowiec w 2022 r. podobnie jak w latach poprzednich odpowiadała wymogom sanitarnym.

3.1.4. Wodociągi o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę

W 2022 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nie funkcjonowało urządzenie wodne o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę.

3.1.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W tej grupie obiektów w 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim, podobnie jak w 2021 r. ocenił jakość wody dostarczanej z 3 urzędzeń wodnych, tj.:

- 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę o dobrej jakości zakład pracy Celsa „Huta Ostrowiec” Sp. z o. o. ul. Samsonowicza 2, oraz firmy zewnętrzne, które znajdują się na terenie Celsa „Huta Ostrowiec”;
- Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita Zakład w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Zagłoby 32, która korzystała z wody z indywidualnego ujęcia w ramach podmiotu działającego na rynku spożywczym;
- DLF INVEST Bałtów 7 – korzysta z wody z indywidualnego ujęcia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

W 2022 roku PPIS wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Mlekovita w związku z ponadnormatywną zawartością parametrów: bakterie grupy coli, *Escherichia coli* oraz *Enterokoki*.

Po podjętych przez właściciela wodociągu działaniach naprawczych, otrzymaniu pozytywnych wyników badania wody oraz powtórny poborze prób wody przez przedstawiciela PSSE w Ostrowcu Św. PPIS wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi z ww. wodociągu.

Wszystkie urządzenia wodne wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia dostarczały w 2022 r. wodę odpowiadającą wymogom sanitarnym.

Tabela 7. Urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę i ocena jakości wody do spożycia w latach 2021-2022.

Wyszczególnienie		Liczba urządzeń				Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)		
		według ewidencji	skontrolowanych	odpowiadająca wymaganiom	nieodpowiadająca wymaganiom	odpowiadająca wymaganiom	nieodpowiadająca wymaganiom	
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem	2022 r.	19	19	19	0	101,0	0	
	2021 r.	19	19	19	0	103,0	0	
wodociągi	< 100	2022 r.	6	6	6	0	4,401	0
		2021 r.	4	4	4	0	1,417	0
	101-1000	2022 r.	12	12	12	0	32,414	0
		2021 r.	14	14	14	0	36,212	0
	1001-10000	2022 r.	1	1	1	0	63,807	0
		2021 r.	1	1	1	0	65,248	0
	10001-100000	2022 r.	0	0	0	0	0	0
		2021 r.	0	0	0	0	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	2022 r.	3	3	3	0	0	0	
	2021 r.	3	3	3	0	0	0	

3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella sp.*

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w celu określenia skolonizowania wewnętrznej sieci wodociągowej przez pałeczki z rodzaju *Legionella sp.*

Częstotliwość kontroli jakości ciepłej wody uzależniona była od wyników badania bakteriologicznego osiągniętych w latach poprzednich oraz głównie od rozwijającej się sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu. Schemat postępowania wg obowiązującego rozporządzenia określa: „jeżeli w kolejnych badaniach w odstępach rocznych stwierdzono < 100 jtk/100 ml, badanie wykonuje się po 3 latach”.

W 2022 r. pobrano do badań 69 prób wody ciepłej (2021 r. - 66 prób).

3.2.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. nadzorował 3 podmioty lecznicze świadczące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj.:

- G.V.M. „CARINT” Sp. z o. o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii, ul. Szymanowskiego 13, Ostrowiec Świętokrzyski,
- Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, Ostrowiec Świętokrzyski- Hospicjum Stacjonarne,
- Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 11.

Z ww. obiektów w 2021 r. PPIS pobrał do badań 17 prób wody ciepłej (2020 r. - 6 prób).

Na podstawie sprawozdań z badań w 2 obiektach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* tj. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św. - Hospicjum Stacjonarne w 2 próbach wody ciepłej oraz w GVM CARINT Sp. z o.o. al. Płk. W. Beliny-Prażmowskiego 60, 31-513 – Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 13 – w 3 próbach.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w drodze decyzji nakazał niezwłoczne przeprowadzenie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń wewnętrznej instalacji wodnej i doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do wymagań określonych w załączniku nr 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz zakazał korzystania z wody ciepłej z natrysków, w których stwierdzono skażenie wody ciepłej do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Przeprowadzone działania naprawcze przez zarządców obiektów wykazały, iż jakość ciepłej wody użytkowej w badanym zakresie odpowiadała wymogom sanitarnym, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

3.2.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2022 r. skontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania pałeczek *Legionella sp.* w 16 obiektach zamieszkania zbiorowego (2021 r. – 16), pobrano do badań 51 prób (2021 r. – 49). Próby wody ciepłej pobrano w:

- 4 hotelach (14 prób),
- 5 innych obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie (14 prób),
- 3 obiektach typu bursa/internat (7 prób),
- 2 domach pomocy społecznej (11 prób),

- 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę (3 próby),
- noclegowni (2 próby).

Przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* w 2022 r. stwierdzono w: 1 domu pomocy społecznej, 2 hotelach, 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę oraz w 1 obiekcie typu bursa/internat (2021 r. – 1). PPIS w Ostrowcu Św. wszczął postępowanie administracyjne informując zarządców/właścicieli obiektu o konieczności podjęcia stosownych działań naprawczych, w celu doprowadzenia wody ciepłej użytkowej wewnętrznej instalacji wodnej do wartości zgodnych z rozporządzeniem. Działania podjęte przez zarządców/właścicieli obiektów doprowadziły do poprawy jakości ciepłej wody, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

WNIOSKI

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim kontrolował jakość dostarczanej wody przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę tj.:

- przekazywał dane monitoringowe do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- informował właściwego wójta/burmistrza/prezydenta miasta o jakości wody na nadzorowanym obszarze,
- weryfikował terminowość przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne sprawozdań z badań wody,
- analizował przekazane przez podmioty wyniki badań, prowadzone zgodnie z ustalonym na dany rok harmonogramem, w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych wody - 178 sprawozdań z badań (2021 r. - 167),
- monitorował wywiązywanie się przez podmioty z obowiązku zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody, w tym z realizacji harmonogramu kontroli wewnętrznej,
- wykonywał badania wody zgodnie z ustalonym przez organy PIS planem działania na dany rok,
- prowadził kontrolne badania wody po zakończeniu działań naprawczych, mające na celu sprawdzenie, czy woda spełnia wymagania określone w rozporządzeniu,
- gromadził, weryfikował i oceniał dane uzyskane w wyniku prowadzonego nadzoru nad jakością wody.

W 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego monitoringu pobrał do badań 156 prób wody (2021 r. – 139) w tym: 72 próby wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (2021 r. – 73), 71 prób wody ciepłej na obecność pałeczek *Legionella sp.* (2021 r. - 66), 12 prób wody basenowej oraz 1 próbę wody z kąpieliska.

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną - 62 pisma (2021 r. – 64);
- stwierdził przydatność wody do spożycia, po sprawozdaniach przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne – 122 pisma (2021 r. – 106);
- wydał 7 obszarowych oraz 7 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta (2021 r. – 7 obszarowych, 7 okresowych);

- wydał 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej w celu zapewnienia jakości wody spełniającej wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294);
- wydał 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 2 wodociągów na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach;
- wydał 3 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 3 wodociągów po zakończeniu działań naprawczych;
- stwierdził przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* w stosunku do 8 obiektów (3 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, 1 dom pomocy społecznej, 2 hotele, 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę oraz 1 obiekt typu bursa/internat) i wszczął postępowania administracyjne.

Na podstawie analizy sprawozdań z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 roku ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia.

4. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno – higienicznego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r., zajmował stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych między innymi w sprawach:

- opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- odbiorów obiektów budowlanych w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania,
- opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Dokonywana ocena pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczyła różnych przedsięwzięć inwestycyjnych obejmujących między innymi obiekty handlowe, przemysłowe, usługowe, turystyczne, ochrony zdrowia (w których prowadzona jest działalność lecznicza, apteki itp.) oraz inwestycje liniowe (np. drogi i inne trasy komunikacyjne, wodociągi, kanalizacje).

Łącznie w 2022 r. PPIS w Ostrowcu Św. zajął stanowisko w formie opinii, pism i uzgodnień w 145 sprawach obejmujących: strategiczne oceny oddziaływania na środowisko, opinie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, uzgadniania dokumentacji projektowych i stanowisk dotyczących innych spraw.

Tabela 8. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2022 r.

OGÓŁEM (bez uwzględnienia liczby kontroli)			145
Liczba zajętych stanowisk dotyczących	Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	9
		opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	9
	Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	25
		wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3
	opinie uzgadniające dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych		43
	opiniowanie projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku		0
	opinii w sprawie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy Prawo Budowlane		48
	innych spraw		8
KONTROLE (wizje)			55

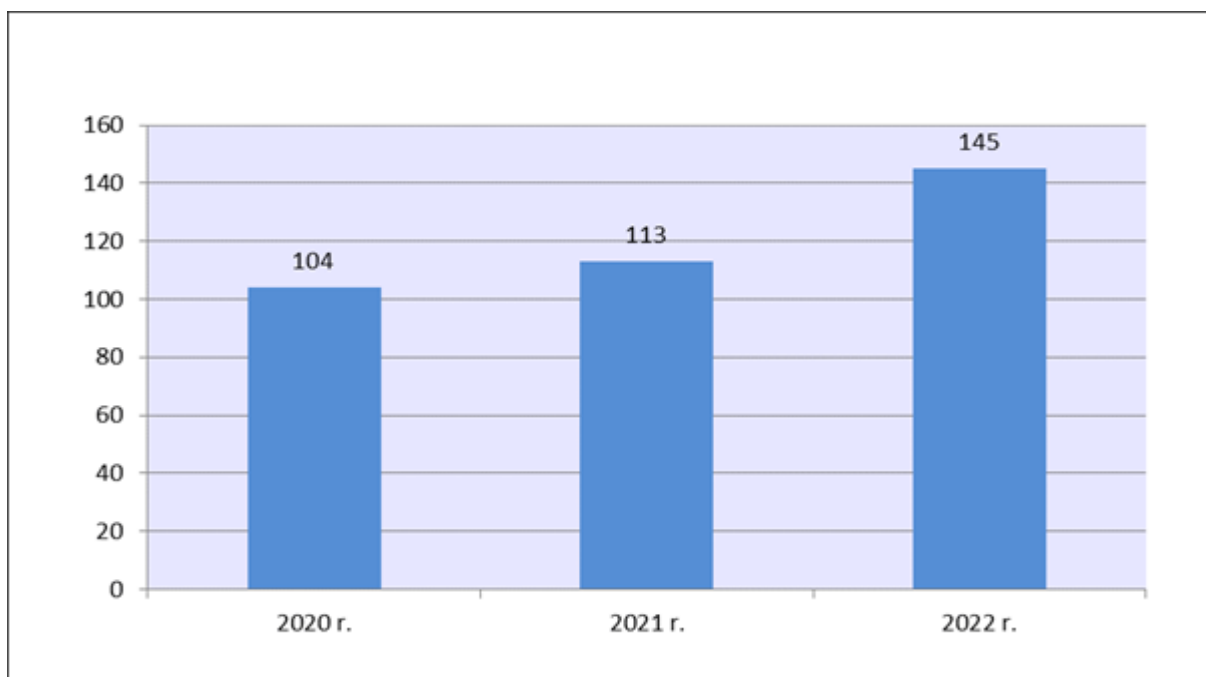
W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Ostrowcu Świętokrzyskim w roku 2022 zajął stanowiska w sprawach:

- 48 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ust. 1 i ust. 1a Ustawy z dnia 7.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.),
- 43 opinii w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 25 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- 3 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 77 ust. 1 pkt 2, ust. 6 i ust. 7 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- 9 opinii w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),

- 9 opinii dotyczących uzgodnień projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 54 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- 8 stanowisk w formie pism, opinii sanitarnych (bez konieczności uzyskania pozwolenia na użytkowanie) oraz decyzji merytorycznych – pisma te dotyczyły między innymi oceny warunków lokalowych i sanitarnych w lokalach przeznaczonych na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego oraz bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dla prowadzonej działalności dydaktycznej,
- przeprowadził 55 kontroli/wizji związanych z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów w związku z art. 56 Ustawy Prawo budowlane oraz na wniosek podmiotów bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Wykres 10. Liczba zajętych stanowisk w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2020-2022.

Porównując dane za rok 2022 z rokiem 2021 można zauważyć, że liczba kontroli oraz ilość opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych uległa zwiększeniu. Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii oraz kontroli ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Polityka regionalna na szczeblach gmin realizowana jest poprzez opracowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które są podstawą do sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Dokonywane w tych opracowaniach zmiany miały na celu stworzenie warunków i ustalenie zasad lokalizacji zabudowy mieszkaniowej,

usługowo-mieszkaniowej, przemysłu i drobnej wytwórczości oraz usług, a także przeznaczenie nowych terenów na cele komunikacyjne (modernizacja dróg, budowa parkingów, itp.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny związany z opiniowaniem, uzgadnianiem oraz uchwalaniem studium lub planu miejscowego.

Głównym celem prognozy jest określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego. Rolą prognozy jest również sprawdzenie, czy ustalenia projektowanego dokumentu zabezpieczają we właściwy sposób środowisko (w tym miejsca zamieszkiwane przez ludność oraz miejsca dostępne dla ludzi) przed nadmiernymi negatywnymi oddziaływaniami, a także wskazanie ewentualnych rozwiązań mających na celu zapobieganie negatywnym wpływom na środowisko.

Wnioski, rekomendacje i zalecenia wynikające z prognozy powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu ostatecznego tekstu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi Państwowa Inspekcja Sanitarna podczas dokonywania uzgodnień zwraca szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące między innymi zaopatrzenia ludności w wodę, właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów, odprowadzenie ścieków, właściwą lokalizację przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

W roku 2022 wydano 18 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

9 spośród wydanych opinii dotyczyło uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Opinie wydano w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Waśniów,
- Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Ćmielów.

Zaopiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (9 opinii) dotyczyło między innymi:

- IV zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ćmielów,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Waśniów.

4.2. Ocena oddziaływania na środowisko

Działania związane z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynikają z ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 61 wyżej wymienionej ustawy ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W postępowaniu dotyczącym oceny oddziaływania przedsięwzięć kwalifikowanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawał opinie:

- w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu,
- w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku 2022 wydano 25 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W podziale na rodzaj inwestycji wydane opinie dotyczyły:

- 6 opinii w sprawie dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych (instalacja fotowoltaiczna),
- 5 opinii dotyczących inwestycji drogowych i mostowych,
- 4 opinie dotyczące zbierania i przetwarzania złomu,
- 3 opinie dotyczące obiektów produkcyjno – przemysłowych,
- 3 opinie dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (budowa wielu budynków),
- 2 opinie dotyczące obiektów wypoczynkowo – rekreacyjnych,
- 1 opinia dotycząca budowy kanalizacji na terenach nieskanalizowanych,
- 1 opinia dotycząca budowy zbiornika gazu.

Przykłady opiniowanych przedsięwzięć:

- Wykonanie zabudowy pieca, będącego częścią instalacji Stalowni Ilościowej do Produkcji Stali z ciągłym odlewaniem stali oraz zmiana uwarunkowań w zakresie zdolności produkcyjnej instalacji do wytopu stali (Stalowni Ilościowej), określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrycznego pieca łukowego Nr 6 w Stalowni Elektrycznej wraz z obiektami towarzyszącymi,
- Rozbudowa mostu oraz budowa kładki nad rzeką Kamienną w ramach inwestycji Rozbudowa drogi powiatowej nr 0656T.

Z wydanych 25 wyżej wymienionych opinii w żadnym przypadku nie nałożono na inwestora obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Stanowisko w sprawie potrzeby bądź też braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko było zajmowane z uwzględnieniem skali planowanej inwestycji, jej usytuowania, wielkości zajmowanego terenu oraz funkcji i potencjalnego szkodliwego oddziaływania na środowisko lub zdrowie ludzi.

Analizy powyższe przeprowadzono na podstawie dostarczonych dokumentów tj. kserokopii wniosku inwestora, opisu planowanego przedsięwzięcia, mapy sytuacyjno-wysokościowej terenu, wypisów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2022 wydano 3 pozytywne opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinie te dotyczyły:

- Rozbudowy budynku produkcyjno – magazynowego o halę produkcyjno – magazynową wraz z urządzeniami i infrastrukturą do obróbki powierzchniowej metali realizowanego w ramach projektu „Wdrożenie innowacyjnego procesu zabezpieczania antykorozyjnego wyrobów stalowych przedsiębiorstwa Elkom Trade S.A.”,

- Budowy obory wolnostanowiskowej dla bydła mlecznego w miejscowości Buszkowice, gmina Ćmielów.

4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W procesie inwestycyjnym na etapie projektowania obiektów budowlanych, w tym uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uzgadniał projekty budowlane inwestycji oraz projekty technologiczne.

Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, warunki środowiska pracy, zastosowane materiały i sposób wykończenia wnętrz, właściwe wyposażenie, prawidłową wentylację i ogrzewanie pomieszczeń, właściwy sposób rozwiązania instalacji wodno-kanalizacyjnej.

W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej zwracano również szczególną uwagę na zapewnienie właściwych warunków sanitarno – higienicznych w miejscach pobytu ludzi i zapewnienie im właściwych warunków pracy oraz zminimalizowanie negatywnych wpływów czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na życie i zdrowie ludzi.

W roku 2022 wydano 43 opinie sanitarne uzgadniające dokumentacje projektowe, w tym:

- 28 projektów budowlanych nowych obiektów,
- 8 projektów przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania,
- 7 projektów technologicznych dla istniejącego obiektu.

Wśród uzgadnianych projektów 32 dokumentacje zostały przedłożone do uzgodnienia przez inwestorów, natomiast 11 spośród uzgodnionych projektów zostało przedłożonych do zaopiniowania przez projektantów i biura projektowe.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (17 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (12 projektów). Pozostałą część uzgadnianych dokumentacji projektowych stanowiły obiekty takie jak lokale przeznaczone na działalność usługową w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej (4 projekty), działalność gastronomiczną (3 projekty) oraz działalność handlowo – usługową z pozostałych branż takich jak auto-detaling, groomer, stacje paliw (4 projekty).

Pojedyncze z pośród uzgodnionych dokumentacji stanowiły projekty gabinetów lekarskich, lokali przeznaczonych na działalność oświatowo - wychowawczą (przedszkole) oraz aptek (3 projekty).

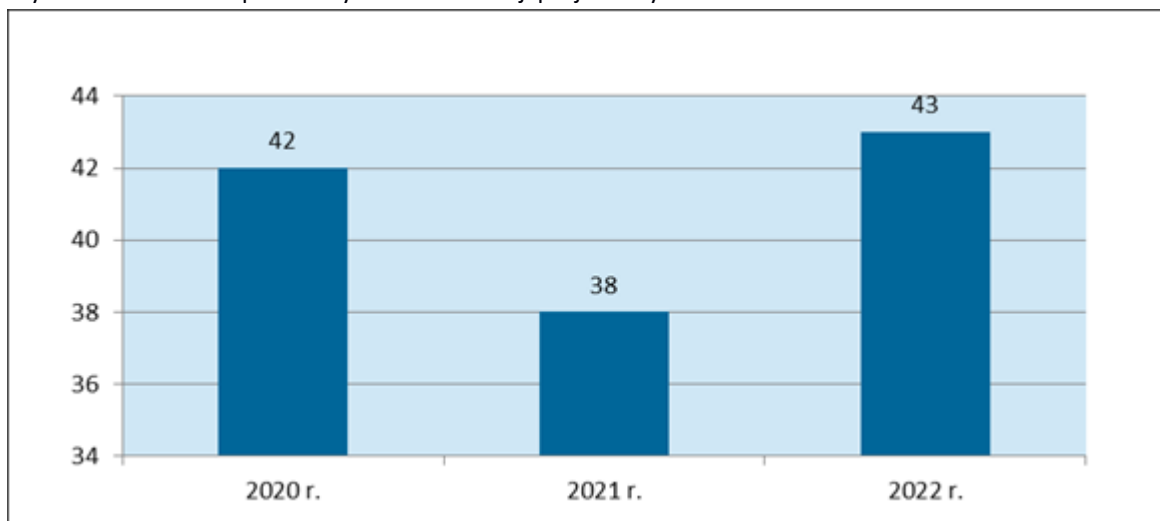
Najwięcej dokumentacji projektowych w tym zakresie dotyczyło inwestycji realizowanych na terenie gminy Ostrowiec Św.

Negatywnych opinii sanitarnych o projektach w roku 2022 nie wydano.

Przykłady opiniowanej dokumentacji projektowej:

- Projekt budynku usługowego (przedszkola wraz z poradnią psychologiczno - pedagogiczną),
- Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku handlowo – usługowego na zaplecze kuchenne oraz rozbudowa o pomieszczenia usługowe (część restauracyjną); wraz z instalacjami wewnętrznymi w miejscowości Bałtów, gmina Bałtów.

Wykres 11. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2020-2022.

4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)

W roku 2022 przeprowadzono 55 kontroli/wizji lokalnych.

W ogólnej liczbie 55 kontroli znajduje się :

- 49 kontroli związanych z uczestniczeniem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w związku z art.56 ustawy Prawo budowlane.

Podczas odbiorów zwracano uwagę w szczególności na:

- wykonanie obiektu zgodnie z projektem,
- posiadanie przez materiały służące do budowy i wykończenia obiektów stosownych atestów,
- protokoły wymagane przepisami (protokoły kominiarskie, badania skuteczności wentylacji, badania jakości wody do spożycia),
- prawidłową wentylację mechaniczną i grawitacyjną w pomieszczeniach,
- prawidłowe wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej i ogrzewczej w budynkach będących przedmiotem odbioru,
- przystosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych: podjazdy, parkingi, toalety,
- wyrażenia zgody na odstępstwa od przepisów określających warunki techniczne oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Głównym celem kontroli było poddanie oceny zgodności realizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem sanitarno-higienicznym dokumentacją projektową oraz wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie powstałych w trakcie budowy.

Nie wydano żadnych sprzeciwów na użytkowanie, gdyż wszystkie kontrolowane przedsięwzięcia wykonane były zgodnie z dokumentacją projektową oraz spełniały wymogi w zakresie higieniczno-sanitarnym.

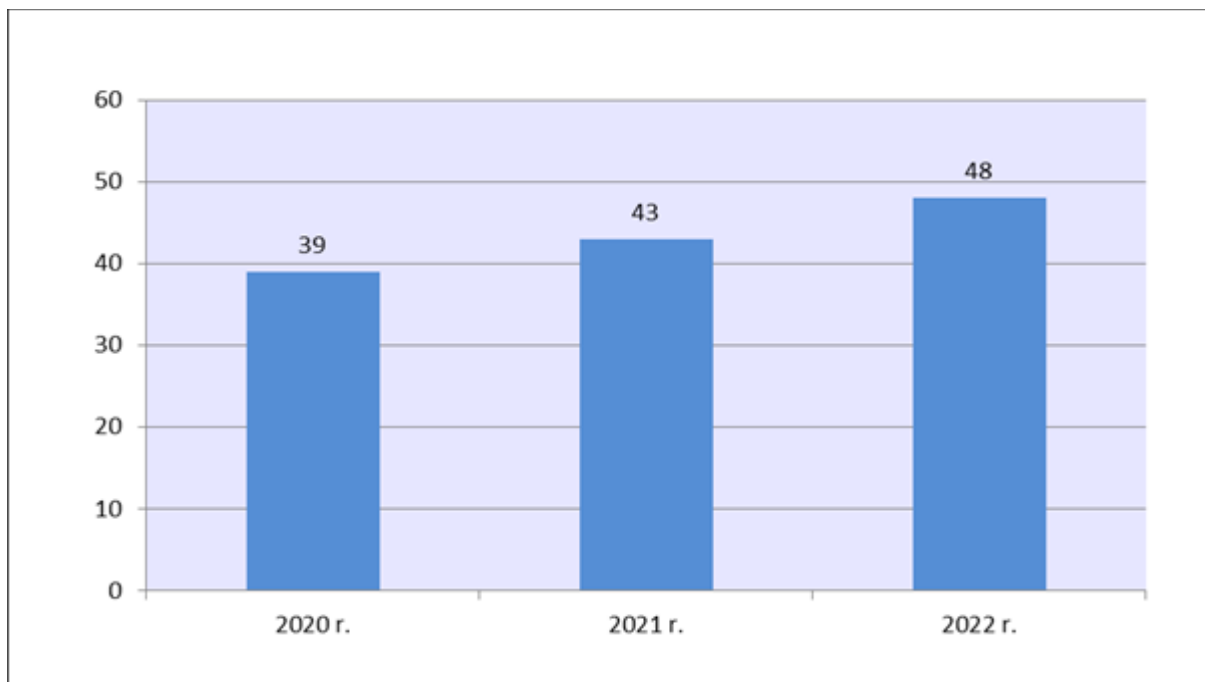
Przykłady inwestycji oddanych do użytku w 2022 r.:

- Rozbudowa i przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku inwentarskiego na pomieszczenia przeznaczone na produkcję i magazynowanie piwa, przebudowę

i zmianę sposobu użytkowania części budynku handlowo – usługowego na zaplecze kuchenne oraz rozbudowę o pomieszczenia usługowe (część restauracyjną), wraz z instalacjami wewnętrznymi,

- Budowa bazy operatora transportu publicznego w ramach zadania „Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim”,

Wykres 12. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2020-2022.

- 6 wizji lokalnych na wniosek podmiotu bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie (działalność oświatowa).

Stanowiska te dotyczyły między innymi oceny warunków lokalowych i sanitarnych w lokalach przeznaczonych na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego (na podstawie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.).

Zajęto także stanowisko w sprawie oceny stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego pomieszczeń oraz wydania opinii w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dla prowadzonej działalności dydaktycznej.

Ponadto wśród wydanych opinii znajduje się również ocena warunków bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie mieścić się placówka opiekuńczo – wychowawcza (w ramach istniejącej placówki).

Jedna z wydanych opinii dotyczyła spełnienia wymagań sanitarno– higienicznych pola namiotowego do celów rekreacyjno – turystycznych.

Wśród wyżej wymienionych innych spraw znajduje się również uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy.

Przykłady:

- Ocena warunków lokalowych i sanitarnych w lokalu przeznaczonym na funkcjonowanie Placówki Wsparcia Dziennego „Czaso-Dzielnia” – świetlica środowiskowa utworzona w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Ćmielowie,
- Ocena warunków bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie mieścić się placówka opiekuńczo – wychowawcza w miejscowości Małachów.

W roku 2022 wydano 3 decyzje merytoryczne.

Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły oceny warunków lokalowych i sanitarnych w lokalach przeznaczonych na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego – świetlic środowiskowych. Decyzje wydano na podstawie art. 18b w związku z art. 24 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.).

WNIOSKI

Działalność Nadzoru Zapobiegawczego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak np. użyteczności publicznej, ochrony zdrowia, żywienia-żywnościowych, oświaty, zakładach pracy.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie nadzoru zapobiegawczego zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia, odprowadzenie ścieków),
- prawidłowe gromadzenie, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

W oparciu o przepisy prawa inspekcja sanitarna w ramach nadzoru zapobiegawczego prowadziła działania w celu zminimalizowania negatywnych skutków inwestycji na zdrowie człowieka.

Porównując dane za rok 2022 z rokiem 2021 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych uległa zwiększeniu.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (17 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (12 projektów). W związku z tym można wysnuć wniosek, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na podobnym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (48 w roku 2022; 43 w roku 2021).

Uzasadnieniem takiego stanu może być fakt, że oprócz stanowisk zajmowanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych wydawano także opinie dla przedsięwzięć, dla których obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie wynika z art. 56 ust 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii (w trybie art. 56 ust. 1a wyżej wymienionej ustawy) ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

Wprowadzenie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2022 roku sprawował nadzór nad 449 obiektami (w 2021 r. - 437 obiektów) bez podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z czego skontrolowano 83 obiekty, co stanowi 18,49%.

Tabela 9. Ilość skontrolowanych obiektów w latach 2021-2022.

Lp.	Rodzaj obiektu	2020 r.	Skontrolowane obiekty [%]	2021 r.	Skontrolowane obiekty [%]
1	obiekty świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej	202	3,47	214	6,55
2	obiekty hotelarskie, placówki świadczące usługi noclegowe oraz gospodarstwa agroturystyczne	46	32,61	46	34,79
3	ustępy publiczne	8	87,5	8	75,00
4	jednostki organizacyjne pomocy społecznej i noclegownia	15	53,34	15	26,67
5	tereny rekreacyjne, kąpielisko, basen	56	51,79	56	48,22
6	cmentarze i domy przedpogrzebowe	23	13,05	23	17,40
7	apteki	34	0	34	0
8	stacje paliw	14	21,43	14	21,43
9	obiekty sportowe	10	30,00	10	40,00
10	pozostałe (m. in. dworzec PKS, pralnie, obiekty kulturalne, laboratoria, ośrodek wsparcia rodziny, parkingi)	29	17,25	29	17,25
Σ	SUMA	437		449	

5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

5.1.1. Ustępy publiczne

W 2022 roku w ewidencji PPIS znajdowało się 8 stałych ustępów publicznych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego. Wszystkie ustępy podłączone są do sieci kanalizacyjnej. Skontrolowano 6 obiektów zlokalizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego w Bałtowie oraz na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, co stanowi 75%.

Ustępy dostosowane są dla osób niepełnosprawnych, z wydzieloną częścią damską i męską. W pomieszczeniach zapewniona sprawna wentylacja mechaniczna włączana ze światłem i dodatkowo uchylne okna w każdej części. Stanowiska do mycia rąk wyposażone są w środki higieniczne, tj.: mydło w płynie, ręczniki papierowe lub suszarki do rąk oraz kosze na zużyte ręczniki.

Ustępy utrzymane w dobrym stanie higienicznym, sanitarnym oraz technicznym, nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.1.2. Obiekty pomocy społecznej

W nadzorze PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 15 obiektów, bez zmian w stosunku do 2021 r. Skontrolowano 4 obiekty pod kątem występowania pałeczek *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej.

5.1.3. Obiekty hotelarskie

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się 46 obiektów hotelarskich będących pod nadzorem PPIS (w 2021 r. - 46), w tym 6 hoteli i 40 obiektów świadczących usługi hotelarskie, takie jak pokoje noclegowe, zajazdy i gospodarstwa agroturystyczne.

W 2022 r. skontrolowano 6 obiektów hotelarskich typu hotel oraz 10 obiektów z grupy *inne, w których świadczone są usługi hotelarskie*, co stanowi 34,79%. Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego obiektów, postępowania z bielizną czystą i brudną, postępowania z odpadami komunalnymi, przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi celem zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono. Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako bardzo dobry.

5.1.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2022 r. w ewidencji PPIS znajdowało się 214 obiekty (2021 r.- 202), z których skontrolowano 14 obiektów, co stanowi 6,55%, w tym:

- 4 zakłady fryzjerskie,
- 4 zakłady kosmetyczne,
- 5 zakładów odnowy biologicznej i solaria,
- 1 inny zakład, w którym są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

W trakcie kontroli oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sposób postępowania z narzędziami i bielizną używaną w obiekcie, z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi wytwarzanymi w zakładach oraz oceniano opracowaną przez właścicieli gabinetów kosmetycznych procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Szczególną uwagę zwracano na sposób przechowywania narzędzi kosmetycznych, ich dezynfekcję i sterylizację oraz przechowywanie i oznakowanie stosowanych kosmetyków.

W gabinetach kosmetycznych podczas świadczenia usług, w trakcie których może dojść do naruszenia ciągłości tkanki używany jest sprzęt jednorazowego użytku lub sterylne narzędzia i materiały. Właściciele gabinetów sterylizują narzędzia mogące spowodować naruszenie ciągłości tkanki, tj. cążki, nożyczki do skórek, dłutka, pęsety, frezy i głowice do mikrodermabrazji we własnym zakresie. Narzędzia po dezynfekcji pakowane są w samoprzylepne torebki papierowo-foliowe wyposażone w zewnętrzne chemiczne wskaźniki procesu sterylizacji oraz paski kontroli wewnętrznej z wieloparametrowym testem kontroli sterylizacji parą wodną w temperaturze 121°C i 134°C. Właściciele wykonują również kontrolę biologiczną pracy autoklawu.

Informowano, iż zabiegi wykonywane z wykorzystaniem metod inwazyjnych związanych z przerwaniem ciągłości tkanek i narażeniem na kontakt z krwią, niesie ze sobą niebezpieczeństwo przeniesienia zakażenia, w szczególności HBV, HCV oraz HIV.

W obiektach nie posiadających autoklawu stosowane były narzędzia jednorazowego użytku. Prawidłowe gospodarowanie odpadami wytwarzanymi w obiektach potwierdzone było przez kontrolowanych usługodawców zawartymi umowami oraz fakturami za wykonaną usługę odbioru i utylizacji odpadów.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi właściciele gabinetów kosmetycznych posiadają wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, które regulują:

- sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,
- zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji,
- sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry,
- zasady dekontaminacji, czyli procesu niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych przez mycie i dezynfekcję pomieszczeń oraz sterylizację narzędzi.

Wprowadzona w życie w 2018 roku ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 poz. 2111) ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV) wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry wywołujące efekt opalenizny. Istotą ustawy jest ograniczenie zachorowań na nowotwory skóry. Służyć temu ma przede wszystkim podniesienie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości działania promieniowania UV wydzielanego przez solaria. Ustawa całkowicie zakazuje korzystania z solariów przez osoby, które nie ukończyły 18 roku życia, nakłada na właścicieli solariów obowiązek zamieszczania w miejscu udostępniania solariów informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium oraz wprowadza całkowity zakaz promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solariów.

5.1.5. Obiekty komunikacji publicznej (dworzec autobusowy, środki transportu)

W ewidencji PPIS znajduje się 1 dworzec autobusowy PKS, przeprowadzono 1 kontrolę. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. W trakcie kontroli zwrócono uwagę na stan sanitarny i techniczny pomieszczeń dworca oraz na dostępność pasażerów do pomieszczeń higieniczno- sanitarnych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

5.1.6. Cmentarze

Ewidencja cmentarzy nie uległa zmianie- 21 cmentarzy, w tym 1 cmentarz komunalny i 20 parafialnych. Przeprowadzono 2 kontrole.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na postępowanie z odpadami komunalnymi i miejsca do ich gromadzenia. W wyniku przeprowadzonych kontroli w jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, za co nałożono mandat karny w wysokości 300,00 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad prawidłowym przebiegiem ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich oraz nad warunkami ich transportu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi ekshumacja zwłok

i szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych.

W 2022 roku wydano 18 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji oraz 21 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok/prochów z zagranicy do Polski.

5.1.7. Domy przedpogrzebowe

W 2022 r. w ewidencji znajdowały się 2 domy przedpogrzebowe, skontrolowano 2 obiekty.

Skontrolowane domy przedpogrzebowe posiadają pomieszczenia do wystawienia trumien ze zwłokami, kaplicę do odprawiania ceremonii pogrzebowych, pomieszczenia/chłodnie do przechowywania zwłok oraz pomieszczenia do przygotowania zwłok.

5.1.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

Grupa ta obejmuje obiekty użyteczności publicznej, w przypadku których zachowanie właściwego stanu sanitarnego jest niezbędne z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób z nich korzystających. Do tej grupy zalicza się 141 obiektów, w tym: pralnie, obiekty sportowe, apteki, obiekty kulturalne, laboratoria, stacje paliw, parkingi, prosektorium, tereny rekreacyjne wraz z piaskownicami, obiekty zamieszkania zbiorowego oraz ośrodek wsparcia rodziny. Skontrolowano 38 obiektów:

- ▶ 4 obiekty sportowe,
- ▶ 3 stacje paliw,
- ▶ 1 prosektorium,
- ▶ 4 obiekty zamieszkania zbiorowego typu bursa/ internat,
- ▶ 26 obiektów rekreacyjnych.

Tabela 10. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy „innych obiektów użyteczności publicznej”.

Lp.	Nazwa obiektu	Wg ewidencji 2020 r.	Liczba skontrolowanych obiektów	Wg ewidencji 2021 r.	Liczba skontrolowanych obiektów
1.	Pralnie	5	0	5	0
2.	Obiekty sportowe	10	3	10	4
3.	Apteki, punkty apteczne	34	0	34	0
4.	Obiekty kulturalne	9	0	9	0
5.	Laboratoria	2	0	2	0
6.	Stacje paliw	14	3	14	3
7.	Ośrodek wsparcia rodziny	1	0	1	0
8.	Wiaty przystankowe	0	0	0	0
9.	Parkingi	7	0	7	0
10.	Prosektorium	1	1	1	1
11.	Internat Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego	1	1	1	1
12.	Bursa szkolna	1	1	1	1
13.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1	1	1
14.	Hospicjum stacjonarne	1	1	1	1
15.	Tereny rekreacyjne	54	28	54	26
Σ	Razem	141	39	141	38

Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego poszczególnych obiektów oraz oceny skażenia mikrobiologicznego instalacji ciepłej wody pod kątem występowania bakterii *Legionella sp.*

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń.

Na terenie powiatu funkcjonują obiekty sportowe dostępne dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Są to: piłkarski ośrodek treningowy, boiska sportowe typu „Orlik” oraz stadiony i hala widowiskowo-sportowa. Skontrolowano 4 obiekty. Obiekty wraz z zapleczem higieniczno- szatniowym utrzymane w dobrym stanie technicznym.

W 2022 r. skontrolowano 3 stacje paliw na terenie powiatu ostrowieckiego znajdujące się przy trasach najczęściej uczęszczanych. Skontrolowane stacje paliw czynne są całodobowo, dysponują ogólnodostępnymi ustępami, które są utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie posiadania przez przedsiębiorców koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Celem zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, w trakcie przeprowadzanych kontroli, informowano kontrolowanych o obowiązku utrzymania pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym.

Zdjęcie 3. Muszla koncertowa w Parku miejskim w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 2. Stadion KSZO w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 4. Ośrodek Wypoczynkowy "Gutwin".

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin”, który czynny jest 7 dni w tygodniu przez cały rok. Odwiedzający mają możliwość czynnego wypoczynku korzystając między innymi z siłowni zewnętrznej, wytyczonych tras do biegania i nordic walkingu (5 i 10 km), boisk do piłki nożnej plażowej i piłki siatkowej plażowej, parku linowego z małą i dużą trasą, kortu tenisowego oraz dla dzieci placu zabaw.

Przeprowadzona kontrola w prosektorium wykazała, że pomimo przeprowadzonego remontu pomieszczeń obiekt udostępniany jest wyłącznie do wykonywania sekcji lekarskich i prokuratorskich. W 2022 r. pomieszczenia chłodni nie były wykorzystywane do przechowywania zwłok- zwłoki osób zmarłych w szpitalu przechowywane były w pomieszczeniach chłodni należących do ZUP Sp. z o. o. w Ostrowcu Świętokrzyskim.

5.1.9. Kąpieliska i baseny kąpielowe

W 2022 r. na terenie powiatu ostrowieckiego udostępnione były 2 obiekty dla kąpiących się:

- 1) Pływalnia „Rawszczyzna” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Mickiewicza 32 oraz
- 2) Kąpielisko Gutwin w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Gościniec.

5.1.9.1. Pływalnia „Rawszczyzna”

Zarządcą Pływalni „Rawszczyzna” w imieniu Gminy Ostrowiec jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Świętokrzyska 11, Ostrowiec Świętokrzyski.

W 2022 roku PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach nadzoru pobrało do badań 12 prób wody basenowej (baseny wewnętrzne i baseny zewnętrzne) oraz wykonało oznaczenia chloru ogólnego, wolnego i związanego na miejscu w trakcie poboru prób. Woda została pobrana zgodnie z ustalonym harmonogramem poboru na rok 2022 r. oraz dodatkowo po działaniach naprawczych podjętych przez zarządcę obiektu w związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi w zakresie bakterii *Legionella sp.*

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim monitorował jakość wody na pływalni poprzez analizę parametrów jakości wody na pływalni na podstawie przekazanych sprawozdań z badań, zakresu i częstotliwości wykonywanych badań przez zarządzającego pływalnią oraz wyników badań wody na pływalni wykonanych przez PIS.

Monitorowana była również jakość ciepłej wody użytkowej w natryskach przy basenach wewnętrznych i zewnętrznych na terenie Pływalni „Rawszczyzna”. W 2022 r. stwierdzono przekroczenia bakterii *Legionella* w próbach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę obiektu z natrysków. W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami PPIS nakazał nie korzystanie z wody ciepłej z natrysków, w których stwierdzono skażenie do czasu uzyskania wyników badania wody zgodnych z wymogami oraz przeprowadzenie niezwłocznie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń wewnętrznej instalacji wodnej, w tym dokonanie przeglądu technicznego sieci, czyszczenia i dezynfekcji systemu i doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Ponadto zarządca obiektu miał obowiązek wykonać kontrolne badania wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.* potwierdzające prawidłowo przeprowadzone działania naprawcze. Przedstawione wyniki badań potwierdziły prawidłowo wykonane zabiegi czyszczenia i dezynfekcji instalacji wody ciepłej w obiekcie.

Woda na Pływalni „Rawszczyzna” w 2022 r. odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

5.1.9.2. Kąpielisko „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim

W powiecie ostrowieckim funkcjonuje kąpielisko „Gutwin”, którego Organizatorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Świętokrzyska 11 w Ostrowcu Świętokrzyskim działający w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) rada gminy określa corocznie do dnia 20 maja sezon kąpielowy, który obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września oraz corocznie do 20 maja określa wykaz kąpielisk na terenie gminy. Organizator kąpieliska do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte, przekazuje wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wnioski o umieszczenie w wykazie kąpielisk.

Organizator kąpieliska prowadzi kontrolę wewnętrzną, w ramach której m. in. ustala z PPIS harmonogram pobierania próbek oraz pobiera próbki wody w ustalonych z PPIS punktach. W ramach kontroli urzędowej organy PPIS co roku dokonują bieżącej i sezonowej oceny jakości wody w kąpielisku pod względem spełnienia wymagań określonych w przepisach.

W 2022 r. w ramach kontroli wewnętrznej organizator pobrał do badania 3 próby wody z kąpieliska oraz w ramach kontroli urzędowej PPIS pobrał 1 próbę przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.

Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej PPIS wydał 5 ocen jakości wody, w tym 4 oceny bieżące w trakcie trwania sezonu kąpielowego i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego, w których stwierdził przydatność wody do kąpeli. Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były na bieżąco w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne organy PIS obowiązane są do prowadzenia Serwisu kąpieliskowego, który dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem <https://sk.gis.gov.pl/>.

Prowadzony internetowy serwis kąpieliskowy jest systemem informacyjnym, który prezentuje na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody, profilu i infrastruktury kąpieliska, a także panujących warunkach. Celem Serwisu jest natychmiastowe przekazywanie i rozpowszechnianie informacji o jakości wody w kąpieliskach podczas letniego wypoczynku. Serwis kąpieliskowy jest na bieżąco aktualizowany w terminie od 1 czerwca do 30 września.

5.2. Inne działania

Imprezy masowe

W 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim opiniował 15 wniosków w sprawie przeprowadzenia imprezy masowej, zwracając szczególną uwagę na zapewnienie przez organizatora właściwych warunków higieniczno- sanitarnych, punktów czerpalnych wody do spożycia oraz właściwego postępowania z odpadami komunalnymi.

Sprowadzenie zwłok z zagranicy, ekshumacje

W ramach nadzoru nad zagadnieniami dotyczącymi postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 21 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy oraz 18 decyzji zezwalających na ekshumację i przewóz ekshumowanych zwłok

Interwencje

PPIS w Ostrowcu Św. w 2022 r. podjął interwencje na terenie powiatu ostrowieckiego w zakresie:

- ▶ gospodarki odpadami na terenie cmentarza parafialnego,
- ▶ oceny stanu higieniczno- sanitarnego lokali mieszkalnych w budynku zamieszkania zbiorowego,
- ▶ zalania piwnic i pomieszczeń gospodarczych w bloku na osiedlu mieszkaniowym,
- ▶ skuteczności działania wentylacji i klimatyzacji w obiekcie handlowym,
- ▶ oceny stanu higieniczno- sanitarnego lokalu mieszkalnego na wniosek zarządcy obiektem,
- ▶ zbadania jakości wody w budynku prywatnym.

Interwencja dotyczącą gromadzenia odpadów komunalnych na terenie cmentarza parafialnego potwierdziła zgłoszone nieprawidłowości. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami ukarano zarządcę kontrolowanego obiektu mandatem karnym.

Wizje

W 2022 r. przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowej uczestniczyli w 11 wizjach lokalnych w mieszkaniach prywatnych w celu stwierdzenia obecności ksyłamitu w podłożu. W 7 mieszkaniach potwierdzono jego obecność.

WNIOSKI

W 2022 roku na 449 obiektów użyteczności publicznej (bez zakładów opieki zdrowotnej i urządzeń wodociągowych) będących w ewidencji skontrolowano 83 obiekty użyteczności publicznej pod kątem oceny stanu sanitarno- technicznego. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej w 2022 r. nie wykazał istotnych zagrożeń dla zdrowia ludzi.

6. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

6.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

W 2022 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowały się łącznie 204 obiekty wykonujące działalność leczniczą. 96 obiektów stanowiły podmioty lecznicze w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Obiekty w liczbie 108 stanowiły podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

Zakres przedmiotowy przeprowadzonych kontroli dotyczył obszarów mających wpływ na zapewnienie bezpiecznych warunków realizowanych świadczeń zdrowotnych i obejmował:

- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie prowadzonej działalności;
- kontrolę obiektu pod kątem zgodności z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 402 z późn. zm.);
- kontrolę opracowania, wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- prawidłowość przeprowadzania procesów dezynfekcji i sterylizacji;
- ocenę sposobu postępowania z odpadami oraz odpadami medycznymi;
- ocenę sposobu postępowania z bielizną używaną w trakcie świadczenia usług zdrowotnych.

Prowadzony nadzór sanitarny obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie.

W związku z sytuacją epidemiologiczną wynikającą z zakażeń wirusem SARS-CoV-2 przedmiotem kontroli było także przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 473) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 679 z późn. zm.).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. przeprowadzono 85 kontroli, w tym:

- 69 kontroli kompleksowych;
- 4 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nakazów decyzji administracyjnych wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w stosunku do podmiotów;
- 1 kontrolę o charakterze interwencyjnym w związku ze zgłoszeniem dotyczącym podania osobie małoletniej preparatu szczepionkowego po upływie terminu ważności;
- 11 kontroli tematycznych, w tym:

- 10 kontroli w związku z oceną organizacji systemu szczepień ochronnych i gospodarowania preparatami szczepionkowymi;
- 1 kontrolę w zakresie oceny gospodarki odpadami u wytwórcy oraz przestrzegania procedur zapobiegających zakażeniom.

Łącznie w 2022 r. wydano 7 decyzji merytorycznych, w tym 6 decyzji w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno – sanitarnym, 1 decyzję dotyczącą prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz 8 decyzji płatniczych.

Wskutek prowadzonego postępowania administracyjnego w przedmiocie usunięcia w nadzorowanym obiekcie uchybień stwierdzonych w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy, w 2022 r. wydano 1 upomnienie wzywające zobowiązanych do wykonania obowiązków wynikających z zarządzeń decyzji administracyjnej, 2 tytuły wykonawcze, 1 postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz 1 postanowienie o umorzeniu grzywny w celu przymuszenia.

W 2022 r. wyegzekwowano wykonanie zarządzeń zawartych w 1 decyzji administracyjnej.

Wykres 13. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

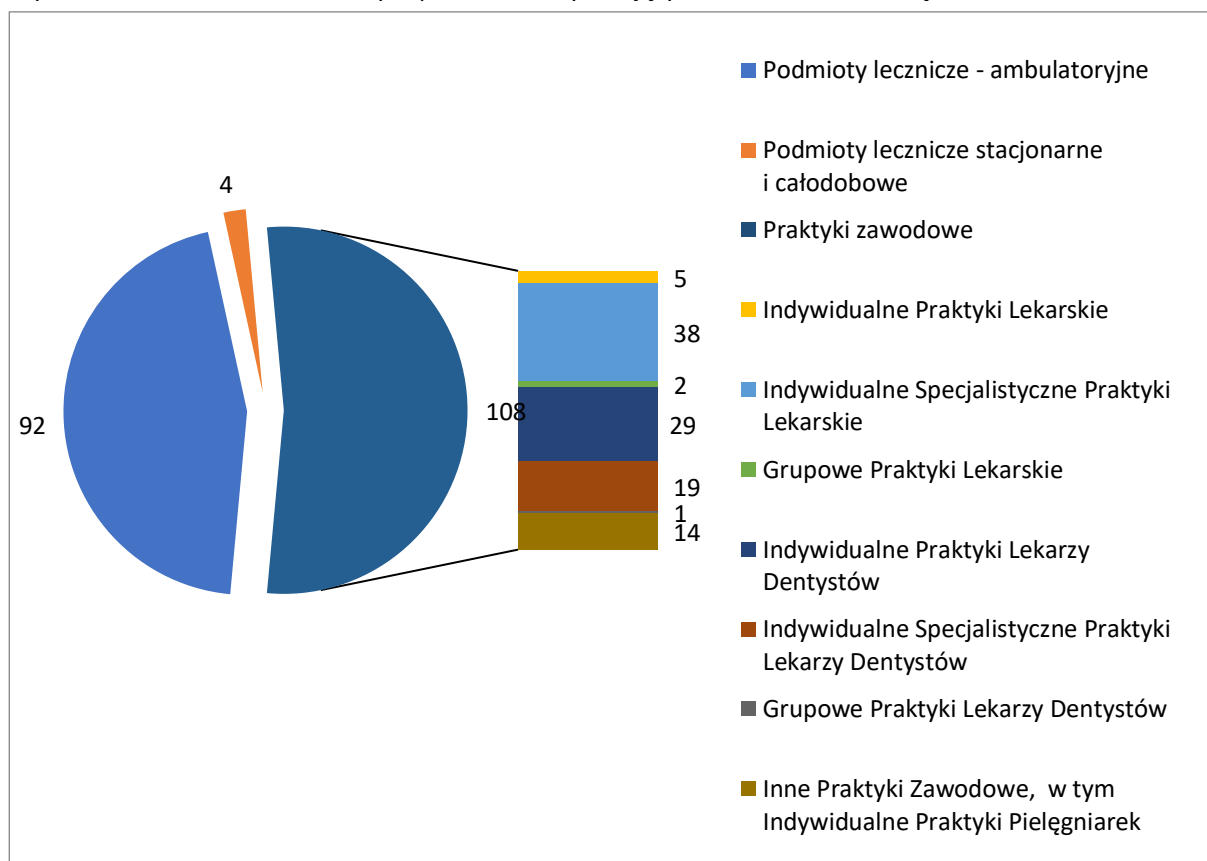

Tabela 11. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2022 r.

	Lp.	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	% obiektów skontrolowanych	
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	1.	<i>Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne</i>	<i>szpitalne</i>	3	3	100,0
			<i>hospicja</i>	1	1	100,0
	2.	<i>Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne</i>	<i>Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice</i>	38	34	89,5
			<i>Medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrania materiału do badań</i>	15	3	20,0
			<i>Zakłady rehabilitacji leczniczej</i>	10	0	0
			<i>Inne</i>	29	10	34,5
	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	3.	<i>Indywidualna praktyka lekarska</i>	5	3	60
4.		<i>Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska</i>	38	2	5,3	
5.		<i>Grupowa praktyka lekarska</i>	3	1	33,3	
6.		<i>Indywidualna praktyka lekarzy dentyków</i>	29	13	44,8	
7.		<i>Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentyków</i>	19	2	10,5	
8.		<i>Inne</i>	14	0	0	

6.2. Ogólna ocena podmiotów leczniczych

W 2022 r. w ewidencji PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 96 podmiotów leczniczych, w tym:

- 4 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;
- 92 podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Ogółem skontrolowano 51 obiektów, co stanowi 53,12% wszystkich ujętych w ewidencji spośród tej grupy.

6.2.1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Na nadzorowanym terenie znajdują się 4 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj. Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 11, G.V.M. CARINT Sp. z o.o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 13, Maltanka Sp. z o. o. Szpital Chirurgiczny, ul. Polna 84/3, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski oraz Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II Hospicjum Stacjonarne, ul. Ferdynanda Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.

łącznie w 2022 r. w ww. obiektach przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, w tym:

- 4 kompleksowe;
- 1 kontrolę w związku z oceną systemu gospodarowania preparatami szczepionkowymi w zakresie prawidłowości przechowywania;
- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie nieprawidłowości wymienionych w protokole kontroli sanitarnej oraz nakazów ujętych w decyzji administracyjnej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Wydano 1 decyzję administracyjną oraz 1 decyzję płatniczą.

6.2.1.1. Szpitale

W okresie sprawozdawczym w 1 podmiocie leczniczym stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny, rozumiany jako stwierdzenie uchybień pod względem wymagań higienicznych, sanitarnych i technicznych, skutkujących wszczęciem postępowania administracyjnego.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno - sanitarnych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 1 decyzję administracyjną w zakresie zapewnienia m.in.:

- właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń (sufitów, ścian i posadzki) i wyposażenia, w tym łóżek, szafek przyłóżkowych, foteli, krzeseł, drzwi i ościeżnic;
- dostępu do łóżek;
- płuczek-dezynfektorów lub urządzeń do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością;
- właściwego stanu bielizny pościelowej;
- należytego stanu sanitarno-technicznego kabin i brodzików prysznicowych, umywalek oraz armatury w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

W dwóch pozostałych szpitalach stwierdzono właściwy stan sanitarno-techniczny i nie wykazano uchybień.

W roku sprawozdawczym w jednym szpitalu zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych. Całkowita liczba pacjentów w ogniskach epidemicznych z zakażeniami potwierdzonymi wynikami badań laboratoryjnych wyniosła 24. Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 3 szpitalnych ognisk epidemicznych. Biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi wywołującymi zakażenia w pojedynczych przypadkach były: norowirus i *Clostridioides difficile*.

Raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, w tym raporty wstępne o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego oraz raporty końcowe z wygaszenia ognisk epidemicznych

były każdorazowo przekazywane z podmiotu leczniczego do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na koniec 2022 r. wszystkie zarejestrowane w szpitalu ogniska epidemiczne zostały wygaszone.

W ramach identyfikowania zagrożeń epidemiologicznych, a także zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych w podmiotach leczniczych były realizowane m.in. następujące działania:

- opracowywano programy kontroli zakażeń;
- prowadzono stałą ocenę stanu realizacji procedur z zakresu kontroli zakażeń, w tym procedur opracowanych w odniesieniu do czynności związanych z utrzymaniem higieny szpitalnej;
- prowadzono monitoring zakładanych wkłuc obwodowych, cewników moczowych zakładanych i utrzymywanych w pęcherzu moczowym oraz miejsca operowanego;
- prowadzono ocenę ryzyka zakażenia oraz monitoring zużycia materiałów i środków dezynfekcyjnych i środków ochrony indywidualnej;
- personel objęto szkoleniami z zakresu zakażeń zakładowych i kluczowych obszarów zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego;
- 2 razy w ciągu roku realizowano kontrolę wewnętrzną oraz dodatkowo w sytuacji np. ognisk lub obecności patogenu alarmowego poza godzinami pracy kadry kierowniczej i w dni wolne;
- dokonywano analizy sytuacji epidemiologicznej wynikającej z obecności drobnoustrojów alarmowych lub nosicielstwa;
- kontynuowano udział w Narodowym Programie Ochrony Antybiotyków w celu pełnego wdrożenia racjonalnej antybiotykoterapii;
- zapewniono dostęp do sprzętu jednorazowego potrzebnego do pielęgnacji osób zakażonych i/lub nosicieli min. baseny, kaczki, miednice, miski nerkowate, naczynia do posiłków, bielizna, odzież dla pacjenta i personelu, pościel.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził monitoring sytuacji epidemiologicznej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne na podstawie otrzymywanych raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, w tym informacji dotyczących działań służących likwidacji zagrożenia epidemiologicznego podejmowanych przez zespoły kontroli zakażeń szpitalnych.

Zakresem kontroli sanitarnych przeprowadzanych w szpitalach obejmowano zagadnienia dotyczące:

- oceny opracowania, wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych na podstawie Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1657 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych, w tym:
 - Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r., nr 100, poz. 646);
 - Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 240);
 - Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 746).

Dla porównania w 2021 r. w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zarejestrowano łącznie 24 ogniska epidemiczne na 10 oddziałach szpitalnych.

Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 18 szpitalnych ognisk epidemicznych. W pozostałych przypadkach biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi wywołującymi zakażenia były: *Clostridioides difficile*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Klebsiella pneumoniae*, enterokoki odporne na glikopeptydy (VRE).

Powyższe dane świadczą o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

6.2.1.2. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – inne niż szpitale. Hospicjum

Zdjęcie 5. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św.

W 2022 r. w Domu Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II Hospicjum Stacjonarnym, ul. Ferdynanda Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego, gospodarkę odpadami, przestrzeganie procedur zapobiegających zakażeniom, przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 679 z późn. zm.) oraz przestrzeganie przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 276).

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Stan sanitarno – techniczny w tej grupie obiektów utrzymał się na poziomie podobnym do 2021 r.

6.3. Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. nadzorował 92 podmioty lecznicze prowadzące działalność w trybie ambulatoryjnym, które stanowiły najliczniejszą grupę obiektów obejmującą:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – 38;
- medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań – 15;
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 10;
- inne ogółem, w tym pogotowie – 29.

Skontrolowano 47 obiektów, co stanowi 51,08 % wymienionej grupy obiektów.

6.3.1. Przychodnie , ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

Na nadzorowanym terenie najliczniejszą grupę obiektów wśród ogółu podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne stanowiły przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 34 obiekty spośród 38 ujętych w ewidencji.

Przeprowadzono 45 kontroli, w tym:

- 32 kontrole kompleksowe;

- 3 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nakazów decyzji administracyjnych wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w stosunku do podmiotów;
- 1 kontrolę o charakterze interwencyjnym w związku ze zgłoszeniem dotyczącym podania osobie małoletniej preparatu szczepionkowego po upływie terminu ważności;
- 9 kontroli tematycznych kontroli w związku z oceną organizacji systemu szczepień ochronnych i gospodarowania preparatami szczepionkowymi.

W 2022 r. w tej grupie obiektów wydano 6 decyzji administracyjnych (w 2021 r. 1 decyzja administracyjna), w tym 5 w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno – sanitarnym, 1 decyzję dotyczącą prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz 6 decyzji płatniczych (w 2021 r. 1 decyzja płatnicza).

Należy stwierdzić, że ogólnie stan sanitarno - techniczny podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne był właściwy, aczkolwiek pod względem standardu i wyposażenia pozostawał zróżnicowany.

W obiektach starszych stwierdzano więcej nieprawidłowości podczas kontroli, niż w obiektach nowszych, w których do wykończenia wewnątrz użyto nowoczesnych materiałów i wyposażenia. Właściciele wszystkich obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu.

W 2022 r. brak należytego stanu sanitarno-technicznego stwierdzono w 5 podmiotach leczniczych prowadzących działalność leczniczą w trybie ambulatoryjnym.

Wśród stwierdzanych nieprawidłowości należy wymienić:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń (brudne, zakurzone powierzchnie ścian i sufitów, pęknięcia i ubytki tynku, odpryski powłoki malarskiej, sufity z zaciekami, wykwitami pleśni, posadzka z ubytkami płytek);
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny wyposażenia (krzesła o powierzchni niezmywalnej i nasiąkliwej w gabinetach diagnostyczno – zabiegowych o charakterze diagnostycznym i zabiegowym, fotele i leżanki z pęknięciami w tapicerce uniemożliwiającymi prawidłowe wykonywanie zabiegów mycia i dezynfekcji, ślady korozji na metalowym stelażu leżanki, drzwi z ubytkami, przetarciami i wykruszeniami płyty MDF oraz ubytkami okleiny i tapicerki ze skaju).

Większa liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami o charakterze sanitarno – technicznym w 2022 r. w porównaniu do poprzedniego roku (1 obiekt w 2021 r.) wynikała z większej liczby kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach wykonujących działalność leczniczą.

Nadzór sanitarny prowadzony przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim nad podmiotami leczniczymi wykonującymi ambulatoryjne świadczenia zdrowotne obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie.

Łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono 34 kontrole w 24 podmiotach leczniczych prowadzących działalność w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych posiadających w gabinetach diagnostyczno-zabiegowe, w których realizowane były szczepienia ochronne.

Zakres prowadzonych czynności kontrolnych obejmował zagadnienia dotyczące spełnienia przez lekarza obowiązku informowania rodziców/opiekunów o obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym, postępowanie świadczeniodawcy wobec osób nie realizujących szczepień w wyznaczonych terminach, prowadzenia zapisów potwierdzających przeprowadzenie lekarskiego badania kwalifikacyjnego, przekazywania przez kontrolowanego kart uodpornienia do innych świadczeniodawców, postępowania lekarza w przypadku stwierdzenia niepożądanego odczynu poszczepiennego. W toku kontroli zwracano m.in. uwagę na prowadzenie zapisów w dokumentacji medycznej pacjentów, potwierdzających fakt udzielania wyczerpujących informacji rodzicom w zakresie szczepień.

Prowadzone kontrole punktów szczepień dotyczyły również warunków przechowywania preparatów szczepionkowych służących do realizacji szczepień ochronnych oraz zgodności temperatury w urządzeniu chłodniczym z warunkami ustalonymi przez producentów preparatów szczepionkowych.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają urządzenia chłodnicze wyposażone w czujniki temperatury oraz dodatkowe systemy bezpieczeństwa informujące o przekroczeniu wymaganych progów temperatur zapewniające odpowiednią temperaturę przechowywania zgodną z wymaganiami producentów.

We wszystkich pozostałych podmiotach leczniczych poddanych kontroli, ocena organizacji systemu szczepień ochronnych i gospodarowania preparatami szczepionkowymi była pozytywna. Uwagi do stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, w których były wykonywane szczepienia wniesiono w 1 podmiocie.

Nowym wyzwaniem w roku sprawozdawczym mającym wpływ na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej był masowy napływ uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wobec potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa epidemicznego wynikającej z napływu obywateli narodowości ukraińskiej do naszego kraju, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził aktywne działania i monitorował sytuację na nadzorowanym terenie.

Do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie przekazano pisma informujące o możliwości przeprowadzenia nieodpłatnego szczepienia przeciw grypie na sezon 2021/2022 u osób dorosłych przybyłych do Polski.

W pismach informowano o komunikatach i wytycznych zamieszczanych na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia, w tym dotyczących szczepień obywateli narodowości ukraińskiej realizowanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Świadczeniodawcom wykonującym szczepienia w ramach Programu Szczepień Ochronnych przypomniano o konieczności uzupełnienia i realizacji szczepień przeciw polio u dzieci oraz podjęcia stosownych działań w stosunku do opiekunów dzieci odmawiających realizacji szczepień ochronnych. W związku masowym przemieszczaniem się ludności narodowości ukraińskiej i wzrostem ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa polio wskazywano na potrzebę wzmożenia czujności ze strony personelu medycznego oraz terminowe zgłaszanie podejrzeń przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

Współpraca z podmiotami leczniczymi obejmowała także dystrybucję materiałów Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) przydatnych w sytuacji przebywania na terytorium Polski uchodźców z Ukrainy.

Do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przesyłano tygodniowe raporty dotyczące zachorowań wśród uchodźców z Ukrainy oraz informacje na temat zainteresowania szczepieniami w grupie dzieci i młodzieży narodowości ukraińskiej, a także przekazano raporty z danymi dotyczącymi szczepień wykonywanych u noworodków pochodzenia ukraińskiego.

6.3.2. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

W 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził nadzór nad 54 podmiotami leczniczymi prowadzącymi działalność leczniczą w trybie ambulatoryjnym, które obejmowały: 10 zakładów rehabilitacji leczniczej, 15 medycznych laboratoriów diagnostycznych i punktów pobrań, 29 innych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych z różnych zakresów. Kontroli sanitarnej poddano 13 obiektów.

Stan sanitarny obiektów był odpowiedni – żadnego podmiotu nie zakwalifikowano do grupy obiektów z niewłaściwym stanem sanitarnym.

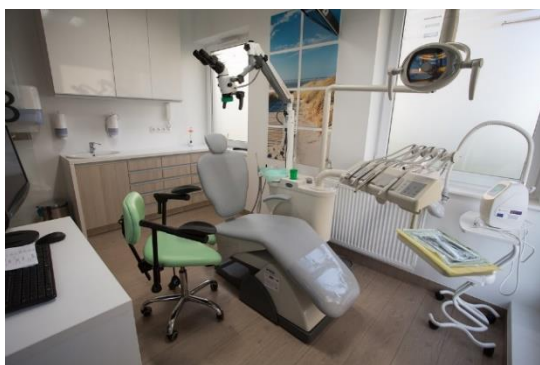
W porównaniu do 2021 r. stan sanitarno – techniczny w tej grupie obiektów pozostał bez zmian.

6.4. Praktyki zawodowe

W 2022 r. PPIS prowadził nadzór nad 108 podmiotami wykonującymi działalność leczniczą jako praktyki zawodowe. Udział procentowy poszczególnych rodzajów praktyk kształtował się następująco:

- indywidualne praktyki lekarskie – 5, co stanowi 4,63%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – 38, co stanowi 35,18%;
- grupowe praktyki lekarskie – 3, co stanowi 2,77%;
- indywidualne praktyki lekarzy dentyków – 29, co stanowi 26,85%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków – 19, co stanowi 17,59%;
- inne praktyki zawodowe – 14, co stanowi 12,96%.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w 21 obiektach, co stanowi 19,44% ogółu wszystkich obiektów w omawianej grupie.

Prowadzone kontrole sanitarne uwzględniały informacje nt. posiadanych i stosowanych procedur i instrukcji higienicznych, postępowania z bielizną ochronną personelu medycznego, gospodarki odpadami medycznymi oraz dokumentacji w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń.

W kontrolowanych obszarach nie stwierdzono uchybień. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń i pozostał na poziomie podobnym do stwierdzonego w 2021 r.

6.5. Dezynfekcja i sterylizacja

W 2022 r. wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowane i wdrożone procedury dekontaminacyjne.

Procesy dekontaminacji prowadzone były przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o odpowiednim spectrum działania. Zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, preparaty dezynfekcyjne do prowadzenia procesów dekontaminacji powierzchni, sprzętu i skóry zapewnione były w odpowiednich ilościach.

Do dezynfekcji niewielkich powierzchni głównie stosowane były preparaty gotowe do użycia w sprayu, wygodne w stosowaniu z uwagi na pominięcie procedury przygotowania roztworu roboczego.

Podmioty realizujące świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, świadczyły usługi medyczne wyłącznie przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku, który był zapewniony w ilości niezbędnej do wykonywania przedmiotowej działalności leczniczej. Wyroby medyczne były opatrzone aktualnymi datami ważności.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użycia ze względu na rodzaj wykonywanych świadczeń posiadały urządzenia sterylizujące lub zlecały usługę sterylizacji firmie zewnętrznej. Narzędzia, materiały i sprzęt medyczny przekazywany był do sterylizacji w odpowiednich pojemnikach.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy użyciu wskaźników chemicznych, biologicznych i fizycznych.

Podmioty lecznicze posiadały odpowiednie procedury określające tryb postępowania z wyrobami medycznymi poddawanyymi sterylizacji.

Sprzęt i materiał sterylny magazynowany był właściwie w przeznaczonych do tego celu miejscach, tj. w wydzielonych pojemnikach, szufladach, szafach, posegregowany asortymentowo, bez dostępu światła słonecznego i wilgoci. Pakiety ze sterylnymi narzędziami posiadały aktualne terminy ważności. Procesy dezynfekcji powierzchni prowadzone były z użyciem środków dobranych zgodnie z przeznaczeniem stosownie do potrzeb i rodzaju zagrożeń. Dekontaminacja środowiska szpitalnego obejmowała dekontaminację powierzchni, sprzętu użytkowego, sprzętu medycznego, skóry i błon śluzowych. Powierzchnie w pomieszczeniach szpitalnych są dekontaminowane po uwzględnieniu stopnia zagrożenia i strefy oczekiwanej czystości.

6.6. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

W nadzorowanych podmiotach wykonujących działalność leczniczą postępowanie z odpadami medycznymi było prowadzone prawidłowo, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017, poz. 1975).

Oznakowania worków lub pojemników na odpady medyczne ujmowało wszystkie elementy wskazane za obligatoryjne w ww. rozporządzeniu.

Odpady medyczne były zbierane w miejscu ich powstawania do pojemników wyłożonych workami jednorazowego użycia koloru czerwonego. Odpady o ostrych końcach i krawędziach

były zbierane do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie lub przecięcie.

Odpady medyczne w zależności od ich ilości magazynowane były w przeznaczonych do tego celu stacjonarnym (szpital) lub w przenośnych urządzeniach chłodniczych (pozostałe podmioty poddane kontroli) umieszczonych w wydzielonych pomieszczeniach. Odbiór i transport odpadów świadczony był przez specjalistyczne firmy, z którymi podpisano umowy.

Uwagi do stanu sanitarno-technicznego magazynu odpadów medycznych i wózka służącego do ich transportu wniesiono w jednym podmiocie leczniczym. W pozostałych obiektach poddanych kontrolom sanitarnym politykę gospodarowania odpadami medycznymi oceniono pozytywnie.

Postępowanie z odpadami komunalnymi w nadzorowanych podmiotach nie budziło zastrzeżeń, tj. obiekty wyposażone były w dostateczną ilość urządzeń do czasowego gromadzenia odpadów w i poza pomieszczeniami. Nieczystości usuwane były na bieżąco. Odbiór odpadów komunalnych był terminowy poświadczony stosowną dokumentacją.

6.7. Stosowanie środków ochrony indywidualnej/ postępowanie z bielizną

W kontrolowanych podmiotach personel miał zapewniony dostęp do środków ochrony indywidualnej przeznaczonych do ochrony powierzchni ciała, dróg oddechowych i oczu i stosował różne modele ochrony indywidualnej w zależności od potrzeb i sytuacji.

Odzież ochronną w szpitalach stanowiły fartuchy operacyjne (jednorazowego i wielorazowego użytku, barierowe), fartuchy ołowiowe, rękawice, czepki na głowę, okulary gogle, buty, maski (chirurgiczne, barierowe z filtrem).

Dobór środków ochrony był różny w warunkach standardowego funkcjonowania oraz w przypadku izolacji, zależny od świadczonych usług medycznych (wykonywanych procedur i zabiegów), np. w obszarze zabiegowym (Sali operacyjnej) do obłożenia stołu i pacjenta stosowane są jednorazowe obłożenia barierowe, a personel wykorzystuje jednorazowe środki ochrony indywidualnej - sterylne zestawy zabiegowe. W pracowni radiodiagnostyki stosowane były także fartuchy ołwiowane podlegające dezynfekcji po każdym użyciu. W kontakcie z pacjentem izolowanym stosowano rękawice, fartuchy (chirurgiczne, barierowe, foliowe, higieniczne), kombinezony, maski, gogle.

W pozostałych podmiotach odzież ochronną stanowiły fartuchy wielorazowego i jednorazowego użytku, rękawice, maski, przyłbice, gogle.

Postępowanie z bielizną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą regulowały opracowane i wdrożone procedury.

Odzież ochronna jednorazowego użytku po użyciu była traktowana jako odpad medyczny. Usługi prania bielizny wielokrotnego użytku świadczyły firmy zewnętrzne.

6.8. Aparatura i sprzęt medyczny, wyroby medyczne

Kontrolowane podmioty wyposażone były w aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do udzielania świadczeń zdrowotnych.

Urządzenia medyczne spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania. W trakcie kontroli okazano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa sprzętu medycznego. Przeglądy serwisowe urządzeń były prowadzone przez uprawnione jednostki. Paszporty techniczne posiadały aktualne przeglądy techniczne.

WNIOSKI

Stan sanitarno – techniczny podmiotów wykonujących świadczenia zdrowotne był właściwy, aczkolwiek pod względem standardu i wyposażenia pozostawał zróżnicowany. Właściciele wszystkich obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższyć standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w roku sprawozdawczym dotyczyły przede wszystkim stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia obiektów wiekowych. W nowszych i wyremontowanych obiektach, w których do wykończenia wewnątrz użyto nowoczesnych materiałów i wyposażenia uwag nie wniesiono.

Większa liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami o charakterze sanitarno – technicznym w 2022 r. (6 obiektów) w porównaniu do poprzedniego roku (1 obiekt w 2021 r.) wynikała z większej liczby kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach wykonujących działalność leczniczą.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku był on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

Osoby odpowiedzialne za punkty szczepień wprowadzały działania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo przechowywania preparatów szczepionkowych poprzez utrzymanie warunków chłodniczych zgodnych z zaleceniami producentów.

W 2022 r. nastąpiła poprawa sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. W roku sprawozdawczym w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych (2021 r. - 24). Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 3 szpitalnych ognisk epidemicznych (2021 r. – 18).

W związku z obowiązującym na terenie kraju stanem epidemii do dnia 15.05.2022 r., a następnie wprowadzonym od 16.05.2022 r. stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, podczas przeprowadzanych kontroli obiektów zwracano uwagę na stosowane zasady minimalizujące ryzyko zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. W toku czynności kontrolnych potwierdzano w podmiotach leczniczych dostęp do środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie. Wykazywano obecność preparatów do dezynfekcji rąk. W większości przypadków pacjenci byli umawiani na określoną godzinę. Po zabiegach przeprowadzana była dezynfekcja powierzchni przy użyciu preparatów chemicznych, a w części podmiotów także przy zastosowaniu lampy UVC.

7. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Głównym zadaniem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

Zadanie te realizowane są jest poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie między innymi przestrzegania przez pracodawców wymagań praw dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń oraz Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń, czynników biologicznych, rakotwórczych i mutagennych. Prowadzone są również działania prozdrowotne, w tym rozpowszechnianie kampanii, akcji zdrowotnych związanych z warunkami pracy.

Ponadto Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizuje swoje ustawowe obowiązki dotyczące nadzoru nad chemikaliami, w tym produktami biobójczymi, detergentami i produktami kosmetycznymi.

7.1. Zakres kontroli warunków pracy

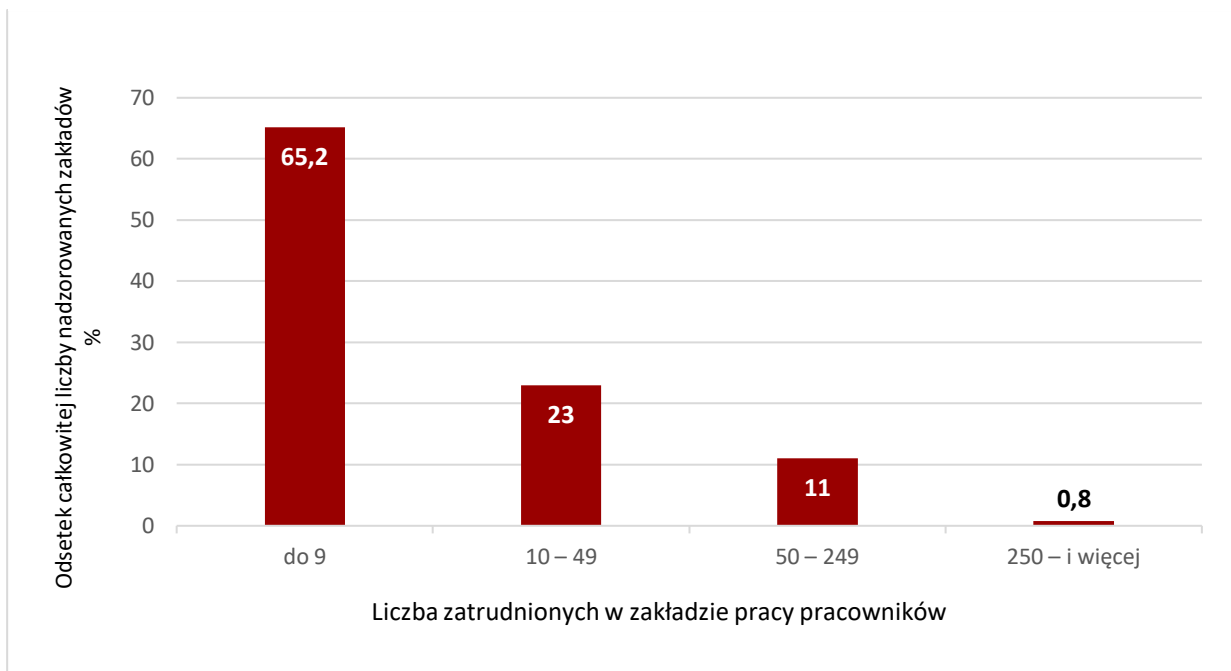
W 2022 r. w rejestrze obiektów Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 491 zakładów pracy.

Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające do 9 pracowników tj. 320 zakładów, co stanowi 65,2 % oraz zakłady zatrudniające 10-49 pracowników tj. 113 zakładów co stanowi 23%. Natomiast znacznie mniejszą grupę obiektów nadzorowanych stanowią zakłady zatrudniające 50-249 pracowników tj. 54 zakłady, co stanowi 11 % oraz 250 i więcej pracowników tj. 4 zakłady, co stanowi 0,8 %.

Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy pracowników	Liczba zakładów pracy	Odsetek całkowitej liczby nadzorowanych zakładów w [%]
do 9	320	65,2
10 – 49	113	23
50 – 249	54	11
250 – i więcej	4	0,8
Razem	491	100

Wykres 14. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.

W 2022 r. w skontrolowanych 193 zakładach (39,31 % nadzorowanych) przeprowadzono 226 kontroli. Pod szczególnym nadzorem znalazły się przedsiębiorstwa stosujące i wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze, przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowo-usługowe prowadzące działalność w branży spożywczej (cukiernie, piekarnie), odzieżowej (szwalnie), zakłady przemysłu tworzyw sztucznych, podmioty wykonujące działalność leczniczą, placówki handlu detalicznego, warsztaty samochodowe oraz zakłady pogrzebowe.

W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- wypełnianie przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego,
- badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- badania profilaktyczne pracowników,
- udostępnianie na rynku oraz stosowanie produktów biobójczych,
- wprowadzanie do obrotu oraz stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych,
- udostępnianie na rynku produktów zawierających w swoim składzie susz konopny.

Przy planowaniu kontroli brano pod uwagę następujące kryteria:

- występowanie w środowisku pracy czynników szkodliwych,
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDSiN),
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3,
- występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych,
- stosowanie i udostępniania na rynku produktów biobójczych,
- występowanie czynników biologicznych,
- występowanie azbestu,
- zapadalność na choroby zawodowe,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych,
- udostępnianie na rynku produktów zawierających w swoim składzie susz konopny.

7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku przeprowadzonych w 2022 r. kontroli wydano 22 decyzje administracyjne, w tym:

- 16 dotyczących poprawy warunków pracy,
- 1 zmieniającą termin wykonania zarządzeń dotyczących obiektu MSWiA,
- 1 umarzającą postępowanie administracyjne,
- 1 dotyczącą zmiany terminu wykonania zarządzeń,
- 1 wygaszającą decyzję,
- 1 dotyczącą zakazu udostępniania produktów biobójczych,
- 1 dotyczącą zakazu udostępniania produktów kosmetycznych.

Wydane decyzje w zakresie poprawy warunków pracy zawierały ogółem 44 nakazy dotyczące:

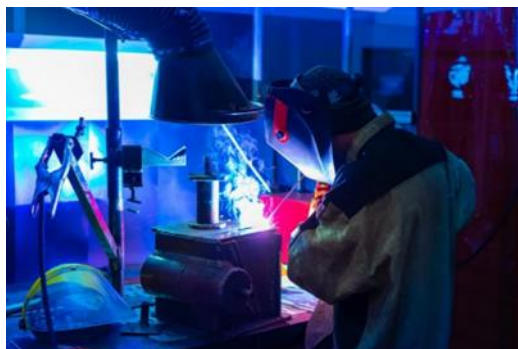
- przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy,
- obniżenia normatywów higienicznych NDS czynników chemicznych w środowisku pracy,
- założenia kart i rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy,
- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywania do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach informacji o substancjach, ich mieszaninach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- wskazania w rejestrze prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia imienia, nazwiska, stanowiska oraz telefonu kontaktowego pracodawcy lub osoby przez niego upoważnionej do nadzoru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zamieszczenia w rejestrze pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia wyniku przeprowadzonej oceny ryzyka z podaniem nazwy szkodliwego czynnika biologicznego i grupy zagrożenia, a także imienia, nazwiska, stanowiska oraz numeru telefonu kontaktowego osoby odpowiedzialnej u pracodawcy za bezpieczeństwo i higienę pracy oraz ochronę zdrowia pracowników,
- poprawy stanu technicznego obiektu,
- zapewnienia odzieży ochronnej,
- uzupełnienia rejestrów i kart badań środowiskowych.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli wynikają z nieznajomości lub nieświadomości przepisów prawnych, a także ponoszenia kosztów przez pracodawców.

7.3. Nadzór nad warunkami pracy

Działania organów inspekcji sanitarnej nakierowane są na ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia (hałas, pył, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne) w środowisku pracy, w celu zmniejszenia liczby nowych przypadków chorób zawodowych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

Sprawowany jest również nadzór nad chemikaliami, a mianowicie nad obrotem i stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ustawy o produktach biobójczych, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i rozporządzeń krajowych wydanych na ich podstawie.

7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń

Na terenie powiatu ostrowieckiego w skontrolowanych zakładach pracy, stwierdzono przekroczenia NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia w 29 zakładach o różnym PKD.

Liczba zatrudnionych osób w skontrolowanych zakładach wynosiła 8579, z których 753 osoby pracowały w przekroczeniach NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia. Stanowi to 8,8 % zatrudnionych w zakładach skontrolowanych.

W przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego natężenia i stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, zatrudnionych jest:

- 753 pracowników narażonych na działanie czynników fizycznych (hałas, drgania mechaniczne),
- 2 osoby narażone na działanie szkodliwych czynników chemicznych.

Tabela 13. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2021-2022.

Dane/Rok	2021	2022
Liczba skontrolowanych zakładów	151	193
Zatrudnienie ogółem w skontrolowanych zakładach	5957	8579
Liczba zakładów z przekroczeniami NDS i NDN	34	29
Liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe w tym na:	1037	753
Czynniki fizyczne (hałas, drgania mechaniczne)	1025	753
Pył	0	0
Czynniki chemiczne	12	2

W 2022 r. w porównaniu do roku 2021 zmniejszyła się liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych (2021 r. -1037). Liczba osób narażonych na działania czynników szkodliwych jest niższa w porównaniu z 2021 r. z uwagi na przeprowadzenie kontroli w obiektach o innych profilach działalności.

Podobnie jak w roku ubiegłym, największą grupę pracujących w warunkach szkodliwych stanowiły osoby narażone na ponadnormatywne działanie czynnika fizycznego- hałasu. Pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas wyposażeni są w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu, które uwzględniają dopuszczalne normatywy higieniczne, a ich stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę. Strefy zagrożenia hałasem są właściwie oznakowane.

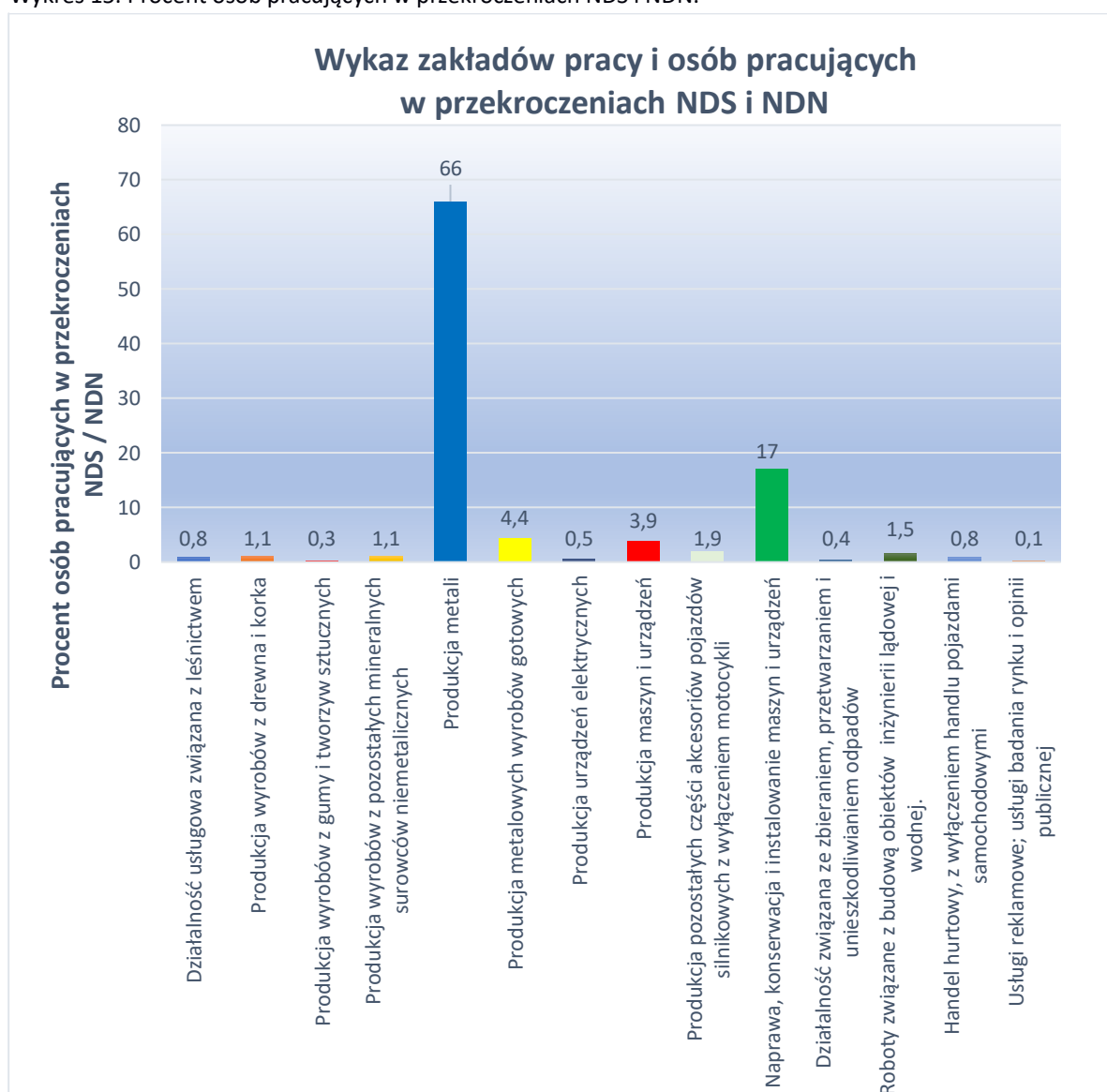
Największy odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenia stanowi produkcja metali, w przekroczeniach pracuje 577 osób tj. 76,6 % ogółu zatrudnionych w zakładach, w których stwierdzono przekroczeniach NDS/NDN. Natomiast najmniejszy procent osób w narażeniu pracuje w zakładach zajmujących się usługami reklamowymi, usługami badania rynku i opinii publicznej tj. 0,1% (wykres 15).

Tabela 14. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD.

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS / NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN
02	Działalność usługowa związana z leśnictwem	1	6	0,8
16	Produkcja wyrobów z drewna i korka	4	8	1,1
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	2	0,3
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2	8	1,1
24	Produkcja metali	3	497	66
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	4	33	4,4
27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	4	0,5
28	Produkcja maszyn i urządzeń	2	29	3,9
29	Produkcja pozostałych części akcesoriów pojazdów silnikowych z wyłączeniem motocykli	1	14	1,9
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	129	17
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów	1	3	0,4

39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	1	2	0,2
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.	2	11	1,5
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	2	6	0,8
73	Usługi reklamowe; usługi badania rynku i opinii publicznej	1	1	0,1
Razem (wszystkie PKD)		29	753	100

Wykres 15. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN.

W 2022 r. wydano 1 decyzję dotyczącą przekroczeń wartości NDS czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy do obowiązujących norm, tj. stężenia czynnika chemicznego manganu.

7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi

W ewidencji PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się 30 podmiotów udostępniających na rynku produkty biobójcze oraz 10 zakładów stosujących produkty biobójcze.

W 2022 r. przeprowadzono łącznie 30 kontroli zakładów odpowiedzialnych za udostępnianie na rynku produktów biobójczych oraz 5 kontroli w firmach stosujących produkty biobójcze. Objęte kontrolą obiekty to hurtownie produktów biobójczych i środków ochrony roślin, sklepy z tymi środkami, drogerie, sklepy zoologiczne, sklepy z branży budowlanej, stacje paliw oraz zakłady produkujące produkty spożywcze. W trakcie czynności kontrolnych sprawdzano, czy produkty oceniane posiadają pozwolenie na sprzedaż i obrót, status substancji czynnej, oznakowanie produktów oraz prawidłowość reklam dostępnych produktów poprzez handel elektroniczny.

Z uwagi, że obecnie na rynku dostępnych jest wiele produktów przeznaczonych do odstraszania komarów, kleszczy i innych owadów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w szczególności w okresie letnim zwracał uwagę na produkty znajdujące się w obrocie, w tym w sprzedaży internetowej.

W wyniku czynności kontrolnych w 3 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. wydał decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania na rynku poprzez platformę sprzedażową produktów biobójczych w postaci opasek/bransoletek nie posiadających pozwolenia na obrót produktem biobójczym.

Podczas kontroli zwracano również szczególną uwagę na występowanie w obrocie produktów, które były wycofywane z obrotu decyzjami właściwych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych, na właściwe oznakowanie produktów oraz ważność uzyskanego pozwolenia na obrót.

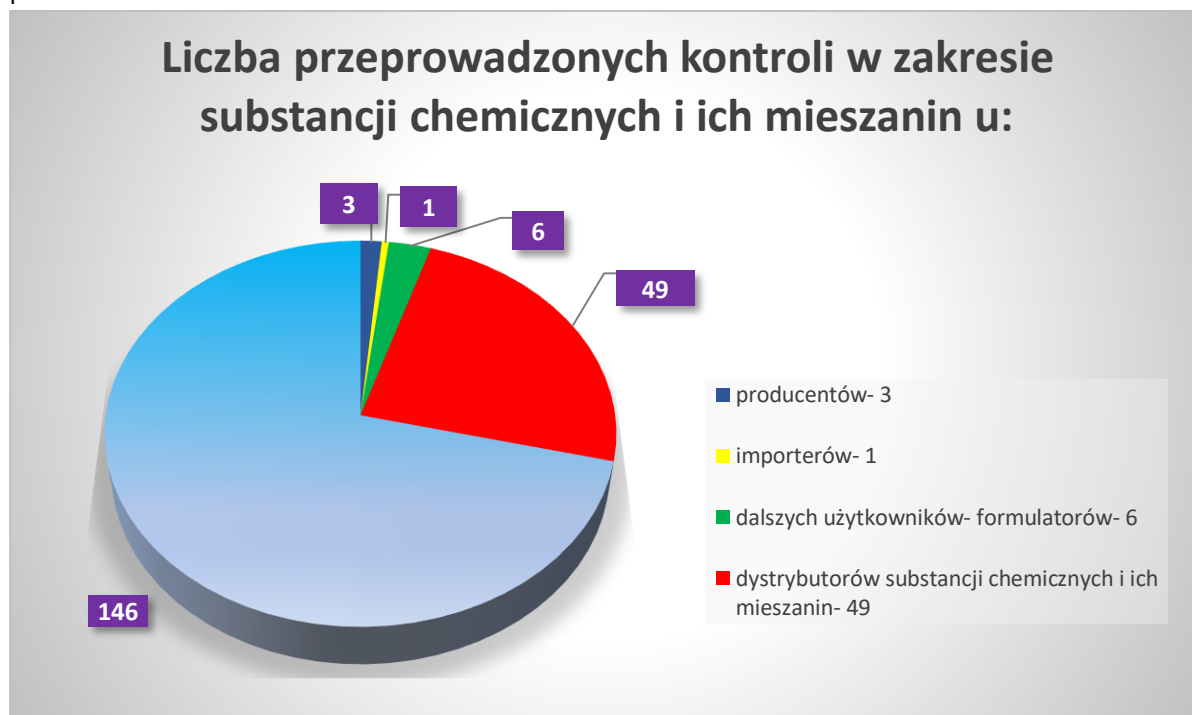
Skontrolowano szczegółowo 45 kart charakterystyki produktów biobójczych, wszystkie posiadały ważne pozwolenia na obrót i prawidłowe oznakowanie.

7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

Obowiązki przedsiębiorców w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin zależą od miejsca w łańcuchu dostaw w odniesieniu do substancji wg kolejności: producent, importer, dystrybutor, dalszy użytkownik.

Na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2022 w ewidencji znajdowało się 59 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach tj. 3 producentów, 1 importer, 49 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 6 dalszych użytkowników – formulatorów oraz 146 podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Wykres 16. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów.

Zgodnie z rozporządzeniem REACH w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdują się 3 podmioty zobowiązane do rejestracji substancji.

W 2022 r. przeprowadzono 117 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin: 27 kontroli u wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz 90 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły realizacji rozporządzenia (WE) NR 1907/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U.UE.L.2006.396.1 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U.UE.L.2008.353.1 z późn. zm.).

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości u stosującego substancje chemiczne i ich mieszaniny. Wydano 1 decyzję administracyjną.

Sprawując nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2023.172) sekcja przesyła informacje dotyczące legalnego użycia i zapotrzebowania prekursorów narkotykowych na formularzach INCB (Międzynarodowej Organizacji ds. Kontroli Narkotyków).

W 2022 r. w ewidencji znajdowało się 6 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 oraz 16 stosujących prekursorzy. Ogółem przeprowadzono 20 kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych tj.: 6 kontroli w zakładach wprowadzających do obrotu oraz 14 kontroli

w zakładach stosujących prekursory narkotykowe kategorii 2 (bezwodnik kwasu octowego i nadmanganian potasu) oraz kategorii 3 (kwas solny, kwas siarkowy, aceton, toluen).

W trakcie kontroli sprawdzane były dokumenty handlowe, deklaracje klienta, cel użycia, wymagane ilości.

Nie stwierdzono nietypowych transakcji, zamawiane ilości odpowiadają zwykłemu zużyciu przez klienta.

7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajduje się 36 zakładów pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze lub mutagenne tj.:

- promieniowanie jonizujące,
- pył drewna,
- tlenek chromu (VI) i siarczan (VI) kobaltu,
- pył azbestu,
- benzen,
- formaldehyd,
- ceramiczne włókna ogniotrwałe,
- aldehyd mrówkowy.

W 2022 r. w powyższym zakresie skontrolowano 33 zakłady pracy.

Na terenie powiatu ostrowieckiego stwierdzono ogółem 714 osób narażonych na czynniki rakotwórcze i mutagenne, w tym 222 kobiety i 492 mężczyzn.

Podczas kontroli sprawdzano czy pracodawca prowadzi rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami lub procesami technologicznym o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, rejestry pracowników narażonych na te czynniki.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niedopełnienie wymaganych prawem obowiązków przez jeden podmiot w zakresie:

- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywania do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim informację o substancjach, ich mieszaninach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W celu usunięcia stwierdzonych w czasie kontroli uchybień wydano 2 decyzje administracyjne.

W ramach długofalowego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Polski” nie przeprowadzono kontroli.

7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy jest monitorowany w zakładach o takich profilach działalności jak: zakłady opieki zdrowotnej, laboratoria diagnostyczne zakłady prowadzące działalność związaną z pozyskiwaniem drewna i przetwórstwem, zakłady służb leśnych, zakłady gospodarki odpadami, zakłady wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków, zakłady

przetwórstwa mięsa i drobiu, zakłady produkcji artykułów spożywczych, pralnie, zakłady świadczące usługi pogrzebowe.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 49 kontroli w 49 obiektach. Ogółem na terenie powiatu narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia jest 1701 pracowników (941 w 2021 r.).

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim stwierdzono zamierzone użycie szkodliwych czynników biologicznych 2 i 3 grupy zagrożenia w celach diagnostycznych w 3 obiektach.

7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. znajdowało się 40 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 3 hurtownie i 37 sklepów. Na terenie powiatu ostrowieckiego brak jest zakładów produkujących kosmetyki oraz importerów produktów kosmetycznych.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad produktami kosmetycznymi przeprowadził łącznie 10 kontroli sanitarnych.

Działania podejmowane były w związku z powiadomieniami w systemie RAPEX. Kontrole przeprowadzone zostały w związku z otrzymaniem od Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pisemnej informacji dotyczącej przekroczenia norm mikrobiologicznych produktu.

W związku z ww. powiadomieniem o produktach niebezpiecznych umieszczonych w systemie RAPEX przeprowadzono 3 kontrole w sklepach kosmetycznych. Na nadzorowanym terenie nie stwierdzono produktów umieszczonych w ww. powiadomieniu.

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem kosmetyków, podjęto działania w tym po otrzymaniu pism od Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie produktów co do których zachodziło podejrzenie, że nie spełniają wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1223/2009 z dnia 30 listopada oraz po otrzymaniu decyzji właściwego miejscowo Inspektora Sanitarnego zakazującej sprzedaży produktów kosmetycznych.

W zakresie prawidłowości oznakowania produktów kosmetycznych przeprowadzono 9 kontroli w firmach zajmujących się dystrybucją produktów kosmetycznych. Dokonano oceny oznakowania 23 produktów kosmetycznych. Nie stwierdzono naruszenia rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 z 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim na bieżąco prowadzi działania monitorujące sprzedaż za pomocą platform e-commerce pod kątem prawidłowości udostępniania na rynku produktów kosmetycznych. Działania takie podejmowane są również w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W ramach bieżącego nadzoru podczas czynności kontrolnych weryfikowane są informacje, czy na stanach magazynowych danych firm, sklepów, hurtowni znajdują się produkty kosmetyczne, co do których właściwy inspektor sanitarny wydał decyzję administracyjną zakazującą udostępniania na rynku lub wprowadzania do obrotu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał w 2022 r. decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania na rynku i wycofanie z obrotu produktów kosmetycznych zawierających zabronioną substancję.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przekazał powyższą informację do wykorzystania służbowego do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2022 r. pobrana została próbka produktu kosmetycznego pod kątem zawartości w składzie formaldehydu. Po otrzymaniu sprawozdania z badań stwierdzono, że w badanym produkcie stężenie formaldehydu wynosi poniżej maksymalnego stężenia w preparacie gotowym do użytku (wynik: 0,002 %, MS 0,2 %). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych - nowych narkotyków.

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizykochemicznych, jak również toksyczności. Pomimo wielu różnic, ich wspólnym mianownikiem jest działanie psychoaktywne na ośrodkowy układ nerwowy.

Nowe narkotyki sprzedawane są w postaci proszków, tabletek, roztworów, ploterów, mieszanek ziołowych przeznaczonych do palenia. Z reguły zawierają nieznaną dla użytkownika mieszaninę psychoaktywnych związków chemicznych, których składnikami mogą być jedna lub więcej substancji czynnych, wypełniacze oraz nierzadko przypadkowe zanieczyszczenia. Produkty te charakteryzują się „fantazyjnymi” nazwami, a także brakiem opisu składu zawartości na opakowaniu. Stanowi to dodatkowe zagrożenie i utrudnia rozpoznanie oraz właściwe leczenie w szpitalach i ośrodkach toksykologicznych.

Nowe narkotyki sprzedawane są w postaci proszków, tabletek, roztworów, ploterów, mieszanek ziołowych przeznaczonych do palenia. Z reguły zawierają nieznaną dla użytkownika mieszaninę psychoaktywnych związków chemicznych, których składnikami mogą być jedna lub więcej substancji czynnych, wypełniacze oraz nierzadko przypadkowe zanieczyszczenia. Produkty te charakteryzują się „fantazyjnymi” nazwami, a także brakiem opisu składu zawartości na opakowaniu. Stanowi to dodatkowe zagrożenie i utrudnia rozpoznanie oraz właściwe leczenie w szpitalach i ośrodkach toksykologicznych.

Na przestrzeni ostatnich lat, dostęp do nowych substancji psychoaktywnych, czy środków zastępczych został dzięki działaniom Państwowej Inspekcji Sanitarnej mocno ograniczony.

Kompetencje w zakresie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa nowelizowana ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują nowe narkotyki, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzegania, nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobligowała organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do prowadzenia rejestru zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Dane dotyczące sytuacji epidemiologicznej zatruc lub podejrzeń zatruc nowymi narkotykami, dokumentowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim stanowią niezwykle istotne informacje o zagrożeniu stwarzanym przez nowe narkotyki.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zgłoszono łącznie 4 przypadki zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Byli to 2 mężczyźni w wieku 16 i 40 lat i 2 kobiety w wieku 19 lat.

Przekazywane dane zawierały informacje zgodnie z ustalonym „formularzem zgłoszenia” i obejmowały:

- datę interwencji medycznej/zdarzenia (zatrucia, użycia nowej substancji psychoaktywnej- NSP),
- nazwę placówki zgłaszającej fakt interwencji medycznej,
- wiek i płeć pacjenta,
- miejsce zdarzenia (miejscowość zdarzenia),
- miejsce udzielonej pomocy medycznej (nazwa placówki ochrony zdrowia),
- tryb udzielonej pomocy (ambulatoryjna, SOR, hospitalizacja),
- nazwę produktu „dopalaczowego” lub NSP (jako bliżej nieokreślonej).

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w obszarze nowych narkotyków w 2022 r. obejmowały:

1. monitoring rynku nowych narkotyków na terenie powiatu ostrowieckiego poprzez współpracę ze służbami,
2. monitoring sprzedaży nowych narkotyków, produktów zawierających w składzie susz konopny poprzez platformy internetowe,
3. System Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD).

Należy podkreślić, że w 2022 r. nie odnotowano żadnych stałych punktów sprzedaży nowych narkotyków na terenie powiatu ostrowieckiego.

Dodatkowo w 2022 r. w ramach działań monitorujących rynek „nowych narkotyków”, przy współudziale funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadzono 6 kontroli obiektów stacjonarnych oraz sprzedaży internetowej w zakresie produktów zawierających w składzie susz konopny. Nie stwierdzono uchybień.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim nie wydał żadnej decyzji administracyjnej dot. środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. na bieżąco na stronie internetowej zamieszczał wydawane przez Głównego Inspektora Sanitarnego ostrzeżenia publiczne o zidentyfikowanych substancjach psychoaktywnych w kwestionowanych produktach i o zagrożeniu jakie one stwarzają.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc działania w zakresie nowych narkotyków uznaje, że jest to niezwykle ważny obszar ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Nowe narkotyki nadal stanowią potencjalne, poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, a naczelnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed działaniem niekorzystnych w tym zakresie zjawisk.

7.11. Choroby zawodowe

W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1836) mogą być uznane za chorobę zawodową.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadził 8 postępowań w sprawie podejrzenia chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono 10 kart oceny narażenia zawodowego.

Wydano 5 decyzji, w tym 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzone choroby zawodowe to:

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną i trwałą dysfonią wymienioną w poz. 15.3,
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.

7.12. Inne działania

Dnia 31 lipca 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie terenów, na których średnioroczne stężenie promieniotwórcze radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków może przekraczać poziom odniesienia (Dz.U. z 2020 r., poz. 1139) regulujące kwestię konieczności kontrolowania narażenia na radon w miejscach pracy.

Radon wg WHO to drugi najczęstszy czynnik po paleniu, który powoduje nowotwory układu oddechowego u ludzi, pierwszy u osób, które nigdy nie paliły. Aby ocenić narażenie na promieniowanie od radonu, którego nie widać i nie czuć, konieczne jest wykonanie specjalistycznego pomiaru.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem oraz ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo Atomowe (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1941 z późn. zm.) pracodawca ma obowiązek wykonania pomiarów radonu w określonych miejscach pracy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przekazał do nadzorowanych obiektów do wiadomości informację o szkoleniach realizowanych przez Instytut

Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera z siedzibą w Łodzi w zakresie zagadnień związanych z narażeniem na radon w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

W ramach współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach przesłane są karty oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy dotyczących badanych pacjentów oraz decyzje chorób zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy w Kielcach również przesyła do wiadomości decyzje administracyjne w sprawie chorób zawodowych.

Do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi przesyła opracowane karty stwierdzenia chorób zawodowych po uprawomocnieniu się decyzji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc postępowanie administracyjne zwracał się z prośbą o udzielenie informacji dot. produktu biobójczego do Wiceprezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

W ramach prowadzonego monitoringu rynku „nowych narkotyków” współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz z podmiotami leczniczymi w zakresie zatruc nowymi narkotykami lub innymi substancjami odurzającymi.

WNIOSKI

Celem działań prowadzonych przez Sekcję Nadzoru Środowiska Pracy jest zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych schorzeń związanych z warunkami pracy.

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizowała obowiązki i zadania ustawowe, a priorytetem w tej działalności było kontynuowanie nadzoru nad przestrzeganiem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzeń dotyczących produktów biobójczych oraz warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach nadzorowanych.

Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie egzekwowania od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych, przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

W zakresie postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie ilości zgłoszeń dotyczących podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do roku ubiegłego.

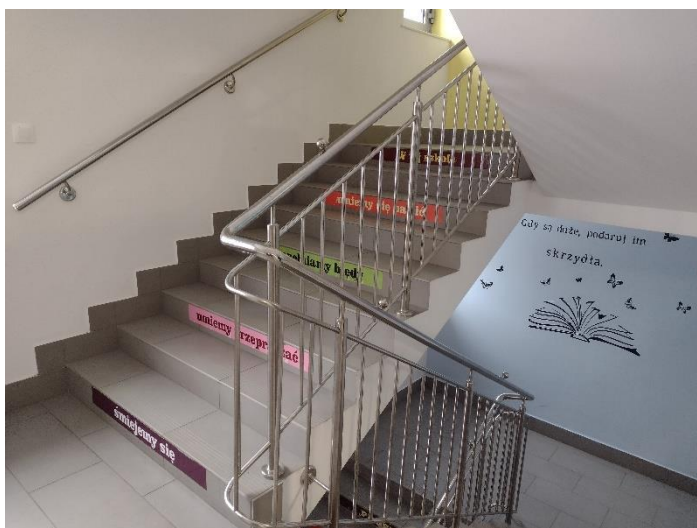

8. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Zgodnie z głównymi kierunkami działania wyznaczonymi dla Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Ostrowcu św. w 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego prowadził nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży poprzez kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno – sanitarne i zdrowotne w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych oraz obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W podległych placówkach sprawowano nadzór w zakresie:

- higieny procesu nauczania;
- stanu sanitarno - higienicznego i technicznego budynków i pomieszczeń;

- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach;
- warunków do utrzymania higieny osobistej;
- warunków wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- warunków dożywiania dzieci i młodzieży;
- profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami i ocena systemu pierwszej pomocy w placówkach;
- oceny procedur oraz przestrzegania nakazów i zakazów w związku z trwającym stanem epidemii COVID-19 do 16.05.2022 r.

Po analizie czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży oraz zjawisk utrwalających niepożądane i szkodliwe zachowania prowadzono na terenie placówek powiatu ostrowieckiego badania na stanowisku pracy ucznia związane z oceną dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz pomiar i ocenę w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w aspekcie profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. sprawował nadzór bieżący nad 117 placówkami, w tym 98 placówkami stałymi i 19 sezonowymi.

Wśród 98 stałych placówek ujętych w ewidencji są: żłobki, przedszkola / inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne), szkoły podstawowe, licea, szkoła specjalna, szkoła policealna, zespoły szkół, warsztaty szkolne, centra szkolenia zawodowego, szkoła wyższa, placówki z pobytem całodobowym (bursa i internat, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zakład poprawczy), placówki wychowania pozaszkolnego.

Placówki sezonowe stanowiło 19 obiektów zgłoszonych do „Bazy wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, w których zorganizowano 47 wypoczynków dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego.

W 2022 r. ewidencję przedszkoli zwiększono o:

- 1 przedszkole tj.: Niepubliczne Przedszkole Montessori "First Step" Paula Kowalska ul. Akademicka 12, Ostrowiec Św.

Ewidencję szkół podstawowych zwiększono o:

- 1 publiczną szkołę podstawową: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. S. Żeromskiego, os. Ogrody 20, 27-400 Ostrowiec Św.

Placówka funkcjonuje samodzielnie jako szkoła podstawowa pod nazwą Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Stefana Żeromskiego, os. Ogrody 20, 27-400 Ostrowiec Św. od 1 września 2022 r. w związku z likwidacją na mocy Uchwałą NR LXIII/44/2022 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 30 maja 2022 r. Międzyszkolnego Ośrodka Gimnastyki Korekcyjno – Kompensacyjnej w Ostrowcu Św., który wchodził w skład dotychczasowego Zespołu Szkół i Placówek Publicznych nr 3.

Ewidencję zespołów szkół zmniejszono o:

- 1 zlikwidowany Zespół Szkół i Placówek Publicznych nr 3 w Ostrowcu Św. os. Ogrody 20, który przekształcił się w szkołę podstawową publiczną PSP nr 5 (j.w.).

Pozostała ewidencja obiektów bez zmian.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. przeprowadzono 145 kontroli, w tym:

- 47 kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 66 kontroli kompleksowych (podczas 10 kontroli kompleksowych dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, natomiast podczas 3 kontroli kompleksowych wypełniono dodatkowo Arkusz gotowości szkolnej do nowego roku szkolnego);
- 7 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez PPIS w Ostrowcu Św.;
- 4 kontrole sprawdzające wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez ŚPWIS, dla obiektów przekazanych w nadzór PPIS w Ostrowcu Św. 15.03.2020 r.;
- 17 kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego 2022/2023;
- 4 kontrole obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

8.1. Stan sanitarno - techniczny placówek

łącznie w 2022 r. przeprowadzono 145 kontroli sanitarnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wydał łącznie 10 decyzji z czego:

- 7 decyzji merytorycznych, w tym: 3 decyzje w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w dwóch zespołach szkół oraz w liceum ogólnokształcącym (decyzje dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i wyposażenia) oraz 4 decyzje dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków);

- 3 decyzje płatnicze.

Stosunkowo mała liczba decyzji administracyjnych nakładających obowiązek usunięcia uchybień (2022 – 3; 2021 – 1; 2020 – 2; 2019 – 5; 2018 – 2) wynika z sytuacji epidemiologicznej panującej w latach 2020 - 2022 jak również jest skutkiem prowadzonych postępowań administracyjnych w przedmiocie usunięcia w nadzorowanych obiektach uchybień stwierdzonych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy.

W 2022 r. wyegzekwowano wykonanie zarządzeń zawartych w 3 decyzjach administracyjnych, w tym w 2 zespołach szkół oraz 1 placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zdjęcie 6. Ciąg komunikacyjny po generalnym remoncie w Publicznej szkole Podstawowej Nr 4 i Nr 7 w Ostrowcu Św.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewniono właściwy stan techniczny elewacji zewnętrznej budynku mieszkalnego. Prace termomodernizacyjne budynku były realizacją zarządzenia decyzji PPIS w Ostrowcu Św. z dnia 27.01.2017 r. W związku z dużym zakresem prac oraz ogromnym nakładem finansowym na usunięcie nieprawidłowości ww. decyzja była prolongowana w zakresie terminu. Wykonanie prac: nowej elewacji zewnętrznej budynku mieszkalnego oraz szereg prac remontowych w budynku głównym, mieszkalnym i garażowym potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

Zdjęcie 7. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Małachowie w gm. Ćmielów po generalnym remoncie.

Wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. Przyczyną niezrealizowania wydanej decyzji w pierwotnie założonym terminie zgodnie z deklaracją dyrektorów placówek i organów prowadzących był brak środków finansowych. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdziły również częściowe wykonanie nałożonych na organy prowadzące zarządzeń decyzji, podjęcie działań celem pozyskania nowych środków oraz poniesienie znacznych nakładów finansowych na realizację prac remontowych w placówkach, a co za tym idzie realizacja wszystkich zarządzeń w wyznaczonych terminach znacznie przekraczała możliwości finansowe.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w 3 podległych placówkach w 2022 roku wydano 3 decyzje administracyjne w przedmiocie:

- zapewnienia właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i wyposażenia: podłóg, stolarki drzwi, pomieszczeń bloku sportowego oraz pomieszczeń sanitarno – higienicznych, szatni,
- zapewnienia właściwego stanu technicznego nawierzchni przejść i dojść do budynku,
- zapewnienia możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych przez wszystkich uczniów,
- zapewnienia możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Tabela 15. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2020-2022 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.

Decyzje dotyczące:	Liczba decyzji wydanych w:		
	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Stanu sanitarno-technicznego dróg dojścia i ogrodzenia	2	0	0
Placów zabaw / rekreacyjnych / boisk sportowych	0	0	0
Ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów itd.) i/lub szatni	3	1	2
Sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży	2	1	0
Dostosowania mebli i/lub posiadania certyfikowanych mebli oraz sprzętu sportowego	0	1	0
Stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne	2	0	0
Warunków prowadzenia zajęć WF	2	0	0
Pracowni chemicznych	0	0	0
Pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych	0	0	0
Inne (jakie?) Brak właściwej wentylacji w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych	0	0	0

Dodatkowo w okresie wakacyjnym w placówkach zostały przeprowadzone prace mające na celu przygotowanie szkół do prawidłowego i bezpiecznego ich funkcjonowania w nowym roku szkolnym 2022/2023. Zgodnie z uzyskanymi w trakcie kontroli informacjami w 19 skontrolowanych placówkach przeprowadzone były w sezonie wakacyjnym prace remontowe. Zakres przeprowadzonych prac remontowych i modernizacyjnych był zróżnicowany i obejmował:

- doposażenie placówek w sprzęty w ramach projektów „Laboratoria Przyszłości”, „Aktywna Tablica” i „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021 – 2025”,
- doposażenie sal w zestawy biurek wraz z krzesłami oraz w tablice multimedialne, doposażenie oddziałów przedszkolnych w krzesła, stoliki, zestawy mebli, dywany oraz urządzenia zabawowe do wewnątrz,
- zakup laptopów w ramach projektu „Rozwijamy kompetencje kluczowe w Publicznej Szkole Podstawowej w Boleszynie” oraz modernizacja sieci komputerowej,
- zorganizowanie na terenie placówki kąpieliska relaksacyjnego,
- montaż rolet w oknach, wymianę świetlówek oraz opraw oświetleniowych, wymianę obudowy pojedynczych grzejników,
- odświeżenie elewacji, remont schodów i barierki wejściowych zewnętrznych, wymianę pokrycia dachowego na budynkach,
- remont sali gimnastycznej – cyklinowanie i lakierowanie parkietu wraz z wymianą narożników przypodłogowych, wymiana nawierzchni podłogi,
- remont pomieszczeń przebieralni bloku sportowego,
- malowanie pomieszczeń (ścian i sufitów: ciągów komunikacyjnych, sal lekcyjnych i pomieszczeń higieniczno – sanitarnych, pomieszczeń administracji),
- remont pomieszczenia kuchni w placówce (wymiana hydrauliki, malowanie ścian),
- kompleksowy remont systemu ogrzewania tj. wymiana kotła c.o. na pompę ciepła,
- kompleksowy remont sal lekcyjnych, sekretariatu, wymiana paneli podłogowych w salach dydaktycznych, wymianę płytek ściennych i podłogowych,

- wymianę elementów na placu zabaw i doposażenie placu zabaw,
- wymianę skrzydeł drzwi wewnętrznych,
- doposażenie placówek w szafki indywidualne skrytkowo- ubraniowe,
- wymiana umywalki w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym dla personelu,
- drobne prace naprawcze w ramach umów gwarancyjnych (poprawki dekarские, miejscowe podklejenie wykładziny, poprawa podjazdu dla niepełnosprawnych),
- prace konserwatorskie i porządkowe.

Zlecone i przeprowadzone przez dyrektorów i organy prowadzące prace konserwatorsko – naprawcze, a także gruntowne czynności porządkowe w budynkach i ich otoczeniu, świadczyły o podejmowaniu systematycznych działań w celu stworzenia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 roku przeprowadzono prace dzięki którym znacznie poprawiła się funkcjonalność pomieszczeń i estetyka obiektów.

Wszystkie skontrolowane w 2022 r. placówki (66) posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, zaopatrzone są w bieżącą zimną wodę o monitorowanej jakości oraz posiadają odprowadzenie ścieków do kanalizacji (56), posiadają własny zbiornik bezodpływowy - szambo (6), bądź własne oczyszczalnie ścieków (4). Dzieci we wszystkich placówkach oświatowo – wychowawczych korzystają z ustępów zlokalizowanych wewnątrz budynków szkolnych.

8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

W 2022 r. realizowane były zadania inwestycyjne mające na celu poprawę stanu przyszłolnej infrastruktury sportowej, przeznaczonej na potrzeby realizacji zajęć wychowania fizycznego. Widoczne są działania organów prowadzących mające na celu poprawę stanu technicznego jak i dostępność do obiektów sportowych przez uczniów.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego analizowano w 37 skontrolowanych szkołach różnego typu i stwierdzono, że z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego (w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, pokój nauczycieli WF) z boiskiem korzystać mogli uczniowie 12 placówek.

Trzy placówki posiadają szkolny zespół sportowy bez boiska.

Jedynie jedna szkoła podstawowa nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF. Niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej, zajęcia wychowania fizycznego odbywały się na korytarzach szkolnych w 3 placówkach.

Ogółem 16 placówek dodatkowo korzysta z infrastruktury do WF poza placówką (np. z basenu, hali sportowej, z boiska/ stadionu sportowego).

W czasie kontroli warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego ocenie poddawano również sprzęt i urządzenia sportowe. Stan techniczny sprzętu sportowego w szkołach był prawidłowy. W miejscach przeznaczonych do ćwiczeń fizycznych zapewniono tablice informacyjno – ostrzegawcze (regulaminy).

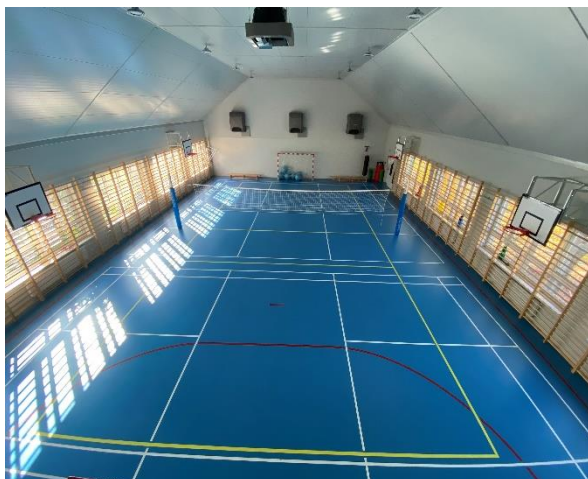
W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2022 r. zrealizowano działania dotyczące wykonania zarządzeń decyzji wydanych przez PPIS w Ostrowcu Św. w zakresie Infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach tj.:

- ✓ w Zespole Edukacyjnym Dwunastka w Ostrowcu Św. zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny podłogi w sali gimnastycznej, dodatkowo doposażając salę gimnastyczną w nowy sprzęt sportowy: drabinki gimnastyczne, ściankę wspinaczkową z kamieniami, obręcz do koszykówki, siatki ochronne sznurkowe;
- ✓ w Publicznej Szkole Podstawowej w Bałtowie zamontowano siatki ochronne na oknach od wewnątrz sali gimnastycznej oraz piłkochwyty przed szklanymi drzwiami do sali gimnastycznej, a także doposażono placówkę w nowy sprzęt sportowy: piłki lekarskie (od 2 do 5 kg), równoważnie gimnastyczne, piłki nożne treningowe, piłki do koszykówki piłki ręczne treningowe, piłki siatkowe treningowe, tablice wyników ręczne;
- ✓ w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 w Ostrowcu przeprowadzono remont małej sali gimnastycznej oraz zapewniono środki na przeprowadzenie remontu dużej sali gimnastycznej,
- ✓ w Zespole Szkół Nr 1 w Ostrowcu Św. wykonano zarządzenie decyzji przed terminem, który został nałożony decyzją do dnia 31.08.2023 r., w przedmiocie zapewnienia właściwego stanu sanitarno - technicznego podłogi w małej sali gimnastycznej przez wykonanie remontu posadzki.

W 2022 r. w Katolickim Zespole Edukacyjnym w Ostrowcu Św. prowadzono rozbudowę bazy szkolnej w zakresie bloku sportowego, poprzez budowę sali gimnastycznej z zapleczem sportowym. Nowy blok sportowy będzie zlokalizowany w sąsiedztwie Zespołu na przyległej działce. W związku z rozpoczęciem budowy wygospodarowano nowy ogrodzony teren na zielone boisko szkolne, w sąsiedztwie budynku szkoły oraz placu zabaw. Projekt budowlany został zatwierdzony decyzją Starosty Ostrowieckiego. Nowopowstały budynek zapewni pełną infrastrukturę sportową tj. szkolny zespół sportowy, w skład którego wchodzi sala gimnastyczna o pow. 600 m² oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, zaplecze nauczycielskie obejmujące: pomieszczenie trenera, magazyn sprzętu sportowego, pomieszczenie porządkowe oraz ustęp.

Zgodnie z oświadczeniem dyrektora szkoły w Ćmielowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Ćmielowie organ prowadzący zaplanował i pozyskał środki na budowę boiska wielofunkcyjnego i skoczni w dal na terenie placówki w roku szkolnym 2022/2023. Prace budowlane rozpoczną się z początkiem roku 2023. Dzięki inwestycji zajęcia wychowania fizycznego będą mogły być prowadzone w różnej formie wyłącznie na terenie placówki, co usprawni prowadzenie zajęć wychowania fizycznego oraz zapewni bezpieczne warunki dla korzystających z kompleksu sportowo-rekreacyjnego.

Zdjęcie 8. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w publicznej i niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.

8.3. Warunki pracy ucznia

W ramach bieżącego nadzoru nad szkołami w czasie przeprowadzanych kontroli poza bezpieczeństwem i higieną bazy lokalowej oceniano również przestrzeganie wymogów przepisów prawa oraz zaleceń w obszarze organizacji procesów nauczania.

W celu oceny warunków nauczania wykonano 747 badań, w tym 15 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 369 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów, 363 badania obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

8.3.1. Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W ocenianym roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania dokonano oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w 5 placówkach, zwracając uwagę czy plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględniają:

- równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia;
- różnicowanie zajęć w każdym dniu;
- możliwości psychofizyczne uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8.3.2. Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii - stanowisko pracy ucznia

W 2022 r. w związku z oceną dostosowania mebli szkolnych do wysokości ciała uczniów dokonano pomiarów w 10 placówkach (5 przedszkolach, 4 szkołach podstawowych, 1 liceum).

Pomiarom poddano 369 stanowisk pracy ucznia w 28 oddziałach w tym 13 w oddziałach przedszkolnych, 13 w oddziałach szkolnych Zdjęcie 9. Sala lekcyjna. i 2 w oddziale liceum.

Meble edukacyjne w skontrolowanych poszczególnych oddziałach szkolnych i przedszkolnych były zestawione w jednym bądź dwóch rozmiarach, meble w dobrym stanie technicznym. W większości meble edukacyjne stanowią jednoosobowe krzeselka i stoły z regulowaną wysokością. Dopasowania stanowisk pracy do uczniów dokonano na początku roku szkolnego oraz zaktualizowano po powrocie do stacjonarnego trybu nauczania w placówkach.

100% mebli pozostających na wyposażeniu 7 ocenianych placówek zostało zakupione po 1997 r. z czego 6 z nich posiada 100% certyfikatów zgodności. Dwie placówki posiadają powyżej 50 % mebli pozostających na wyposażeniu zakupionych po 1997 r., a 4 posiada 50 % certyfikatów dla znajdującego się na stanie sprzętu.

W skontrolowanych 28 oddziałach na 369 objętych badaniem uczniów i przedszkolaków wszyscy siedzieli przy stanowiskach pracy zgodnych z wymogami ergonomii – rozmiary mebli były dostosowane do wzrostu użytkowników.

Meble edukacyjne w poszczególnych oddziałach są w dobrym stanie technicznym. Na stanie skontrolowanych placówek znajdują się meble edukacyjne spełniające wymagania normy PN-EN 1729-1:2016-2.

W bieżącym roku nie stwierdzono uchybień w powyższym zakresie. Placówki oświatowo – wychowawcze były sukcesywnie doposażane w nowe meble edukacyjne (krzesła i stoły uczniowskie), co potwierdziły przeprowadzone kontrole kompleksowe oraz oceny gotowości placówek do nowego roku szkolnego 2022/2023. Wobec powyższego stan techniczny użytkowanych przez uczniów mebli uległ istotnej poprawie, a przeprowadzone kontrole obejmujące zakresem ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii potwierdziły właściwe zestawienie stanowisk pracy uczniów i dostosowanie funkcjonalnych parametrów mebli do antropometrycznych wymiarów dzieci.

8.3.3. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 2022 r. w związku z oceną w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzono pomiary w 4 placówkach: 3 publicznych szkołach podstawowych oraz w 1 zespole szkół.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga tornistra nie powinna przekraczać 10 do 15% masy ciała ucznia.

Przeprowadzone czynności kontrolne polegały na dokonaniu pomiarów ciężaru ciała uczniów oraz dokonaniu pomiarów ciężaru spakowanych tornistrów uczniów. Kontrole sanitarne przeprowadzono w gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, przy współudziale pielęgniarek szkolnych i wychowawców.

Przeprowadzono 363 badania obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wykonując 726 oznaczeń fizycznych pomiarów obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. W badaniach uwzględniono następujące wytyczne:

- ważenie tornistrów (liczone x 2 - 1 uczeń i 1 tornister liczone jako 2 pomiary).

Otrzymane dane pokazały, iż większa część poddanych ważeniu uczniów nosi plecaki o wadze niższej lub zgodnej z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego. W skontrolowanych placówkach badani uczniowie w niewielkim procencie noszą plecaki zbyt ciężkie.

Mając na względzie zapobieganie powstawaniu wad postawy i skrzywieniu kręgosłupa w ramach doraźnych zaleceń pokontrolnych polecono dyrektorom podjęcie działań prozdrowotnych poprzez:

- zapoznanie rodziców z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi tornistrów szkolnych;
- ustalenie z dziećmi jakie podręczniki i pomoce dydaktyczne będą potrzebne dnia następnego;
- zwracanie uwagi na to, co dzieci przynoszą do szkoły w celu wyeliminowania zbędnych przedmiotów;
- przeprowadzenie lekcji instruktażowej pakowania i noszenia tornistra.

8.3.4. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

W zakresie zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN ocenie poddano 57 placówek.

W przypadku jednego skontrolowanego zespołu szkół PPIS w Ostrowcu Św. wydał decyzję administracyjną m. in. w związku z brakiem zapewnienia możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych przez wszystkich uczniów w placówce.

Organ prowadzący placówkę zgodnie z zarządzeniem decyzji wydanej przez PPIS w Ostrowcu Św. został zobowiązany do zapewnienia miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w terminie do dnia 31-12-2023.

Pozostałe placówki wywiązują się z obowiązku zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. 49 ocenianych placówek zapewniło uczniom szafki

z indywidualnymi skrytkami, 8 placówek zapewniło miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w salach lekcyjnych w postaci zbiorczych szafek bądź regałów.

Zdjęcie 10. Szafki indywidualne dla uczniów.

Pomimo, iż dyrektorzy i organy prowadzące wywiązują się z zapewnienia możliwości pozostawiania zeszytów, podręczników i przyborów w szkołach, uczniowie nadal zabierają je do domu ze względu na konieczność odrabiania zadanych prac domowych, przygotowania się do zajęć lekcyjnych i sprawdzianów.

8.3.5. Nadzór nad preparatami chemicznymi i substancjami niebezpiecznymi

W trakcie kontroli zwracano uwagę na odpowiednie przechowywanie i oznakowanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach chemicznych oraz posiadanie aktualnego ich spisu.

W 2022 r. 17 spośród 37 skontrolowanych placówek oświatowych posiadało na stanie substancje chemiczne i ich mieszaniny.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

8.3.6. Temperatura w pomieszczeniach dydaktycznych

W 2022 roku w placówkach oświatowo – wychowawczych poddanych kontroli sanitarnej w sezonie grzewczym sprawdzano wymóg zapewnienia właściwej temperatury w pomieszczeniach dydaktycznych. Nie stwierdzono temperatur powietrza niższych niż wymagane przepisami prawa (+20°C dla żłobków, +18°C dla pozostałych typów szkół).

8.3.7. Warunki do utrzymania higieny

Z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym wynika, że większość obiektów wywiązywała się z realizacji obowiązku zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

Spółród 66 skontrolowanych placówek, 2 z nich (1,32%) nie zapewniały właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- złego stanu technicznego pomieszczenia sanitarnego w jednym zespole, stwierdzono w części pomieszczenia dla chłopców zacieki, widoczne ślady zawilgocenia, odstające płyty – spryszczenia i ubytki farby na suficie oraz w narożnikach ścian,

- złego stanu sanitarno – technicznego stolarki drzwi pomieszczeń higieniczno – sanitarnych, w pomieszczeniach sanitarnych szkoły łącznie z blokiem sportowym stwierdzono łącznie zły stan sanitarno- techniczny 8 skrzydeł drzwi, z dużymi uszkodzeniami i zniszczoną powierzchnią. Stwierdzono: liczne spękania, ubytki, odpryski powierzchni drzwi oraz liczne nieestetyczne bieżące uzupełnienia miejsc po uszkodzeniach mechanicznych wykonane we własnym zakresie.

W związku z nieprawidłowościami PPIS w Ostrowcu Św. zobowiązał organy prowadzące do usunięcia nieprawidłowości poprzez wydane decyzje administracyjne.

Poprawie uległy warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży w placówkach, co potwierdziły kontrole sprawdzające oraz bieżące kontrole sanitarne:

- w zespole szkół – jako realizacja zarządzeń decyzji ŚPWIS,
- poprawa stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego w niepublicznym zespole szkół poprzez wykonanie robót kompleksowego remontu łazienki chłopców na I piętrze budynku w ramach poprawy warunków pobytu dzieci w placówce. Prace polegały na skuciu i położeniu płytek, demontażu starych i montażu nowych kabin, drzwi, urządzeń sanitarnych, malowaniu, pracach elektrycznych, wodno – kanalizacyjnych.

Zdjęcie 11. Toaleta.

8.3.8. Opieka medyczna w szkołach

W 2022 r. na 37 skontrolowanych placówek oświatowo – wychowawczych, 21 posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do dyspozycji jednej szkoły a w przypadku 3 placówek wspólne z inną placówką w tym samym obiekcie.

Stan sanitarno – techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

W 11 szkołach pielęgniarki szkolne realizowały zadania profilaktyki prozdrowotnej w pomieszczeniach zastępczych udostępnianych na terenie placówki.

Opieka medyczna w szkołach jest prowadzona na podstawie zawartych pomiędzy Dyrektorami szkół, a podmiotami wykonującymi działalność leczniczą porozumień na objęcie opieką medyczną uczniów w środowisku nauczania i wychowania przez pielęgniarkę szkolną / umów użyczenia na bezpłatne używanie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w celu świadczenia profilaktyki zdrowotnej nad dziećmi.

W 2 szkołach nieposiadających gabinetów opieka zdrowotna świadczona jest także poza terenem placówki, tj. w podmiotach leczniczych.

Organy prowadzące szkoły zgodnie z nałożonymi na nie przepisami prawa obowiązkami, zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r., poz.

1078), która weszła w życie 12 września 2019 r. przystąpiły do realizacji tej ustawy w celu zapewnienia uczniom opieki zdrowotnej, w tym stomatologicznej.

W treści porozumień określano sposób organizacji udzielania świadczeń. Definiowano strony tego porozumienia, precyzowano miejsce i zakres udzielanych świadczeń przez lekarzy stomatologów, wskazywano uczniów szkół, których obejmą udzielane świadczenia realizowane na podstawie przedmiotowych porozumień.

W powiecie ostrowieckim spośród 37 skontrolowanych szkół w przypadku 5 placówek organ prowadzący szkoły zawarł porozumienia z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą udzielającymi świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży. Podmioty lecznicze w ramach porozumień zobowiązywały się do wykonywania świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia oraz wykonywania profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia.

W przypadku 9 placówek zawarta została umowa z dentobusem.

Spośród skontrolowanych placówek w okresie sprawozdawczym w 2 szkołach podstawowych funkcjonowały gabinety stomatologiczne. Placówki te znajdują się na terenie gminy Ćmielów. Gabinety są prowadzone przez niepubliczny podmiot leczniczy. Na terenie miasta Ostrowca Św. gabinet stomatologiczny zapewniono w jednym zespole szkół, gdzie dwa razy w roku wykonywane są zadania profilaktyki dla uczniów zespołu wyłącznie w zakresie przeglądu i lakowania. Pomieszczenie zostało w bieżącym roku wyremontowane i odpowiednio wyposażone.

Jeden z gabinetów na terenie gminy Ćmielów powstał w ramach programu Ministerstwa Zdrowia pod nazwą „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach w 2018 r.”

Gmina Ćmielów doposażyła gabinet w sprzęt niemedyczny, a Ministerstwo Zdrowia zapewniło środki na zakup nowoczesnego unitu dentystycznego z niezbędnym osprzętem medycznym. Obsługujący podmiot leczniczy prowadzi edukację w zakresie profilaktyki próchnicy w ramach ustalonego przez siebie programu edukacyjnego. Profilaktyka stomatologiczna dla wszystkich dzieci z terenu gminy Ćmielów jest prowadzona przez lekarza stomatologa, mającego podpisany kontrakt z NFZ na stomatologię szkolną.

Zdjęcie 12. Gabinet stomatologiczny w Publicznej Szkole Podstawowej im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzóstowej, Brzóstowa 200A, 27-440 Ćmielów.

Brak gabinetów stomatologicznych w szkołach wynika głównie z warunków lokalowych tj. baza lokalowa funkcjonujących placówek nie pozwala na utworzenie nowych gabinetów z uwagi na fizyczny brak miejsca w placówkach oraz bardzo duże koszty utworzenia gabinetu. W związku ze skutkami jakie przyniosła epidemia COVID-19 wolne przestrzenie szkolne zostały wykorzystane jako miejsca pomocy psychologicznej. Organy prowadzące otrzymały środki na zatrudnienie psychologów, pedagogów i pedagogów specjalnych oraz logopedów.

8.3.9. Ocena warunków sanitarno – higienicznych w oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniono warunki pobytu dzieci 5 i 6 - letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych funkcjonujących samodzielnie oraz w zespołach szkół.

W roku sprawozdawczym kontroli poddano oddziały „zerowe” funkcjonujące w 17 przedszkolach, w 17 szkołach podstawowych oraz w 6 zespołach szkół.

Większość skontrolowanych placówek w związku z trwającym w 2022 r. stanem epidemii oraz stanem zagrożenia epidemicznego wydzieliła obszary przestrzeni szkolnej dla dzieci młodszych. Większość skontrolowanych placówek utrzymała obostrzenia organizacyjne, które obowiązywały w stanie podwyższonego reżimu sanitarnego w związku z COVID -19.

Odrębność korzystania ze „wspólnych pomieszczeń” przez dzieci młodsze i „starszych” uczniów zapewniono poprzez wydzielenie organizacyjne takie jak przeorganizowanie czasu pracy, wprowadzenie przerw dostosowanych do potrzeb grupy, wyznaczono strefy pobytu dla danych grup, wyznaczono różne wejścia do obiektów i zastosowano rozdział czasowy np. rozpoczynanie i kończenie zajęć w różnym czasie.

8.3.10. Dodatkowe działania

Szkoła to miejsce wyętej pracy zarówno uczniów, jak i nauczycieli. Kluczową rolę w zapewnieniu odpowiednich warunków do pracy dla obu tych grup stanowi oświetlenie. Dobrze dobrane oprawy do placówki zagwarantują komfortową i wydajną pracę, a jednocześnie będą bezpieczne dla zdrowia wszystkich w nich przebywających.

W szkołach na terenie powiatu ostrowieckiego w trakcie kontroli bieżących kontynuowano działania monitorujące w zakresie pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach. W trakcie kontroli dyrektorzy szkół okazali protokoły przeprowadzonych pomiarów natężenia oświetlenia wykonywane przez firmy specjalistyczne, a okazane wyniki z pomiarów były prawidłowe. Prowadzone działania miały na celu uświadomienie dyrektorom placówek wagi właściwego natężenia oświetlenia, szczególnie w salach dydaktycznych, właściwego ustawienia stanowiska pracy ucznia, aktywnego korzystania z przerw międzylekcyjnych oraz promowania aktywności fizycznej po zakończonych lekcjach, celem zapewnienia uczniom odpowiednich warunków higieny procesów nauczania i wychowania.

Zauważalne jest, iż w trakcie przeprowadzanych w bieżącym roku w placówkach remontach i modernizacjach część placówek wymieniała instalacje elektryczne wraz z zapewnieniem opraw oświetleniowych nowego typu o wysokich parametrach technicznych spełniających polskie normy co znacząco poprawiło komfort i warunki na stanowiskach pracy. Nowe oświetlenie zapewnia bezpieczeństwo dla zdrowia wszystkich przebywających w placówkach, a w szczególności zapewnia bardzo dobre naświetlenie i dystrybucję światła w salach lekcyjnych.

Zdjęcie 13. Sala Liceum Ogólnokształcącego Nr II w Ostrowcu Św. po generalnym remoncie wraz z wymianą instalacji i oprav oświetleniowych.

8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji

Nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. sprawowany był na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r. poz. 452 z późn. zm.). Nadzór miał charakter ciągły i uwzględniał zgłoszenia monitorowane w Bazie Wypoczynku.

Zdjęcie 14. Kontrole wypoczynków w Bałtowskim Kompleksie Turystycznym.

Przeprowadzane na terenie powiatu ostrowieckiego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. kontrole sanitarne miały na celu zapewnienie zdrowego i bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie których oceniono stan sanitarno-higieniczny obiektów pobytu dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwracano na: czystość pomieszczeń użytkowanych przez uczestników wypoczynku, przestrzeganie podstawowych zasad higieny, warunki żywienia, jakości żywności w obiektach kolonijnych, domach wczasów dziecięcych i innych punktach świadczących usługi żywieniowe dla grup zorganizowanych dzieci i młodzieży, bezpieczeństwo i stan techniczny obiektu oraz jego wyposażenia oraz wprowadzenie rozwiązań wynikających z wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2022 r. w elektronicznej „Bazie wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej zamieszczono zgłoszenia 53 turnusów wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczyły w wypoczynkach w formie wyjazdowej jako kolonia, obóz lub jako forma w miejscu zamieszkania – półkolonia zorganizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze, świetlice szkolne, osiedlowy dom społeczny, hotele, zajazd, domy noclegowe, kompleks turystyczny.

Bezpieczne wakacje
Przepis G15
Uff - jak gorąco!

Dzieci a upały

Za stan zdrowia najmłodszych **odpowiedzialni są opiekunowie**

- NIGDY nie zostawiaj dziecka w samochodzie**
- ubieraj dzieci w **luźną, cienką odzież** w jasnych kolorach
- pamiętaj o **nakryciu głowy** dla dziecka
- używaj **kremów z filtrem**
- dbaj o **częste podawanie wody**
- szukaj pomocy medycznej**, gdy tylko dziecko ma objawy przegrzania

W 2022 r. skontrolowano 47 z 53 zgłoszonych turnusów wypoczynku, w tym 39 turnusów wypoczynku letniego i 8 turnusów wypoczynku zimowego. W przypadku 6 turnusów organizator zrezygnował z wypoczynku przed jego rozpoczęciem. W bazie wypoczynku widniały zgłoszenia o statusie REZYGNAcja, w związku z wycofaniem się chętnych uczestników przed rozpoczęciem turnusów.

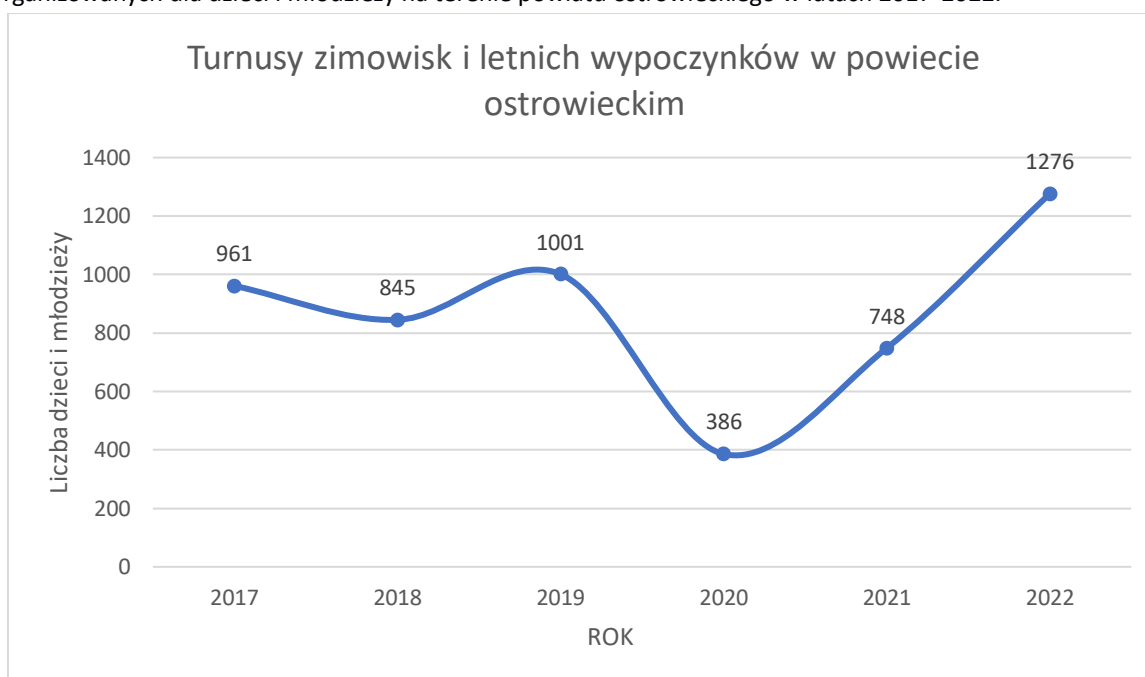
Przeprowadzone kontrole na terenie powiatu ostrowieckiego dotyczyły 19 form wypoczynku turnusów wyjazdowych oraz 28 turnusów w miejscu zamieszkania w formie półkolonii.

Niezależnie od formy, wszyscy organizatorzy wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2022 r. zapewнили uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Nie odnotowano żadnych interwencji z powodu niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych oraz nie nakładano mandatów karnych na organizatorów wypoczynku w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Dodatkowo wypoczynki były skontrolowane w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia w miejscu wypoczynku (przeprowadzono 6 kontroli).

Z różnego rodzaju form wypoczynku w 2022 r. skorzystało ogółem 1276 uczestników (2021 – 748; 2020 - 386; 2019 – 1001; 2018 – 845; 2017 – 961), z czego z wyjazdowej formy wypoczynku skorzystało 348, a w półkoloniach uczestniczyło 928 dzieci i młodzieży. Ilość uczestników na przestrzeni ostatnich 5 lat obrazuje poniższa tabela.

Wykres 17. Liczba uczestników wyjazdowych form wypoczynku i półkolonii w miejscu zamieszkania zorganizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2022.

W porównaniu z latami 2020-2021 liczba uczestników znacząco się zwiększyła, na co miały wpływ zmniejszone obostrzenia związane z sytuacją epidemiologiczną, które szczegółowo określało Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W stanie epidemii organizatorzy wypoczynków stosowali się do ograniczeń wskazanych w ww. rozporządzeniu, Wytycznych MEN, MZ i GIS dla organizatorów wypoczynku, a w szczególności przestrzegali nałożone przepisami prawa limity uczestników.

Sezon letni 2022 r. pokazał duże zainteresowanie udziałem dzieci i młodzieży w wypoczynkach letnich mimo trwającego stanu zagrożenia epidemicznego. Wielu organizatorów wypoczynków na terenie powiatu ostrowieckiego utrzymało zasady reżimu sanitarnego poprzez:

- opracowane regulaminy i procedury z elementami metod zapobiegających zakażeniom, celem minimalizacji ryzyka rozprzestrzeniania się SARS-Co-V-2;
- zapewнили środki do dezynfekcji rąk i powierzchni;
- zapewнили miejsca odizolowania osób z objawami chorobowymi, wyposażonymi w termometry, środki dezynfekcyjne oraz ochrony osobistej, w razie wystąpienia objawów chorobowych u uczestnika bądź kadry wypoczynku;

- w wielu przypadkach zrezygnowano z wycieczek poza bazę wypoczynku,
- organizatorzy ograniczali kontakt młodzieży z turystami indywidualnymi i grupowymi.

W trakcie wypoczynków nie odnotowano przypadków podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

8.5. Działania związane z zapobieganiem zakażeniom oraz rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z wystąpieniem na obszarze Polski koronawirusa, ogłoszonym stanem epidemii w Polsce wywołanym zakażeniami SARS-CoV-2, a następnie stanem zagrożenia epidemicznego prowadził szereg działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W 2022 r. pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oprócz realizacji obowiązków i zadań ustawowych dotyczących nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy w placówkach oświaty, wychowania i opieki nadal uczestniczyli w działaniach dotyczących zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Ostrowcu Św.

Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne oraz obsługiwano System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Odpowiadano na liczne zapytania mieszkańców powiatu ostrowieckiego w temacie zakażeń koronawirusem oraz na zapytania mediów dotyczące sytuacji epidemiologicznej w placówkach oświatowych.

Wszelkie istotne informacje na temat koronawirusa były na bieżąco aktualizowane i zamieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Ostrowcu Św.: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> na portalu społecznościowym oraz przekazywane lokalnym mediom.

W związku z trwającą sytuacją epidemiologiczną oraz ryzykiem zakażenia koronawirusem do organów prowadzących szkół i placówek oświatowych oraz opiekuńczo - wychowawczych przesyłano drogą elektroniczną zalecenia higieniczne, a także ulotki i materiały informacyjno – edukacyjne z prośbą o ich umieszczenie w widocznych miejscach budynku w celu m.in. promowania zachowań prozdrowotnych oraz zasad prawidłowej higieny rąk.

Zobowiązano dyrektorów szkół i placówek do aktualizacji opracowanych procedur oraz wdrażania nowych działań w celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówkach oraz celem zapobiegania zakażeniom w związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą wirusa SARS-CoV-2. Współpracowano z organami prowadzącymi, dyrektorami oraz wyznaczonymi koordynatorami ds. COVID-19 w placówkach.

Do połowy 2022 r. w trakcie przeprowadzanych kontroli w placówkach oświatowych dodatkowo oceniano stosowane i wdrożone metody zapobiegające zakażeniom, procedury/ zasady postępowania w przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej w placówce oraz przestrzegania Rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W trakcie kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego w sezonie letnim 2022 r. mimo zniesionego stanu epidemii dyrektorzy skontrolowanych placówek zgodnie oświadczyli, iż powrót do nauki stacjonarnej w nowym roku szkolnym 2022/ 2023 nastąpi w reżimie sanitarnym, który obejmie m. in.: dostosowanie opracowanych procedur do wymogów zwiększonego reżimu sanitarnego zgodnie z wytycznymi, zapewnienie licznych stanowisk dezynfekcji rąk, zapewnienie sprzętu, środków czystości i dezynfekcyjnych oraz środków ochrony osobistej, prowadzenie regularnego wietrzenia pomieszczeń, utrzymanie na terenie placówek tzw. izolatorium, w celu odizolowania osoby u której

zostaną stwierdzone niepokojące objawy chorobowe, odmowę przyjęcia dziecka, u którego będą widoczne wyraźne objawy chorobowe.

W 2022 r. nadal przekazywano organom prowadzącym i dyrektorom placówek aktualne wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wytyczne Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Do dnia 10.02.2022 r. w związku z potwierdzonymi dodatnimi wynikami badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2 u pracowników i uczniów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, PPIS w Ostrowcu Św. prowadził dochodzenia epidemiologiczne m. in. weryfikując osoby dodatnie i nakazując poddanie się obowiązkowej kwarantannie w miejscu zamieszkania osobom z kontaktu.

Każdorazowo po wystąpieniu przypadku zachorowania w szkołach i placówkach oświatowych szczegółowo analizowano stopień narażenia osób z kontaktu w placówce z osobą z potwierdzonym dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 oraz podejmowano działania przeciwepidemiczne.

PPIS w Ostrowcu Św. rozpatrzył pozytywnie 30 wniosków dyrektorów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, dotyczących wyrażenia opinii w sprawie wprowadzenia nauczania hybrydowego w placówkach, na bieżąco raportując wydawane opinie w cyklu cotygodniowym. Wypracowana w trakcie wprowadzonego stanu epidemii COVID-19 ścieżka szybkiego kontaktu z dyrektorami placówek oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego oraz organami prowadzącymi, pozwoliła na szybkie reagowanie w sprawach COVID-19 w placówkach, prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych oraz sprawną zmianę trybu nauczania, zapewniając tym samym bezpieczne warunki pobytu i ciągłość pracy.

8.6. Nowe zagrożenia

W 2022 r. zaobserwowano nowe niepokojące zjawiska w związku z sytuacją epidemiologiczną tj. zakończeniem stanu epidemii COVID-19 oraz konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Placówki oświatowe borykały się z nowym rodzajem problemów, na które sprawnie zareagowano poprzez wzmożoną pomoc psychologiczno- pedagogiczną dla uczniów w związku ze złym stanem psychicznym po COVID-19 oraz z przyjęciem i obsługą uchodźców. Nowe wyzwania spowodowały zmianę i dostosowanie przepisów prawa m. in. uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa miała na celu ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dla uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki organizowano oddziały przygotowawcze. Na terenie powiatu utworzono oddziały przygotowawcze w dwóch placówkach.

Dodatkowa pomoc psychologiczno-pedagogiczna w placówkach oświatowych była zapewniona od 1 marca 2022 r. Publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego mogły realizować zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w dodatkowym wymiarze godzin. Wsparcie obejmowało organizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym dla uczniów, u których rozpoznano potrzebę wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w tym zakresie. Zajęcia były prowadzone przez nauczycieli: psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych i terapeutów pedagogicznych oraz przez innych specjalistów w zależności od potrzeb uczniów.

Szczegółowe kwestie w tym zakresie zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki *zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego*

ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W związku z sytuacją panującą na świecie, a w konsekwencji napływem uchodźców z Ukrainy prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjno – informacyjnych w języku ukraińskim przypominając najważniejsze zasady bezpiecznego zachowania podczas epidemii koronawirusa (w tym jak myć i dezynfekować ręce, jak zakładać maseczkę), izolacji domowej, pięć kroków do bezpiecznej żywności oraz szczepień i gruźlicy, HIV, AIDS.

Część materiałów w związku z napływem uchodźców z Ukrainy została przygotowana w języku ukraińskim, która dostosowana była dla dzieci w wieku 5-10 lat.

W trakcie bieżących kontroli wręczano dyrektorom szkół, do których uczęszczają dzieci z Ukrainy broszurę „Sami dbamy o swoje zdrowie” (w języku polskim i ukraińskim).

Pracownicy Sekcji do końca marca 2022 r. uczestniczyli w wizytacjach COVID w różnych grupach obiektów, sprawdzając przestrzeganie przepisów rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

8.7. Inne działania

- ✓ ocena przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych w placówkach oświatowo - wychowawczych;
- ✓ dystrybucja w okresie sezonowego wzrostu zachorowań na grypę i przeziębienie w nadzorowanych obiektach materiałów oświatowo – zdrowotnych o tematyce grypy – ulotek „Grypa czy przeziębienie?”;
- ✓ dystrybucja materiałów dot. profilaktyki wszawicy u dzieci i młodzieży szkolnej;
- ✓ dystrybucja materiałów edukacyjnych:
 - w placówkach organizujących wypoczynek zimowy pozostawiono ulotki „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczny wypoczynek zimowy”, „Patent na bezpieczne ferie”, „10 zasad wirusoobrony”,
 - w placówkach organizujących wypoczynek letni pozostawiono: Poradniki „Zdrowe i bezpieczne wakacje”, „Co musisz wiedzieć o HIV i AIDS; broszura: „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”, ulotki: „Patent na bezpieczne wakacje”, „Zdrowe dzieci, a bierne palenie tytoniu”, „Dym tytoniowy jest trujący!”, „Co to są e- papierosy”, „Co musisz wiedzieć o czerniaku skóry?”, „Biorąc nie jesteś sobą”, „Śmiertelny odlot”, „Dopalacze to śmierć”, „Wszystko o wszawicy”, „Wszawica głowy”; „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”,
 - ponadto w ramach edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynków Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała spotkania edukacyjne z dziećmi przebywającymi na półkoloniach oraz z młodzieżą przebywającą na wypoczynkach w formie wyjazdowej. Uczestnikom wypoczynków przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje”, „Uwaga na kleszcze!” oraz przeprowadzono pogadanki z uczestnikami półkolonii dotyczące zasad reżimu sanitarnego w trakcie wypoczynku oraz bezpiecznego powrotu do szkół.
- ✓ W ramach akcji letniej nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. Wspólnie przeprowadzono pogadanki z projekcją filmu „Bezpieczny wypoczynek”. Podczas spotkań przygotowanych dla dwóch grup zorganizowanych form wypoczynków letnich na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego (półkolonia w miejscu zamieszania oraz obóz jeździecki w formie wyjazdowej)

przedstawiono zasady bezpieczeństwa, profilaktyki szczepień i chorób odkleszczowych oraz przybliżono działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wszyscy uczestnicy otrzymali książeczki/kolorowanki edukacyjne „Kleszczowanka”, broszurę i ulotkę „Bezpieczne Wakacje” oraz balony z logo PIS i kampanii #SzczepinySię,

- ✓ na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej oraz w mediach społecznościowych umieszczano wytyczne dla organizatorów wycieczek z ogólnymi zasadami, jakimi uczestnicy wycieczki powinni kierować się aby bezpiecznie spędzić wakacje.

WNIOSKI

Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo – wychowawczych zapewniła w 2022 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieci i młodzieży.

W porównaniu do 2021 roku skala nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego i technicznego placówek była nieco większa w związku z powrotem do stacjonarnego trybu nauczania. Powyższe skutkowało wydaniem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. większej liczby decyzji administracyjnych oraz płatniczych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno – sanitarnym.

W placówkach oświatowo - wychowawczych systematycznie prowadzone są prace remontowe zmierzające do poprawy stanu sanitarno - higienicznego. Niemniej jednak w przypadku kilku placówek objętych obowiązkiem administracyjnym wynikającym ze złego stanu sanitarno – technicznego, zarządzenia decyzji nie były realizowane w pierwotnie wyznaczonych terminach (wydano 4 decyzje o prolongacie terminu), a postępowania administracyjne trwają latami. Przyczyną takiego stanu w ocenie dyrektorów szkół i organów oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego jest brak środków finansowych na poprawę warunków technicznych (remonty, prace konserwatorskie, wymianę wyposażenia). Nie oznacza to jednak iż prace nie są realizowane, a jedynie niezrealizowane w pełni. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdzały w większości częściowe wykonanie zarządzeń i systematyczne ponoszenie nakładów finansowych na zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu w placówkach.

Zauważalne jest wzmocnienie nadzoru sanitarnego w placówkach oświatowych na terenie powiatu zarówno przez dyrektorów jak i personel placówek nauczania i wychowania. Propagowano właściwe zachowania higieniczne i prozdrowotne, celem kształtowania u uczniów elementarnych nawyków higienicznych dotyczących prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk oraz profilaktyki szczepień ochronnych, co było niezwykle istotne w danym roku sprawozdawczym w związku z trwającym stanem epidemii oraz zagrożenia epidemicznego.

Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie doposażane w nowe meble, wyposażenie i pomoce dydaktyczne posiadające certyfikaty zgodności lub atesty. Dyrektorzy chętnie przystępują do udziału w projektach wspierających edukację, dzięki którym pozyskują nowoczesne wyposażenie, tworzą nowe pracownie i dają uczniom dostęp do nowoczesnych technologii, wyrównując szanse uczniów w całej Polsce jednocześnie dostarczając mechanizmy umożliwiające współpracę pomiędzy szkołami.

Wszyscy organizatorzy zorganizowanego wycieczki letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2022 r. zapewnił uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w wycieczce.

Dyrektorzy przedstawiali kierunki poprawy warunków korzystania z obiektów należących do szkół, w tym warunków nauki, a przeprowadzone kontrole potwierdziły, iż w skontrolowanych placówkach oświatowych przeprowadzane są liczne działania celem zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego.

9. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOCI, ŻYWIENIA ORAZ WYTWÓRNI I MIEJSC OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOCIĄ

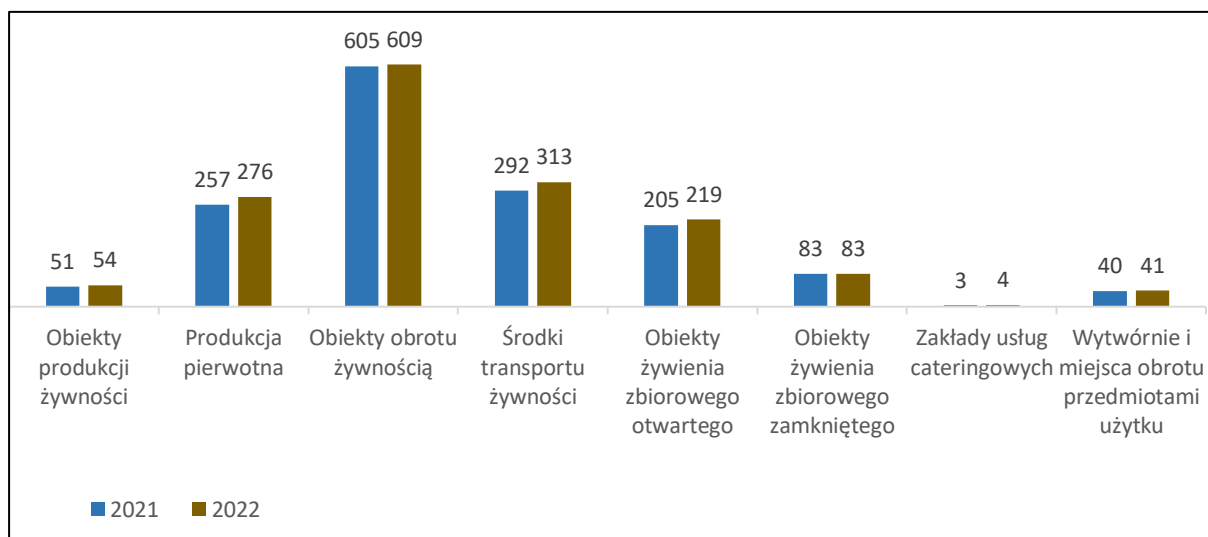
9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

W 2022 r. pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego znajdowało się 1599 obiektów żywności, żywienia oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (w 2021 r. – 1536), w tym:

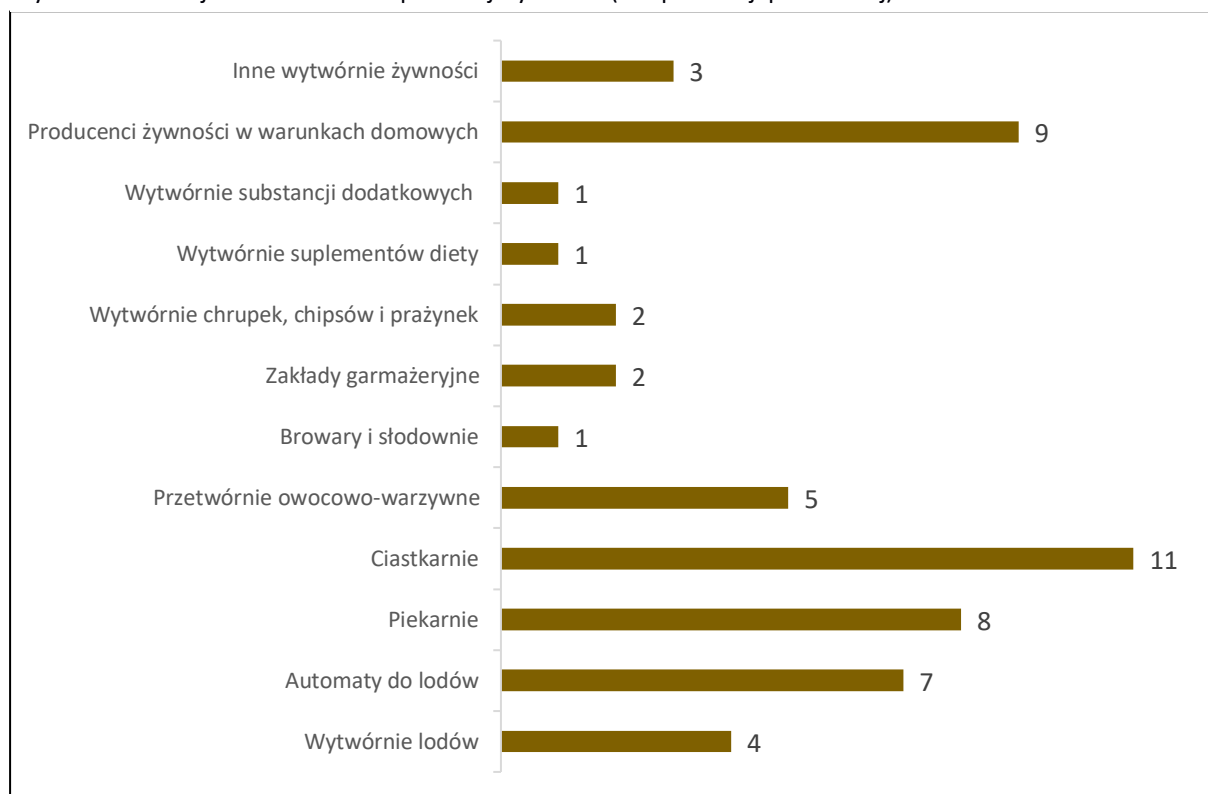
- 330 zakładów produkcji żywności, w tym 276 producentów pierwotnych;
- 922 zakłady obrotu żywnością, w tym 313 środków transportu;
- 219 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego;
- 83 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego;
- 4 zakłady usług cateringowych;
- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- 35 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Poniżej w formie wykresów przedstawiono porównanie liczby obiektów objętych nadzorem w 2021 i 2022 r. oraz rodzaje i liczbę obiektów w poszczególnych grupach: zakłady produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej), zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

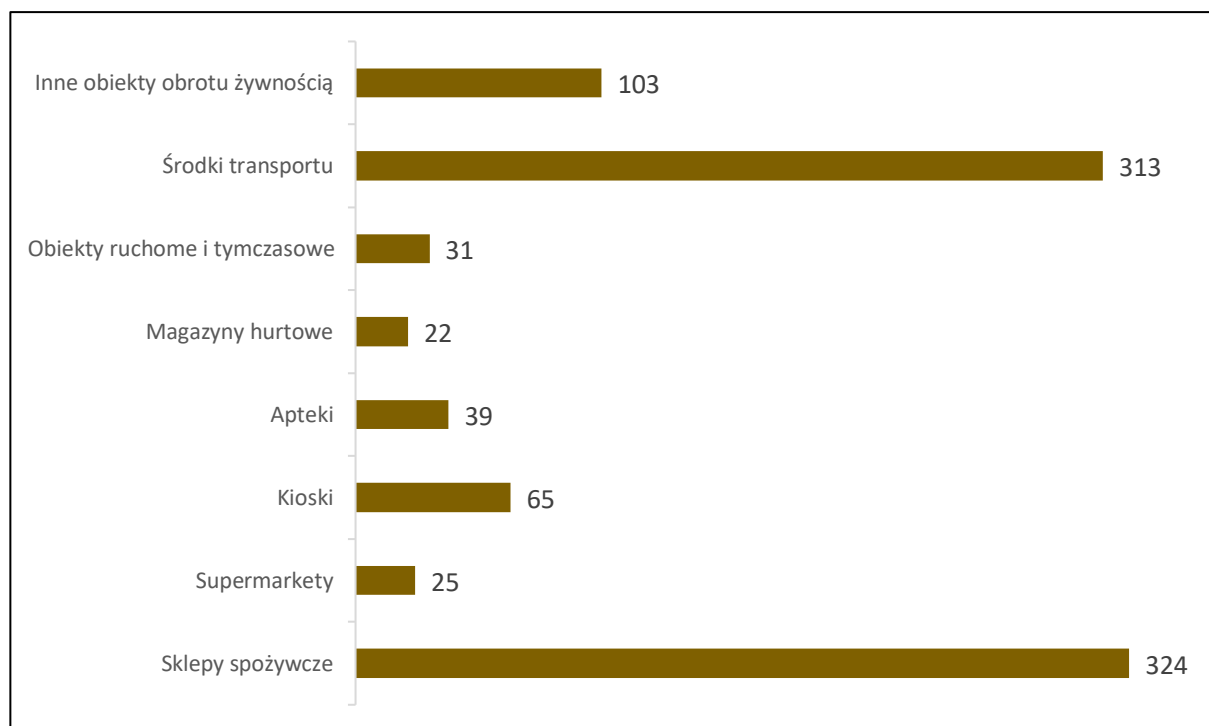
Wykres 18. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2021 i 2022 według rodzaju prowadzonej działalności.

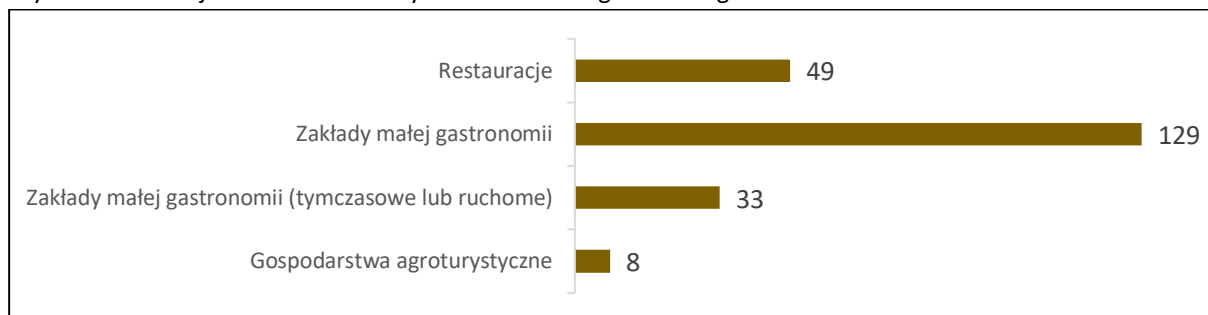
Wykres 19. Rodzaj i liczba zakładów produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej).

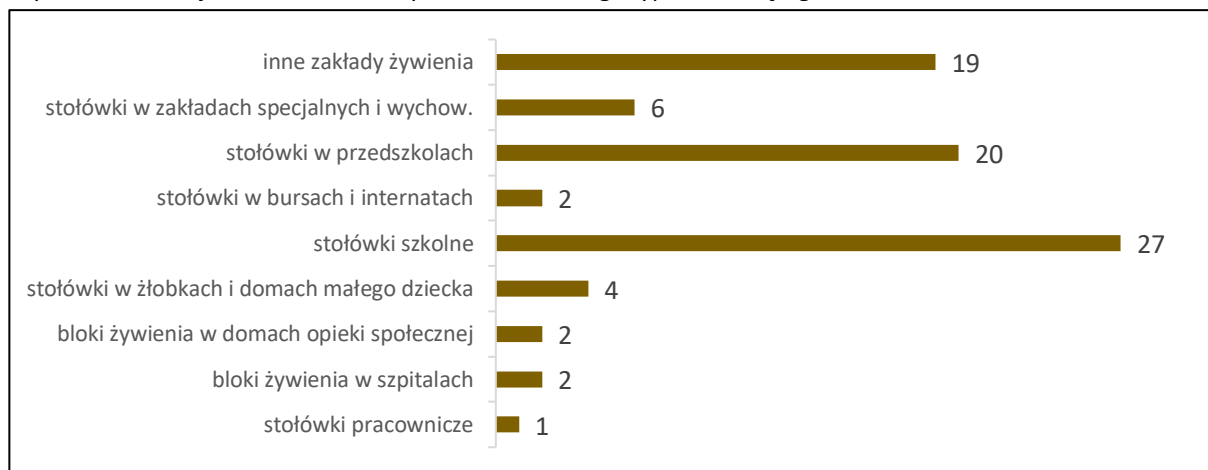
Wykres 20. Rodzaj i liczba zakładów obrotu żywnością.

Wykres 21. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego otwartego.

Wykres 22. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

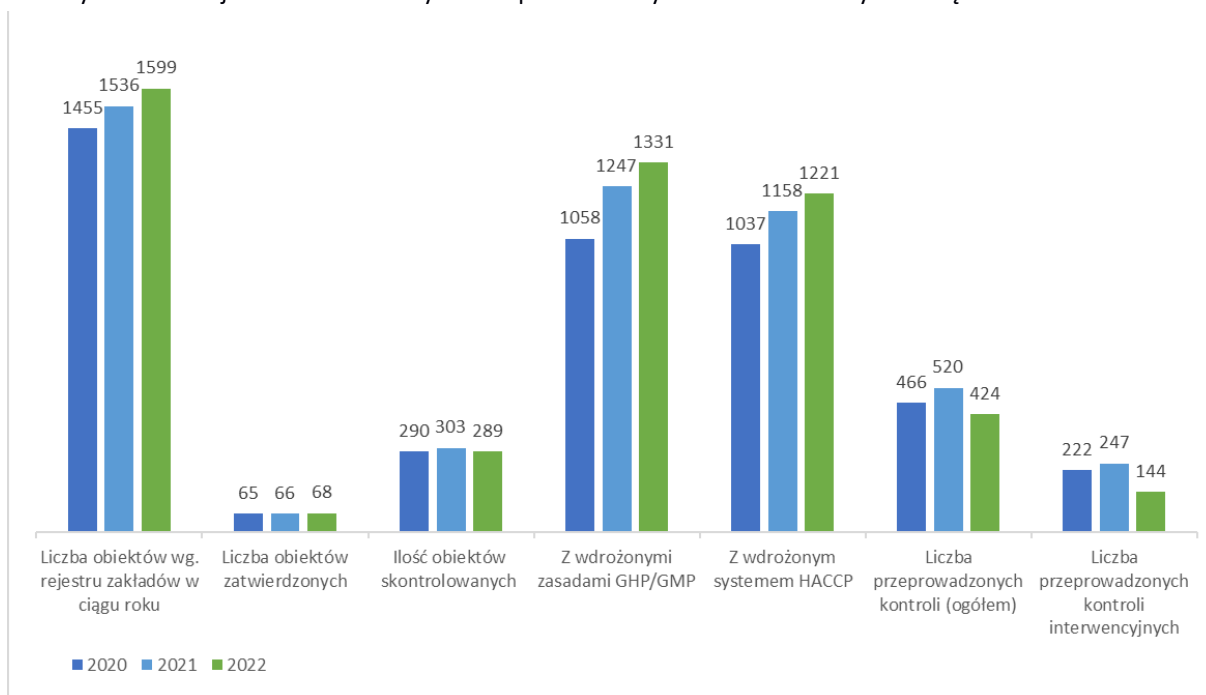
W nadzorowanych obiektach żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 424 kontrole sanitarne, w tym 144 kontrole interwencyjnych. Skontrolowano 290 obiektów. Wydano 23 decyzje administracyjne, w tym:

- 7 decyzji dotyczących usunięcia nieprawidłowości sanitarno-technicznych;
- 13 decyzji wycofujących z obrotu środki spożywcze z uwagi na to, że były po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości;
- 1 decyzja zakazującą wprowadzania do obrotu i nakazująca wycofanie z obrotu suplementu diety;
- 2 decyzje zatwierdzające obiekt warunkowo.

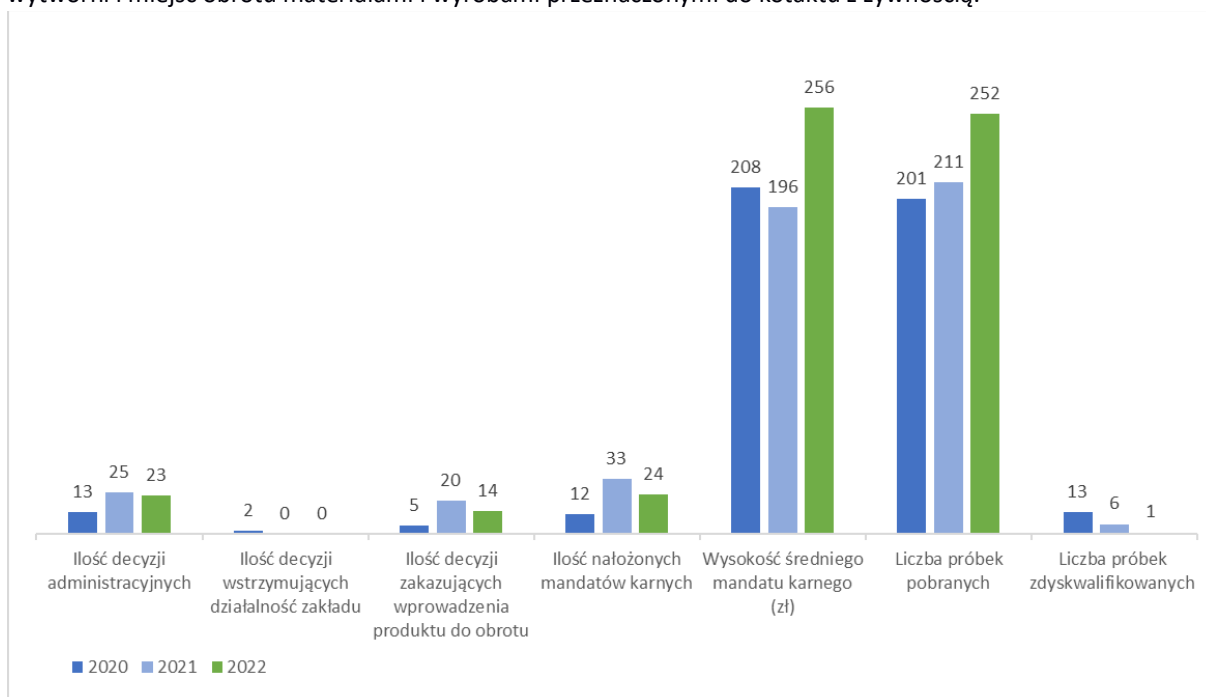
Winnych zaniedbań sanitarno – higienicznych ukarano 24 mandatami karnymi na łączną kwotę 6150,00 zł.

Podstawowe wskaźniki działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2020, 2021 i 2022 w stosunku do obiektów żywnościowo – żywieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 24. Podstawowe wskaźniki z działalności represyjnej w stosunku do obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Wykres 23. Podstawowe wskaźniki działalności w stosunku do liczby obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny objętych nadzorem obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy prawa żywnościowego, w tym w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

Kwalifikację objętych nadzorem obiektów żywnościowo – żywieniowych według kategorii ryzyka (stan w 2022 r.) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Podział nadzorowanych zakładów żywnościowo – żywieniowych ze względu na kategoryzację ryzyka w 2022 r..

Rodzaj obiektów	Ilość obiektów objętych nadzorem w 2022 r.	Liczba obiektów zakwalifikowanych do odpowiedniej kategorii ryzyka ogółem			Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu w 2022 r.
		ryzyko niskie (N)	ryzyko średnie (S)	ryzyko wysokie (W)	
Zakłady produkcji żywności	330	136	22	172	38
Zakłady obrotu żywnością	922	541	380	1	29
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	219	167	47	5	17
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	83	34	48	1	17
Zakłady usług cateringowych	4	0	4	0	1
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	6	6	0	0	2
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	35	35	0	0	4

Powyższa kategoryzacja nadzorowanych obiektów żywnościowo – żywieniowych została przeprowadzona, m. in. na podstawie „Arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” z uwzględnieniem zagrożenia zawartego w „Instrukcji dotyczącej kryteriów oceny zakładu” w kontekście profilu działalności oraz faktycznego stanu higienicznego i sanitarno – technicznego przedmiotowego obiektu. Zakwalifikowanie zakładu

do danej kategorii ryzyka związane jest z profilem działalności zakładu, a także może być wynikiem stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości. Kategoria ryzyka ma wpływ na częstotliwość kontroli przeprowadzanych w danym obiekcie. Tym samym zakłady zakwalifikowane do kategorii wysokiego ryzyka podlegają większej częstotliwości kontroli niż inne obiekty o ryzyku średnim bądź niskim. Nie musi to być równoznaczne ze złym stanem sanitarno – technicznym i higienicznym obiektów.

Z 289 obiektów skontrolowanych w 2022 r. według „Arkuszy oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” oceniono 108 zakładów co stanowi 37% (w 2020 r. – 28,72%) obiektów poddanych kontroli. Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny w porównaniu z 2021 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

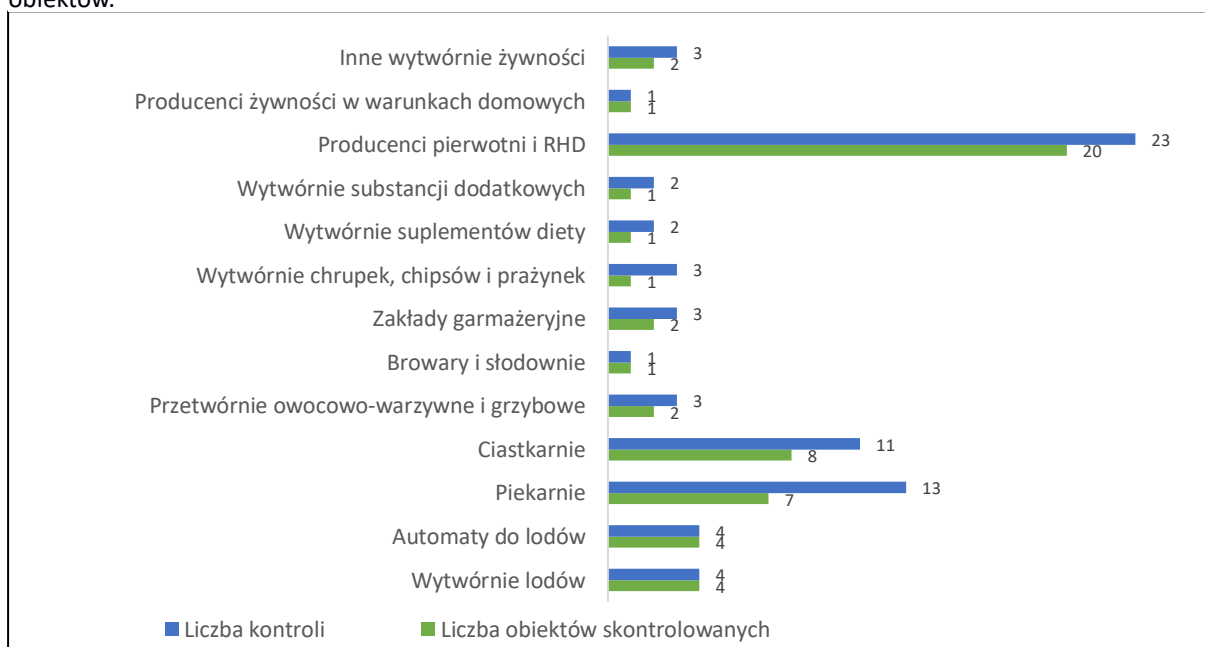
Zasady GHP, GMP w 2022 r. wdrożyły 1334 obiekty tj. 83 % obiektów nadzorowanych, a procedury oparte na zasadach systemu HACCP zostały wdrożone w 1224 zakładach, tj. 77% objętych nadzorem. Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP oraz GMP, jak również systemu HACCP gwarantujących bezpieczeństwo żywności w zakładach żywnościowo – żywieniowych utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie.

9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

9.3.1. Zakłady produkcji żywności

W 2022 r. skontrolowano 54 zakłady produkcji żywności, w których przeprowadzono łącznie 73 kontrole i rekontrole. Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 25. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.

Wydano 7 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego. Pobrano do badania 62 próbki żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w obiektach produkcji żywności dotyczyły:

- stanu technicznego pomieszczeń zakładów (ściany, sufity, podłogi z ubytkami i uszkodzeniami);

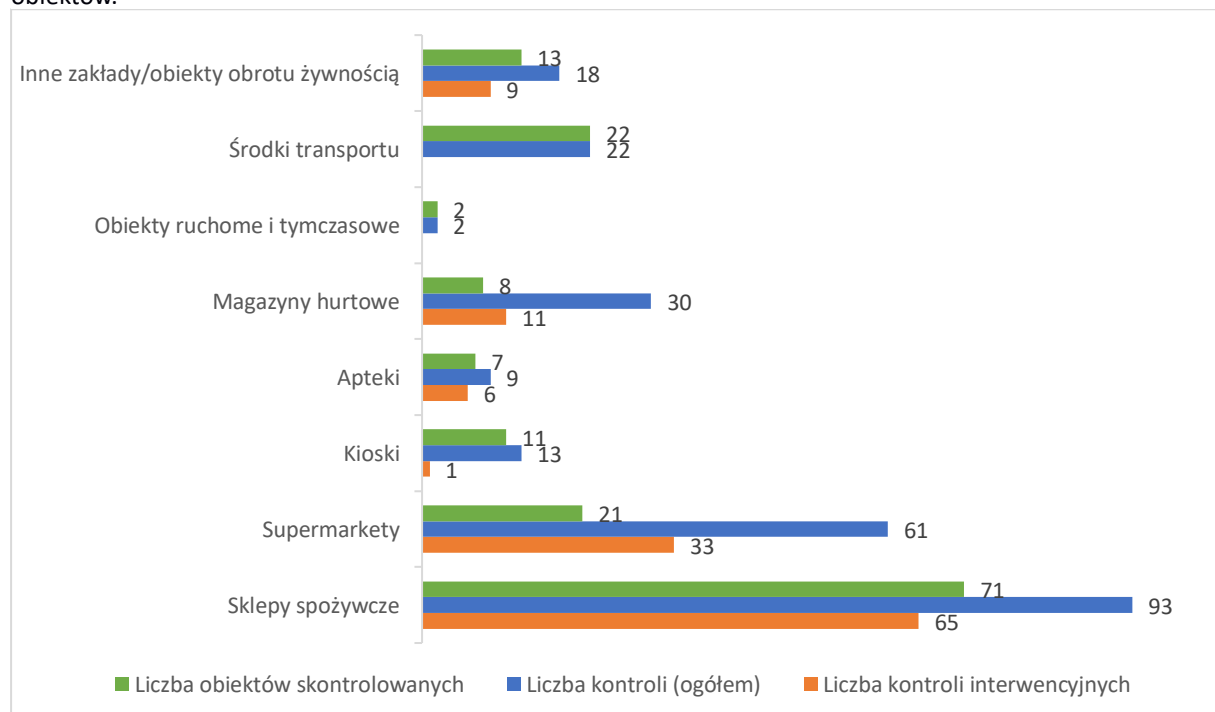
- powierzchni stykających się z żywnością (sprzęt wykorzystywany w produkcji uszkodzony, z ubytkami materiału);
- czystości pomieszczeń zakładu (brak prawidłowych warunków do przeprowadzania zabiegów mycia i dezynfekcji sprzętu i pojemników transportowych, uszkodzona armatura);
- braku aktualnych orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- warunków magazynowania (niezabezpieczenie żywności przed wtórnym zanieczyszczeniem);
- braku przygotowania merytorycznego pracowników (brak szkoleń personelu);
- braku wdrażania GHP/GMP/HACCP (brak skutecznej kontroli wewnętrznej);
- znakowania wyrobów gotowych;

kontroli wyrobów gotowych przez producenta (brak opracowanego harmonogramu badań właścicielskich obejmujących m.in. kryteria czystości surowców oraz wyrobu gotowego w zakresie najwyższych dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń chemicznych (metalami), obecności mikotoksyn, zanieczyszczeń mikrobiologicznych).

9.3.2. Zakłady obrotu żywnością

W 2022 r. skontrolowano 155 zakładów obrotu żywnością, w których przeprowadzono łącznie 248 kontroli i rekontroli (w tym 125 kontroli interwencyjnych). Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 26. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.

W obiektach obrotu żywnością wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym 9 dotyczących wycofania z obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości oraz 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu i nakazującą wycofanie z obrotu suplementu diety z uwagi na prowadzone postępowanie przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Nałożono 15 mandatów karnych na kwotę 3100,00 zł. W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania 182 próbki żywności, w tym 1 próbka została zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów pestycydów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w obiektach obrotu żywnością dotyczyły:

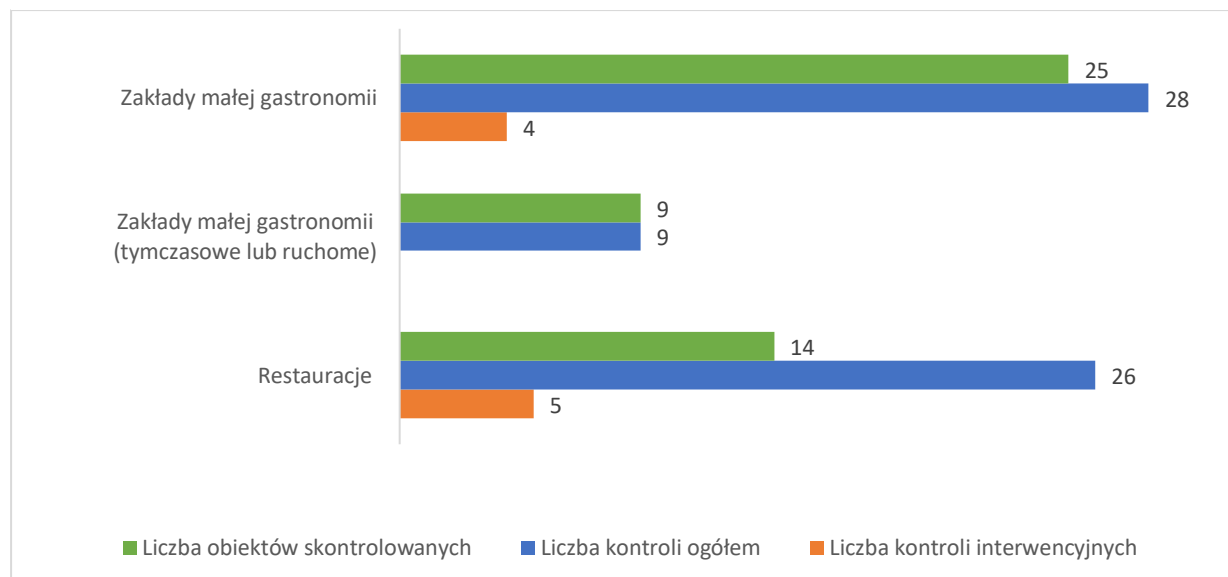
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości;
- braku prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji wyposażenia, sprzętu podręcznego oraz pomieszczeń;
- braku aktualnych orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- braku przestrzegania instrukcji GHP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP; stanu technicznego pomieszczeń zakładu.

9.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

W 2022 r. skontrolowano 48 restauracji i punktów małej gastronomii, w których przeprowadzono łącznie 63 kontrole i rekontrole (w tym 9 kontroli interwencyjnych). Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 27. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.

W zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego wydano 5 decyzji administracyjnych, w tym 3 dotyczące wycofania z obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości.

Nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 2450,00 zł. W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania 5 próbek żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w restauracjach i punktach małej gastronomii:

- pomieszczenia zakładu wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem, co powodowało krzyżowanie się dróg „brudnych” i „czystych”;

- nieprawidłowe przechowywanie odzieży zatrudnionego w zakładach personelu, w tym brak wydzielonej szatni;
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń zakładu tj.: ściany i sufit brudne, z zaciekami i wykwitami pleśni, ubytki płytek podłogowych;
- nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny sprzętu i wyposażenia;
- nieprawidłowe przechowywanie wytworzonych w zakładzie odpadów poprodukcyjnych;
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu;
- brak orzeczeń lekarskich z badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- brak zaangażowania właścicieli obiektów w merytoryczne przygotowanie pracowników, w tym brak udokumentowanych szkoleń;
- brak przestrzegania instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz procedur sytemu HACCP;
- wykorzystywanie do produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości;
- brak aktualnych informacji o alergenach i składnikach użytych do produkcji potraw.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz zakłady usług cateringowych

W 2022 r. skontrolowano 22 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz 2 zakłady usług cateringowych, w których przeprowadzono łącznie 27 kontroli i rekontroli (w tym 4 kontrole interwencyjne).

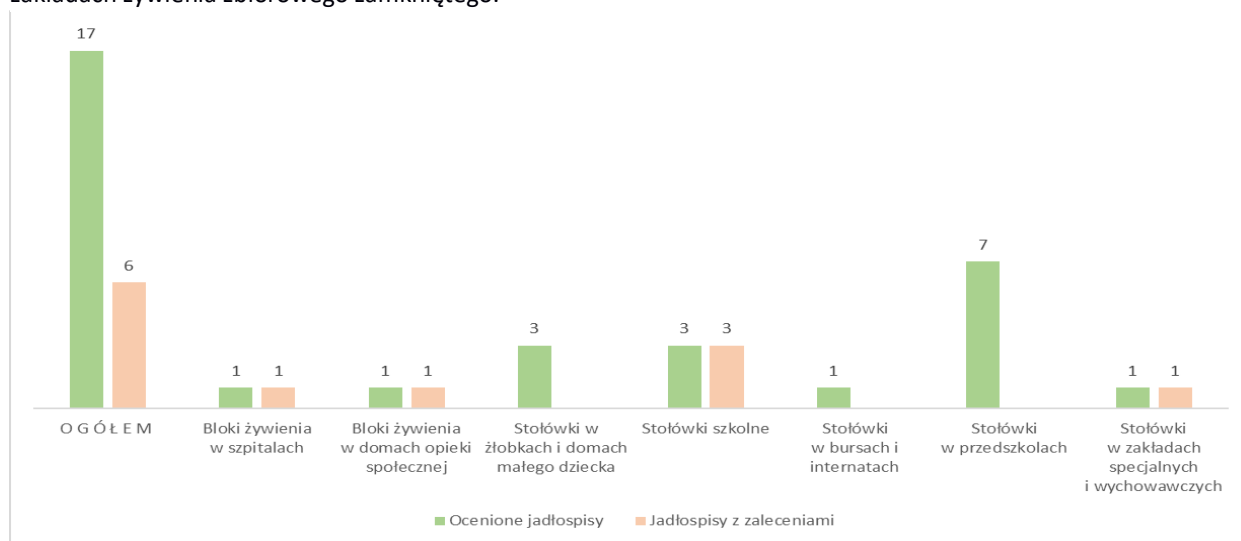
Nieprawidłowości takie jak: zły stan sanitarno-techniczny sprzętu podręcznego i wyposażenia oraz używanie do produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, dacie minimalnej trwałości stwierdzono tylko w 1 zakładzie. Nałożono 1 mandat karny w kwocie 300,00 zł.

W ramach urzędowej kontroli pobrano do badania 1 próbkę posiłku całodziennego (śniadanie, obiad, kolacja) w kierunku analizy chemicznej składników odżywczych. Po analizie wyniku oraz na podstawie „Norm żywienia dla populacji Polski (...)” polecono wyeliminować stwierdzone niezgodności poprzez ograniczenie stosowania soli oraz podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie rozbieżności między analizą chemiczną, a teoretyczną jadłospisu.

W kontrolowanych zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego przeprowadzano teoretyczną ocenę jakości i sposobu żywienia na podstawie jadłospisów dekadowych. Do 6 ocenianych jadłospisów wydano zalecenia dotyczące w szczególności:

- zwiększenia podaży warzyw i owoców oraz dbanie o ich różnorodność;
- uwzględnienia porcji warzyw/owoców do każdego posiłku;
- urozmaicenia diety w ryby i przetwory rybne, orzechy, produkty mleczne (inne niż mleko), jaja;
- zmniejszenia przerw między posiłkami (poniżej 4 godzin) oraz oferowania minimum 5 posiłków w ciągu dnia;
- wyeliminowania produktów wysoko przetworzonych, które są źródłem ukrytego cukru i soli.

Wykres 28. Stosunek liczby ocenionych jadłospisów do liczby jadłospisów z zaleceniami w poszczególnych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

9.3.4. Wytwórnice przedmiotów użytku i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się:

- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tym 2 fabryki porcelany użytkowej, 2 zakłady produkcji opakowań z papieru i tektury, 2 zakłady produkcji opakowań z tworzyw sztucznych;
- 35 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w tym 5 hurtowni i 30 sklepów.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 8 kontroli w zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nadzorem objęto: 3 wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 2 hurtownie wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością i 3 sklepy wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie wdrożenia i przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przepisach, w tym w rozporządzeniu (WE) 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG oraz rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Do badania pobrano 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku migracji globalnej oraz migracji specyficznej. W kierunku migracji specyficznej kadmu i ołowiu pobrano do badania 2 próbki wyrobów porcelanowych (kubek, talerzyk) wyprodukowanych przez lokalnych producentów. Próbkę nie zostały zakwestionowane pod względem badanych parametrów.

9.4. Działania podejmowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

9.4.1. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 r. w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2022 pobrano na terenie powiatu ostrowieckiego 252 próbki środków spożywczych i materiałów do kontaktu z żywnością (w 2021 r. – 211), które zbadano w laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach, innych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej działających w zintegrowanym systemie badania żywności, Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny – Państwowym Instytucie Badawczym oraz w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym (PIWet-PIB) w Puławach.

Spośród 252 zbadanych próbek zdyskwalifikowano 1 z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydu glifosatu w kaszy gryczanej.

Tabela 17. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2021 r. i 2022 r.

Kierunek badań	Liczba pobranych próbek	
	2021 r.	2022 r.
pestycydy	20	19
metale	15	15
azotany	2	2
MCPD i pochodne	2	2
mikrobiologia	123	144
mikotoksyny	8	8
histamina	1	9
substancje dodatkowe	10	11
barwniki z grupy SUDAN	1	0
kryteria czystości substancji dodatkowych	1	2
GMO	2	2
skażenia promieniotwórcze (izotop Cs-147)	1	6
napromienianie żywności	2	2
witaminy i inne żywieniowe (suplementy diety)	5	7
witaminy i inne żywieniowe (żywność dla określonych grup)	0	3
witaminy i inne żywieniowe (żywność wzbogacana)	2	1
migracja specyficzna (materiały do kontaktu z żywnością)	4	4
WWA	5	5
furan i pochodne	0	1
izomery trans	0	1
akrylamid	1	1

oleje mineralne	0	1
kwas erukowy	1	0
antybiotykooporność	2	2
alkaloidy tropanowe	1	1
gluten	2	2
posiłek	0	1
Wszystkie kierunki	211	252

9.4.2. Znakowanie środków spożywczych

Próbki środków spożywczych pobranych do badań laboratoryjnych w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2022 oceniane były również w kierunku zgodności oznakowania z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa żywnościowego. W 2022 r. w kierunku znakowania oceniono 88 próbek środków spożywczych co stanowi 35% wszystkich pobranych próbek. Próbki nie zostały zakwestionowane.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonywali również oceny znakowania środków spożywczych w trakcie bieżących kontroli sanitarnych obiektów podlegających nadzorowi organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej tj. zakładów produkcyjnych, zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego oraz obiektów obrotu środkami spożywczymi. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania środków spożywczych i przekazywania informacji nt. żywności nieopakowanej dotyczyły:

- w zakładzie produkcyjnym - na etykiecie brak uwzględnienia w wykazie składników jednego ze składników użytych do produkcji; nie wyróżniono wszystkich alergenów występujących w produkcie oraz nie podano funkcji technologicznej substancji dodatkowej obecnej w produkcie;
- w zakładach żywienia zbiorowego - brak aktualizacji wykazu składników i alergenów w menu.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w znakowaniu środków spożywczych wydawano doraźne zalecenia w protokołach kontroli dotyczące zapewnienia prawidłowego przekazywania informacji nt. produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności oraz zobowiązywano do pisemnego poinformowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjętych działaniach.

9.4.3. System wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF)

System RASFF jest wykorzystywany do wymiany informacji o potencjalnie niebezpiecznej żywności, materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością między organami urzędowej kontroli w Unii Europejskiej, które są członkami ww. systemu.

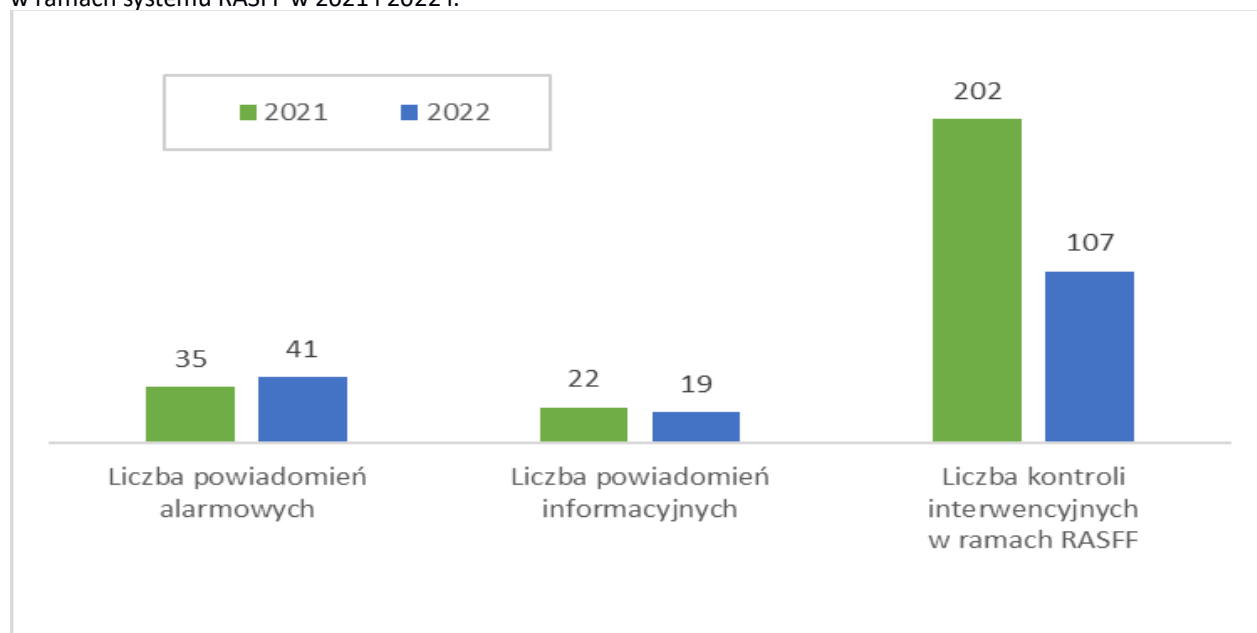
W 2022 r. w ramach systemu RASFF wycofywano z obrotu następujące środki spożywcze oraz materiały przeznaczone do kontakt z żywnością:

- elementy drobiowe - wykrycie obecności *Salmonella*, *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Mbandaka*,
- ekologiczna ashwagandha (korzeń) - wykrycie niedozwolonego napromieniania produktu,
- batony czekoladowe - wykrycie obecności fragmentów szkła oraz zanieczyszczenie tlenkiem etylenu,
- cukinia świeża - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – metalaksylu,

- banany - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu;
- grejpfrut czerwony - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu metylowego;
- korzeń pietruszki – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu - chlorpiryfosu;
- kasza gryczana prażona - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – glifosatu;
- olej słonecznikowy - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlormekwat;
- fasola biała - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów 2,4 – D;
- masło migdałowe - stwierdzenie obecności ciała obcego pochodzenia nieorganicznego,
- produkty marki Kinder - obecność *Salmonella Typhimurium*,
- mus jabłko - mango - banan - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości sumy fosetylu-Al i kwasu fosfonowego wyrażona jako fosetyl-Al.,
- czekoladowe drażetki - nieprawidłowe znakowanie,
- mieszanka na gofry tradycyjne i bąbelkowe - obecność *Salmonella Enteritidis*,
- suplementy diety - wykrycie alergenu białka orzeszków ziemnych w płynnej lecytynie sojowej stanowiącej dodatek do żywności,
- lody waniliowe - stwierdzenie obecności tlenu etylenu,
- rodzynki - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
- mieszanka mrożonych owoców jagodowych w związku z wystąpieniem wirusa zapalenia wątroby typu A,
- mąka kukurydziana - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A (OTA),
- pasztetowa - wykrycie obecności *Listeria monocytogenes*,
- chipsy kukurydziane - wykrycie niedeklarowanego alergenu – glutenu,
- kebab drobiowy z uwagi na obecność pałeczek *Salmonella*,
- suplement diety - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych kwasów tłuszczowych,
- mięso indycze - obecność antybiotyku,
- herbata owocowa - stwierdzenie ciała obcego,
- wyrób z tworzywa sztucznego przeznaczony do kontaktu z żywnością z uwagi na stwierdzenie przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA),
- talerz ceramiczny okrągły oraz zestaw szklanek świątecznych - przekroczenie migracji ołowiu i kadmu.

Poniższy wykres przedstawia zestawienie liczby otrzymanych powiadomień (alarmowych i informacyjnych) oraz liczbę przeprowadzonych kontroli w ramach systemu RASFF w 2021 i 2022 r.

Wykres 29. Liczba otrzymanych powiadomień (alarmowych i informacyjnych) oraz liczba przeprowadzonych kontroli w ramach systemu RASFF w 2021 i 2022 r.

W ramach działań w systemie RASFF wycofano z obrotu niebezpieczne partie produktów na kwotę 15 124,22 zł (w 2021 r. – 3 616,75 zł).

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. podobnie jak w 2021 r. przesłał do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 1 zgłoszenie informacyjne w systemie RASFF dotyczące stwierdzenia przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydu glifosatu w kaszy gryczanej.

9.4.4. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami i składnikami mineralnymi

W zakresie nadzoru pełnionego nad żywnością prozdrowotną wprowadzaną do obrotu, w tym suplementami diety, żywnością wzbogaconą i dla określonych grup w 2022 r. przeprowadzano bieżące kontrole sanitarne w poszczególnych rodzajach obiektów w zakresie oceny znakowania, prezentacji i reklamy żywności oraz kontrole wynikające z poleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, działań wyjaśniających podejmowanych w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) oraz dotyczące poboru próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

W 2022 r. kontynuowano nadzór w zakresie spełnienia szczególnych wymagań odnoszących się do preparatów do początkowego żywienia niemowląt oraz ich reklamy, prowadzenia działalności promocyjnej, oferowania lub dostarczania próbek, jak również przedmiotów służących do karmienia niemowląt oraz prezentacji i reklamy żywności dla określonych grup. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami i składnikami mineralnymi:

- przeprowadzono 16 kontroli w miejscach obrotu środkami spożywczymi, podczas których dokonywano oceny znakowania 32 suplementów diety;
- oceniono 31 suplementów diety wprowadzanych do obrotu przez Internet w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy;
- przeprowadzono 16 kontroli w miejscach obrotu środkami spożywczymi, podczas których sprawdzono przestrzeganie zakazu reklamy produktów dla niemowląt i małych dzieci,
- weryfikowano wprowadzanie do obrotu produktów, w stosunku do których zgłoszono rezygnację z wprowadzania do obrotu lub w ich sprawie wydano decyzję nakazującą wycofanie z obrotu (6);
- podejmowano działania dotyczące monitorowania stron internetowych w zakresie obecności suplementów diety zawierających niedozwolone składniki (90);
- wydano 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu i nakazującą wycofanie z obrotu suplementu diety.

W zakresie nadzoru nad jakością wprowadzanych do obrotu suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego pobrano do badania 19 próbek (w 2021 r. pobrano 16 próbek). Próbki nie zostały zakwestionowane. Pobrane do badania próbki przebadane zostały w kierunku zawartości deklarowanych w wykazie składników witamin i składników mineralnych, glutenu, metali szkodliwych dla zdrowia, izomerów trans kwasów tłuszczowych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych (NNKT), 3MCPD, mikotoksyn, substancji dodatkowych. Dla wszystkich pobranych próbek przeprowadzono oceny znakowania, które nie wykazały nieprawidłowości.

9.4.5. Działania podejmowane w ramach interwencji konsumentów

W 2022 r. podejmowano działania kontrolne w związku z 41 interwencjami konsumentów (w 2021 r. - 29 interwencji konsumentów). Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 39 % (w 2021 r. wyniósł 44,8 %).

Najczęstsze przyczyny interwencji:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia / dacie minimalnej trwałości (9),
- brak zachowania higieny przez personel pracujący w bezpośrednim kontakcie ze środkami spożywczymi (6),
- nieprawidłowa jakość zdrowotna produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych w tym nieswoisty zapach, torbiel w mięsie (5),
- niedyspozycje żołądkowo – jelitowe po spożyciu żywności (5),
- obecność szkodników i śladów ich bytowania w środkach spożywczych (3),
- nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny zakładu (3),
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych (3),
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych personelu pracującego w bezpośrednim kontakcie ze środkami spożywczymi (3),
- obecność zwierząt domowych w sklepie (2),
- nieprawidłowa jakość wprowadzanych do obrotu materiałów do kontaktu z żywnością (1),

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych bez uzyskania zatwierdzenia i wpisu do rejestru (nielegalnej sprzedaży wyrobów wędliniarskich) (1),
- nieprawidłowy stan techniczny wyposażenia (1),
- wprowadzanie do obrotu w szkole podstawowej żywności niespełniającej wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (1).

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych w stosunku do przedsiębiorców odpowiedzialnych za zakłady, w których stwierdzono nieprawidłowości wszystkie uchybienia zostały usunięte.

9.5. Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia

9.5.1. ASF (afrykański pomór świń)

W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) w ramach nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego (w szczególności dziczyzny) oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w trakcie przeprowadzania 99 kontroli sanitarnych dokonywano oceny w ww. zakresie. Czynności kontrolne przeprowadzono w 5 kioskach na targowiskach sprzedających mięso, 30 zakładach żywienia zbiorowego oraz 64 sklepach spożywczych. Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków wprowadzania do obrotu mięsa niewiadomego pochodzenia.

9.5.2. Wzmoczony nadzór nad zakładami produkcji środków spożywczych gotowych do spożycia (RTE)

Żywność gotowa do spożycia (RTE) oznacza żywność przeznaczoną przez producenta lub wytwórcę do bezpośredniego spożycia przez ludzi, bez konieczności gotowania lub innej obróbki w celu wyeliminowania określonych mikroorganizmów lub ograniczenia ich liczby do dopuszczalnego poziomu. W 2022 r. kontrolą objęto 30 producentów żywności RTE na terenie powiatu ostrowieckiego. Nieprawidłowości stwierdzono w 5 zakładach. Wśród najczęściej stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości należy wymienić:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny wyposażenia zakładu;
- brak bieżącej czystości i porządku;
- nieprzestrzeganie zasad GHP/GMP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- brak orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno – epidemiologicznych;
- brak szkoleń personelu;
- brak realizacji planów badań wyrobów gotowych.

W celu poprawy stanu sanitarno – technicznego zakładów wydano 7 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego.

9.5.3. Wzmoczony nadzór w zakresie producentów żywności bezglutenowej

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajdują się dwa zakłady produkujące żywność bezglutenową taką jak chrupki kukurydziane bezglutenowe, chleb bezglutenowy oraz przetwory owocowo – warzywne bezglutenowe. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Ponadto podczas kontroli przeprowadzanych w 2022 r. w sklepach spożywczych i hurtowniach (15 kontroli) szczególną uwagę zwracano na sprzedaż żywności bezglutenowej. Podczas kontroli nie stwierdzono w sprzedaży produktów bezglutenowych bez opakowania. W marketach żywność bezglutenowa pakowana oferowana była na wydzielonych regałach; żadna z kontrolowanych restauracji nie oferowała w menu dań bezglutenowych.

9.5.4. Wzmógłony nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zawierającymi niedozwolone składniki

W 2022 r. wzmógłonym nadzorem objęto materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z uwagi na wprowadzanie do obrotu produktów zawierających mielony lub sproszkowany bambus, który nie może być składnikiem materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Składnik taki jest niedozwolony, a produkty zawierające taki składnik należy traktować jako nielegalne. W ramach wzmógłonego nadzoru w powyższym zakresie przeprowadzono 40 kontroli, podczas których nie stwierdzono w obrocie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zawierających niedozwolony składnik.

9.5.5. Wzmógłony nadzór w zakresie żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim

W zakresie wzmógłonego nadzoru nad zakładami żywienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim w szczególności na terenach o dużym natężeniu ruchu turystycznego i w popularnych miejscach wypoczynku, z uwzględnieniem warunków, w jakich odbywają się dostawy żywności do konsumenta w ramach realizacji zamówień telefonicznych/internetowych przeprowadzono łącznie 12 kontroli. Nieprawidłowości stwierdzone w 1 zakładzie dotyczyły nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego zakładu oraz braku prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji rąk. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł. W usłudze na wynos oraz z dowozem do klienta w ramach usługi cateringowej posiłki pakowane były w naczynia jednorazowego użytku wykonane z materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W zakładach zapewniono prawidłowe warunki do przechowywania opakowań oraz mycia i dezynfekcji opakowań transportowych. W większości dostawy posiłków odbywały się własnymi środkami transportu w pojemnikach termoizolacyjnych.

9.5.6. Żywnienie podczas wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży

W celu oceny żywienia podczas wyjazdowych form wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży przeprowadzono 6 kontroli (w 5 zakładach żywienia zbiorowego otwartego, w 1 punkcie małej gastronomii). Nieprawidłowości, w tym środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia, po dacie minimalnej trwałości, zły stan techniczny i sanitarny sprzętu kuchennego i urządzeń chłodniczych, niedostateczną kontrolę wewnętrzną stwierdzono w 1 zakładzie. Nałożono 1 mandat karny oraz wydano decyzję o wycofaniu z obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej.

9.5.7. GMO

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym przeprowadzono ogółem 55 kontroli sanitarnych (w tym 23 w zakładach produkcji żywności, 17 w obiektach obrotu

żywnościową i 15 w zakładach żywienia zbiorowego). W kontrolowanych zakładach produkcji żywności sprawdzano, czy stosowane były surowce mogące potencjalnie zawierać GMO takie jak: ziarno słonecznika, siemię lniane, olej rzepakowy. Na podstawie okazanych podczas kontroli atestów, świadectw jakościowych, specyfikacji oraz oświadczeń producentów i dostawców surowców ustalono, że dostarczane przez nich produkty nie zawierały składników GMO. Podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego oceniono znakowanie produktów mogących potencjalnie zawierać GMO. W kontrolowanych zakładach nie stwierdzono produktów oznakowanych informacją, że zawierają materiał genetycznie zmodyfikowany.

9.5.8. Porady grzybowe

W ramach działań profilaktycznych udzielano porad grzybowych w zakresie określenia przynależności gatunkowej grzybów dziko rosnących. Porady grzybowe udzielane były przez cały sezon grzybowy w godzinach pracy Stacji. W 2022 r. z porad skorzystało 20 indywidualnych zbieraczy grzybów. Tylko 2 osoby przyniosły do oceny grzyby niejadalne (krowiak podwinięty, twardziak tygrysi). Przekazywano do mediów informacje nt. zasad bezpiecznego zbierania i spożywania grzybów. W zakresie nadzoru nad prawidłowością obrotu grzybami świeżymi, suszonymi, przetworami grzybowymi i środkami spożywczymi zawierającymi grzyby przeprowadzono działania w ramach bieżącego nadzoru. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

9.5.9. Współpraca z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności prowadzono współpracę z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności, w tym z Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Inspekcją Farmaceutyczną. Współpraca z ww. inspekcjami polegała na przekazywaniu informacji o środkach spożywczych znajdujących się w obrocie i niespełniających wymagań jakości zdrowotnej, przeprowadzaniu wspólnych kontroli w obiektach będących pod wspólnym nadzorem oraz konsultowaniu lub uzyskiwaniu informacji dotyczących bezpieczeństwa żywności w zakresie kompetencji innych inspekcji.

WNIOSKI

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako dobry.

W porównaniu do 2021 r. zwiększyła się o 63 (w 2021 r. o 68) łączna liczba obiektów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W grupie producentów żywności zatwierdzono 4 nowe zakłady tj. wytwórnię suplementów diety, regionalny browar, wytwórnię lodów oraz pakownię owoców i warzyw. Największy wzrost podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano w grupie producentów pierwotnych (gospodarstwa rolne). Zwiększyła się również liczba środków transportu żywności szczególnie tych służących do przewozu posiłków w ramach usług cateringowych.

Tylko 1 próbka środka spożywczego na 252 pobrane do badań laboratoryjnych została zakwestionowana co świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny w porównaniu z 2021 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

Pomimo ciągłego wzrostu ilości zakładów, które wdrożyły i utrzymują procedury systemu HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdza się, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagają korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie. Nadal należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co bardzo często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości zdrowotnej żywności.

Zakłady, które w 2022 r. wykazały najgorszy stan sanitarny zostały objęte wzmożonym nadzorem sanitarnym i zaplanowano w nich kontrole sanitarne w 2023 r. Najwięcej zakładów objętych wzmożonym nadzorem odnotowano w grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w szczególności z uwagi na nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny. Powyższy stan wynikał z braku wiedzy w zakresie podstawowych zagadnień higieny i bezpieczeństwa żywności u przedsiębiorców i zatrudnionego personelu oraz braku wdrożonych i utrzymywanych skutecznych systemów kontroli wewnętrznej.

W celu zapewnienia poprawy bezpieczeństwa żywności w 2022 r. należy w dalszym ciągu prowadzić działania nadzоровe w zakresie jakości żywności wprowadzanej do obrotu, produkowanej przez krajowych przedsiębiorców, jak również pochodzącej spoza Polski.

10. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w roku 2022 realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia. Określa on główne kierunki działań zmierzających do poprawy zdrowia wszystkich mieszkańców naszego kraju. Realizowano ogólnopolskie i wojewódzkie programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe.

W związku z zakończeniem stanu epidemii COVID-19 działania ukierunkowane były na inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia i jakości życia mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wprowadzony od maja 2022 r. stan zagrożenia epidemicznego ukierunkował działania na kontynuowanie szeregu działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych skierowanych do społeczeństwa, celem ograniczenia ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wszystkie realizowane zadania wynikały z: Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Ministra Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), a także założeń programów edukacyjnych krajowych i wojewódzkich oraz interwencji nieprogramowych.

W 2022 r. przeprowadzono 22 wizytacje w ramach realizacji programów edukacyjnych w placówkach oświatowych.

10.1. Programy edukacyjne

➤ „Czyste powietrze wokół nas”

Program adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Stanowi pierwsze, bardzo ważne ogniwo w edukacji antytytoniowej najmłodszych.

Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program umożliwia wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, zwiększa wiedzę na temat skutków palenia papierosów.

W ramach Świętokrzyskiego konkursu plastycznego „Dinuś w Górach Świętokrzyskich”, który był zorganizowany dla placówek realizujących program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas” wyróżniona została uczennica z przedszkola publicznego Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Janiku w gm. Kunów.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 6 przedszkoli, edukacją zostało objętych 410 uczniów oraz 100 rodziców.

➤ **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program adresowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkola w wieku 5-6 lat, ich rodziców lub opiekunów.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej.

Program realizowany był w 11 przedszkolach, edukacją objęto 810 dzieci w wieku od 5 do 6 lat oraz 600 rodziców tych dzieci.

➤ **„Bieg po zdrowie”**

Program edukacji antytytoniowej adresowany do uczniów klas IV szkoły podstawowej.

Celem programu jest m.in. zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyły 4 szkoły podstawowe, edukacją zostało objętych 183 uczniów oraz 159 rodziców.

➤ **„Nie pal przy mnie, proszę”**

Program adresowany do uczniów klas I – III szkół podstawowych. Stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci. Ma on charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Programem objętych zostało 292 uczniów, 183 rodziców z 4 szkół podstawowych.

➤ **„Znajdź właściwe rozwiązanie”**

Program profilaktyki palenia tytoniu adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz gimnazjum.

Celem głównym programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród uczniów.

W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 7 placówkach. Edukacją objęto 516 uczniów szkół podstawowych i 174 rodziców.

Obok ww. programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki nikotynowej popularyzującą ideę niepalenia wzmacniono podejmując kampanie antytytoniowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia”.

➤ Światowy Dzień bez Tytoniu

Na całym świecie Światowy Dzień bez Tytoniu obchodzony jest 31 maja. Jest to okazja, aby zwrócić uwagę na kwestię zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. informacje na temat negatywnego wpływu tytoniu na zdrowie człowieka.

Pracownik Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Ostrowcu Św. w 2022 roku prowadził dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych konsekwencji palenia tytoniu. Dystrybucja prowadzona była w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje” i miała na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowotnych skutków palenia papierosów.

➤ Światowy Dzień Rzucania Palenia

Trzeci czwartek listopada – to data w kalendarzu kiedy obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia. Dzień ten stanowi okazję do zwrócenia uwagi na powszechność palenia papierosów i jego konsekwencje zdrowotne oraz jest zachętą do abstynencji od wszystkich form konsumpcji tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. informacje na temat powszechności nałogu palenia papierosów i jego negatywnych skutków zdrowotnych oraz stworzyła formę wizualną w PSSE.

➤ **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**

W ramach Projektu KIK/68 pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” realizowany jest program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, który adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, dopalacze, tytoń, narkotyki) przez młodzież w kontekście ich przyszłych ról rodzicielskich.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Ostrowcu Św. uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez Akademię Nauk Stosowanych im. prof. Edwarda Lipińskiego dotyczącej profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych. Myślą przewodnią wszystkich wykładów i prelekcji było hasło: „Wychowanie do dojrzałości”.

Celem konferencji było upowszechnienie i uaktualnienie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych przez uczniów oraz przygotowanie do stosowania nowoczesnej i skutecznej profilaktyki.

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując od 2013 r. program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” wspiera rodziców, nauczycieli, pedagogów mając na celu ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyły 2 szkoły ponadpodstawowe, edukacją zostało objętych 86 uczniów.

➤ **Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”**

Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz ich rodziców.

Program "Trzymaj Formę!" pomaga rozwijać zainteresowania uczniów i poszerza ich wiedzę o świecie. Realizowany jest metodą projektu, dzięki czemu wykracza poza podstawę programową i programy nauczania szkoły.

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 5 szkół podstawowych, edukacją zostało objętych 726 uczniów.

➤ **Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**

Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV. Każdego roku w ramach programu realizowane są różnorodne działania skierowane do poszczególnych grup wiekowych lub ogółu społeczeństwa. Budowanie świadomości i promowanie kompleksowego podejścia do profilaktyki zakażeń HIV, pozwoli dotrzeć do szerszego grona odbiorców. Ze względu na ogłoszoną w kraju epidemię, działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem społecznych skutków HIV/AIDS zostały bardzo ograniczone.

Celem kampanii jest popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV.

W budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej przygotowano ekspozycję wizualną na której umieszczono materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS.

Pracownicy sekcji prowadzili dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki HIV/AIDS w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje”. Dystrybucja materiałów ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i zmiany postaw dotyczących ryzykownych zachowań wśród młodzieży. Do dyrektorów szkół wystosowano zaproszenie do udziału w ogólnopolskiej kampanii społecznej pod hasłem: „Jedyny taki test” zorganizowanej przez Krajowe Centrum ds. AIDS.

Pracownicy Sekcji w grudniu 2022 r. w ramach profilaktyki zdrowotnej oraz w związku z obchodami „Światowego Dnia AIDS” przeprowadzili dystrybucję materiałów edukacyjnych. W czterech placówkach oświatowych zorganizowano stoiska edukacyjne dot. profilaktyki HIV/AIDS z wykorzystaniem przekazanych materiałów. W placówkach w ramach obchodów „Światowego Dnia AIDS” przeprowadzono pogadanki na godzinach wychowawczych, podczas których popularyzowano wiedzę na temat profilaktyki zakażeń oraz odbyła się dyskusja nt. słuszności wykonywania testu. Przeprowadzono projekcję filmiku edukacyjnego oraz zorganizowano quiz nt. wiedzy o AIDS „Ile wiesz o HIV i AIDS?”. Przybliżono źródła informacji tj. strony internetowe, portale edukacyjne, telefony zaufania dot. HIV i AIDS.

10.1.1. Programy wojewódzkie

➤ „Podstępne WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym.

Program edukacyjny adresowany do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program w roku szkolnym 2021/2022 realizowany był w 7 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 509 uczniów.

➤ „Znamie! Znam je?”

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Podczas zajęć uczniowie pozyskują m.in. umiejętność samobadania skóry pod kątem czerniaka.

W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 4 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 229 uczniów.

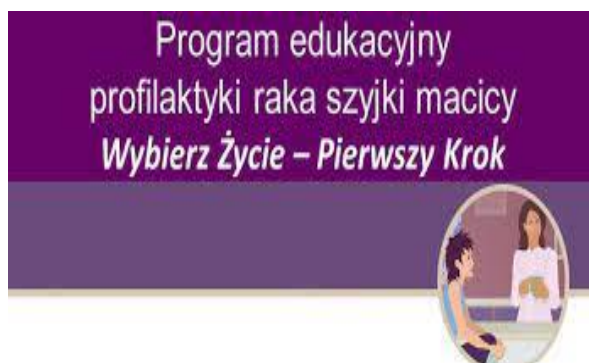
➤ „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. Cele szczegółowe:

- ▶ zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- ▶ podniesienie wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- ▶ motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- ▶ przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- ▶ dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 4 placówki, edukacją objęto 281 uczniów.

10.2. Interwencje nieprogramowe

➤ Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest 7 kwietnia, aby uczcić rocznicę powstania w 1948 roku Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie.

Każdego roku motyw przewodni Światowego Dnia Zdrowia poświęcony jest innej tematyce.

Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2022 roku jest „Nasza planeta, nasze zdrowie”.

Głównym założeniem obchodów Światowego Dnia Zdrowia było podkreślenie bardzo istotnych problemów a mianowicie zanieczyszczenie planety, kryzys klimatyczny i zdrowotny.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia i PSSE w Ostrowcu Św. wspólnie z dyrektorami dwóch placówek oświatowych zorganizowali stoiska edukacyjne promujące zdrową żywność, na których uczniowie mogli poznać zasady bezpiecznego spożywania surowych owoców i warzyw.

W dwóch zespołach szkół przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Św. jako współorganizator wydarzenia brali udział w obchodach „Światowego Dnia Zdrowia”. W trakcie wydarzeń nagrodzono uczestników konkursów oraz promowano hasło tegorocznych obchodów: „Nasza planeta, nasze zdrowie”.

Zdjęcie 15. Obchody Światowego Dnia Zdrowia w placówkach na terenie Ostrowca Św.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej informacje dotyczące zmian klimatycznych wpływających na zdrowie publiczne.

➤ Zdrowe Wakacje

Corocznie w okresie wakacyjnym realizowana jest interwencja Akcja Letnia pod hasłem „Zdrowe Wakacje”.

Jej celem jest m.in. popularyzacja wiedzy potrzebnej do zapobiegania wielu groźnym chorobom, skutkom zdrowotnym wynikającym z nadmiernego opalania, zażywania substancji psychoaktywnych.

W III kwartale 2022 roku w ramach akcji letniej nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św., przeprowadzono wspólne pogadanki podczas wycieczek zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego, dla dwóch grup na temat bezpiecznych wakacji.

Uczestnikom wycieczki przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje”, której celem było kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne działanie i postępowanie.

Podczas ww. przedsięwzięcia szczegółowo omówiono zagrożenia jakie niosą ze sobą kleszcze, zasady postępowania po ukąszeniu przez kleszcza oraz profilaktykę chorób odkleszczowych.

Zdjęcie 16. Pogadanka z projekcją filmu edukacyjnego "Bezpieczny wypoczynek" podczas spotkania przygotowanego dla uczestników wycieczek letnich zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego.

W trakcie okresu wakacyjnego prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych obejmującą m.in. poradnik „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje” w trakcie wycieczek zorganizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego.

► **Nowe narkotyki tzw. „dopalacze”**

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizyko-chemicznych, jak również toksyczności. Pomimo występujących wielu różnic, łączy je jedna wspólna cecha - zawierają *substancje psychoaktywne* działające na ośrodkowy układ nerwowy w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

W ramach prowadzonych działań profilaktyki zdrowotnej we współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. zorganizowano w placówce z pobytem całodobowym oraz w zespole szkół pogadankę psychoedukacyjną na temat szkodliwego wpływu zażywania dopalaczy oraz środków psychoaktywnych. Prezentując materiały multimedialne oraz film edukacyjny uczestnikom wydarzenia przybliżono skutki zdrowotne i prawne jakie niesie za sobą zażywanie środków odurzających. Przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Św. oraz KPP w Ostrowcu Św. wskazali również miejsca i instytucje niosące pomoc osobom dotkniętym problemem narkotyków i dopalaczy. Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Zdjęcie 17. Spotkanie z młodzieżą o tematyce środków psychoaktywnych.

Pracownicy Powiatowej Stacji – Sanitarno Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. uczestniczyli w VII „Pikniku z Siódmką” zorganizowanym przez Publiczną Szkołę Podstawową Nr 7. Piknik miał na celu integrację rodziców, dzieci, nauczycieli oraz społeczności lokalnej zachęcając do aktywnego spędzania czasu wolnego oraz promował postawy abstynenckie. Powiatowa Stacja – Sanitarno Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała własne stoisko informacyjno – edukacyjne w którym promowano postawy zapobiegające uzależnieniom, informowano dzieci jak przygotować się do bezpiecznego wypoczynku, o chorobach odkleszczowych oraz o wadze szczepień ochronnych. Pracownicy przygotowali wiele atrakcji dla najmłodszych uczestników, między innymi kolorowanki, quizy, wykreślanek, krzyżówki tematyczne, które cieszyły się ogromnym powodzeniem. Uczestnicy gier i zabaw otrzymali małe upominki.

Zdjęcie 18. Piknik z Siódmką.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. w ramach interwencji prowadzi szereg działań edukacyjnych, których celem jest uświadomienie młodym ludziom ryzyka związanego z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jak również nauka umiejętnego odmawiania, mówienia „nie” w przypadkach presji ze strony grupy rówieśniczej.

➤ Choroby odkleszczowe

Choroby odkleszczowe to grupa chorób rozwijających się w wyniku ukąszenia przez kleszcza – nosiciela niebezpiecznych patogenów wywołujących choroby takie jak borelioza czy kleszczowe zapalenie mózgu.

Pracownicy Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowali stoisko edukacyjne na Dożynkach w Bałtowie promujące profilaktykę chorób odkleszczowych. Na stoisku dostępne były materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych.

W trakcie Akcji Letniej dzieciom wręczano książeczkę edukacyjno – informacyjną „Kleszczowanka”, która w prosty sposób przybliżyła temat chorób odkleszczowych oraz wspiera działania dotyczące sposobów dbania o własne zdrowie.

W budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przygotowano ekspozycję wizualną dotyczącą profilaktyki chorób odkleszczowych.

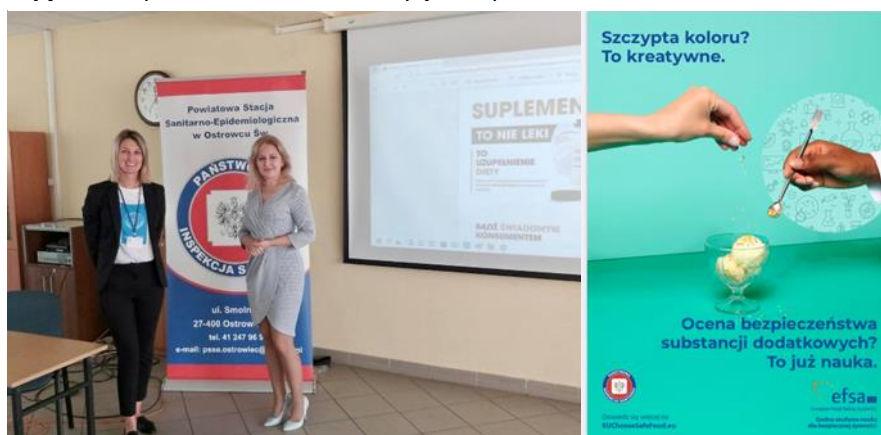
➤ EFSA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w ramach kontynuacji prowadzonej przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) kampanii informacyjnej „**Wybieraj Bezpieczną Żywność**” #EUChooseSafeFood zorganizował jedno spotkanie celem przybliżenia zagadnień kampanii.

Celem kampanii jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.

Pracownik Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia włączył się aktywnie w realizację II Edycji Kampanii EFSA „Wybieraj bezpieczną Żywność”. W Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Św. odbyło się spotkanie edukacyjne z uczestnikami kwalifikowanych kursów zawodowych: kucharz, cukiernik, na którym wyświetlono i omówiono prezentacje multimedialne pt. „Higiena żywności”, „Substancje dodatkowe w żywności” oraz „Alergeny”.

Zdjęcie 19. Spotkanie w ramach II Edycji Kampanii EFSA w Ostrowcu Św.

10.3. Inne przedsięwzięcia w ramach profilaktyki i promocji zdrowia

➤ Działania związane z COVID-19 oraz Kampania #SzczepimySię

W 2022 r. działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ukierunkowana w szczególności na działania związane ze stanem epidemii oraz zagrożenia epidemicznego COVID-19, szczepień przeciw COVID-19 w ramach kampanii **#SzczepimySię** a także skutków jakie wywołała pandemia.

Praca Państwowej Inspekcji była kontynuacją prowadzonych w 2021 r. działań i obejmowała inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu ostrowieckiego w dobie epidemii COVID-19.

W związku ze zmniejszonymi obostrzeniami i zniesieniem stanu epidemii wznowiono planową działalność Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Św., mimo iż nadal wszyscy pracownicy PSSE w Ostrowcu Św. byli zaangażowani w działania związane z zapobieganiem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 poprzez szereg działań i współpracę z różnymi jednostkami: instytucjami samorządowymi, organizacjami kultury religijnej, lokalnymi mediami i przedsiębiorcami.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia kontynuując działania poprzez inicjowanie i koordynowanie działań prozdrowotnych na terenie powiatu ostrowieckiego mieli na celu bezpieczeństwo mieszkańców. Stale prowadzone działania edukacyjno-informacyjne obejmowały swoimi zasięgiem miejsca publiczne, miejsca zamieszkania, obiekty użyteczności publicznej, środki komunikacji publicznej, miejsca wypoczynków dzieci i młodzieży.

Dodatkowo podczas imprez plenerowych organizowano stoiska informacyjno-edukacyjne promujące szczepienia przeciw COVID-19 w ramach akcji **#SzczepimySię**.

Głównym celem działań informacyjnych skierowanych do społeczeństwa tak jak w roku 2021 było ograniczenie ryzyka związanego z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

W trakcie całego roku zobowiązywano przedsiębiorców/ właścicieli/ władze samorządowe do umieszczenia Apeli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. w widocznych łatwo dostępnych miejscach oraz przekazywania jednostkom podległym. Przekazywano plakaty w wersji w formacie A3 i A4, wielkoformatowej oraz również w wersji elektronicznej, Apele zostały

dostarczone do wszystkich grup nadzorowanych obiektów. Przekazywano je w trakcie bieżących kontroli obiektów znajdujących się w nadzorze PPIS w Ostrowcu Św. oraz w trakcie wizytacji COVID-19.

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu ostrowieckiego PPIS w Ostrowcu Św. zwracał się wielokrotnie do przedstawicieli różnych grup nadzorowanych obiektów oraz lokalnych mediów z prośbą o udostępnianie przekazywanych materiałów, celem dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. kontynuował udział w rządowej akcji dotyczącej szczepień przeciwko COVID-19 pod hasłem: #SzczepimySię. Kampania informacyjna była szeroko komunikowana za pomocą wielu środków masowego przekazu, zachęcając do szczepień w telewizji, radiu, Internecie oraz na ulicach miasta Ostrowca Św. oraz powiatu ostrowieckiego w całym kraju.

PPIS w Ostrowcu Św. każdorazowo podkreślał, iż szczepienia odgrywają kluczową rolę w ratowaniu życia i ograniczeniu pandemii, a powodzenie Narodowego Programu Szczepień przeciw SARS-CoV-2 i uzyskanie odporności populacyjnej nie będzie możliwe bez wsparcia pracowników ochrony zdrowia i ich włączenia się do kampanii propagowania szczepień przeciw COVID-19 w całym społeczeństwie, a prowadzona kampania informacyjna Narodowego Programu Szczepień, ma szczególną wagę w walce z koronawirusem. PPIS w Ostrowcu Św. podkreślał, iż informacji o szczepieniach należy szukać w wiarygodnych źródłach, jakim jest Narodowa Strategia Szczepień opublikowana na stronach rządowych, gov.pl i NFZ.

Opracowany w listopadzie 2021 r. kolejny Apel PPIS w Ostrowcu Św. "Proszę zaszczep się i żyj normalnie" - apel z logo kampanii "SzczepimySię" został umieszczony na wiatkach przystankowych: 21 sztuk w formacie 175/118cm oraz na słupach i tablicach ogłoszeniowych - 80sztuk - format A2.

Dodatkowo 150 APELI zostało wydrukowanych w formacie 68cm/98cm, które na bieżąco były wręczane przez pracowników PSSE w Ostrowcu Św. w trakcie bieżących kontroli oraz wizytacji COVID-19.

W 2022 r. kontynuowano raportowanie do GIS działań w ramach kampanii #SzczepimySię. W przekazywanej w cyklu cotygodniowym tabeli, od stycznia do 11 marca 2022 r. zaraportowano 60 działań zrealizowanych przez pracowników PSSE Ostrowiec Św., w tym:

- wręczanie Apelu PPIS w Ostrowcu Św. „Proszę zaszczep się i żyj normalnie” – Apel z logo kampanii #SzczepimySię w trakcie bieżących kontroli oraz wizytacji COVID.

Opracowane według własnego projektu PPIS w Ostrowcu Św. balony, wykonane i przekazane w ramach współpracy przez Gminę Ostrowiec przez (1500 szt.) były wykorzystane w trakcie wszystkich imprez plenerowych oraz spotkań w placówkach oświatowych i wychowawczych i wycieczek dzieci i młodzieży w 2022 r.

W grudniu 2022 r. w ramach kolejnych działań i współpracy z Gminą Ostrowiec zamieszczono również: w folderze samorządowym podsumowującym rok 2022 wkładkę dot. prowadzonych działań w ramach propagowania szczepień ochronnych się na terenie gminy Ostrowiec. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim zachęcał do szczepień przeciw grypie.

Gazetka wydana została w ilości 20 tysięcy egzemplarzy i była dostarczona do mieszkańców, do skrzynek pocztowych.

um.ostrowiec.pl

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim zachęca do szczepień przeciw grypie

Jest to najskuteczniejsza, polecana przez Światową Organizację Zdrowia i ekspertów z zakresu epidemiologii, metoda zapobiegania zachorowaniu. Nawet jeśli zarazisz się po zaszczepieniu, masz szansę przejść chorobę z mniejszym nasileniem i będziesz mniej narażony na jej powikłania.

Grypę leczy się przede wszystkim objawowo. Zalecenia dotyczą pozostania w domu i odpoczynku, picia dużych ilości płynów, a w razie potrzeby – stosowania niesterydowych leków przeciwzapalnych. U małych dzieci szczególnie ważne jest nawadnianie i obniżanie gorączki. Jeśli należysz do grupy ryzyka ciężkiego przebiegu choroby, lekarz może zdecydować o zastosowaniu leków antywirusowych.

Najczęściej choroba ustępuje po ok. 7

dniach – nieco dłużej może utrzymywać się kaszel i zmęczenie.

Zdarza się, że grypa prowadzi do powikłań. Najczęstsze to zapalenia ucha środkowego oraz angina paciorkowcowa. W cięższych przypadkach, prowadzących nieraz do hospitalizacji może pojawić się zapalenie płuc, rzadziej - zapalenie mięśnia sercowego, mózgu i opon mózgowych i inne. Zdarza się też, że grypa prowadzi do zaostrzenia istniejących chorób przewlekłych.

Najbardziej narażone na ciężki przebieg choroby są dzieci poniżej 2 roku życia, dorośli w wieku 65 lat lub starsze, kobiety w ciąży oraz osoby przewlekłe chore. Śmiertelność grypy sezonowej wynosi 0,1-0,5% (tzn. umiera 1-5 na 1000 osób, które zachorowały), przy czym 90% zgonów występuje u osób po 60 r.ż.

Szczegóły:

Artykuł zamieszczony w folderze samorządowym

➤ Akcje plenerowe

W lipcu i sierpniu 2022 r. pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z pracownikami Sekcji Nadzoru Przeciwdemicznego, żywności uczestniczyli w 4 akcjach plenerowych organizując własne stoisko informacyjno -edukacyjne i przygotowując dla mieszkańców powiatu ciekawą tematykę i materiały edukacyjne.

- w trakcie Dożynek Powiatowych w Bałtowie – wrzesień 2022

Zorganizowane we wrześniu 2022 r. Dożynki Powiatowe w Bałtowie były kolejną okazją do spotkań z mieszkańcami powiatu ostrowieckiego.

Na stoisku informacyjno -edukacyjnym Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przygotowano wiele atrakcje dla najmłodszych: kolorowanki, książeczki edukacyjne, gry i zabawy oraz drobne upominki. Wspólnie z Punktem Szczepień promowano szczepienia przeciw COVID-19, chętni mogli przyjąć pierwszą bądź kolejną dawkę szczepienia.

Zdjęcie 20. Dożynki Powiatowe w Bałtowie.

- w trakcie Dożynek Gminnych w Waśniowie – sierpień 2022

Dopalacze, zdrowy styl życia i środki psychoaktywne to tematy przygotowane dla gości Dożynek Gminnych w Waśniowie zorganizowanych w sierpniu 2022 r. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. we własnym stoisku informacyjno – edukacyjnym promowali dodatkowo szczepienia ochronne oraz przybliżyli dzieciom zasady bezpiecznego wypoczynku.

Zdjęcie 21. Dożynki Gminne w Waśniowie.

- w trakcie Pikniku Prozdrowotnego Akademia Pełna Zdrowia – wrzesień 2022

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego oraz Sekcji Higieny Żywności Żywnienia i Produktów Kosmetycznych uczestniczyli w obchodach Dnia Zdrowia w ramach Akademii Pełnej Zdrowia zorganizowanej przez Powiat Ostrowiecki, organizując własne stoisko informacyjno – edukacyjne. W trakcie pikniku przedstawiono mieszkańcom zagadnienia profilaktyki chorób zakaźnych, szczepień ochronnych przypominając o chorobach odkleszczowych, higienie rąk jako podstawowej metodzie profilaktyki chorób i uzależnień, a klasyfikator grzybów udzielał porad dotyczących identyfikacji oraz klasyfikacji grzybów.

Zdjęcie 22. Piknik Prozdrowotny Akademia Pełna Zdrowia.

- w trakcie Dni Ostrowca zorganizowanych na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – sierpień 2022

W ostatni weekend wakacji 28 sierpnia w ramach obchodów Dni Ostrowca 2022 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. mieli okazję przedstawić mieszkańcom zagadnienia profilaktyki zdrowotnej, przypominając o profilaktyce chorób odkleszczowych, higienie rąk jako podstawowej metodzie profilaktyki chorób, uzależnieniach od substancji psychoaktywnych, znaczeniu szczepień ochronnych, działaniach prewencyjnych związanych z małą ospą.

Dla dzieci przygotowano książeczki edukacyjne „Kleszczowanki”, „Myj ręce bo wiem więcej” oraz drobne upominki. Dodatkowo w miejscu promocji zdrowia zorganizowano Punkt Szczepień przeciw Covid-19 oraz grypie.

Zdjęcie 23. Obchody Dni Ostrowca.

Media społecznościowe

Media społecznościowe jako jeden z najlepszych nośników informacji dzisiejszych czasów były wykorzystywane jako narzędzie pracy w 2022 r.

W mediach społecznościowych facebook Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. zamieszczano własne materiały informacyjne oraz udostępniano i promowano rzetelne informacje dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej oraz działań własnych.

➤ Promocja szczepień ochronnych

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień, którego celem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie szczepień ochronnych, jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, na terenie PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowano formę wizualną z materiałami dotyczącymi powyższej tematyki. Informacje zostały również umieszczone na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej.

W 2022 r. obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień przypadły w dniach 24 – 30 kwietnia i obchodzone były pod hasłem: "Długie życie dla wszystkich".

Temat przewodni i hasło tegorocznej edycji Europejskiego Tygodnia Szczepień promuje podstawowe przesłanie, iż szczepienia są niezbędne do zapobiegania chorobom oraz koncentruje się na ochronie ludzi w każdym wieku i o różnym pochodzeniu a także podkreśla znaczenie szczepionek na przestrzeni lat.

Ponadto pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Ostrowcu Św. w 2022 roku prowadzili dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki szczepień ochronnych. Przy współudziale pracowników Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego podejmowano różnorakie działania jak wspólne promowanie szczepień w trakcie wydarzeń o zasięgu lokalnym oraz systematyczne przekazywanie materiałów do placówek ochrony zdrowia jako miejsc zaangażowanych. Aby utrzymać ustabilizowaną sytuację epidemiologiczną w kraju i aby zapobiegać określonym zakażeniom i chorobom zakaźnym na bieżąco prowadzona była dystrybucja materiałów.

➤ **Nowe zagrożenia**

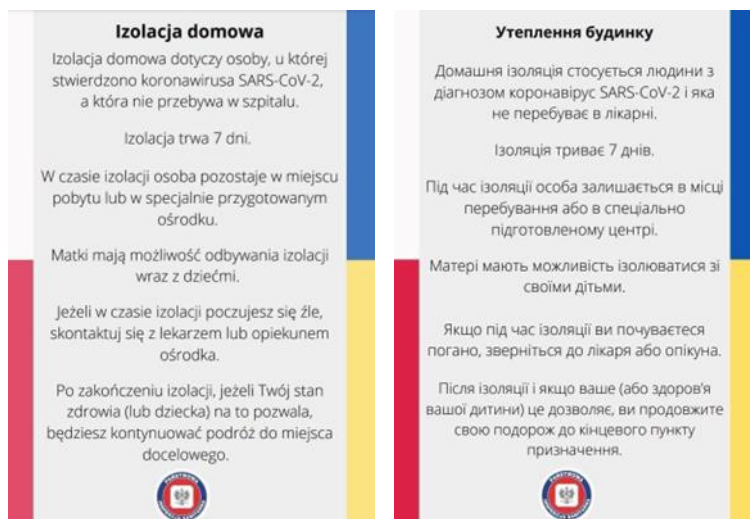
W związku z sytuacją dotyczącą konfliktu zbrojnego w Ukrainie i licznie przybywającymi do Polski jako kraju sąsiedniego uchodźcami powstały nowe zagrożenia, dla których szukano nowych rozwiązań angażując wszystkie służby i mieszkańców kraju. W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu ostrowieckiego oraz osób przebywających na jego terenie zwrócono się do jednostek samorządowych, placówek oświatowych oraz ośrodków pomocy społecznej z prośbą o umieszczenie materiałów w miejscach publicznie dostępnych, w tym w miejscach rejestracji i obsługi uchodźców, na stronach internetowych oraz dystrybucję ulotek, celem dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców.

Broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim „Pięć kroków do bezpiecznej żywności” umieszczona na stronie Facebook

Broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim „Najważniejsze zasady bezpiecznego zachowania podczas epidemii koronawirusa” umieszczona na stronie Facebook

Broszura dwujęzyczna / w języku polskim i „Izolacja domowa” umieszczona na stronie Facebook

Nowe wyzwania spowodowały zmianę i dostosowanie przepisów prawa m. in. uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa miała na celu ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dla uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki organizowano oddziały przygotowawcze. Na terenie powiatu utworzono oddziały przygotowawcze w dwóch placówkach, dodatkowo pojedynczy uczniowie dołączali do klas polskich wielu placówek oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego.

Placówkom oświatowym przekazano również opracowane w języku ukraińskim Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla szkół i przedszkoli. Na bieżąco przekazywano aktualizacje wytycznych przeciwepidemicznych GIS dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Aby objąć opieką najmłodszych wychowanków i uczniów część została z przygotowanych w języku ukraińskim materiałów, była dostosowana dla dzieci w wieku 5-10 lat.

W trakcie bieżących kontroli wręczano dyrektorom szkół, do których uczęszczają dzieci z Ukrainy broszurę „Sami dbamy o swoje zdrowie” (broszura dwujęzyczna/ w języku polskim i ukraińskim), która w formie obrazkowej oraz gier i zabaw przybliżyła temat higieny.

Zdjęcie 24. "Sami dbamy o swoje zdrowie" - broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim opracowana przez WSSE w Poznaniu rozdystrybuowana na skalę krajową.

W związku z sytuacją epidemiologiczną i powrotem do nauki stacjonarnej placówki oświatowe borykają się z nowym rodzajem problemów, na które sprawnie zareagowano poprzez wzmoczoną pomoc psychologiczno- pedagogiczną w związku z pandemią COVID-19. Zastosowana w ramach zapobiegania szerzenia się wirusa Sars CoV-2 izolacja społeczna, konieczność pozostania w domach oraz podjęcie nauki czy pracy zdalnej oraz brak wiedzy na temat nowej choroby wywołały lęk, niepewność oraz frustrację. Te silne negatywne emocje, głównie lęk i napięcie, zdeorganizowały życie społeczne co w konsekwencji miało wpływ na pogorszenie stanu psychicznego, głównie dzieci i młodzieży. Przeprowadzone w Polsce badania potwierdziły, iż wielu uczniów przejawiało wyraźne symptomy stanów depresyjnych, odczuwało smutek i przygnębienie, czuło się osobą samotną. W związku z powrotem do nauki stacjonarnej i słabszą kondycją psychiczną uczniów, zauważalna jest zwiększona liczba wydanych orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania na terenie powiatu ostrowieckiego.

W związku z zaistniałym problemem zaburzeń zachowania dzieci i młodzieży przez ograniczenie kontaktów z otoczeniem, zamknięciem w sobie, stanami lękowymi, brakiem umiejętności ponownego nawiązania kontaktów w grupie rówieśniczej co w konsekwencji prowadzi do depresji, która jest już na czwartym miejscu chorób na świecie, zadania w zakresie profilaktyki zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej powinny również zostać ukierunkowane na wzmocnieniu psychiki uczniów młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Zdjęcie 25. Nowo utworzona sala terapeutyczna, pomocy psychologicznej w niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.

► **Inne działania**

Działania promocyjne są stale prowadzone poprzez regularne umieszczanie materiałów informacyjno – edukacyjnych na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św., poprzez ekspozycję wizualną i dystrybucję materiałów do różnych grup obiektów (ulotki, plakaty, książeczki edukacyjne, broszury, kalendarze).

W 2022 r. w ramach działań informacyjno- edukacyjnych prowadzona była dystrybucja materiałów m. in. dotyczących profilaktyki palenia tytoniu oraz zażywania środków zastępczych, HIV/AIDS, szczepień ochronnych, grypy, gruźlicy, wszawicy, antybiotyków, bezpiecznego wypoczynku, chorób zakaźnych i nowotworowych, zatruc grzybami, małej ospy, zasad higieny oraz chorób odkleszczowych.

Ponadto pracownicy Sekcji nadal uczestniczyli w obsłudze systemu SEPIS poprzez prowadzenie wywiadów epidemiologicznych z osobami z potwierdzonym dodatnim wynikiem oraz podejmowanie, tworzenie i rozwiązywanie zgłoszeń.

WNIOSKI

Działalność w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2022 roku realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, projekty, interwencje nieprogramowe wynikające z potrzeb środowiska lokalnego oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Wszystkie przedsięwzięcia podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. miały na celu poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorców, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia i motywowanie do podwyższenia jakości życia oraz właściwych zachowań prozdrowotnych w trosce o zdrowie własne i innych.

W 2022 r. kładziono szczególny nacisk na działania edukacyjno-promocyjne związane z COVID-19, szczepieniami ochronnymi oraz profilaktyką grypy i chorób zakaźnych celem edukowania i uświadamiania społeczeństwa w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św., realizowane są przy współpracy różnych instytucji samorządowych, oświatowych, kontrolnych. Dzięki temu zwiększa się ich zasięg i efektywność.

11. PODSUMOWANIE

Misją Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych poprzez podjęcie działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, a także mających na celu identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń, inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli służących zapobieganiu wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym, zachowaniu i umacnianiu zdrowia zbiorowości oraz kształtowaniu w tym zakresie odpowiednich postaw i zachowań.

W 2022 r. nadal jednym z priorytetowych zadań w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego, realizowana w ramach działalności przeciwepidemicznej wynikającej z zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu ostrowieckiego było zachowane.

Spadek liczby zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w 2022 r. skutkował odwołaniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii i wprowadzeniem z dniem 16 maja 2022 r. stanu zagrożenia epidemicznego.

Pomimo poprawy sytuacji epidemiologicznej wynikającej ze zmniejszenia liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w roku sprawozdawczym nieustannie podejmował wielopłaszczyznowe działania przeciwepidemiczne obejmujące przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, obsługę elektronicznych systemów EWP i SEPIS, prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu ograniczenie transmisji wirusa, promocję kampanii szczepień przeciwko COVID-19 oraz kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych.

Łącznie w 2022 r. na COVID-19 zachorowało 5005 osób z terenu powiatu ostrowieckiego. 506 pacjentów w przebiegu choroby było hospitalizowanych. Dla porównania w 2021 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 6106 osób a hospitalizacji wymagało 913 pacjentów.

Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2022 r.

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2022 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w I kwartale 2022 r. Zakażenie potwierdzono łącznie u 4045 mieszkańców powiatu ostrowieckiego. Kolejny znaczący wzrost zachorowania na COVID-19 odnotowano w III kwartale 2022 r. – 635 przypadków.

Dla porównania w 2021 r. szczególnie trudna sytuacja epidemiologiczna związana z epidemią COVID-19 wystąpiła na przełomie I i II kwartału oraz w IV kwartale roku (2320 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w I kwartale, 1354 – w II kwartale, 2400 – w IV kwartale).

Najczęściej do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim wpływały informacje o nowych potwierdzonych przypadkach zachorowania na COVID-19 nie powiązanych z ogniskami epidemicznymi.

W 2022 r. liczba zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 uległa zmniejszeniu w porównaniu do 2021 r. Pomimo iż wirus w dalszym ciągu stanowił zagrożenie dla określonych grup ryzyka, w roku sprawozdawczym notowano mniejszą liczbę osób, które zdecydowały się na szczepienie przeciw COVID-19.

Cyfrową obsługę procesów związanych z COVID-19 zapewniał teleinformatyczny System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) oraz system Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP).

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. ogółem za pośrednictwem systemu SEPIS opracowano 5564 spraw związanych z tematyką COVID-19 dotyczących mieszkańców powiatu ostrowieckiego (w 2021 r. - 7517 spraw).

W 2022 r. nowym wyzwaniem mającym wpływ na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej był masowy napływ uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wobec potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa epidemicznego wynikającej z obecności obywateli narodowości ukraińskiej do naszego kraju, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził aktywne działania i monitorował sytuację na nadzorowanym terenie.

Do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie przekazano pisma informujące o:

- możliwości przeprowadzenia nieodpłatnego szczepienia przeciw grypie na sezon 2021/2022 u osób dorosłych przybyłych do Polski;
- komunikatach i wytycznych zamieszczanych na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia, w tym dotyczących szczepień obywateli narodowości ukraińskiej realizowanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
- potrzebie wzmożenia czujności ze strony personelu medycznego oraz terminowego zgłaszania podejrzeń przypadków ostrego porażenia wiotkiego w związku masowym przemieszczaniem się ludności narodowości ukraińskiej i wzrostem ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa polio.

Do podmiotów leczniczych przesłano materiały Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) przydatne w sytuacji przebywania na terytorium Polski uchodźców z Ukrainy.

Do szkół i placówek oświatowych przekazano opracowane w języku ukraińskim wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla szkół i przedszkoli.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjno – informacyjnych w języku ukraińskim dotyczących tematyki zakażeń wirusem SARS-CoV-2, szczepień ochronnych, gruźlicy, HIV,AIDS.

Do jednostek samorządowych, ośrodków pomocy społecznej oraz placówek oświatowych zwracano się z prośbą o umieszczenie w miejscach publicznie dostępnych, w tym w miejscach rejestracji i obsługi uchodźców ww. materiałów.

Oprócz ww. zadań w trybie ciągłym Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła wszelkie ustawowe i właściwe rzeczowo działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, kosmetykami, higieną środowiska, pracy, nauczania i wychowania oraz warunkami sanitarnymi podmiotów leczniczych.

W porównaniu z rokiem 2021 odnotowano wzrost liczby planowych działań kontrolnych wynikających z planu kontroli obiektów pozostających w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Przez cały 2022 r. były realizowane ogólne kierunki działania służące zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ostrowieckiego.

W obszarze wzmożonego nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozostawały nadal wypracowane algorytmy postępowania w przypadku zatrucia pokarmowego, zachorowań na gripę, jednolitego postępowania przy stwierdzeniu niewłaściwej jakości wody do spożycia oraz niewłaściwej jakości żywności.

W prowadzonych działaniach Państwowa Inspekcja Sanitarna ściśle współpracowała w ramach zawartych porozumień z innymi inspekcjami, w tym m.in.: Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Farmaceutyczną, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Państwową Inspekcją

Pracy, Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska, Komendą Powiatową Policji, Państwową Strażą Pożarną, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

W raporcie umieszczono dane statystyczne, oceny i analizy dotyczące wielu obszarów życia publicznego, w tym sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz jakości wody do spożycia, zagrożeń związanych z wprowadzaniem do obrotu chemikaliów, jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego w placówkach oświatowo – wychowawczych, podmiotach wykonujących działalność leczniczą, a także innych obiektach i miejscach użyteczności publicznej.

Ocen i analiz dokonano na podstawie działań prowadzonych w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, popartych wynikami badań laboratoryjnych.

W 2022 r. nieustannie jednym z priorytetowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego realizowana w ramach prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.

W roku sprawozdawczym prowadzono nadzór nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi podlegającymi obowiązkowi zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

łącznie zarejestrowano 12855 przypadków chorób zakaźnych (2021 r. - 8464).

W związku ze zgłoszeniami chorób zakaźnych wymagającymi opracowania przeprowadzono 7698 wywiadów epidemiologicznych.

W stosunku do 2021 r. odnotowano wzrost zachorowań na:

- ospę wietrzną (2022 r. - 805 przypadków, 2021 r. -190);
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus (2022 r. - 73 przypadki, 2021 r. - 12);
- boreliozę (2022 r. - 20 przypadków, 2021 r. - 17).

Tendencje wzrostowe zarejestrowano także w przypadku zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Zarejestrowano łącznie 6646 przypadków grypy i podejrzeń zachorowań na grypę (w 2021 r. – 1895).

W 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim jako nieliczna z tereny województwa świętokrzyskiego uczestniczyła w zintegrowanym systemie nadzoru nad grypą i innymi wirusami oddechowymi opartego na systemie SENTINEL. W ramach systemu 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z terenu powiatu ostrowieckiego, którzy wyrazili chęć współpracy pobierało wymazy od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do dalszej diagnostyki wraz z danymi epidemiologicznymi. Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Kielcach przekazano 15 prób pobranych od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do dalszego genotypowania. Dane dotyczące identyfikacji wirusa grypy były przesyłane do Zakładu Badania Wirusów Grypy – Krajowego Ośrodka ds. Grypy, który opracowuje zbiorcze raporty i przesyła je na odpowiednie platformy WHO i ECDC tworząc system wczesnego ostrzegania w sytuacji epidemii i pandemii wirusa grypy.

W pobranych materiałach biologicznych stwierdzono obecność:

- RNA wirusa grypy typu A podtypu H3 (6 przypadków);
- RNA wirusa grypy typu A podtypu H1N1 2009 pandemic (1 przypadek).

Najlepszą metodą zapobiegania grypie są profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2022 r. skorzystało 2793 osoby (2021 r. – 2778).

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus. Do zachorowań dochodziło w środowisku

domowym. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a członkowie rodziny nadzorowi epidemiologicznemu.

Wykonawstwo szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego utrzymywało się podobnie jak w latach poprzednich na dość wysokim poziomie. Liczba dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego była mniejsza w stosunku do 2021 roku i wynosiła kolejno:

- w 2022 r. – 16 396;
- w 2021 r. – 15 991.

Na bieżąco prowadzono powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych. W 2022 r. wpłynęły 2 zgłoszenia niepożądanych odczynów poszczepiennych zakwalifikowanych przez lekarzy jako odczyny łagodne. Osoby, u których wystąpiły niepożądane odczyny poszczepienne w pełni powróciły do zdrowia.

W 2022 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowały się łącznie 204 obiekty wykonujące działalność leczniczą. 96 obiektów stanowiły podmioty lecznicze w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Obiekty w liczbie 108 stanowiły podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

Stan sanitarno - techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą był właściwy, aczkolwiek pod względem i wyposażenia pozostawał zróżnicowany. Właściciele wszystkich obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu.

W 2022 r. brak należytego stanu sanitarno-technicznego skutkującego wszczęciem postępowania administracyjnego stwierdzono w 6 podmiotach prowadzących działalność leczniczą.

Większa liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami o charakterze sanitarno – technicznym w 2022 r. (6 obiektów) w porównaniu do poprzedniego roku (1 obiekt w 2021 r.) wynikała z większej liczby kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach wykonujących działalność leczniczą.

W 2022 r. wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowane i wdrożone procedury dekontaminacyjne.

Procesy dekontaminacji prowadzone były przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o odpowiednim spectrum działania. Zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, preparaty dezynfekcyjne do prowadzenia procesów dekontaminacji powierzchni, sprzętu i skóry zapewnione były w odpowiednich ilościach.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku był on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użycia ze względu na rodzaj wykonywanych świadczeń posiadały urządzenia sterylizujące lub zlecały usługę sterylizacji firmie zewnętrznej.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy użyciu wskaźników chemicznych, biologicznych i fizycznych.

Podmioty lecznicze posiadały odpowiednie procedury określające tryb postępowania z wyrobami medycznymi poddawanyymi sterylizacji.

Urządzenia medyczne spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania. W trakcie kontroli okazano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa sprzętu medycznego. Przeglądy serwisowe urządzeń były prowadzone przez uprawnione jednostki. Paszporty techniczne posiadały aktualne przeglądy techniczne.

Personel miał zapewniony dostęp do środków ochrony indywidualnej przeznaczonych do ochrony powierzchni ciała, dróg oddechowych i oczu i stosował różne modele ochrony indywidualnej w zależności od potrzeb i sytuacji.

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w nadzorowanych podmiotach nie budziło zastrzeżeń. Odbiór odpadów był terminowy poświadczony stosowną dokumentacją.

W 2022 r. nastąpiła poprawa sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. W roku sprawozdawczym w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych (2021 r. – 24). Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 3 szpitalnych ognisk epidemicznych (2021 r. – 18).

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. nadzorował 22 urządzenia wodne, w tym: 19 wodociągów służących do zbiorowego zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz 3 inne podmioty korzystające z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym. W 2022 r. nadzorowi PIS podlegały również 2 obiekty przeznaczone do kąpielii tj.: Kąpielisko Gutwin i Pływalnia „Rawszczyzna”.

W ramach prowadzonego nadzoru pobrano do badań 156 prób wody, w tym:

- 72 próby wody przeznaczonej do spożycia;
- 71 prób wody ciepłej na obecność pałeczek Legionella sp.;
- 12 prób wody basenowej;
- 1 próbę wody z kąpieliska.

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną;
- stwierdzał przydatność wody do spożycia na podstawie przekazywanych na bieżąco przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne sprawozdań z badań;
- wydał 7 obszarowych oraz 7 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta;
- wydał 5 ocen jakości wody, w tym 4 oceny bieżące w trakcie trwania sezonu kąpielowego i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego stwierdzające przydatność wody do kąpielii, w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej. Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były na bieżąco w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim;

- wydał 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia oraz 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenia mikrobiologiczne;
- informował zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz podmioty lecznicze o jakości ciepłej wody użytkowej.

Na podstawie z dokonanych analiz z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia, spełniającą wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

W 2022 roku na 450 obiektów użyteczności publicznej (bez zakładów opieki zdrowotnej i urzędzeń wodociągowych) będących w ewidencji skontrolowano 85 obiektów użyteczności publicznej w zakresie oceny stanu sanitarno - technicznego. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej w 2022 r. nie wykazał istotnych zagrożeń dla zdrowia ludzi.

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako właściwy.

W porównaniu do 2021 r. zwiększyła się o 63 (w 2021 r. o 68) łączna liczba obiektów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W grupie producentów żywności zatwierdzono 4 nowe zakłady tj. wytwórnię suplementów diety, regionalny browar, wytwórnię lodów oraz pakownię owoców i warzyw. Największy wzrost podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano w grupie producentów pierwotnych (gospodarstwa rolne). Zwiększyła się również liczba środków transportu żywności szczególnie służących do przewozu posiłków w ramach usług cateringowych.

1 próbka środka spożywczego na 252 pobrane do badań laboratoryjnych została zakwestionowana co świadczy potwierdza, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie „Arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością/ materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” w porównaniu z 2021 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

Pomimo ciągłego wzrostu ilości zakładów, które wdrożyły i utrzymują procedury Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli (HACCP – od ang. Hazard Analysis and Critical Control Points) HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdzano, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagały korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie. Nadal należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co bardzo często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości zdrowotnej żywności.

Zakłady, które w 2022 r. wykazały niewłaściwy stan sanitarny zostały objęte wzmożonym nadzorem sanitarnym i zaplanowano w nich kontrole sanitarne w 2023 r. Najwięcej zakładów objętych wzmożonym nadzorem odnotowano w grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w szczególności z uwagi na nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny. Powyższy stan wynikał z braku wiedzy w zakresie podstawowych zagadnień higieny i bezpieczeństwa żywności u przedsiębiorców i zatrudnionego personelu oraz braku wdrożonych i utrzymywanych skutecznych systemów kontroli wewnętrznej.

Na podstawie dokonanej oceny prowadzonej w ramach działań kontrolnych zasadnym jest prowadzenie działań nadzorowych w zakresie jakości żywności wprowadzanej do obrotu, produkowanej przez krajowych przedsiębiorców, jak również pochodzącej spoza Polski.

Celem działań prowadzonych w zakresie zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych schorzeń związanych z warunkami pracy realizowano obowiązki i zadania ustawowe.

W ramach działań kontrolnych priorytetem było kontynuowanie nadzoru nad przestrzeganiem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzeń dotyczących produktów biobójczych oraz warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach nadzorowanych.

Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegały skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę swoich możliwości dostosowywali technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiali pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbali o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniali pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegali terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie egzekwowania od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych, przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

W zakresie postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie ilości zgłoszeń wpływających do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim dotyczących podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do roku ubiegłego.

W ramach działań zapobiegających wprowadzaniu na rynek środków szkodliwych dla zdrowia organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadziły stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych – „nowych narkotyków”.

Termin „nowe narkotyki” dotyczy produktów, w składzie których znajdują się substancje psychoaktywne o oddziaływaniu na ośrodkowy układ nerwowy człowieka.

Liczba zagrożeń związanych z nowymi narkotykami jest obszerna. Na ten moment trudno ocenić rzeczywiste szkody zdrowotne, a także inne np. społeczne spowodowane przez te substancje. Konieczne jest podejmowanie właściwych działań edukacyjnych, a także dogłębna analiza polityki narkotykowej celem redukcji szkód spowodowanych przez pojawienie się nowego, poważnego zagrożenia jakim są nowe narkotyki.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych będą kontynuowane.

W zakresie pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w 2022 r. przeprowadzono 145 kontroli sanitarnych, w tym 98 kontroli w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz 47 kontroli w obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W 3 obiektach poddanych kontroli sanitarnej w 2022 r. stwierdzono nieprawidłowości i naruszenia przepisów higieniczno-sanitarnych, co skutkowało wydaniem 3 decyzji merytorycznych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień oraz 3 decyzji płatniczych.

W 2022 r. wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. W celu oceny warunków nauczania wykonano 747 badań, w tym 5 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 369 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów oraz 363 badań obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej odpowiedzialni za stan infrastruktury oświatowej i wypoczynkowej zapewnili uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwo sanitarne i zdrowotne na terenie placówek.

W związku z sytuacją epidemiologiczną oraz sytuacją spowodowaną konfliktem zbrojnym na Ukrainie placówki oświatowe borykały się z nowym rodzajem problemów, na które sprawnie zareagowano poprzez wzmoczoną pomoc psychologiczno - pedagogiczną w związku z przyjęciem i obsługą uchodźców. Nowe wyzwania spowodowały zmianę i dostosowanie przepisów prawa m. in. uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa miała na celu ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dla uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki organizowano oddziały przygotowawcze. Na terenie powiatu oddziały przygotowawcze utworzono w dwóch placówkach.

Łącznie w 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął 145 stanowisk w formie opinii, uzgodnień, postanowień oraz decyzji (2021 r. - 113).

Porównując dane za rok 2022 z rokiem 2021 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych utrzymała się na podobnym poziomie.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (17 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (12 projektów). W związku z powyższym można wnioskować, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na podobnym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (2022 r. - 48; 2021 r. – 43).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii w trybie art. 56 ust. 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.) miała ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie były to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej miały na celu umożliwienie mieszkańcom powiatu ostrowieckiego zwiększenie kontroli nad swoim zdrowiem i jego

poprawę przez podejmowanie decyzji sprzyjających zdrowiu, kształtowanie potrzeb i kompetencji do rozwiązywania problemów zdrowotnych oraz zwiększanie potencjału zdrowia.

Działania edukacyjne i promocyjne wspierające zmianę nawyków dotyczących świadomych wyborów zdrowotnych wśród poszczególnych grup docelowych pozwolą na dłuższe zachowanie sprawności zarówno fizycznej, jak i psychicznej.

Powyższe działania wynikają z założeń krajowych tj. Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, programów wojewódzkich, sytuacji epidemiologicznej, społecznej i demograficznej powiatu. Inicjowanie, monitoring i koordynacja działań na poziomie powiatowym, w głównej mierze miało na celu ukształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

W roku szkolnym 2021/2022 programy edukacyjne koordynowane przez Powiatową Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. realizowane były przez wszystkie grupy nadzorowanych placówek oświatowych: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe. W związku z powrotem do nauki stacjonarnej i zakończeniem stanu epidemii w związku z COVID-19 zauważalna była w 2022 r. chęć przystąpienia i realizowania przez placówki programów edukacyjnych.

Skuteczność działań wychowawczo - zdrowotnych w dużej mierze była uzależniona od środowiska lokalnego, dlatego w dalszym ciągu działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej na terenie powiatu ostrowieckiego były ukierunkowane na współpracę z dyrektorami placówek oświatowych, szkolną służbą zdrowia, pedagogami, wychowawcami, celem zachęcania do realizacji programów edukacyjnych koordynowanych przez PSSE Ostrowiec Św.

W 2022 r. kontynuowano również działania profilaktyczne (edukacyjno – informacyjne) skierowane do różnych grup wiekowych tj. dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców, pedagogów, a także mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego nie związanych z placówkami oświatowymi.

Działania miały na celu dostarczenie wiedzy oraz odpowiedzi na pytania dotyczące substancji psychoaktywnych „dopalaczy”, zwrócenie uwagi na zagrożenia wynikające ze stosowania używek, zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, zakaźnym i nowotworowym, ograniczanie próchnicy zębów, zmniejszanie rozpowszechnienia palenia tytoniu, poprawy sposobu żywienia ludności, zwiększania aktywności fizycznej oraz w szczególności promocji szczepień.

Sezon wypoczynków letnich i zimowych sprzyjał organizacji stoisk informacyjnych na terenie powiatu ostrowieckiego, w których w przystępny sposób, w formie wizualnej, pogadanek oraz gier i zabaw przybliżano mieszkańcom zagadnienia szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej, z uwzględnieniem zapotrzebowania lokalnego na poruszaną tematykę.

Spis tabel

Tabela 1. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2021 r. oraz 2022 r.	23
Tabela 2. Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2019-2020-2021-2022.	29
Tabela 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ostrowieckim, woj. Świętokrzyskim i w Polsce w latach 2018-2021.	35
Tabela 4. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w 2022 r. zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.	40
Tabela 5. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2022-2020.	41
Tabela 6. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019-2022.	42
Tabela 7. Urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę i ocena jakości wody do spożycia w latach 2021-2022.	45
Tabela 8. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2022 r.	50
Tabela 9. Ilość skontrolowanych obiektów w latach 2021-2022.	59
Tabela 10. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy „innych obiektów użyteczności publicznej”.	62
Tabela 11. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2022 r.	69
Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.	79
Tabela 13. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2021-2022.	82
Tabela 14. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD.	83
Tabela 15. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2020-2022 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.	97
Tabela 16. Podział nadzorowanych zakładów żywnościowo – żywieniowych ze względu na kategoryzację ryzyka w 2022 r.	117
Tabela 17. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2021 r. i 2022 r.	123

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.....	24
Wykres 2. Liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19.	24
Wykres 3. Liczba przypadków grypy i podejrzeń grypy w powiecie ostrowieckim w latach 2019-2022.	30
Wykres 4. Zapadalność na wzw B w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.	31
Wykres 5. Zapadalność na wzw C w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.	32
Wykres 6. Zapadalność na boreliozę w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.....	33
Wykres 7. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2020-2022.	34
Wykres 8. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2020-2022.....	35
Wykres 9. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2019-2022.....	36
Wykres 10. Liczba zajętych stanowisk w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2020- 2022.	51
Wykres 11. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2020-2022.....	55
Wykres 12. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2020-2022.	56
Wykres 13. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.	68
Wykres 14. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.	80
Wykres 15. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN.....	84
Wykres 16. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów.....	86
Wykres 17. Liczba uczestników wyjazdowych form wypoczynku i półkolonii w miejscu zamieszkania zorganizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2022.....	108
Wykres 18. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2021 i 2022 według rodzaju prowadzonej działalności.	113
Wykres 19. Rodzaj i liczba zakładów produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej).	114
Wykres 20. Rodzaj i liczba zakładów obrotu żywnością.	114
Wykres 21. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego otwartego.	115
Wykres 22. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego.	115
Wykres 24. Podstawowe wskaźniki działalności w stosunku do liczby obiektów żywnościowo- żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.....	116
Wykres 23. Podstawowe wskaźniki z działalności represyjnej w stosunku do obiektów żywnościowo- żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.	116
Wykres 25. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.....	118
Wykres 26. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.....	119
Wykres 27. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.....	120
Wykres 28. Stosunek liczby ocenionych jadłospisów do liczby jadłospisów z zaleceniami w poszczególnych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.....	122

Wykres 29. Liczba otrzymanych powiadomień (alarmowych i informacyjnych) oraz liczba przeprowadzonych kontroli w ramach systemu RASFF w 2021 i 2022 r.126

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Stacja uzdatniania wody w Magoniach.	44
Zdjęcie 2. Stadion KSZO w Ostrowcu Św.	63
Zdjęcie 3. Muszla koncertowa w Parku miejskim w Ostrowcu Św.	63
Zdjęcie 4. Ośrodek Wypoczynkowy "Gutwin".	63
Zdjęcie 5. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św.	72
Zdjęcie 6. Ciąg komunikacyjny po generalnym remoncie w Publicznej szkole Podstawowej Nr 4 i Nr 7 w Ostrowcu Św.	95
Zdjęcie 7. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Małachowie w gm. Ćmielów po generalnym remoncie.	96
Zdjęcie 8. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w publicznej i niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.	99
Zdjęcie 9. Sala lekcyjna.	100
Zdjęcie 10. Szafki indywidualne dla uczniów.	102
Zdjęcie 11. Toaleta.	103
Zdjęcie 12. Gabinet stomatologiczny w Publicznej Szkole Podstawowej im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzóstowej, Brzóstowa 200A, 27-440 Ćmielów.	104
Zdjęcie 13. Sala Liceum Ogólnokształcącego Nr II w Ostrowcu Św. po generalnym remoncie wraz z wymianą instalacji i opraw oświetleniowych.	106
Zdjęcie 14. Kontrole wypoczynków w Bałtowskim Kompleksie Turystycznym.	106
Zdjęcie 15. Obchody Światowego Dnia Zdrowia w placówkach na terenie Ostrowca Św.	139
Zdjęcie 16. Pogadanka z projekcją filmu edukacyjnego "Bezpieczny wypoczynek" podczas spotkania przygotowanego dla uczestników wypoczynków letnich zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego.	140
Zdjęcie 17. Spotkanie z młodzieżą o tematyce środków psychoaktywnych.	141
Zdjęcie 18. Piknik z Siódmką.	141
Zdjęcie 19. Spotkanie w ramach II Edycji Kampanii EFSA w Ostrowcu Św.	143
Zdjęcie 20. Dożynki Powiatowe w Bałtowie.	147
Zdjęcie 21. Dożynki Gminne w Waśniowie.	148
Zdjęcie 22. Piknik Prozdrowotny Akademia Pełna Zdrowia.	148
Zdjęcie 23. Obchody Dni Ostrowca.	149
Zdjęcie 24. "Sami dbamy o swoje zdrowie" - broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim opracowana przez WSSE w Poznaniu rozdystrybuowana na skalę krajową.	153
Zdjęcie 25. Nowo utworzona sala terapeutyczna, pomocy psychologicznej w niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.	154

Szanowni Państwo,

Zgodnie z delegacją zawartą w art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) przedstawiam Państwu raport o stanie bezpieczeństwa sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu ostrowieckiego w 2022 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wykonuje zadania należące do właściwości Państwowej Inspekcji Sanitarnej przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim zgodnie z kompetencjami i zadaniami określonymi w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz aktach wykonawczych.

Priorytetem dla Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim było monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej powiatu ostrowieckiego oraz podejmowanie działań wynikających z potrzeb bieżącej sytuacji epidemiologicznej.

Spadek liczby zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w 2022 r. skutkował odwołaniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii i wprowadzeniem z dniem 16 maja 2022 r. stanu zagrożenia epidemicznego. Pomimo poprawy sytuacji epidemiologicznej wynikającej ze zmniejszenia liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2 organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nieustannie podejmowały wielopłaszczyznowe działania przeciwepidemiczne obejmujące przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, obsługę elektronicznych systemów EWP i SEPIS, prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu ograniczenie transmisji wirusa, promocję kampanii szczepień przeciwko COVID-19 oraz kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych w powyższym zakresie.

W 2022 r. nowe wyzwanie dla naszego kraju stanowiło masowe przekraczanie granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Powyższa sytuacja miała wpływ także na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Oprócz ww. zadań w trybie ciągłym Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła wszelkie ustawowe i właściwe rzeczowo działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego.

Publikacja obejmuje ocenę warunków zdrowotnych we wszystkich obszarach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Uwzględnia również dane statystyczne i analizy z działalności wynikającej ze sprawowania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenia działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także prowadzenia działalności oświatowo-zdrowotnej.

Realizacja powyższych zadań miała charakter stały i długoterminowy, a organizacja pracy i zaangażowanie kadry zapewniły podejmowanie skutecznych działań w odpowiedzi na pojawiające się zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Na bieżąco monitorowano i egzekwowano od osób odpowiedzialnych przestrzeganie przepisów i norm z zakresu szeroko rozumianego zdrowia publicznego.

Jestem przekonana, że ta publikacja, stanowi faktyczne kompendium wiedzy na temat zadań i roli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym działań realizowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu i przysłuży się instytucjom publicznym, jednostkom samorządu terytorialnego, a także innym, zainteresowanym podmiotom w realizacji działań podejmowanych w obszarze zdrowia publicznego.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. realizuje swoje zadania zgodnie z opracowaną i wdrożoną Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych celem przetwarzania danych osobowych zgodnie z przepisami obowiązującego prawa oraz ich ochrony przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego informuję, że pełny tekst raportu oraz aktualności na temat działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> oraz naszym profilu w mediach społecznościowych.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Ostrowcu Św.*

Wioletta Adamczyk - Nowak

Spis treści

WSTĘP	7
1. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKЦИИ SANITARNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM ORAZ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2	19
1.1. Charakterystyka działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19	19
1.2. Działania informacyjne/promocyjne i współpraca z podmiotami/urzędami	20
1.3. Ogniska epidemiczne związane z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2	22
1.4. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim	22
1.5. Zestawienia statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim	23
1.6. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)/ Praca w ramach Wirtualnej Stacji do obsługi Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)	25
WNIOSKI	25
2. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO	27
2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych	30
2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego	36
WNIOSKI	37
2.3. Realizacja programu szczepień ochronnych	38
3. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA	43
Wprowadzenie	43
3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę	43
3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek <i>Legionella sp.</i>	46
WNIOSKI	47
4. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	49
4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	51
4.2. Ocena oddziaływania na środowisko	52
4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej	54
4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)	55
WNIOSKI	57
5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK	59
Wprowadzenie	59
5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń	59
5.2. Inne działania	65
WNIOSKI	66
6. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	67
6.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego	67
6.2. Ogólna ocena podmiotów leczniczych	69
6.3. Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	72

6.4. Praktyki zawodowe	75
6.5. Dezynfekcja i sterylizacja.....	76
6.6. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi	76
6.7. Stosowanie środków ochrony indywidualnej/ postępowanie z bielizną	77
6.8. Aparatura i sprzęt medyczny, wyroby medyczne	78
WNIOSKI	78
7. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY.....	79
7.1. Zakres kontroli warunków pracy	79
7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne	81
7.3. Nadzór nad warunkami pracy	82
7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń.....	82
7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi.....	85
7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny.....	85
7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi	87
7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy	87
7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi	88
7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.	89
7.11. Choroby zawodowe	91
7.12. Inne działania.....	91
WNIOSKI	92
8. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	93
8.1. Stan sanitarno - techniczny placówek.....	95
8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.....	98
8.3. Warunki pracy ucznia.....	100
8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji.....	106
8.5. Działania związane z zapobieganiem zakażeniom oraz rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2.....	109
8.6. Nowe zagrożenia	110
8.7. Inne działania	111
WNIOSKI	112
9. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA ORAZ WYTWÓRNI I MIEJSC OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ.....	113
9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego	113
9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnościowych.....	117
9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów.....	118
9.4. Działania podejmowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.	123
9.5. Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia.....	128

WNIOSKI	130
10.PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	133
10.1. Programy edukacyjne	133
10.2. Interwencje nieprogramowe	139
10.3. Inne przedsięwzięcia w ramach profilaktyki i promocji zdrowia.....	143
WNIOSKI.....	155
11.PODSUMOWANIE.....	157
SPIS TABEL.....	167
SPIS WYKRESÓW	168
SPIS ZDJĘĆ	169

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje zadania wynikające z Ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) i została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania, sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie ostrowieckim wykonuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z grudnia 2021 roku do planowania i działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2022 roku celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. w 2022 r. było:

Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną (PIS) z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Ogólne kierunki działania jednostek PIS realizowane w poszczególnych komórkach organizacyjnych w 2022 r. obejmowały:

W zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, w tym żywności prozdrowotnej

- Podejmowanie działań w ramach systemu RASFF i systemu AAC.
- Prowadzenie wzmożonego nadzór nad zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy.
- W ramach kontroli sanitarnych w nadzorowanych zakładach uwzględnianie oceny spełniania wymagań prawnych, w szczególności w zakresie: zanieczyszczeń żywności, w tym mikrobiologicznych i chemicznych, stosowania substancji dodatkowych do żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo, a także nad zakładami produkcji produktów gotowych do spożycia.
- Prowadzenie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.
- Realizowanie „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS na 2022 rok”.
- Dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
- Dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie, zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
- W ramach programu „Better training for safer food” zapewnienie udziału pracowników PIS w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa żywności i żywienia.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.

- Realizowanie Planu działania na rok 2022 dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego we współpracy z innymi Inspekcjami, zgodnie z Porozumieniem z dnia 22.12.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.
- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spożywczym.
- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności na etapie produkcji, importu i obrotu, w tym również suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz środków spożywczych wzbogaconych, określonych w szczególności w przepisach ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, rozporządzenia nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci oraz żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz uchylającego dyrektywę Rady 92/52/EWG, dyrektywy Komisji 96/8/WE, 1999/21/WE, 2006/125/WE i 2006/141/WE, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/39/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 41/2009 i (WE) nr 953/2009.
- Wzmożenie nadzoru nad sprzedażą internetową (również nielegalną) suplementów diety w szczególności zawierających substancje i składniki roślinne, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety, określone w Uchwale Zespołu do spraw Suplementów Diety działającego przy Radzie Sanitarно-Epidemiologicznej.
- Prowadzenie na bieżąco bazy danych obiektów branży żywnościowej, będących pod nadzorem PIS.
- Prowadzenie bazy danych wyników badania próbek, pobranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu żywności.
- Wdrażanie działań naprawczych, wynikających z kontroli i audytów dot. bezpieczeństwa żywności.
- Prowadzenie nadzoru nad produkcją, importem oraz obrotem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogacanej.
- Prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji), ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogacanej.

W zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody

- Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody w sytuacji stanu epidemii.
- Prowadzenie szkoleń wewnętrznych pracowników w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody.

1. Bezpieczeństwo zdrowotne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- Prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w tym szczególnie poprzez dokonywanie ocen bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, prowadzenie kontroli oraz wykonywanie badań jakości wody służącej do zaopatrzenia ludności zgodnie z ustalonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej planem działania na dany rok, o którym mowa w § 20 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Uzgadnianie, przedkładanych przez podmioty prowadzące zbiorowe zaopatrzenie w wodę, harmonogramów pobierania próbek wody oraz zakresu wykonywanych badań w danym roku.
- Prowadzenie nadzoru nad wywiązywaniem się podmiotów prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę z realizacji badań jakości wody zgodnie z ustalonym harmonogramem.
- Opiniowanie i zatwierdzanie oceny ryzyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów, przedkładanych przez podmioty realizujące zbiorowe zaopatrzenie w wodę do spożycia przez ludzi.
- Opracowywanie komunikatów o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, zawierających m.in. zalecenia mające na celu minimalizację zagrożenia dla zdrowia ludzkiego oraz przekazywanie do właściwych podmiotów w sposób umożliwiający bezzwłoczne ich rozpowszechnianie konsumentom.
- Prowadzenie nadzoru nad materiałami i wyrobami stosowanymi w procesach uzdatniania i dystrybucji wody.
- Prowadzenie nadzoru oraz kontroli jakości ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp., w tym wykonywanie badań (w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego) jakości ciepłej wody użytkowej w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
- Współpraca z zarządzającymi nieruchomościami/właścicielami obiektów szpitalnych w zakresie nadzoru nad występowaniem bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w ciepłej wodzie użytkowej.
- Podejmowanie działań, w tym badanie jakości wody, w zakresie występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w przypadku wystąpienia zgłoszenia lub podejrzenia zachorowania na legionelozę w budynkach zamieszkania zbiorowego i użyteczności publicznej oraz podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.
- Prowadzenie nadzoru w zakresie występowania bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w obiektach wskazanych w zgłoszeniach, przesyłanych przez Zakład Epidemiologii Chorób Zakaźnych i Nadzoru NIZP-PZH-PIB punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Nadzoru nad Chorobą Legionistów (ELDSNet) w Polsce, przypadków legionelozowego zapalenia płuc u turystów podróżujących po terytorium RP oraz przesyłanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego i NIZP-PZH-PIB bieżących informacji o stanie faktycznym w związku ze zgłoszeniami.
- Stała i czynna współpraca z podmiotami realizującymi zbiorowe zaopatrzenie w wodę w zakresie wnioskowanych zgód na odstępstwo od dopuszczalnych parametrów z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (weryfikowanie kompletu dokumentacji oraz monitorowanie postępów w zakresie prowadzonych działań naprawczych

przez cały czas trwania decyzji), przekazywanie dokumentacji do jednostki szczebla nadrzędnego oraz sprawozdań kwartalnych do Głównego Inspektoratu Sanitarnego o podejmowanych przez podmioty działaniach w celu przywrócenia wartości parametrycznej parametru, na który udzielono odstępstwa.

- Prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi (Woda-Excel) w sposób zapewniający kompletność i rzetelność danych.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, podmiotów wykorzystujących wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia, w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach zamieszkania zbiorowego lub podmiotach działających na rynku spożywczym, urzędzeń wodociągowych, miejsc pobierania próbek wody objętych monitoringiem jakości wody, metod i środków uzdatniania wody do spożycia, parametrów badania wody oraz materiałów konstrukcyjnych dla poszczególnych elementów infrastruktury wodociągowej.
- Wydawanie okresowych ocen jakości wody oraz dokonywanie obszarowych ocen jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2. Bezpieczeństwo kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego wykazu kąpielisk sporządzanych na podstawie uchwał rady gminy w celu przedstawienia Komisji Europejskiej listy kąpielisk przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego harmonogramów poboru próbek wody oraz terminów otwarcia i zamknięcia sezonu kąpielowego dla każdego kąpieliska z wykazu kąpielisk.
- Prowadzenie internetowego Serwisu Kąpieliskowego w sposób umożliwiający ciągłą, wielostronną i szybką wymianę danych, która zapewni kompletność i niezbędną jakość informacji.
- Upowszechnianie i propagowanie internetowego Serwisu Kąpieliskowego.
- Prowadzenie Systemu Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach (Woda-Excel) w sposób zapewniający kompletność i rzetelność danych.
- Stała i czynna współpraca ze społecznościami lokalnymi i organami samorządowymi w celu propagowania i budowania świadomości władz samorządowych o znaczeniu organizowania kąpielisk.
- Wyznaczanie punktów pobierania próbek wody z kąpielisk do badań.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego i aktualizowanie listy miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, sporządzonej na podstawie uchwał rady gminy, która zapewni kompletność i niezbędną jakość informacji.
- Prowadzenie kontroli i badań jakości wody w kąpieliskach i miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli zgodnie z właściwością.
- Nadzorowanie wykonywania badań jakości wody w kąpieliskach zgodnie z ustalonym z organizatorami kąpielisk harmonogramami pobierania próbek oraz weryfikowanie harmonogramów pobierania próbek.
- Nadzorowanie wykonania przez organizatorów badań jakości wody w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli w czasie ich funkcjonowania.

- Dokonywanie ocen jakości wody w kąpieliskach i w miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
- Dokonywanie klasyfikacji jakości wody w kąpieliskach.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów kąpielisk oraz miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do raportu dla Komisji Europejskiej w sprawie jakości wody w kąpieliskach.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzeń Ministra Zdrowia dotyczących kąpielisk: rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ewidencji oraz sposobu oznakowania kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli.

3. Bezpieczeństwo wody na pływalniach.

- Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących jakości wody na pływalniach.
- Nadzorowanie wykonywania badań jakości wody na pływalniach, zgodnie z ustalonym z zarządzającym pływalnią harmonogramem poboru próbek wody.
- Wykonywanie doraźnych badań wody na pływalniach oraz przed wydaniem zbiorczej rocznej oceny, czy woda na pływalni odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016 oraz z 2021 r. poz. 349).
- Dokonanie zbiorczej rocznej oceny przydatności wody na pływalni.
- Uaktualnianie rejestrów i wykazów pływalni – dbanie o prawidłową klasyfikację obiektów.
- Realizowanie zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W dziedzinie higieny komunalnej

- Prowadzenie nadzoru nad obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej, nieruchomościami oraz środkami transportu publicznego, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (dostosowanie zakresu i liczby kontroli do zagrożenia i ryzyka oraz na bieżąco, nie rzadziej niż 2 razy w roku, aktualizowanie wykazów ww. obiektów).
- Dokonanie oceny warunków higieniczno-sanitarnych letniego wypoczynku w odniesieniu do obiektów użyteczności publicznej.
- Prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- Współpraca z pionem Higieny Pracy w zakresie prowadzenia nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych w kontekście nadzoru nad spełnianiem wymogów postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi.
- Prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- Prowadzenie nadzoru nad spełnieniem wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium.
- Dokonanie oceny stanu sanitarnego województwa za rok 2021 w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych i przesłanie wyników do GIS.

- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i spotkaniach oraz prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla pracowników.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Higieny Komunalnej.

W dziedzinie higieny pracy

- Monitorowanie liczby wpływających wniosków oraz wydanych decyzji w zakresie stwierdzenia choroby zawodowej Covid-19.
- Nadzorowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie chorób zawodowych.
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad warunkami pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych (realizacja zamierzenia w latach 2021-2022).
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy.
- Koordynowanie i prowadzenie nadzoru nad przygotowaniem pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Higieny Pracy.

Działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna w zakresie chorób zakaźnych

- Realizacja działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID 19.
- Prowadzenie działań kontrolnych nad sposobem realizacji Programu Szczepień Ochronnych przez świadczeniodawców.
- Sprawowanie nadzoru dotyczącego informowania o obowiązku poddania się obowiązkowym szczepieniom ochronnym.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie rzetelnego prowadzenia dokumentacji, dotyczącej obowiązkowych szczepień ochronnych.
- Sprawowanie nadzoru w związku z przypadkami uchylania się od obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby prawnie do tego zobowiązane.
- Realizowanie zadań wierzyciela obowiązku szczepień ochronnych wobec osób prawnie zobowiązanych.
- Każdorazowo jako wierzyciel obowiązku szczepień, zaskarżanie bezczynności organów egzekucyjnych w przypadku przewlekłości postępowań egzekucyjnych.
- Sprawowanie nadzoru nad uodpornieniem populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad sposobem przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).
- Sprawowanie nadzoru nad spełnianiem przez lekarzy, na podległym terenie, obowiązku zgłaszania organom PIS niepożądanych odczynów poszczepiennych.
- Kontynuowanie bieżącej działalności przeciwepidemicznej oraz nadzoru epidemiologicznego w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. 2022 r., poz. 1657, z późn. zm.).

- Prowadzenie bieżącej działalności przeciwepidemicznej, w szczególności w zakresie chorób występujących ogniskowo, stanowiących szczególny problem zdrowotny w kontekście sytuacji epidemiologicznej na terenie kraju, krajów UE oraz państw sąsiadujących.
- Współpraca z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu ognisk zakażeń szpitalnych, czynników alarmowych oraz doskonalenie działań przeciwepidemicznych w zakresie nadzoru nad opracowywaniem ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, oddechową, kontaktową w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.
- Wzmożenie współpracy pomiędzy pionem epidemiologii a pionami bezpieczeństwa żywności oraz higieny środowiska PIS w zakresie prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach chorób przenoszonych drogą pokarmową (wiodąca rola pionu epidemiologii).
- Wzmożenie nadzoru nad warunkami hospitalizacji osób zakażonych biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi o szczególnej zjadliwości lub oporności (czynnikami alarmowymi) z uwzględnieniem zapewnienia odpowiednich pomieszczeń, warunków ogólnotechnicznych i środków ochrony osobistej dla personelu, służących zapewnieniu bezpieczeństwa personelowi i innym pacjentom.
- Kontynuowanie działań związanych z funkcjonowaniem systemu nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad grypą Sentinel, zwłaszcza w obszarze diagnostyki mikrobiologicznej.
- Kontynuowanie działań mających na celu przygotowanie struktur PIS na wypadek pojawienia się w kraju osoby chorej na chorobę wysoce zakaźną i szczególnie niebezpieczną (np. wirus Zika, gorączkę Ebola), z uwzględnieniem takich elementów przygotowań, jak m.in. doprecyzowanie planów i procedur reagowania, dokonanie przeglądu wyposażenia i ewentualne uzupełnienie go, dokonanie niezbędnych uzgodnień w zakresie współpracy z innymi zaangażowanymi służbami na terenie województwa.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie epidemiologii oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.
- Prowadzenie działań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, w tym dotyczącej działań przeciwepidemicznych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych, jako skutecznej metody profilaktyki chorób zakaźnych.

W zakresie higieny dzieci i młodzieży

- Sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi:
 - w obiektach edukacji, opieki, wychowania dzieci i młodzieży, w tym w szkołach, przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, placówkach oświatowo-wychowawczych, żłobkach, klubach dziecięcych, a także w szkołach wyższych,
 - wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie higieny procesów nauczania i wychowania.
- Opracowywanie meldunków z wypoczynku zimowego oraz letniego dzieci i młodzieży.
- Sporządzanie informacji o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego.
- Dokonanie oceny posiadania certyfikatów wyposażenia i sprzętu w szkołach i placówkach.
- Dokonanie oceny stanu sanitarnego województwa za rok 2021.
- Umożliwienie i prowadzenie szkoleń oraz spotkań dla pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w zakresie ww. zagadnień.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Higieny Dzieci i Młodzieży.

Nadzór nad chemikaliami

- Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń grupy roboczej ds. prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, działającej przy Komisji Europejskiej.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do sprawozdania przedkładanego Międzynarodowemu Organowi Kontroli Środków Odurzających INCB w zakresie prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.
- Sprawowanie nadzoru w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych.
- Koordynowanie i prowadzenie działań związanych z nadzorem nad nowymi substancjami psychoaktywnymi.
- Współpraca z Prezesem Biura do spraw Substancji Chemicznych w obszarze nadzoru nad przestrzeganiem przepisów z zakresu nowych substancji psychoaktywnych oraz prekursorów narkotyków kat. 2 i 3.
- Prowadzenie rejestru przypadków zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, w tym zgonów oraz wprowadzanie danych do Systemu Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych.
- Wzmocnienie współpracy z podmiotami leczniczymi w aspekcie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc i zgonów spowodowanych zażyciem środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.
- Prowadzenie nadzoru nad produktami kosmetycznymi, w tym kontroli przestrzegania przepisów rozporządzenia dot. zakazu stosowania pirytionianu cynku w produktach kosmetycznych (stosowanie od 1 marca 2022 r.).
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń grupy roboczej, stałego komitetu i PEMSAC dot. produktów kosmetycznych.
- Prowadzenie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami oraz detergentami.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów, działającego przy Europejskiej Agencji Chemikaliów w Helsinkach oraz uczestniczenie w realizacji wybranych projektów tego Forum, w tym realizacja zharmonizowanego wspólnotowego projektu REF10 dotyczącego zintegrowanej kontroli produktów chemicznych.
- Prowadzenie nadzoru w zakresie produktów biobójczych.
- Prowadzenie działań wynikających z ustaleń Podgrupy Forum ds. rozporządzenia w sprawie produktów biobójczych (Biocidal Products Regulation Subgroup), działającej w ramach Forum wymiany informacji o egzekwowaniu przepisów oraz uczestniczenie w realizacji wybranych projektów tej Podgrupy, w tym realizacja wspólnotowego projektu BEF 2 dotyczącego kontroli produktów biobójczych pod kątem obecności zatwierdzonych/niezatwierdzonych substancji czynnych.
- Przekazywanie do Głównego Inspektoratu Sanitarnego danych do raportu dla Komisji Europejskiej w zakresie obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych.
- Współpraca z Prezesem Biura do spraw Substancji Chemicznych w zakresie działań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami oraz ustalenie harmonogramu poboru prób wyrobów tytoniowych.

- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i naradach organizowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, produktów kosmetycznych, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych oraz organizowanie własnych szkoleń w tym zakresie.

W zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

- Sprawowanie nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w szczególności nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji przy zajmowaniu stanowisk dotyczących m.in.:
 - projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i planów zagospodarowania przestrzennego,
 - gminnych projektów rewitalizacji,
 - projektów planów remediacji,
 - warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do oceny występowania znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi na danym terenie,
 - strategicznej oceny oddziaływania na środowisko koncepcji, planów, programów i innych dokumentów,
 - oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii, postanowień i decyzji na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu, na poszczególnych etapach realizacji inwestycji w obiektach istniejących i planowanych (m.in. projektowanie, zmiana sposobu użytkowania, dopuszczenie do użytkowania obiektu budowlanego, statków morskich, żeglugi śródlądowej i powietrznych, uzyskiwanie odstępstw od przepisów warunków technicznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy), w szczególności obiektów i urządzeń objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną.
- Zapewnienie udziału pracowników stacji sanitarno-epidemiologicznych w szkoleniach i spotkaniach oraz prowadzenie szkoleń wewnętrznych dla pracowników w zakresie ww. zagadnień.
- Dokonanie oceny stanu sanitarnego powiatu w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego za 2021 rok.
- Realizacja zadań informacyjno-edukacyjnych w tym akcji, interwencji, programów i innych przedsięwzięć prozdrowotnych w zakresie merytorycznym pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W zakresie komunikacji społecznej i promocji zdrowia

- Koordynacja i realizacja programów edukacyjnych realizowanych w placówkach edukacyjnych, w szczególności dotyczących zagadnień mogących bezpośrednio wpływać na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży, w tym programów edukacyjnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?“, „Trzymaj formę” oraz „Bieg po zdrowie”.
- Inicjowanie oraz monitorowanie realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych, w szczególności dotyczących zagadnień mogących bezpośrednio wpływać na rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży, w tym również odnoszące się do kształtowania prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

- Monitorowanie i gromadzenie publikacji w mediach, w tym w mediach społecznościowych, dotyczących GIS i Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
- Tworzenie pozytywnego wizerunku GIS i Państwowej Inspekcji Sanitarnej w środkach masowego przekazu, w tym w mediach społecznościowych.
- Prowadzenie mediów społecznościowych (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube) dla GIS oraz koordynowanie działań w mediach społecznościowych stacji sanitarno-epidemiologicznych.
- Informowanie społeczeństwa o najważniejszych uwarunkowaniach stanu zdrowia, zagrożeniach, zasadach i metodach zapobiegania oraz efektach przedsięwzięć prowadzonych przez GIS i PIS.
- Tworzenie pozytywnego wizerunku PIS w środkach masowego przekazu.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2014 r. w sprawie systemów wymiany informacji w zakresie dotyczącym zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) wykaz systemów wymiany informacji w PSSE w Ostrowcu Św. obejmuje następujące systemy:

- System Nadzoru Epidemiologicznego nad Chorobami Zakaźnymi;
- Krajowy System Wczesnego Ostrzegania i Reagowania dla Chorób Zakaźnych;
- System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS);
- System Monitoringu Jakości Wody Przeznaczonej do Spożycia przez Ludzi;
- System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach;
- System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) w Polsce;
- Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS);
- System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych (SMIOD).

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim obejmuje swoim nadzorem powiat ostrowiecki liczący 102552 mieszkańców (stan na 31.12.2022 r.) tj.:

- 3 miasta: Ostrowiec Św., Ćmielów, Kunów;
- 1 gminę miejską: Ostrowiec Św.;
- 2 gminy wiejsko-miejskie: Ćmielów, Kunów;
- 3 gminy wiejskie: Bałtów, Bodzechów, Waśniów.

Skala realnych i potencjalnych zagrożeń decydowała o tym, jakie czynniki środowiskowe były przedmiotem systematycznego nadzoru i wynikających z nich działań kontrolnych i represyjnych.

W 2022 r. przeprowadzono **9714** kontroli oraz wizytacji, wydano **240** decyzji merytorycznych i **198** decyzji płatniczych, **57** postanowień, **2** tytuły wykonawcze, nałożono **33** mandaty karne na kwotę **6620 zł** oraz zajęto **145** stanowisk w zakresie zadań nadzoru zapobiegawczego.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, wody z kąpielisk i basenów, nadzoru nad środkami zastępczymi pobrano do badań **408** prób, w tym **156** prób wody, **252** prób żywności.

W celu oceny warunków nauczania wykonano **747** badań, w tym 15 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych, 363 obciążeń uczniów ciężarem tornistrów oraz 369 badań dostosowania mebli szkolnych do wzrostu uczniów zgodnie z wymogami ergonomii oraz wykonano **1833** oznaczeń fizycznych.

W dalszym ciągu doskonalono system zarządzania w działalności kontrolnej w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17020 gwarantując uzyskiwanie wiarygodnych wyników kontroli, jak również skuteczną realizację zaplanowanych celów w obszarze ochrony zdrowia ludzkiego.

Prezentowane dane statystyczne pochodzą z tablic wynikowych sprawozdań statystycznych za rok 2022 realizowanych przez PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach badań statystycznych statystyki publicznej i stanowią porównawczą analizę występowania chorób zakaźnych, zawodowych, wyników badań i kontroli nadzorowanych obiektów wraz z ich oceną w ramach szacowania ryzyka zdrowotnego.

2022 rok był kolejnym rokiem, w którym organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowały działania związane z sytuacją epidemiologiczną wynikającą z zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Czynności podejmowane przez Pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej miały umocowanie prawne w przepisach określających zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi wywołanej tym wirusem. Efektywność pracy optymalizowały przygotowane dla inspekcji sanitarnej rozwiązania cyfrowe do obsługi procesów reagowania na stan epidemii i zapobiegania jej dalszemu rozprzestrzenianiu.

Nowym wyzwaniem w roku sprawozdawczym mającym wpływ na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej było masowe przekraczanie granicy Rzeczypospolitej Polskiej przez obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził aktywne działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego na nadzorowanym terenie w związku z sytuacją związaną z napływem uchodźców do naszego kraju.

Wszelkie informacje dotyczące działań prowadzonych w 2022 r. przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim celem zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego lokalnego społeczeństwa zawarto w kolejnych rozdziałach niniejszej publikacji.

1. DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ INSPEKЦИИ SANITARNEJ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM ORAZ ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA SARS-COV-2

W 2022 r. nadal istotnym tematem w ochronie zdrowia była działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna dotycząca zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Dzięki postępującej transformacji cyfrowej oraz automatyzacji wewnętrznych procesów Państwowej Inspekcji Sanitarnej praca w powyższym zakresie była realizowana cyfrowo.

1.1. Charakterystyka działań prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

W 2022 r. epidemia COVID-19 znacznie spowolniła. W dniu 28 marca 2022 r. weszły w życie przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 679), które zniosły obowiązek izolacji i kwarantanny.

Osoby odbywające w dniu wejścia w życie niżej wskazanego rozporządzenia kwarantannę, izolację albo izolację w warunkach domowych były obowiązane zakończyć tę kwarantannę, izolację albo izolację w warunkach domowych na dotychczasowych zasadach.

Utrzymany został obowiązek zakrywania, przy pomocy maseczki, ust i nosa w budynkach, w których jest prowadzona działalność lecznicza oraz w aptekach.

Z dniem 16 maja 2022 r. na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 maja 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 1025) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadzono stan zagrożenia epidemicznego wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Stan zagrożenia epidemicznego to zwiększone prawdopodobieństwo powstania epidemii. Oznacza formalne uznanie danego terenu za teren, na którym istnieją warunki i znacznego stopnia prawdopodobieństwo wystąpienia epidemii.

Zniesienie stanu epidemii uzasadnione było poprawą stanu epidemiologicznego w Polsce, zmniejszeniem gwałtownego rozprzestrzeniania się zakażeń i zmniejszeniem liczby osób

hospitalizowanych. Natomiast wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego pozwoliło utrzymać pewną gotowość legislacyjną rozwiązań, a jednocześnie został wysyłany do społeczeństwa sygnał, że sytuacja i ocena ryzyka są zdecydowanie lepsze.

W 2022 r. do czasu zniesienia prawnego obowiązku izolacji i kwarantanny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. prowadził działalność ukierunkowaną na realizację zadań mających na celu zapobieganie i ograniczanie szerzenia się transmisji wirusa SARS-CoV-2. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne, opracowywano zgłoszenia przypadków zachorowań na COVID-19 w oparciu o System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). Przeprowadzono również kontrole sanitarne obejmujące swoim zakresem przestrzeganie reżimów sanitarnych przewidzianych w przepisach prawa oraz w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Po 28 marca 2022 r. i zniesieniu prawnego obowiązku izolacji i kwarantanny utrzymany został monitoring poziomu zagrożenia epidemiologicznego i przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych z osobami z potwierdzonym zachorowaniem na COVID-19.

Działania podejmowane przez Pracowników Inspekcji Sanitarnej miały umocowanie prawne w przepisach określających zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń wirusem SARS-CoV-2 i rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej tym wirusem.

W powyższym zakresie zastosowanie miały przepisy:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 473);
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 679 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji w warunkach domowych, kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 680 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.).

Do zakresu stałych czynności wykonywanych przez pracowników Inspekcji Sanitarnej należało prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych i przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych.

Przez całą dobę 7 dni w tygodniu dla interesantów dostępny był numer alarmowy telefonu Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Istotne informacje na temat wirusa SARS-CoV-2, trwającej kampanii #SzczepimySię były także na bieżąco aktualizowane i zamieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.2. Działania informacyjne/promocyjne i współpraca z podmiotami/urzędami

W ramach działalności przeciwepidemicznej skoncentrowanej na zapobieganiu i ograniczeniu szerzenia się transmisji wirusa SARS-CoV-2 Inspekcja Sanitarna współpracowała z instytucjami publicznymi, podmiotami, przedsiębiorcami wykonującymi prace na rzecz obywateli.

1.2.1. Współpraca z podmiotami leczniczymi

Przez cały okres epidemii COVID-19 prowadzono ścisłą współpracę z pracownikami podmiotów leczniczych w zakresie ustalania danych kontaktowych do pacjentów z potwierdzonym zakażeniem

w kierunku SARS-CoV-2 lub osób przez nie upoważnionych do kontaktu, celem sprawowania nadzoru epidemiologicznego, w tym prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych i monitorowania sytuacji wynikającej z zagrożenia zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego.

Do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie przekazywano plakaty #SzczepimySię z wykazem punktów szczepień na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego oraz Apele DDM z numerami telefonów dotyczącymi szczepień oraz tematyki COVID-19.

1.2.2. Współpraca z organami prowadzącymi/dyrektorami szkół i placówek oświatowo - wychowawczych

W związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą zakażeń SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził działania w zakresie współpracy z dyrektorami szkół i placówek.

W związku z potwierdzonymi dodatnimi wynikami badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2 u pracowników i uczniów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził dochodzenia epidemiologiczne m.in. weryfikując osoby zakażone i nakazując poddanie się obowiązkowej kwarantannie w miejscu zamieszkania osobom z kontaktu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. rozpatrzył pozytywnie 60 wniosków dyrektorów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie dotyczących wyrażenia opinii w sprawie wprowadzenia nauczania hybrydowego w szkołach.

1.2.3. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim/Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu powiatu ostrowieckiego

W trakcie przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych z osobami objętymi izolacją domową oraz poddanymi obowiązkowej kwarantannie pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim pozyskiwali informacje nt. ewentualnej potrzeby pomocy ze strony ośrodków pomocy społecznej w związku z ograniczoną możliwością przemieszczania się tych osób. Sporządzano dzienne wykazy osób zgłaszających potrzebę uzyskania wsparcia ze strony ośrodków pomocy społecznej i przesyłano je do ośrodków właściwych ze względu na miejsce odbywania kwarantanny/ izolacji poszczególnych osób.

Charakter wsparcia był ustalany indywidualnie w drodze kontaktu pracowników MOPS/GOPS z osobami wskazanymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.2.4. Współpraca z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim

W działaniach podejmowanych celem ograniczenia rozprzestrzeniania się koronawirusa Inspekcja Sanitarna prowadziła ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim.

KPP w Ostrowcu Świętokrzyskim udostępniano wnioskowane ze zbioru danych osobowych niezbędne informacje nt. osób objętych kwarantanną bądź izolacją domową zgodnie z zakresem wskazanym przez wnioskodawcę w pismach.

W oparciu o przesłane z Komendy Powiatowej Policji/ Komisariatów Policji notatki urzędowe dotyczące naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 sporządzone przez funkcjonariuszy policji Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim dokonywał naruszenia ww. obowiązku wszczynając postępowania administracyjne skutkujące wydaniem stosownych decyzji.

W przypadku braku bądź zamieszczenia błędnych numerów telefonów we wpisach wprowadzonych do systemu EWP i SEPIS dotyczących osób zakażonych SARS-CoV-2 lub osób z kontaktu, funkcjonariusze KPP dokonywali niezbędnych ustaleń i właściwe dane kontaktowe przekazywali pracownikom PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim.

1.3. Ogniska epidemiczne związane z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2

Na wynik zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w 2022 r. wpływały przede wszystkim małe rozproszone ogniska domowe oraz pojedyncze przypadki zakażeń występujące m.in. na terenach zakładów pracy, instytucji, które nie musiały być powiązane ze sobą epidemiologicznie i mogło występować kilka jednocześnie źródeł zakażenia (np. chorzy współdomownicy).

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim powziął informacje o wystąpieniu 5 ognisk epidemicznych związanych z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 wśród pacjentów Wielospecjalistycznego Szpitala w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 11, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Do PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim wpłynęły raporty zgłoszenia ognisk epidemicznych z 3 oddziałów szpitalnych.

Łącznie w ogniskach epidemicznych zachorowanie na COVID-19 potwierdzono u 22 osób, w ramach dochodzenia wykonano 197 badań.

1.4. Działalność kontrolno-represyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim

1.4.1. Decyzje administracyjne wydane przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wydał:

- 3 decyzje o odstąpieniu od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za naruszenie obowiązku poddania się kwarantannie;
- 2 decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za niedopełnienie obowiązku podczas sprawowania pieczy nad dziećmi dopuszczając do naruszenia przez nie obowiązku kwarantanny.

Ustalania naruszenia ww. obowiązku organ administracji każdorazowo czynił w oparciu o przesłane przez Komendę Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim notatki urzędowe sporządzone przez funkcjonariuszy KPP Ostrowiec Świętokrzyskim dotyczące naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

1.4.2. Przeprowadzone kontrole/wizytacje w ramach monitoringu – spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID 19 i przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju spowodowaną zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 przeprowadzono kontrole sanitarne w siedzibach jednostek kontrolowanych, tj: w obiektach handlowych i usługowych, gastronomicznych, hotelach, sklepach mała – i wielkopowierzchniowych, obiektach prowadzących działalność związaną z poprawą kondycji fizycznej, na stacjach paliw, w żłobkach, w salonach fryzjerskich i kosmetycznych, w aptekach oraz placówkach pocztowych.

Podczas kontroli pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim odnosząc się do obowiązujących przepisów prawnych, uwzględniając aspekt przeciwepidemiczny w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

poddawali ocenie realizację wymogów dotyczących m.in. zapewnienia dostępności środków do dezynfekcji w obiektach, zasłaniania ust i nosa przez pracowników obsługi, przestrzegania limitów osób.

Łącznie od stycznia do marca 2022 r. przeprowadzono 852 kontrole oraz wizytacje w ramach monitoringu spełnienia wymagań zabezpieczenia w zakresie COVID-19.

Za nieprzestrzeganie obostrzeń wynikających z przepisów wyżej cytowanego aktu prawnego na osoby dopuszczające się wykroczenia nałożono 8 mandatów karnych na łączną kwotę 170 zł.

Ogółem w 2022 r. do PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim wpłynęła 1 interwencja wniesiona przez obywatela w sprawach związanych z COVID-19. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził czynności wyjaśniające w przedmiotowej sprawie.

1.5. Zestawienia statystyczne dotyczące sytuacji epidemiologicznej zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim

1.5.1. Raport zakażeń koronawirusem

Łącznie w roku sprawozdawczym na COVID-19 zachorowało 5005 osób, spośród których 506 osób było hospitalizowanych, co stanowiło 10,11% wszystkich chorych. Hospitalizowani byli pacjenci objawowi i/lub obciążeni chorobami współistniejącymi, u których istniało ryzyko ciężkiego przebiegu choroby. U większości osób zakażonych wystąpiły objawy choroby o łagodnym lub umiarkowanym nasileniu. Osoby te wyzdrowiały bez konieczności hospitalizacji.

Dla porównania w 2021 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 6106 osób a hospitalizacji wymagało 913 pacjentów z potwierdzonym zachorowaniem COVID-19.

Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2022 r.

Tabela 1. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2021 r. oraz 2022 r.

Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2021 r. oraz 2022 r.								
Kwartał	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
Rok	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Zachorowania	2320	4045	1354	126	32	635	2400	199
Hospitalizacja	397	345	144	23	4	84	368	54
Zgony	76	59	65	3	4	1	79	0

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2022 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w I kwartale 2022 r. Zakażenie potwierdzono łącznie u 4045 mieszkańców powiatu ostrowieckiego (u 1088 osób w styczniu 2022 r., 2064 – w lutym 2022 r. oraz 893 – w marcu 2022 r.).

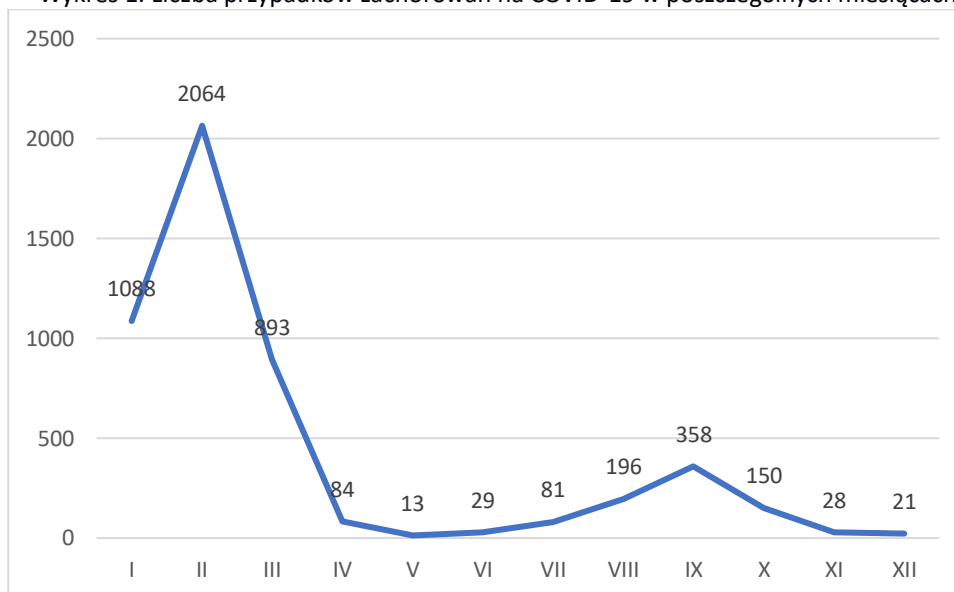
Znaczny wzrost zachorowań na COVID-19 odnotowano także w III kwartale 2022 r. Liczba potwierdzonych przypadków zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w powyższym kwartale wyniosła 635 (81 – w lipcu, 196 – w sierpniu 2022 r., 358 – we wrześniu).

W II i IV kwartale roku sprawozdawczego nastąpił spadek zachorowań na COVID-19 (odpowiednio 126 oraz 199 odnotowanych przypadków).

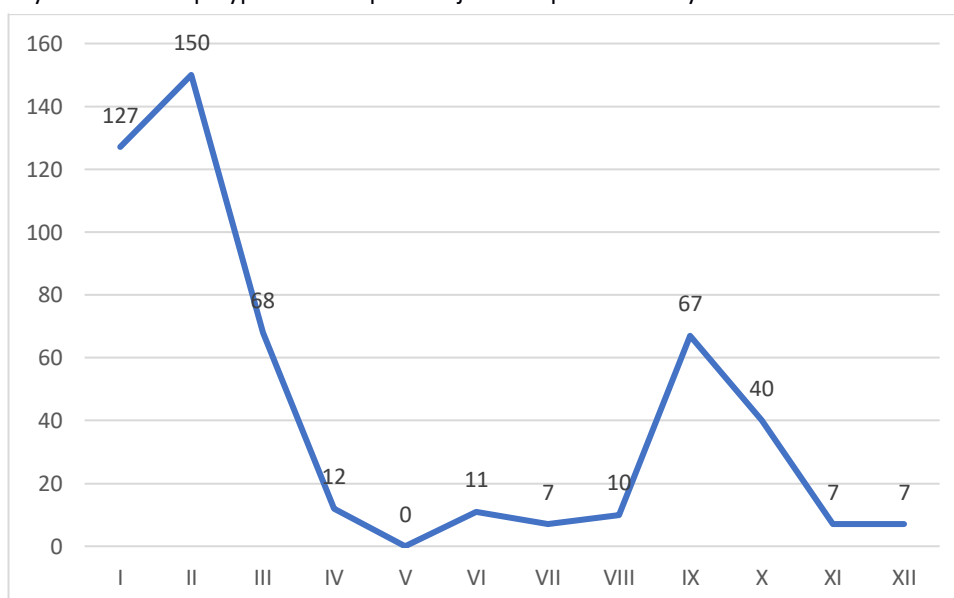
Ze zwiększoną zachorowalnością na COVID-19 w I kwartale roku sprawozdawczego związana była także większa liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19. Od stycznia do marca 2022 r. leczenia szpitalnego wymagało 59 chorych z potwierdzonym COVID-19.

Dla porównania w 2021 r. szczególnie trudna sytuacja epidemiologiczna związana z epidemią COVID-19 wystąpiła na przełomie I i II kwartału oraz w IV kwartale roku (2320 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w I kwartale, 1354 – w II kwartale, 2400 – w IV kwartale).

Wykres 1. Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.

Wykres 2. Liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19.

1.5.2. Wymiana informacji o zakażeniach – raportowanie do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach/urzędów

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim systematycznie opracowywali i przesyłali do organów nadrzędnych raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej w powiecie ostrowieckim w zakresie COVID-19.

Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach przesyłano w ustalonych terminach i okresach rozliczeniowych raporty nt. bieżącej sytuacji epidemiologicznej tj.:

- raporty dot. zgłoszonych niepożądanych odczynów poszczepiennych NOP;
- raporty kontroli obiektów (m.in. galerii handlowych, zakładów pracy, obiektów kultu religijnego, innych obiektów, zakładów żywienia zbiorowego, stoków narciarskich) uwzględniające liczbę kontroli/ wizytacji, liczbę mandatów karnych, pouczeń;
- podawano informację nt. „sytuacji epidemiologicznej w placówkach całodobowej opieki oraz hospicjach”;
- przesyłano meldunki z informacją o liczbie otrzymanych z Policji notatek urzędowych dot. naruszeń nakazów, zakazów lub ograniczeń związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 oraz liczbie wydanych decyzji o nałożeniu administracyjnej kary pieniężnej i kwocie nałożonych kar.

1.6. System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)/ Praca w ramach Wirtualnej Stacji do obsługi Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS)

W 2022 r. podstawowym narzędziem pracy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z działaniami podejmowanymi w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania wirusa SARS-CoV-2 był System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS), czyli oparty o usługę API system do wprowadzania danych, zapewniający cyfrową obsługę procesów związanych z epidemiologią.

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. ogółem za pośrednictwem systemu SEPIS opracowano 5564 spraw związanych z tematyką COVID-19 dotyczących mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Integracja SEPIS z systemem Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP) oraz Systemem Rejestracji Wywiadów Elektronicznych (SRWE) umożliwiła skoordynowanie nadzoru nad osobami zakażonymi SARS-CoV-2.

W I kwartale roku sprawozdawczego stosowany był system pracy dotyczący realizacji zadań należących do właściwości miejscowej poszczególnych PSSE. W powyższym okresie utrzymano wsparcie Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach w obsłudze zgłoszeń przypadków zachorowania na COVID-19 dodanych do Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS).

Od kwietnia 2022 r. zgodnie z dyspozycją obsługa Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) była realizowana także w ramach Wirtualnej Stacji.

WNIOSKI

W 2022 r. nadal jednym z priorytetowych zadań w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego, realizowana w ramach działalności przeciwepidemicznej wynikającej z zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. na bieżąco monitorował sytuację epidemiologiczną w powiecie, prowadząc czynności o charakterze prewencyjnym i podejmując działania w zakresie ograniczenia transmisji wirusa w oparciu o obowiązujące akty prawne i zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

Cyfrową obsługę procesów związanych z COVID-19 zapewniał teleinformatyczny System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) oraz system Ewidencji Wjazdów do Polski.

Łącznie w 2022 r. zachorowało 5005 osób z terenu powiatu ostrowieckiego. 506 pacjentów w przebiegu choroby było hospitalizowanych. Dla porównania w 2021 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 6106 osób a hospitalizacji wymagało 913 pacjentów z potwierdzonym zachorowaniem COVID-19.

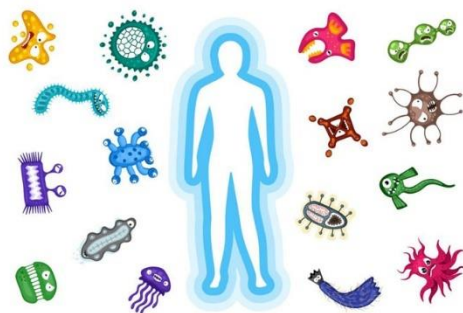
Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2022 r.

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2022 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w I kwartale 2022 r. tj. 4045 potwierdzonych przypadków zakażeń. Kolejny znaczący wzrost zachorowania na COVID-19 odnotowano w III kwartale 2022 r. – 635 przypadków.

Najczęściej do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim wpływały informacje o nowych potwierdzonych przypadkach zachorowania na COVID-19 nie powiązanych z ogniskami epidemicznymi.

W 2022 r. liczba zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 uległa zmniejszeniu w porównaniu do 2021 r. Pomimo iż wirus w dalszym ciągu stanowił zagrożenie dla określonych grup ryzyka, w roku sprawozdawczym notowano mniejszą liczbę osób, które zdecydowały się na szczepienie przeciw COVID-19.

2. OCENA ZAGROŻENIA EPIDEMIOLOGICZNEGO

W 2022 r. nadal jednym z priorytetowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego, realizowana w ramach działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej dotyczącej zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Z osobami zakażonymi przeprowadzono wywiady i dochodzenia epidemiologiczne, prowadzono monitoring występujących ognisk. Aktywnie analizowano sytuację epidemiologiczną w powiecie ostrowieckim między innymi: prowadzono rejestry osób zakażonych oraz zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych, w których jedną z przyczyn był COVID-19.

Jednocześnie realizowano zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej t.j.:

- kontynuowano bieżącą działalność przeciwepidemiczną oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2022 r. poz. 1657 z późn. zm.),
- prowadzono nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i dystrybucją szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

Dane epidemiologiczne zbierano w ramach nadzoru nad chorobami zakaźnymi na podstawie zgłoszeń zachorowań po ich wcześniejszej weryfikacji i rejestracji w oparciu o definicje przypadków chorób zakaźnych stosowane na potrzeby nadzoru epidemicznego.

Nie rejestrowano jednostek chorobowych wymagających uruchamiania systemu wczesnego ostrzegania takich jak: błonica, botulizm, bruceloza, cholera, dżuma, ospa prawdziwa, wirusowe gorączki krwotoczne.

Oprócz działań standardowych w 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim uczestniczyła w zintegrowanym systemie nadzoru nad grypą i innymi wirusami oddechowymi opartego na systemie SENTINEL. W ramach systemu 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z terenu powiatu ostrowieckiego, którzy wyrazili chęć współpracy pobierało wymazy od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do diagnostyki wirusologicznej wraz z danymi epidemiologicznymi. Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Kielcach przekazano 15 prób pobranych od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do dalszego genotypowania. Dane dotyczące identyfikacji wirusa grypy są przesyłane do Zakładu Badania Wirusów Grypy – Krajowego Ośrodka ds. Grypy, który opracowuje zbiorcze raporty i przesyła je na odpowiednie platformy WHO i ECDC tworząc system wczesnego ostrzegania w sytuacji epidemii i pandemii wirusa grypy.

W pobranych materiałach biologicznych stwierdzono obecność:

- w 6 przypadkach RNA wirusa grypy typu A podtypu H3,
- w 1 przypadku RNA wirusa grypy typu A podtypu H1N1 2009 pandemic.

W 2022 r. w PSSE w Ostrowcu Św. zarejestrowano łącznie 12855 przypadków chorób zakaźnych (2021 r. – 8464), w tym 823 osoby były hospitalizowane z powodu zachorowań. W związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 odnotowano 5005 zachorowań, w tym 506 osób hospitalizowano. Zgłoszono 65 zgonów z powodu zakażeń lub chorób zakaźnych, w tym 2 z powodu gruźlicy płuc oraz 63 zgony, w których jedną z przyczyn było zachorowanie na COVID-19. W ramach podjętych działań nadzorowych przeprowadzono ogółem 7698 wywiadów epidemiologicznych.

W 2022 r. określono tendencje wzrostowe zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowi zgłaszania do Inspekcji Sanitarnej w stosunku do poprzedniego roku t.j. w zachorowaniach na:

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus (2022 r. - 67,77/100 tys.; 2021 r. -11,06/100 tys.),
- boreliozę (2022 r. - 18,57/100 tys.; 2021 r. - 15,67/100 tys.),
- ospę wietrzną (2022 r. - 747,37/100 tys.; 2021 r. - 175,21/100 tys.),
- lambliozę (2022 r. - 4,64/100 tys.; 2021 r. - 0,92/100 tys.),
- wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe (2022 r. - 4,64/100 tys.; 2021 r. - 1,84/100 tys.),
- grypę i zachorowania grypopodobne (2022 r. - 6170,21/100 tys.; 2021 r. - 1747, 57/100 tys.).

W 2022 r. liczba osób zaszczepionych p/wścieklicznie z powodu pokąsań przez nieznanne zwierzęta w stosunku do poprzednich lat sprawozdawczych utrzymują się na podobnym poziomie (2022 r. -17, 2021 r. - 17, 2020 r. - 14).

Wskaźniki zapadalności oscylujące w granicach zbliżonych do wartości z minionego roku kalendarzowego odnotowano w zachorowaniach:

- salmonellozę (2022 r. - 3,93/100 tys.; 2021 r. - 13,83/100 tys.),
- styczość i narażenie na wściekliczność/potrzeba szczepień (2022 r. - 15,78/100 tys.; 2021 r. - 15,67/100 tys.),
- nagminne zapalenie przyusznic (2022 r. - 2,78/100 tys.; 2021 r. - 1,84/100 tys.).

Spadek zachorowań zarejestrowano w przypadku zakażeń wirusem SARS-CoV-2. W 2022 r. - 5005 przypadków zachorowań na COVID-19 (w 2021 r. - 6106).

W związku z zachorowaniami na COVID-19 hospitalizowano 506 osób.

Tendencje spadkowe notowano również w przypadku biegunek u dzieci do lat 2 (w 2022 r. - 17, w 2021 r. - 24 zachorowania).

Sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim można określić jako stabilną. W 2022 r. zgłoszono 18 przypadków gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie, w 2021 r. - 13, w 2020 r. - 17, w 2019 r. - 15 przypadków zachorowań na tę jednostkę chorobową.

Prowadzony nadzór epidemiologiczny objął 36 osób chorych i z kontaktu z chorymi.

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową, w 2021 r. zanotowano 2 choroby występujące ogniskowo. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus. Do zachorowań doszło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 4 osoby, zachorowało 2 osoby, dzieci w wieku od 0-14 lat. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a członkowie rodziny nadzorowi epidemiologicznemu.

Zarejestrowano 4 przypadki inwazyjnej choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*, zdiagnozowano posocznicę w 3 przypadkach, w 1 przypadku nieokreślono choroby. 1 przypadek dotyczył kleszczowego zapalenia mózgu oraz 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A.

W 2022 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, tężca, krztuśca, błławicy, ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0 do 14 lat, a także odry.

Szczegółową liczbę przypadków zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2019-2020-2021-2022.

Lp.	Jednostka chorobowa	2019 r.		2020 r.		2021 r.		2022 r.		
		Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	Liczba zachorowań	Zapadalność na 100 tys.	
1.	Salmonellozy-zatrucia pokarmowe	28	25,42	10	9,17	15	13,83	15	13,93	
2.	Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus	71	64,47	13	14,16	12	11,06	73	67,77	
3.	Biegunki u dzieci do	83	75,36	32	29,36	24	22,13	17	15,78	
4.	Lamblioza	10	9,08	1	0,91	1	0,92	5	4,64	
5.	Borelioza	19	17,25	14	12,84	17	15,67	20	18,57	
6.	Tężec	0	0	0	0	0	0	0	0	
7.	Krztusiec	0	0	0	0	0	0	0	0	
8.	Płonica	13	11,80	10	9,17	3	2,76	6	5,57	
9.	Zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	Wirusowe określone, nieokreślone	3	2,72	1	0,91	1	0,92	2	1,86
		Kleszczowe	1	0,90	0	0	0	0	1	0,93
10.	Choroba	0	0	0	0	0	0	0	0	
11.	Róża	20	18,16	9	8,25	7	6,45	10	9,28	
12.	Ospa wietrzna	446	404,98	136	124,81	190	175,21	805	747,37	
13.	Różyczka	0	0	0	0	0	0	0	0	
14.	Świnka	2	1,81	3	2,75	2	1,84	3	2,78	
15.	Wirusowe zapalenia wątroby	typu A	0	0	0	0	0	0	1	0,93
		typu B	3	2,72	0	0	1	0,92	0	0
		typu C	5	4,54	1	0,91	2	1,84	5	4,64
		Inne i nieokreślone	0	0	1	0,91	0	0	0	0
16.	Styczność i narażenie na wściekliznę	19	17,25	14	12,84	17	15,67	17	15,78	
17.	Bąblowica	0	0	1	0,91	0	0	0	0	
18.	Grypa	4282	3888,23	2541	2331,96	1895	1747,57	6646	6170,21	
19.	Grypa wywołana wirusem A/H1N1v	0	0	0	0	0	0	0	0	
20.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	0	0	2788	25587,37	6106	5630,97	5005	4646,69	

2.1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie wybranych jednostek chorobowych

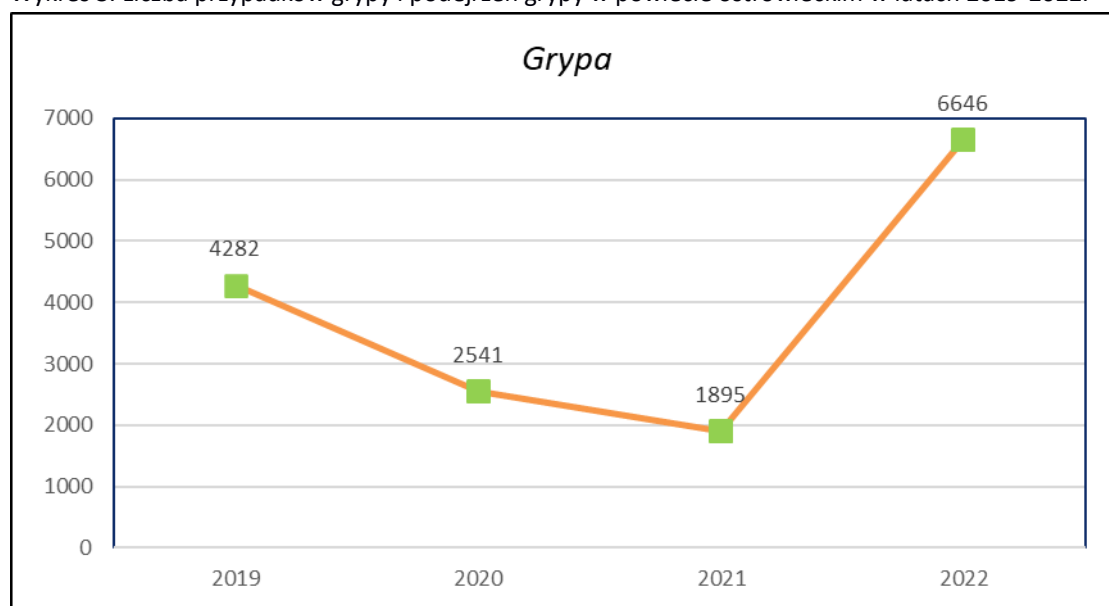
2.1.1. Grypa i podejrzenia grypy

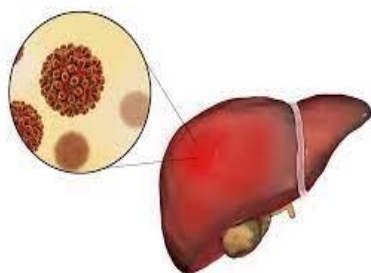
W 2022 r. obserwowano tendencję wzrostową liczby zachorowań na grypę, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych wskazujące w opinii klinicysty na infekcyjny charakter choroby. Zarejestrowano łącznie 6646 zachorowań. Zachorowania zgłaszano na podstawie objawów klinicznych, badania laboratoryjne w kierunku wirusa grypy nie były wykonywane. Odnotowano także 8 przypadków grypy potwierdzonej testami genetycznymi, w tym 6 zachorowań dotyczyło dzieci w wieku 0-14 lat. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

U dzieci w grupie wiekowej 0-4 lata zarejestrowano 1139 przypadków grypy i zachorowań grypopodobnych. Z powodu grypy i podejrzeń grypy hospitalizowano 20 dzieci, w grupie wiekowej 5-14 lat - 1352 przypadków, z czego hospitalizowano 25 dzieci (2021 r. - 1895 zachorowań, współczynnik zapadalności - 1747,57/100 tys., 2020 r. - 2541 zachorowań; współczynnik zapadalności - 2019 r. - 4282 zachorowania, współczynnik zapadalności - 3888,23/100 tys.

Wykres 3. Liczba przypadków grypy i podejrzeń grypy w powiecie ostrowieckim w latach 2019-2022.

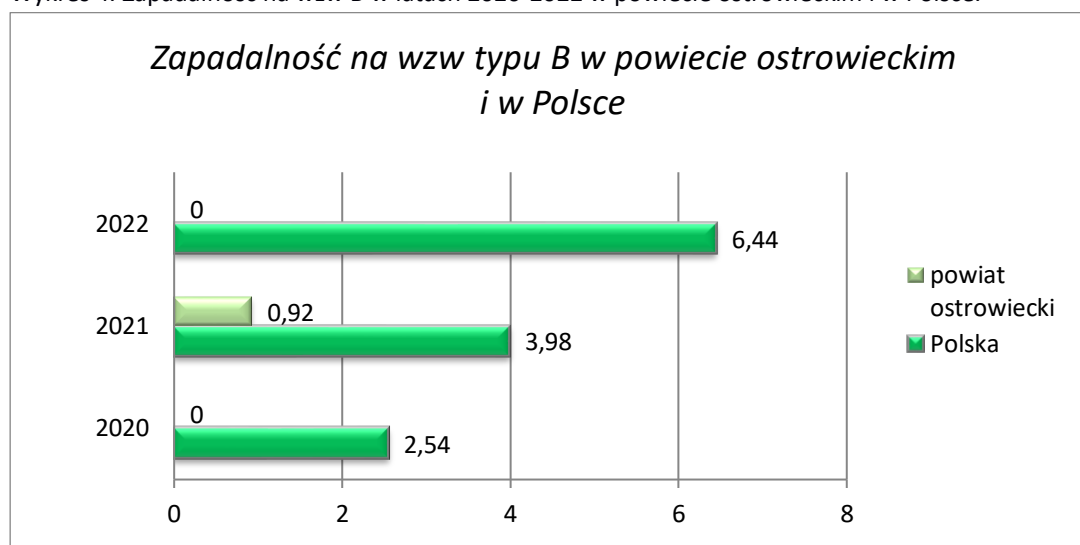
2.1.2. Wirusowe zapalenia wątroby

W zakresie wirusowych zapaleń wątroby sytuacja epidemiologiczna w powiecie ostrowieckim jest stabilna. W 2022 r. nie rejestrowano przypadków zachorowań na wzw typu B przewlekłe, w 2021 r. zarejestrowano 1 przypadek, współczynnik zapadalności - 0,92/100 tys. (Polska - 3,98/100). Współczynnik zapadalności w latach poprzednich wynosił: 2020 r. - 0 (Polska - 2,54/100 tys.); 2019 r. - 2,72/100 tys. (Polska - 7,33/100 tys.). Zapadalność na tę jednostkę chorobową kształtuje się na niższym poziomie

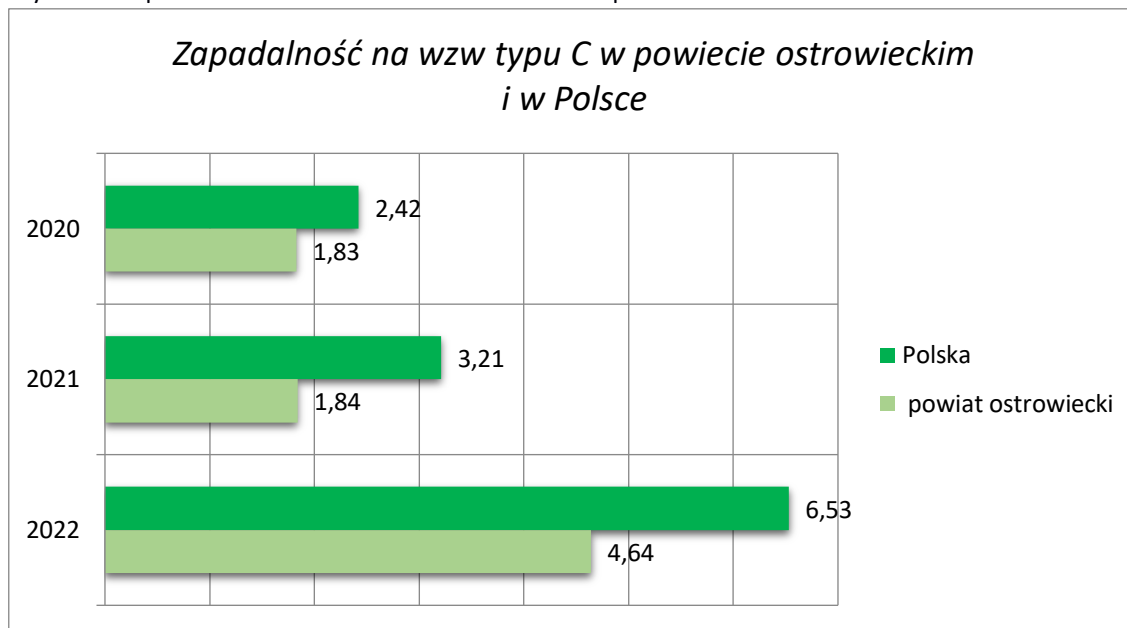
w odniesieniu do całego kraju.

Wykres 4. Zapadalność na wzw B w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

W 2022 r. odnotowano 5 przypadków zachorowań na przewlekłe wzw typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł - 4,64/100 tys. i kształtował się na poziomie niższym niż w całym kraju - 6,51/100 tys. W 2021 r. odnotowano 2 zachorowania na przewlekłe wzw typu C. Współczynnik zapadalności wyniósł 1,84/100 tys. W 2021 r. w Polsce zarejestrowano 1232 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 3,21/100 tys., w 2020 r. w powiecie ostrowieckim zarejestrowano 1 zachorowanie na tę jednostkę chorobową - współczynnik zapadalności wyniósł 0,91/100 tys., w Polsce zgłoszono łącznie 929 przypadków - współczynnik zapadalności wyniósł 2,42/100 tys., w 2019 r. w powiecie ostrowieckim wyniósł 4,54/100 tys., w Polsce zarejestrowano łącznie 3283 przypadki zachorowań - współczynnik zapadalności wyniósł 8,55/100 tys. U pacjentów rozpoznano przewlekłe postaci choroby.

Wykres 5. Zapadalność na wzw C w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

W 2022 r. zarejestrowano 1 przypadek wirusowego zapalenia wątroby typu A. W 2021 r. podobnie jak w latach 2020 i 2019 nie notowano wirusowego zapalenia wątroby typu A.

2.1.3. Lamblioza

W 2022 r. zachorowania na lambliozę stanowią niewielki odsetek wśród zachorowań na choroby zakaźne, które podlegają obowiązkowi zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Współczynnik zapadalności osiągnął wartość 4,64/100 tys. i był to wzrost w porównaniu do ubiegłego roku kalendarzowego. Zgłoszone zachorowania zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Profilaktyka zachorowań wiąże się z przestrzeganiem podstawowych zasad

higieny tj. (dokładne mycie rąk – zwłaszcza przed jedzeniem, po wyjściu z toalety i po każdym kontakcie ze zwierzętami).

2.1.4. Borelioza

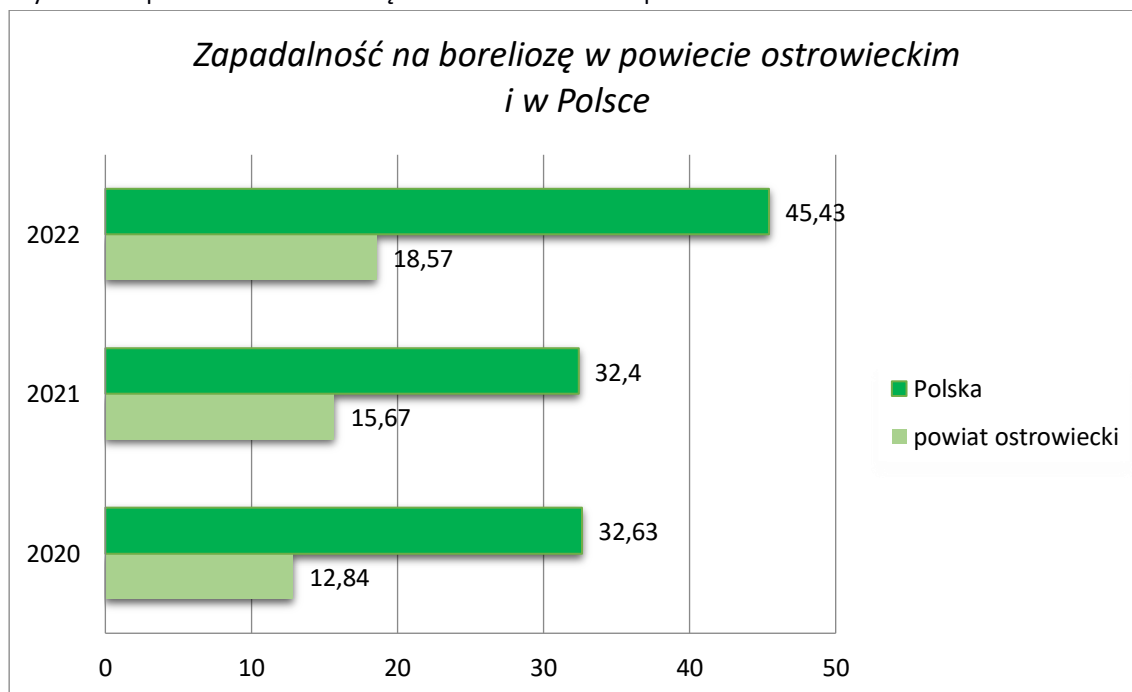

Obserwowano nieznaczny wzrost liczby zachorowań na boreliozę. W 2022 r. zarejestrowano 20 przypadków (2021 r. -17, 2020 r. - 14, 2019 r. - 19, 2018r. - 25, 2017r. - 33). Współczynnik zapadalności wyniósł w 2022 r. - 18,57/100 tys. (2021 r. - 15,67/100tys., 2020 r. - 12,84/100 tys., 2019 r.-17,25/100 tys., 2018r. - 22,61/100tys.). Na terenie Polski obserwujemy corocznie

wzrost zapadalności na boreliozę. W 2022 r. współczynnik zapadalności wyniósł 45,43/100 tys. W 2021 r. wyniósł 32,40/100 tys., w 2020 r. - 33,72/100 tys., w 2019 r. - 53,66/100tys. Do zachorowań dochodziło najczęściej u osób w przedziale wiekowym 50-75 lat, ekspozycja na zakażenie była największa w miesiącach letnich. Z dochodzeń epidemiologicznych wynika, że do ukłucia przez kleszcze dochodziło głównie na obszarach leśnych. Rozpoznane postacie choroby to rumień wędrujący, który

zgodnie z definicją przypadku stosowaną na potrzeby nadzoru epidemiologicznego nie wymaga potwierdzenia laboratoryjnego. W pojedynczych przypadkach wykonywano testy w kierunku identyfikacji przeciwciał w klasie IgG, IgM charakterystycznych dla boreliozy.

Wykres 6. Zapadalność na boreliozę w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.

2.1.5. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień

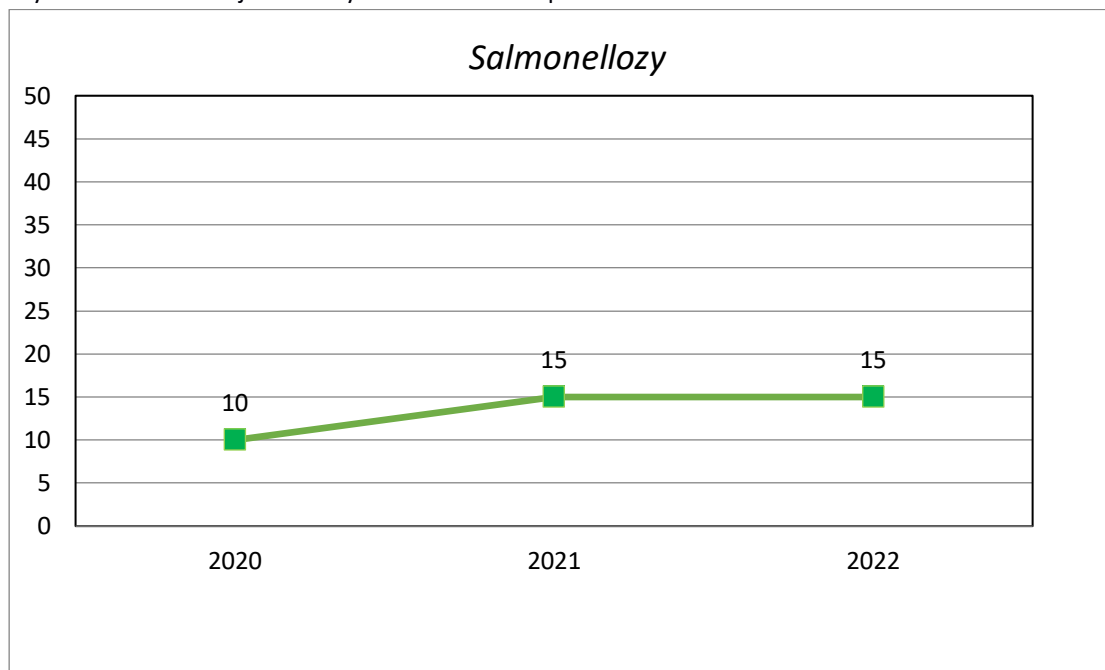
W związku ze zgłoszonymi przez lekarzy narażeniami na wściekliznę, przeprowadzono 90 dochodzeń epidemiologicznych z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym 16 przypadków pokąsań przez kota, 1 przypadek pokąsania przez wiewiórkę, 2 przypadki pokąsania przez nietoperza i 80 przypadków pokąsań przez psy. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 17 osób podobnie jak w minionym roku kalendarzowym. W roku 2020 liczba zaszczepionych przeciwko wściekliznie była niższa i wynosiła 14 osób. W roku 2019 r. szczepieniem przeciwko wściekliznie z powodu pokąsań przez nieznaną zwierzęta poddano 19 osób.

2.1.6. Salmonellozy – zatrucia pokarmowe

Liczba zachorowań wywołanych przez bakterie Salmonella w odniesieniu do ubiegłego roku nie uległa zmianie. W 2022 r. zarejestrowano 15 zachorowań (2021 - 15; 2020 - 10; 2019 - 28; 2018 - 33). Współczynnik zapadalności wyniósł 13,93/100 tys. (2021 r. - 13,83/100 tys.; 2020 r. - 9,17/100 tys.; 2019 r. - 25,42; 2018 r. - 29,84/100 tys.). Wśród zgłoszonych przypadków wyizolowano szczepy *Salmonella enteritidis*.

Wykres 7. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2020-2022.

2.1.7. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową, w poprzednim roku kalendarzowym odnotowano 2 ogniska. Wyizolowanym czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus.

Do zachorowania doszło w środowisku domowym, wśród dzieci w wieku od 0-14 lat, narażonych na zakażenie było 4 osoby. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi

epidemicznemu.

W 2021 r. zarejestrowano 2 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, w 2020 r. nie rejestrowano ognisk, w 2019 r. zarejestrowano 8 ognisk, w 2018 r. - 1, zaś w 2017 - 8 ognisk zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Czynniki etiologicznymi, które powodują ogniska są najczęściej: rotawirusy, pałeczki *Salmonella enteritidis*.

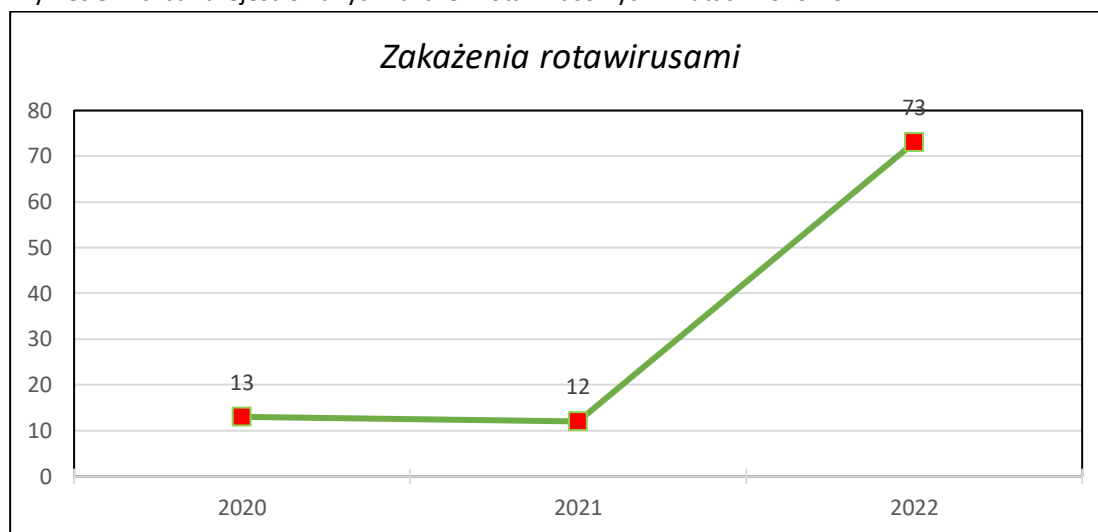
2.1.8. Wirusowe zakażenia jelitowe

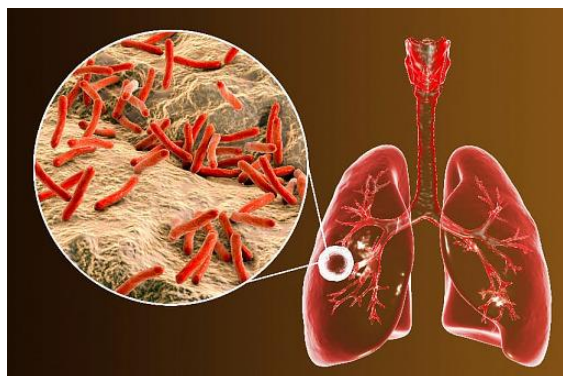
Obserwowano wzrost zakażeń jelitowych wywołanych rotawirusem w stosunku do poprzedniego roku. W 2022 r. odnotowano 73 pojedyncze zachorowania, współczynnik zapadalności wyniósł 67,77/100 tys. W 2021 r. odnotowano 12 zachorowań, współczynnik zapadalności wyniósł 11,06/100 tys. (2020 r. - 13, współczynnik zapadalności 14,16/100 tys., 2019 r. - 71, współczynnik zapadalności 64,47/100 tys.

W całym kraju zapadalność na tę jednostkę chorobową w 2022 r. była znacznie większa i wynosiła 89,16/100 tys. (w 2021 r. - 19,28/100 tys., w 2020 r. - 15,56/100 tys., w 2019 r. - 88,53/100 tys.).

Wykres 8. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2020-2022.

2.1.9. Gruźlica

W powiecie ostrowieckim liczba zachorowań na gruźlicę utrzymywała się na stabilnym poziomie. Według wstępnych danych w 2022 r. odnotowano zachorowań 18 przypadków, w 2021 r. -13 przypadków, w 2020 r. - 17, w 2019 r. - 15, 2018 r. - 17. Według danych Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie na gruźlicę w Polsce zachorowało w 2021 r.- 3704 osoby, 2020 r. - 3388, 2019 r. - 5300, 2018 r. - 5487.

Tabela 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ostrowieckim, woj. Świętokrzyskim i w Polsce w latach 2018-2021.

Teren, na którym wystąpiło zachorowanie	Liczba przypadków gruźlicy			
	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.
powiat ostrowiecki	17	15	17	13
woj. świętokrzyskie	209	198	141	137
Polska	5487	5300	3388	3704

2.2. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

2.2.1. Ospa wietrzna

W 2022 r. zarejestrowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną w stosunku do lat poprzednich. Kolejno zgłoszono (2022 r. - 805 przypadków, 2021 r. - 190 przypadków, 2020 r. - 136 przypadków, 2019 r. - 446 przypadków. Współczynnik zapadalności wyniósł adekwatnie 747,37/100 tys. - 2022 r. (175,21/100 tys.-2021 r. , 124,81/100 tys.-2020 r., 404,98/100 tys.-2019 r. Wysokie współczynniki zapadalności zaobserwowano także dla kraju: w 2022 r. - 449,34/100 tys., w 2021 r. - 150,37/100 tys., w 2020 r. - 185/100 tys.; w 2019 r. - 469,86/100 tys.

2.2.2. Różyczka

W roku sprawozdawczym w powiecie ostrowieckim nie odnotowano zachorowań na różyczkę podobnie jak w latach poprzednich. Zgłaszanie zachorowań przez lekarzy na różyczkę i odrę wiąże się obecnie z przesyłaniem materiałów klinicznych pobranych od osób chorujących do Zakładu Wirusologii NIZP-PZH i potwierdzeniem obecności swoistych przeciwciał w klasie IgM w badaniu serologicznym. Akredytowane przez WHO Narodowe Laboratorium ds. Eliminacji Odry/Różyczki mieszczące się w Zakładzie Wirusologii wykonuje oznaczenia bezpłatnie w ramach ogólnoswiatowego programu eliminacji odry/różyczki.

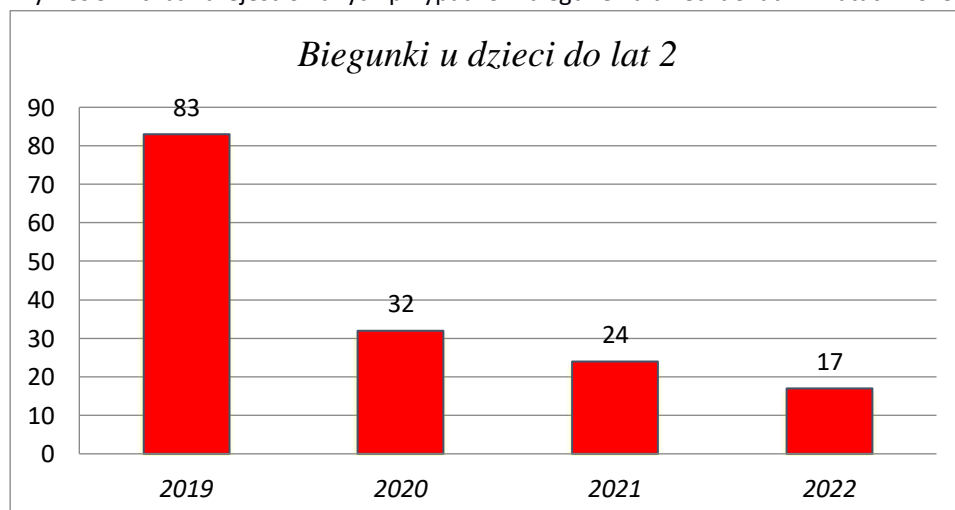
2.2.3. Nagminne zapalenie przyusznic (świnka)

Liczba zachorowań na świnkę utrzymuje się od lat na niskim poziomie. Zarejestrowano 3 przypadki (2021 r. - 2, 2020 r. - 3, 2019 r. - 2). W Polsce na świnkę w 2022 r. zachorowało 925 osób, w 2021 r. - 484 osoby, w 2020 r. - 577 osób, w 2019 r. - 1338 osób. Zachorowania odnotowane w powiecie ostrowieckim wg definicji przypadku zostały zakwalifikowane jako przypadki możliwe.

2.2.4. Biegunki u dzieci do lat 2

W 2022 r. podobnie jak w roku ubiegłym notowano spadek liczby zgłoszonych przypadków biegunek u dzieci do lat 2. W 2022 r. zarejestrowano 17 przypadków, w 2021 r. - 24, w 2020 r. - 32, w 2019 r. - 83. Wskaźnik zapadalności w 2022 r. osiągnął wartość 15,78/100 tys. (2021 r. - 22,13/100 tys., 2020 r. - 29,36/100 tys., 2019 r. - 75,36/100 tys.). Zachorowania zgłaszano na podstawie objawów klinicznych u dzieci, badania laboratoryjne w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych nie były wykonywane.

Wykres 9. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2019-2022.

2.2.5. Ospa małopía

W 2022 r. w związku z pojawieniem się wirusa ospy małopiej (MPX) i jego wysoką częstotliwością przenoszenia z człowieka na człowieka przy bliskim kontakcie, pracownicy PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim zostali zaangażowani w działania związane z zapobieganiem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się ww. wirusa poprzez:

- prowadzenie nadzoru nad osobami, które miały styczność z potwierdzonym przypadkiem małopiej ospy;
- sporządzanie raportów wystąpienia przypadku nowego podejrzenia MPX.

WNIOSKI

W 2022 r. w związku z utrzymującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 realizowano działania przeciwepidemiczne mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa oraz zwalczanie COVID-19.

Najczęściej zgłaszanyimi jednostkami chorobowymi były:

- grypa i zachorowania grypopodobne: 6646,
- zakażenia wirusem SARS-CoV-2 – 5005 (dane szacunkowe za rok 2022),
- ospa wietrzna: 805.

W 2022 r. znacznie wzrosła liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w porównaniu z 2021 r. Zarejestrowano 6646 przypadków (2021 r. – 1895). Najskuteczniejszą metod zapobiegania grypie pozostają profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2022 r. skorzystało 2793 osoby.

W przypadku zakażeń hepatotropowych w odniesieniu do poprzedniego roku sytuacja epidemiologiczna jest stabilna. Zgłoszono:

- wzw typu B przewlekłe - 0 (2021 r. - 1),
- wzw typu C przewlekłe - 5 przypadków (2021 r. - 2),
- wzw typu A - 1 przypadek (2021 r. - 0).

W 2022 r. nie rejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby Meningokokowej, bbłowicy, zatrucia jadem kiełbasianym, różyczki, tężca, odry, ostrego porażenia wiotkiego u dzieci w wieku od 0 do 14 lat.

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drog pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus.

Do zachorowania doszło w środowisku domowym. Narażonych na zakażenie było 4 osoby, zachorowało 2 osoby (dzieci w wieku od 0-14 lat). Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a pozostali członkowie rodziny nadzorowi epidemicznemu.

W 2022 r. odnotowano 5005 przypadków COVID-19, natomiast w 2021 r. – 6106. Spadek zakażeń wirusem SARS-CoV-2 na terenie powiatu ostrowieckiego obserwowano w II i IV kwartale 2022 roku.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na gruźlicę w powiecie ostrowieckim jest względnie stabilna. W 2022 r. zarejestrowano 18 przypadków, w pozostałych latach odpowiednio (2021 r. - 13, 2020 r - 17, 2019 r. - 15, 2018 r. - 17, 2017 r. - 10). Na bieżąco prowadzony jest powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych.

2.3. Realizacja programu szczepień ochronnych

Szczepienia ochronne realizują ważne cele społeczne, jakimi są: ochrona zdrowia publicznego oraz ochrona praw innych osób. Szczepienia chronią zarówno osoby zaszczepione, jak i osoby, które z powodów medycznych nie mogą zostać zaszczepione, a tym samym korzystają z tzw. „populacyjnej” odporności całego społeczeństwa.

Szczepienia ochronne stanowią jedną z najskuteczniejszych form zapobiegania chorobom zakaźnym. Nałożenie przez ustawodawcę powszechnego obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przeciw wybranym chorobom zakaźnym zapewnia odpowiednio wysoki odsetek osób poddających się szczepieniom i skutecznie zmniejsza ryzyko epidemicznego szerzenia się chorób zakaźnych w populacji. Poziom zaszczepienia populacji sięgający 95-98% skutecznie zapobiega szerzeniu się chorób zakaźnych poprzez przerwanie łańcucha epidemiologicznego szerzenia się zakażenia u osób, które ze względu na przeciwskazania zdrowotne nie mogą zostać zaszczepione i u osób które pomimo prawidłowego przeprowadzonego szczepienia nie wykształciły odporności immunologicznej.

Dystrybucja i efektywne wykorzystanie szczepionek do realizacji szczepień obowiązkowych prowadzona była z zastosowaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS).

W 2022 roku prowadzono nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych poprzez:

- kontrole planowe, interwencyjne, tematyczne świadczeniodawców realizujących Program Szczepień Ochronnych;
- przygotowanie kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych wg ilości wykorzystanych szczepionek oraz wg informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdanie;
- przygotowanie sprawozdań o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych;
- działania podejmowane w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby uchylające się;
- przygotowanie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych (MZ-54);
- przygotowanie rocznego zapotrzebowania na preparaty szczepionkowe;
- sporządzenie zbiorczej informacji za 2022 rok na temat liczby szczepionek zwolnionych z rezerw i przekazanych podmiotom leczniczym nieodpłatnie;
- prowadzenie rejestru niepożądaných odczynów poszczepiennych;
- sporządzenie analizy wykonawstwa szczepień ochronnych na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w 2022 roku;
- pozyskiwanie danych dotyczących wykonywania szczepień u dzieci urodzonych przez kobiety mające obywatelstwo ukraińskie, którym były udzielane świadczenia na terenie powiatu ostrowieckiego (przyjęcie porodu) w szpitalach położniczych rozliczane z NFZ na podstawie przyjętego identyfikatora UA.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim informował świadczeniodawców realizujących obowiązkowe szczepienia ochronne w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO) o możliwości przeprowadzenia do dnia 31 marca 2022 r. u dorosłych obywateli Ukrainy przybyłych do Polski nieodpłatnego szczepienia przeciw grypie.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna rozdystrybuowała łącznie 12 780 szczepionek tym świadczeniodawcom, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowy na przeprowadzanie szczepień obowiązkowych tj. łącznie do 28 punktów szczepień. Podczas transportu i przechowywania szczepionek zachowany był tzw. łańcuch chłodniczy oraz stosowane zasady dobrych praktyk dystrybucji przewidziane w przepisach ustawy – Prawo farmaceutyczne.

W 2022 r. szczepieniami objęto 15 991 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia, analogicznie w 2021 r. szczepieniami objęto 16 396 dzieci i młodzieży od 0-19 roku życia. Corocznie dokonywana jest szczegółowa analiza wykonania szczepień na podstawie danych liczbowych przekazywanych przez podmioty lecznicze.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne na terenie powiatu ostrowieckiego wyposażone były w urządzenia chłodnicze zapewniające odpowiednią temperaturę ich przechowywania zgodną z wymaganiami producenta.

W 2022 roku przeprowadzono 36 kontroli w 28 punktach szczepień podczas których sprawdzano m.in. stan sanitarno-techniczny pomieszczeń służących do magazynowania szczepionek, stan urządzeń chłodniczych, sposób przechowywania oraz zachowanie łańcucha chłodniczego oraz stan zaszczepienia. W toku realizowanych działań kontrolnych stwierdzono 2 nieprawidłowości w ww. zakresie.

Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia przeciwko chorobom zakaźnym dzieci i młodzieży w grupach wiekowych od 0 - 19 roku życia w roku sprawozdawczym w stosunku do 2021 roku wraz z porównaniem stanu zaszczepienia na terenie powiatu ostrowieckiego i województwa świętokrzyskiego.

Tabela 4. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w 2022 r. zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Rodzaj szczepienia	Rocznik urodzenia	Rodzaj szczepienia	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2022 r.	Wykonawstwo w PSSE Ostrowiec Św. w 2021 r.	Wykonawstwo w woj. świętokrzyskim w 2021 r.
b/BCG	2022	Szczepienie noworodkowe	98,22 %	98,46 %	98,86 %
p/WZW B	2022	Szczepienie podstawowe	89,53 %	88,89 %	88,42 %
	2021	Szczepienie podstawowe	98,08 %	99,00 %	98,28 %
p/DTP/błonica, tężec krztusiec	2022	Szczepienie pierwotne	50,71 %	51,70 %	50,65 %
	2021	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,84 %	95,17 %	95,86 %
p/odra, świnka, różyczka	2021	Szczepienie podstawowe	74,28 %	73,40 %	74,24 %
	2020	Szczepienie podstawowe	93,74 %	90,00 %	92,88 %
	2017	rewakcyacja	48,80 %	61,04 %	53,25 %
p/poliomyelitis	2022	Szczepienie pierwotne	50,71 %	51,70 %	50,65 %
	2021	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	95,84 %	95,17 %	95,86 %
p/DTaP, p/poliomyelitis	2017	Szczepienie pierwsze przypominające	54,39 %	69,06 %	60,15 %
	2016	Szczepienie pierwsze przypominające	84,61 %	87,42 %	87,36 %
p/Td/błonica, tężec (14 rok życia)	2009	Szczepienie II przypominające	71,02 %	70,55 %	69,33 %
	2008	Szczepienie II przypominające	88,94 %	86,98 %	87,72 %
p/Td/błonica, tężec (19 rok życia)	2004	Szczepienie III przypominające	72,85 %	77,81 %	60,49 %
	2003	Szczepienie III przypominające	85,64 %	92,36 %	78,57 %

Analiza danych potwierdza, że wykonawstwo szczepień na terenie powiatu ostrowieckiego podobnie jak w latach poprzednich utrzymuje się na dość wysokim poziomie również w skali województwa świętokrzyskiego.

Poza obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi istotną rolę w uodpornianiu populacji odgrywają szczepienia ochronne zalecane tzn. nie finansowane ze środków znajdujących się w budżecie ministra właściwego do spraw zdrowia, które były włączone do Programu Szczepień Ochronnych. Zalecane szczepienia stosowane są w celu szerszej ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Poniższa tabela przedstawia stan zaszczepienia ludności szczepionkami zalecanymi.

Tabela 5. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2022-2020.

Lp.	Rodzaj szczepienia	Liczba osób zaszczepionych	Liczba osób zaszczepionych	Liczba osób zaszczepionych
		2022 r.	2021 r.	2020 r.
1.	p/ospie wietrznej	98	52	47
2.	p/grypie	2793	2778	2060
3.	p/wirusowi brodawczaka ludzkiego	100	117	71
4.	p/Neisseria meningitidis	152	123	147
5.	p/wzw typu A	37	23	92

W roku sprawozdawczym w stosunku do lat ubiegłych nastąpił wzrost liczby osób zaszczepionych przeciwko ospie wietrznej. Szczepienia przeciwko grypie utrzymują się na poziomie zbliżonym do ubiegłego roku kalendarzowego.

Bezpieczeństwo realizacji szczepień ochronnych w skali kraju zapewnione jest poprzez bieżące monitorowanie i ocenę występowania niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP).

Odczyn poszczepienny jest naturalną i spodziewaną reakcją organizmu człowieka po podaniu szczepionki, wynikającą z pobudzenia mechanizmów układu odporności.

W analizowanym okresie liczba zgłoszonych przypadków NOP uległa zmniejszeniu w stosunku do ubiegłych lat. W 2022 r. zgłoszono 2 niepożądane odczyny poszczepienne (2021 r.-13, 2020 r.-7, 2019 r.- 6), zakwalifikowane przez lekarza jako odczyny łagodne. U dzieci, u których wystąpił niepożądany odczyn poszczepienny nastąpił pełny powrót do zdrowia.

Tabela 6. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019-2022.

Rodzaj NOP	2022 r.	2021 r.	2020 r.	2019 r.
ciężki	0	0	0	0
poważny	0	5	2	0
łagodny	2	8	5	6
SUMA	2	13	7	6

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. systematycznie weryfikował otrzymywane informacje o niezaszczepieniu dzieci zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. Dokonywano ustaleń dotyczących istnienia trwałych lub czasowych przeciwwskazań lekarskich od zaszczepienia.

W 2022 r. w stosunku do rodziców uporczywie uchylających się od realizacji szczepień, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wystosował 4 upomnienia zawierające wezwania do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz wydano 10 stanowisk wierzyciela w sprawie zarzutów zobowiązanego w formie postanowień.

3. JAKOŚĆ WODY DO SPOŻYCIA

Wprowadzenie

Woda jest źródłem życia i zdrowia. O jej jakości i przydatności do konsumpcji decydują: cechy organoleptyczne (smak, zapach), wskaźniki fizyczne (barwa, mętność, pH, przewodność), parametry chemiczne (między innymi: amoniak, azotany, azotyny, mangan, żelazo, chlor wolny, metale ciężkie) oraz wskaźniki mikrobiologiczne (m. in. *Escherichia coli*, *Enterokoki* – paciorkowce kałowe, ogólna liczba mikroorganizmów w temp. 22 °C po 72h, bakterie grupy coli).

Ochrona zdrowia ludzkiego przed szkodliwymi skutkami zanieczyszczeń wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest jednym z kierunków działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Nadzór nad jakością wody sprawowany jest na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338), ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.) i Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

Wyżej wymienione rozporządzenie umożliwiło prowadzenie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. efektywnego nadzoru jakości wody oraz weryfikowanie wywiązywania się podmiotów z realizacji badań jakości wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym z PIS harmonogramem przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi w ramach zbiorowego zaopatrzenia w 2022 r. dostarczana była przez 3 przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i 3 gminne jednostki organizacyjne, które rozprowadzały wodę na terenie powiatu ostrowieckiego za pomocą 19 urządzeń wodociągowych.

Dodatkowo na terenie powiatu ostrowieckiego 3 inne podmioty korzystały z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym.

3.1. Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne w 2022 r. dostarczały wodę przeznaczoną do spożycia dla 101,000 tys. mieszkańców powiatu (2021 r. - 103,000 tys.).

3.1.1. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia o produkcji < 100 m³/dobę

W 2022 r. nadzorowano 6 urządzeń wodnych o produkcji < 100 m³/dobę (2021 r. – 4). Skontrolowano 100% urządzeń wodnych. Wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę dostarczały wodę pochodzącą z ujęć podziemnych o dobrej jakości dla 4,401 tys. mieszkańców powiatu (2021 r. – 1,4 tys.).

Jakość wody dostarczanej przez wodociągi o produkcji < 100 m³/dobę w 2022 r. odpowiadała wymogom obowiązującego rozporządzenia

3.1.2. Wodociągi o produkcji 101 - 1000 m³/dobę

PPIS w 2022 r. nadzorował 12 urządzeń wodnych (2021 r. - 14). Skontrolowano wszystkie urządzenia wodne. Z wodociągów o produkcji 101 - 1000 m³/dobę w 2022 r. korzystało 32,414 tys. mieszkańców powiatu (2021 r. - 36,212 tys.).

W 2022 r. PPIS wydał 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Bałtów oraz 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Miłków.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach monitoringu prowadzonego przez PIS, podjętych działań naprawczych przez zarządców wodociągów oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne ocenił jakość wody dostarczanej z tej grupy urządzeń wodnych jako przydatną do spożycia.

Zdjęcie 1. Stacja uzdatniania wody w Magoniach.

3.1.3. Wodociągi o produkcji 1001 – 10000 m³/dobę

W 2022 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nadzorowano podobnie jak w roku 2021 – 1 wodociąg. Wodociąg zaopatrywał w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi 63,807 tys. mieszkańców miasta Ostrowiec Świętokrzyski (2021 r. – 65,248 tys.) oraz część mieszkańców w Gminie Bodzechów.

Jakość wody dostarczana z wodociągu Ostrowiec w 2022 r. podobnie jak w latach poprzednich odpowiadała wymogom sanitarnym.

3.1.4. Wodociągi o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę

W 2022 r. na terenie powiatu ostrowieckiego nie funkcjonowało urządzenie wodne o produkcji 10001 – 100000 m³/dobę.

3.1.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W tej grupie obiektów w 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim, podobnie jak w 2021 r. ocenił jakość wody dostarczanej z 3 urzędzeń wodnych, tj.:

- 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę o dobrej jakości zakład pracy Celsa „Huta Ostrowiec” Sp. z o. o. ul. Samsonowicza 2, oraz firmy zewnętrzne, które znajdują się na terenie Celsa „Huta Ostrowiec”;
- Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita Zakład w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Zagłoby 32, która korzystała z wody z indywidualnego ujęcia w ramach podmiotu działającego na rynku spożywczym;
- DLF INVEST Bałtów 7 – korzysta z wody z indywidualnego ujęcia w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

W 2022 roku PPIS wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu Mlekovita w związku z ponadnormatywną zawartością parametrów: bakterie grupy coli, *Escherichia coli* oraz *Enterokoki*.

Po podjętych przez właściciela wodociągu działaniach naprawczych, otrzymaniu pozytywnych wyników badania wody oraz powtórnym poborze prób wody przez przedstawiciela PSSE w Ostrowcu Św. PPIS wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi z ww. wodociągu.

Wszystkie urządzenia wodne wykorzystujące wodę z indywidualnego ujęcia dostarczały w 2022 r. wodę odpowiadającą wymogom sanitarnym.

Tabela 7. Urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę i ocena jakości wody do spożycia w latach 2021-2022.

Wyszczególnienie		Liczba urządzeń				Liczba ludności zaopatrywanej w wodę (w tys.)		
		według ewidencji	skontrolowanych	odpowiadająca wymaganiom	nieodpowiadająca wymaganiom	odpowiadająca wymaganiom	nieodpowiadająca wymaganiom	
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę - ogółem	2022 r.	19	19	19	0	101,0	0	
	2021 r.	19	19	19	0	103,0	0	
wodociągi	< 100	2022 r.	6	6	6	0	4,401	0
		2021 r.	4	4	4	0	1,417	0
	101-1000	2022 r.	12	12	12	0	32,414	0
		2021 r.	14	14	14	0	36,212	0
	1001-10000	2022 r.	1	1	1	0	63,807	0
		2021 r.	1	1	1	0	65,248	0
	10001-100000	2022 r.	0	0	0	0	0	0
		2021 r.	0	0	0	0	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	2022 r.	3	3	3	0	0	0	
	2021 r.	3	3	3	0	0	0	

3.2. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella sp.*

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, w celu określenia skolonizowania wewnętrznej sieci wodociągowej przez pałeczki z rodzaju *Legionella sp.*

Częstotliwość kontroli jakości ciepłej wody uzależniona była od wyników badania bakteriologicznego osiągniętych w latach poprzednich oraz głównie od rozwijającej się sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu. Schemat postępowania wg obowiązującego rozporządzenia określa: „jeżeli w kolejnych badaniach w odstępach rocznych stwierdzono < 100 jtk/100 ml, badanie wykonuje się po 3 latach”.

W 2022 r. pobrano do badań 69 prób wody ciepłej (2021 r. - 66 prób).

3.2.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2021 r. nadzorował 3 podmioty lecznicze świadczące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj.:

- G.V.M. „CARINT” Sp. z o. o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej, Elektroterapii i Angiologii, ul. Szymanowskiego 13, Ostrowiec Świętokrzyski,
- Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, Ostrowiec Świętokrzyski- Hospicjum Stacjonarne,
- Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 11.

Z ww. obiektów w 2021 r. PPIS pobrał do badań 17 prób wody ciepłej (2020 r. - 6 prób).

Na podstawie sprawozdań z badań w 2 obiektach stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* tj. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św. - Hospicjum Stacjonarne w 2 próbach wody ciepłej oraz w GVM CARINT Sp. z o.o. al. Płk. W. Beliny-Prażmowskiego 60, 31-513 – Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Św., ul. Szymanowskiego 13 – w 3 próbach.

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w drodze decyzji nakazał niezwłoczne przeprowadzenie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń wewnętrznej instalacji wodnej i doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do wymagań określonych w załączniku nr 5 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz zakazał korzystania z wody ciepłej z natrysków, w których stwierdzono skażenie wody ciepłej do czasu uzyskania pozytywnych wyników badań. Przeprowadzone działania naprawcze przez zarządców obiektów wykazały, iż jakość ciepłej wody użytkowej w badanym zakresie odpowiadała wymogom sanitarnym, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

3.2.2. Badania ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2022 r. skontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej pod kątem występowania pałeczek *Legionella sp.* w 16 obiektach zamieszkania zbiorowego (2021 r. – 16), pobrano do badań 51 prób (2021 r. – 49). Próby wody ciepłej pobrano w:

- 4 hotelach (14 prób),
- 5 innych obiektach, w których są świadczone usługi hotelarskie (14 prób),
- 3 obiektach typu bursa/internat (7 prób),
- 2 domach pomocy społecznej (11 prób),

- 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę (3 próby),
- noclegowni (2 próby).

Przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* w 2022 r. stwierdzono w: 1 domu pomocy społecznej, 2 hotelach, 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę oraz w 1 obiekcie typu bursa/internat (2021 r. – 1). PPIS w Ostrowcu Św. wszczął postępowanie administracyjne informując zarządców/właścicieli obiektu o konieczności podjęcia stosownych działań naprawczych, w celu doprowadzenia wody ciepłej użytkowej wewnętrznej instalacji wodnej do wartości zgodnych z rozporządzeniem. Działania podjęte przez zarządców/właścicieli obiektów doprowadziły do poprawy jakości ciepłej wody, co zostało potwierdzone pozytywnymi wynikami badań wody.

WNIOSKI

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim kontrolował jakość dostarczanej wody przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne i inne podmioty zaopatrujące w wodę tj.:

- przekazywał dane monitoringowe do właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- informował właściwego wójta/burmistrza/prezydenta miasta o jakości wody na nadzorowanym obszarze,
- weryfikował terminowość przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne sprawozdań z badań wody,
- analizował przekazane przez podmioty wyniki badań, prowadzone zgodnie z ustalonym na dany rok harmonogramem, w zakresie ewentualnych zagrożeń zdrowotnych wody - 178 sprawozdań z badań (2021 r. - 167),
- monitorował wywiązywanie się przez podmioty z obowiązku zapewnienia należytej jakości dostarczanej wody, w tym z realizacji harmonogramu kontroli wewnętrznej,
- wykonywał badania wody zgodnie z ustalonym przez organy PIS planem działania na dany rok,
- prowadził kontrolne badania wody po zakończeniu działań naprawczych, mające na celu sprawdzenie, czy woda spełnia wymagania określone w rozporządzeniu,
- gromadził, weryfikował i oceniał dane uzyskane w wyniku prowadzonego nadzoru nad jakością wody.

W 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego monitoringu pobrał do badań 156 prób wody (2021 r. – 139) w tym: 72 próby wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (2021 r. – 73), 71 prób wody ciepłej na obecność pałeczek *Legionella sp.* (2021 r. - 66), 12 prób wody basenowej oraz 1 próbę wody z kąpieliska.

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną - 62 pisma (2021 r. – 64);
- stwierdził przydatność wody do spożycia, po sprawozdaniach przekazanych przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne – 122 pisma (2021 r. – 106);
- wydał 7 obszarowych oraz 7 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta (2021 r. – 7 obszarowych, 7 okresowych);

- wydał 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej w celu zapewnienia jakości wody spełniającej wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294);
- wydał 2 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 2 wodociągów na podstawie stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach;
- wydał 3 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi pochodzącej z 3 wodociągów po zakończeniu działań naprawczych;
- stwierdził przekroczenia dopuszczalnej wartości pałeczek *Legionella sp.* w stosunku do 8 obiektów (3 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, 1 dom pomocy społecznej, 2 hotele, 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę oraz 1 obiekt typu bursa/internat) i wszczął postępowania administracyjne.

Na podstawie analizy sprawozdań z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 roku ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia.

4. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie, na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji, właściwego stanu sanitarno – higienicznego w obiektach, w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r., zajmował stanowiska pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych między innymi w sprawach:

- opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- odbiorów obiektów budowlanych w związku z ich dopuszczeniem do użytkowania,
- opinii dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko.

Uczestniczono również w postępowaniach na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Dokonywana ocena pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczyła różnych przedsięwzięć inwestycyjnych obejmujących między innymi obiekty handlowe, przemysłowe, usługowe, turystyczne, ochrony zdrowia (w których prowadzona jest działalność lecznicza, apteki itp.) oraz inwestycje liniowe (np. drogi i inne trasy komunikacyjne, wodociągi, kanalizacje).

Łącznie w 2022 r. PPIS w Ostrowcu Św. zajął stanowisko w formie opinii, pism i uzgodnień w 145 sprawach obejmujących: strategiczne oceny oddziaływania na środowisko, opinie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, uzgadniania dokumentacji projektowych i stanowisk dotyczących innych spraw.

Tabela 8. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2022 r.

OGÓŁEM (bez uwzględnienia liczby kontroli)			145
Liczba zajętych stanowisk dotyczących	Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	9
		opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	9
	Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko	25
		wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	3
	opinie uzgadniające dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych		43
	opiniowanie projektów planów remediacji oraz warunków przeprowadzania działań naprawczych w środowisku		0
	opinii w sprawie uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy Prawo Budowlane		48
	innych spraw		8
KONTROLE (wizje)			55

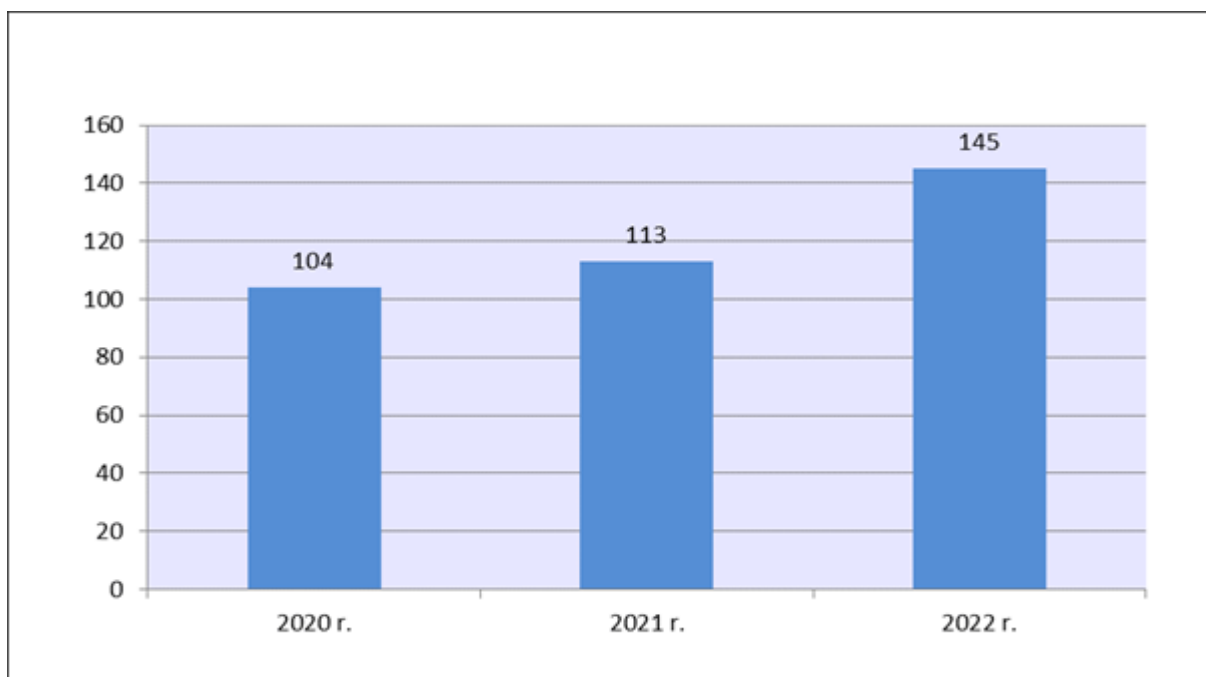
W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego Ostrowcu Świętokrzyskim w roku 2022 zajął stanowiska w sprawach:

- 48 opinii dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ust. 1 i ust. 1a Ustawy z dnia 7.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2351 z późn. zm.),
- 43 opinii w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 25 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- 3 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji na podstawie art. 78 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 77 ust. 1 pkt 2, ust. 6 i ust. 7 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- 9 opinii w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),

- 9 opinii dotyczących uzgodnień projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie art. 58 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 54 ust. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- 8 stanowisk w formie pism, opinii sanitarnych (bez konieczności uzyskania pozwolenia na użytkowanie) oraz decyzji merytorycznych – pisma te dotyczyły między innymi oceny warunków lokalowych i sanitarnych w lokalach przeznaczonych na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego oraz bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dla prowadzonej działalności dydaktycznej,
- przeprowadził 55 kontroli/wizji związanych z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów w związku z art. 56 Ustawy Prawo budowlane oraz na wniosek podmiotów bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Wykres 10. Liczba zajętych stanowisk w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2020-2022.

Porównując dane za rok 2022 z rokiem 2021 można zauważyć, że liczba kontroli oraz ilość opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych uległa zwiększeniu. Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii oraz kontroli ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

4.1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Polityka regionalna na szczeblach gmin realizowana jest poprzez opracowania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które są podstawą do sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego. Dokonywane w tych opracowaniach zmiany miały na celu stworzenie warunków i ustalenie zasad lokalizacji zabudowy mieszkaniowej,

usługowo-mieszkaniowej, przemysłu i drobnej wytwórczości oraz usług, a także przeznaczenie nowych terenów na cele komunikacyjne (modernizacja dróg, budowa parkingów, itp.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny związany z opiniowaniem, uzgadnianiem oraz uchwalaniem studium lub planu miejscowego.

Głównym celem prognozy jest określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w środowisku w wyniku ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego. Rolą prognozy jest również sprawdzenie, czy ustalenia projektowanego dokumentu zabezpieczają we właściwy sposób środowisko (w tym miejsca zamieszkiwane przez ludność oraz miejsca dostępne dla ludzi) przed nadmiernymi negatywnymi oddziaływaniami, a także wskazanie ewentualnych rozwiązań mających na celu zapobieganie negatywnym wpływom na środowisko.

Wnioski, rekomendacje i zalecenia wynikające z prognozy powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu ostatecznego tekstu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi Państwowa Inspekcja Sanitarna podczas dokonywania uzgodnień zwraca szczególną uwagę na zagadnienia dotyczące między innymi zaopatrzenia ludności w wodę, właściwe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów, odprowadzenie ścieków, właściwą lokalizację przedsięwzięć mogących pogorszyć stan środowiska.

W roku 2022 wydano 18 opinii w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

9 spośród wydanych opinii dotyczyło uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Opinie wydano w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Waśniów,
- Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Ćmielów.

Zaopiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (9 opinii) dotyczyło między innymi:

- IV zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ćmielów,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Waśniów.

4.2. Ocena oddziaływania na środowisko

Działania związane z oceną oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynikają z ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 61 wyżej wymienionej ustawy ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

- 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W postępowaniu dotyczącym oceny oddziaływania przedsięwzięć kwalifikowanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawał opinie:

- w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu,
- w sprawie uzgodnienia warunków realizacji inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W roku 2022 wydano 25 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W podziale na rodzaj inwestycji wydane opinie dotyczyły:

- 6 opinii w sprawie dotyczącej przedsięwzięcia polegającego na pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych (instalacja fotowoltaiczna),
- 5 opinii dotyczących inwestycji drogowych i mostowych,
- 4 opinie dotyczące zbierania i przetwarzania złomu,
- 3 opinie dotyczące obiektów produkcyjno – przemysłowych,
- 3 opinie dotyczące zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (budowa wielu budynków),
- 2 opinie dotyczące obiektów wypoczynkowo – rekreacyjnych,
- 1 opinia dotycząca budowy kanalizacji na terenach nieskanalizowanych,
- 1 opinia dotycząca budowy zbiornika gazu.

Przykłady opiniowanych przedsięwzięć:

- Wykonanie zabudowy pieca, będącego częścią instalacji Stalowni Ilościowej do Produkcji Stali z ciągłym odlewaniem stali oraz zmiana uwarunkowań w zakresie zdolności produkcyjnej instalacji do wytopu stali (Stalowni Ilościowej), określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrycznego pieca łukowego Nr 6 w Stalowni Elektrycznej wraz z obiektami towarzyszącymi,
- Rozbudowa mostu oraz budowa kładki nad rzeką Kamienną w ramach inwestycji Rozbudowa drogi powiatowej nr 0656T.

Z wydanych 25 wyżej wymienionych opinii w żadnym przypadku nie nałożono na inwestora obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Stanowisko w sprawie potrzeby bądź też braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko było zajmowane z uwzględnieniem skali planowanej inwestycji, jej usytuowania, wielkości zajmowanego terenu oraz funkcji i potencjalnego szkodliwego oddziaływania na środowisko lub zdrowie ludzi.

Analizy powyższe przeprowadzono na podstawie dostarczonych dokumentów tj. kserokopii wniosku inwestora, opisu planowanego przedsięwzięcia, mapy sytuacyjno-wysokościowej terenu, wypisów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W roku 2022 wydano 3 pozytywne opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Opinie te dotyczyły:

- Rozbudowy budynku produkcyjno – magazynowego o halę produkcyjno – magazynową wraz z urządzeniami i infrastrukturą do obróbki powierzchniowej metali realizowanego w ramach projektu „Wdrożenie innowacyjnego procesu zabezpieczania antykorozyjnego wyrobów stalowych przedsiębiorstwa Elkom Trade S.A.”,

- Budowy obory wolnostanowiskowej dla bydła mlecznego w miejscowości Buszkowice, gmina Ćmielów.

4.3. Uzgadnianie dokumentacji projektowej

W procesie inwestycyjnym na etapie projektowania obiektów budowlanych, w tym uzyskiwania decyzji o pozwoleniu na budowę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny uzgadniał projekty budowlane inwestycji oraz projekty technologiczne.

Opiniując dokumentację projektową szczególną uwagę zwracano na prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, warunki środowiska pracy, zastosowane materiały i sposób wykończenia wnętrz, właściwe wyposażenie, prawidłową wentylację i ogrzewanie pomieszczeń, właściwy sposób rozwiązania instalacji wodno-kanalizacyjnej.

W trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej zwracano również szczególną uwagę na zapewnienie właściwych warunków sanitarno – higienicznych w miejscach pobytu ludzi i zapewnienie im właściwych warunków pracy oraz zminimalizowanie negatywnych wpływów czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na życie i zdrowie ludzi.

W roku 2022 wydano 43 opinie sanitarne uzgadniające dokumentacje projektowe, w tym:

- 28 projektów budowlanych nowych obiektów,
- 8 projektów przebudowy, rozbudowy i zmiany sposobu użytkowania,
- 7 projektów technologicznych dla istniejącego obiektu.

Wśród uzgadnianych projektów 32 dokumentacje zostały przedłożone do uzgodnienia przez inwestorów, natomiast 11 spośród uzgodnionych projektów zostało przedłożonych do zaopiniowania przez projektantów i biura projektowe.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (17 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (12 projektów). Pozostałą część uzgadnianych dokumentacji projektowych stanowiły obiekty takie jak lokale przeznaczone na działalność usługową w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej (4 projekty), działalność gastronomiczną (3 projekty) oraz działalność handlowo – usługową z pozostałych branż takich jak auto-detaling, groomer, stacje paliw (4 projekty).

Pojedyncze z pośród uzgodnionych dokumentacji stanowiły projekty gabinetów lekarskich, lokali przeznaczonych na działalność oświatowo - wychowawczą (przedszkole) oraz aptek (3 projekty).

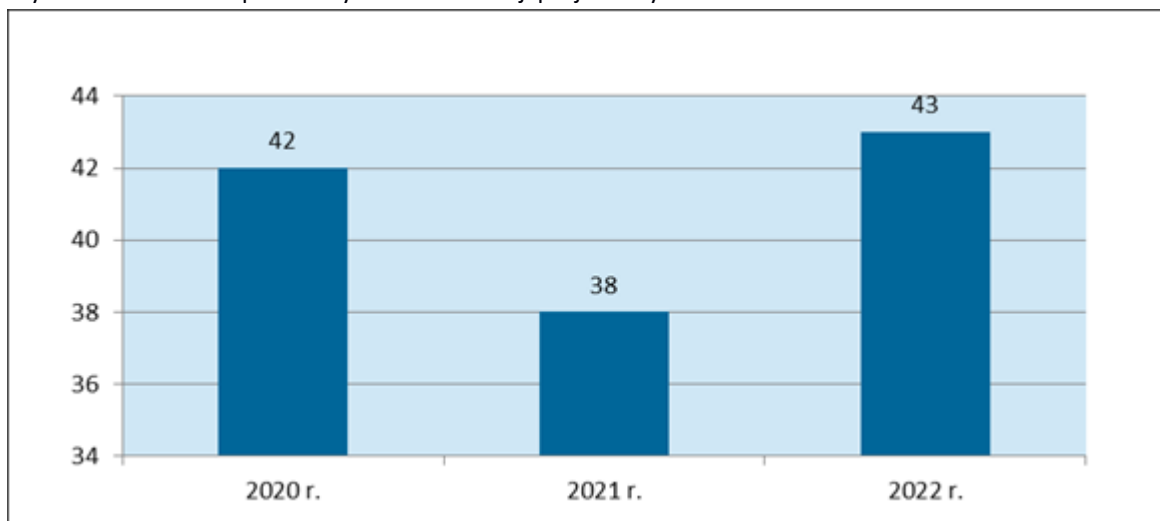
Najwięcej dokumentacji projektowych w tym zakresie dotyczyło inwestycji realizowanych na terenie gminy Ostrowiec Św.

Negatywnych opinii sanitarnych o projektach w roku 2022 nie wydano.

Przykłady opiniowanej dokumentacji projektowej:

- Projekt budynku usługowego (przedszkola wraz z poradnią psychologiczno - pedagogiczną),
- Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku handlowo – usługowego na zaplecze kuchenne oraz rozbudowa o pomieszczenia usługowe (część restauracyjną); wraz z instalacjami wewnętrznymi w miejscowości Bałtów, gmina Bałtów.

Wykres 11. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2020-2022.

4.4. Kontrole obiektów (wizje lokalne, kontrole w trakcie realizacji inwestycji, uczestniczenie w dopuszczaniu do użytkowania obiektów budowlanych)

W roku 2022 przeprowadzono 55 kontroli/wizji lokalnych.

W ogólnej liczbie 55 kontroli znajduje się :

- 49 kontroli związanych z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w związku z art.56 ustawy Prawo budowlane.

Podczas odbiorów zwracano uwagę w szczególności na:

- wykonanie obiektu zgodnie z projektem,
- posiadanie przez materiały służące do budowy i wykończenia obiektów stosownych atestów,
- protokoły wymagane przepisami (protokoły kominiarskie, badania skuteczności wentylacji, badania jakości wody do spożycia),
- prawidłową wentylację mechaniczną i grawitacyjną w pomieszczeniach,
- prawidłowe wykonanie instalacji wodno-kanalizacyjnej i ogrzewczej w budynkach będących przedmiotem odbioru,
- przystosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych: podjazdy, parkingi, toalety,
- wyrażenia zgody na odstępstwa od przepisów określających warunki techniczne oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Głównym celem kontroli było poddanie oceny zgodności realizowanych inwestycji z uzgodnioną pod względem sanitarno-higienicznym dokumentacją projektową oraz wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości w tym zakresie powstałych w trakcie budowy.

Nie wydano żadnych sprzeciwów na użytkowanie, gdyż wszystkie kontrolowane przedsięwzięcia wykonane były zgodnie z dokumentacją projektową oraz spełniały wymogi w zakresie higieniczno-sanitarnym.

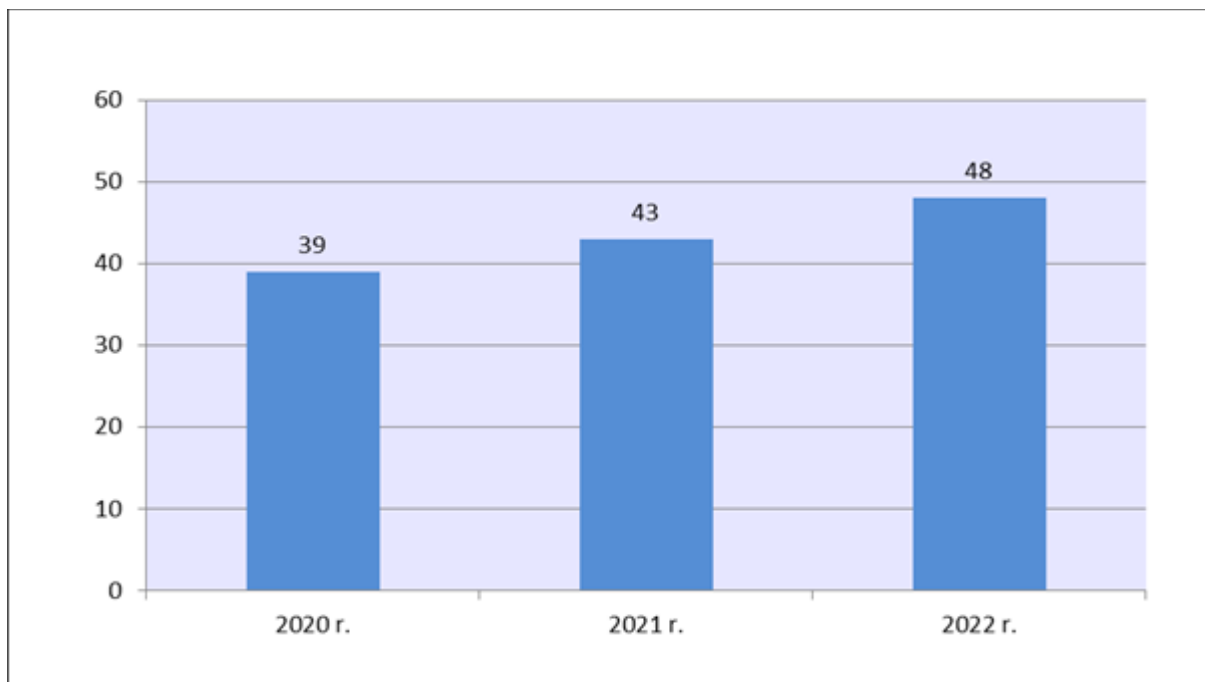
Przykłady inwestycji oddanych do użytku w 2022 r.:

- Rozbudowa i przebudowa oraz zmiana sposobu użytkowania budynku inwentarskiego na pomieszczenia przeznaczone na produkcję i magazynowanie piwa, przebudowę

i zmianę sposobu użytkowania części budynku handlowo – usługowego na zaplecze kuchenne oraz rozbudowę o pomieszczenia usługowe (część restauracyjną), wraz z instalacjami wewnętrznymi,

- Budowa bazy operatora transportu publicznego w ramach zadania „Ekologiczny transport miejski w Ostrowcu Świętokrzyskim”,

Wykres 12. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2020-2022.

- 6 wizji lokalnych na wniosek podmiotu bez wymogu uzyskania pozwolenia na użytkowanie (działalność oświatowa).

Stanowiska te dotyczyły między innymi oceny warunków lokalowych i sanitarnych w lokalach przeznaczonych na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego (na podstawie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.).

Zajęto także stanowisko w sprawie oceny stanu sanitarno – higienicznego oraz technicznego pomieszczeń oraz wydania opinii w zakresie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pracy dla prowadzonej działalności dydaktycznej.

Ponadto wśród wydanych opinii znajduje się również ocena warunków bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie mieścić się placówka opiekuńczo – wychowawcza (w ramach istniejącej placówki).

Jedna z wydanych opinii dotyczyła spełnienia wymagań sanitarno– higienicznych pola namiotowego do celów rekreacyjno – turystycznych.

Wśród wyżej wymienionych innych spraw znajduje się również uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy.

Przykłady:

- Ocena warunków lokalowych i sanitarnych w lokalu przeznaczonym na funkcjonowanie Placówki Wsparcia Dziennego „Czaso-Dzielnia” – świetlica środowiskowa utworzona w budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Ćmielowie,
- Ocena warunków bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie mieścić się placówka opiekuńczo – wychowawcza w miejscowości Małachów.

W roku 2022 wydano 3 decyzje merytoryczne.

Wydane decyzje merytoryczne dotyczyły oceny warunków lokalowych i sanitarnych w lokalach przeznaczonych na funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego – świetlic środowiskowych. Decyzje wydano na podstawie art. 18b w związku z art. 24 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.).

WNIOSKI

Działalność Nadzoru Zapobiegawczego dotyczyła kontroli pod kątem zapewnienia właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych obiektach takich jak np. użyteczności publicznej, ochrony zdrowia, żywienia-żywnościowych, oświaty, zakładach pracy.

Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach prowadzonych postępowań oraz uzgodnień w zakresie nadzoru zapobiegawczego zwracano szczególną uwagę na następujące zagadnienia:

- ochronę ludzi przed nadmiernym oddziaływaniem środowiska pracy (hałas, zanieczyszczenie powietrza) poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych i zastosowanie odpowiednich materiałów budowlanych,
- właściwą gospodarkę wodno-ściekową (zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia, odprowadzenie ścieków),
- prawidłowe gromadzenie, usuwanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych.

W oparciu o przepisy prawa inspekcja sanitarna w ramach nadzoru zapobiegawczego prowadziła działania w celu zminimalizowania negatywnych skutków inwestycji na zdrowie człowieka.

Porównując dane za rok 2022 z rokiem 2021 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych uległa zwiększeniu.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (17 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (12 projektów).

W związku z tym można wysnuć wniosek, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na podobnym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (48 w roku 2022; 43 w roku 2021).

Uzasadnieniem takiego stanu może być fakt, że oprócz stanowisk zajmowanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych wydawano także opinie dla przedsięwzięć, dla których obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie wynika z art. 56 ust 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii (w trybie art. 56 ust. 1a wyżej wymienionej ustawy) ma ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie są to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

5. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ I KĄPIELISK

Wprowadzenie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2022 roku sprawował nadzór nad 449 obiektami (w 2021 r. - 437 obiektów) bez podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z czego skontrolowano 83 obiekty, co stanowi 18,49%.

Tabela 9. Ilość skontrolowanych obiektów w latach 2021-2022.

Lp.	Rodzaj obiektu	2020 r.	Skontrolowane obiekty [%]	2021 r.	Skontrolowane obiekty [%]
1	obiekty świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej	202	3,47	214	6,55
2	obiekty hotelarskie, placówki świadczące usługi noclegowe oraz gospodarstwa agroturystyczne	46	32,61	46	34,79
3	ustępy publiczne	8	87,5	8	75,00
4	jednostki organizacyjne pomocy społecznej i noclegownia	15	53,34	15	26,67
5	tereny rekreacyjne, kąpielisko, basen	56	51,79	56	48,22
6	cmentarze i domy przedpogrzebowe	23	13,05	23	17,40
7	apteki	34	0	34	0
8	stacje paliw	14	21,43	14	21,43
9	obiekty sportowe	10	30,00	10	40,00
10	pozostałe (m. in. dworzec PKS, pralnie, obiekty kulturalne, laboratoria, ośrodek wsparcia rodziny, parkingi)	29	17,25	29	17,25
Σ	SUMA	437		449	

5.1. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń

5.1.1. Ustępy publiczne

W 2022 roku w ewidencji PPIS znajdowało się 8 stałych ustępów publicznych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego. Wszystkie ustępy podłączone są do sieci kanalizacyjnej. Skontrolowano 6 obiektów zlokalizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego w Bałtowie oraz na terenie miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, co stanowi 75%.

Ustępy dostosowane są dla osób niepełnosprawnych, z wydzieloną częścią damską i męską. W pomieszczeniach zapewniona sprawna wentylacja mechaniczna włączana ze światłem i dodatkowo uchylne okna w każdej części. Stanowiska do mycia rąk wyposażone są w środki higieniczne, tj.: mydło w płynie, ręczniki papierowe lub suszarki do rąk oraz kosze na zużyte ręczniki.

Ustępy utrzymane w dobrym stanie higienicznym, sanitarnym oraz technicznym, nieprawidłowości nie stwierdzono.

5.1.2. Obiekty pomocy społecznej

W nadzorze PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 15 obiektów, bez zmian w stosunku do 2021 r. Skontrolowano 4 obiekty pod kątem występowania pałeczek *Legionella sp.* w instalacji wody ciepłej.

5.1.3. Obiekty hotelarskie

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się 46 obiektów hotelarskich będących pod nadzorem PPIS (w 2021 r. - 46), w tym 6 hoteli i 40 obiektów świadczących usługi hotelarskie, takie jak pokoje noclegowe, zajazdy i gospodarstwa agroturystyczne.

W 2022 r. skontrolowano 6 obiektów hotelarskich typu hotel oraz 10 obiektów z grupy *inne, w których świadczone są usługi hotelarskie*, co stanowi 34,79%. Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego obiektów, postępowania z bielizną czystą i brudną, postępowania z odpadami komunalnymi, przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi celem zapobiegania rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych.

Nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono. Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako bardzo dobry.

5.1.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2022 r. w ewidencji PPIS znajdowało się 214 obiekty (2021 r.- 202), z których skontrolowano 14 obiektów, co stanowi 6,55%, w tym:

- 4 zakłady fryzjerskie,
- 4 zakłady kosmetyczne,
- 5 zakładów odnowy biologicznej i solaria,
- 1 inny zakład, w którym są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu.

W trakcie kontroli oceniano stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sposób postępowania z narzędziami i bielizną używaną w obiekcie, z odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi wytwarzanymi w zakładach oraz oceniano opracowaną przez właścicieli gabinetów kosmetycznych procedurę zapewniającą ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Szczególną uwagę zwracano na sposób przechowywania narzędzi kosmetycznych, ich dezynfekcję i sterylizację oraz przechowywanie i oznakowanie stosowanych kosmetyków.

W gabinetach kosmetycznych podczas świadczenia usług, w trakcie których może dojść do naruszenia ciągłości tkanki używany jest sprzęt jednorazowego użytku lub sterylne narzędzia i materiały. Właściciele gabinetów sterylizują narzędzia mogące spowodować naruszenie ciągłości tkanki, tj. cążki, nożyczki do skórek, dłutka, pęsety, frezy i głowice do mikrodermabrazji we własnym zakresie. Narzędzia po dezynfekcji pakowane są w samoprzylepne torebki papierowo-foliowe wyposażone w zewnętrzne chemiczne wskaźniki procesu sterylizacji oraz paski kontroli wewnętrznej z wieloparametrowym testem kontroli sterylizacji parą wodną w temperaturze 121°C i 134°C. Właściciele wykonują również kontrolę biologiczną pracy autoklawu.

Informowano, iż zabiegi wykonywane z wykorzystaniem metod inwazyjnych związanych z przerwaniem ciągłości tkanek i narażeniem na kontakt z krwią, niesie ze sobą niebezpieczeństwo przeniesienia zakażenia, w szczególności HBV, HCV oraz HIV.

W obiektach nie posiadających autoklawu stosowane były narzędzia jednorazowego użytku. Prawidłowe gospodarowanie odpadami wytwarzanymi w obiektach potwierdzone było przez kontrolowanych usługodawców zawartymi umowami oraz fakturami za wykonaną usługę odbioru i utylizacji odpadów.

Zgodnie z ustawą o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi właściciele gabinetów kosmetycznych posiadają wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi, które regulują:

- sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich,
- zasady stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji,
- sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry,
- zasady dekontaminacji, czyli procesu niszczenia biologicznych czynników chorobotwórczych przez mycie i dezynfekcję pomieszczeń oraz sterylizację narzędzi.

Wprowadzona w życie w 2018 roku ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium (Dz. U. z 2017 poz. 2111) ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed szkodliwym działaniem sztucznego promieniowania ultrafioletowego (UV) wydzielanego przez urządzenia wykorzystywane do naświetlania skóry wywołujące efekt opalenizny. Istotą ustawy jest ograniczenie zachorowań na nowotwory skóry. Służyć temu ma przede wszystkim podniesienie świadomości społecznej w zakresie szkodliwości działania promieniowania UV wydzielanego przez solaria. Ustawa całkowicie zakazuje korzystania z solariów przez osoby, które nie ukończyły 18 roku życia, nakłada na właścicieli solariów obowiązek zamieszczania w miejscu udostępniania solariów informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium oraz wprowadza całkowity zakaz promocji i reklamy usług w zakresie udostępniania solariów.

5.1.5. Obiekty komunikacji publicznej (dworzec autobusowy, środki transportu)

W ewidencji PPIS znajduje się 1 dworzec autobusowy PKS, przeprowadzono 1 kontrolę. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie. W trakcie kontroli zwrócono uwagę na stan sanitarny i techniczny pomieszczeń dworca oraz na dostępność pasażerów do pomieszczeń higieniczno- sanitarnych. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

5.1.6. Cmentarze

Ewidencja cmentarzy nie uległa zmianie- 21 cmentarzy, w tym 1 cmentarz komunalny i 20 parafialnych. Przeprowadzono 2 kontrole.

Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na postępowanie z odpadami komunalnymi i miejsca do ich gromadzenia. W wyniku przeprowadzonych kontroli w jednym obiekcie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami, za co nałożono mandat karny w wysokości 300,00 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawował nadzór nad prawidłowym przebiegiem ekshumacji zwłok i szczątków ludzkich oraz nad warunkami ich transportu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi ekshumacja zwłok

i szczątków jest dopuszczalna w okresie od 16 października do 15 kwietnia i przeprowadza się ją we wczesnych godzinach rannych.

W 2022 roku wydano 18 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji oraz 21 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok/prochów z zagranicy do Polski.

5.1.7. Domy przedpogrzebowe

W 2022 r. w ewidencji znajdowały się 2 domy przedpogrzebowe, skontrolowano 2 obiekty.

Skontrolowane domy przedpogrzebowe posiadają pomieszczenia do wystawienia trumien ze zwłokami, kaplicę do odprawiania ceremonii pogrzebowych, pomieszczenia/chłodnie do przechowywania zwłok oraz pomieszczenia do przygotowania zwłok.

5.1.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

Grupa ta obejmuje obiekty użyteczności publicznej, w przypadku których zachowanie właściwego stanu sanitarnego jest niezbędne z uwagi na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osób z nich korzystających. Do tej grupy zalicza się 141 obiektów, w tym: pralnie, obiekty sportowe, apteki, obiekty kulturalne, laboratoria, stacje paliw, parkingi, prosektorium, tereny rekreacyjne wraz z piaskownicami, obiekty zamieszkania zbiorowego oraz ośrodek wsparcia rodziny. Skontrolowano 38 obiektów:

- ▶ 4 obiekty sportowe,
- ▶ 3 stacje paliw,
- ▶ 1 prosektorium,
- ▶ 4 obiekty zamieszkania zbiorowego typu bursa/ internat,
- ▶ 26 obiektów rekreacyjnych.

Tabela 10. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy „innych obiektów użyteczności publicznej”.

Lp.	Nazwa obiektu	Wg ewidencji 2020 r.	Liczba skontrolowanych obiektów	Wg ewidencji 2021 r.	Liczba skontrolowanych obiektów
1.	Pralnie	5	0	5	0
2.	Obiekty sportowe	10	3	10	4
3.	Apteki, punkty apteczne	34	0	34	0
4.	Obiekty kulturalne	9	0	9	0
5.	Laboratoria	2	0	2	0
6.	Stacje paliw	14	3	14	3
7.	Ośrodek wsparcia rodziny	1	0	1	0
8.	Wiaty przystankowe	0	0	0	0
9.	Parkingi	7	0	7	0
10.	Prosektorium	1	1	1	1
11.	Internat Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego	1	1	1	1
12.	Bursa szkolna	1	1	1	1
13.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii	1	1	1	1
14.	Hospicjum stacjonarne	1	1	1	1
15.	Tereny rekreacyjne	54	28	54	26
Σ	Razem	141	39	141	38

Przeprowadzone kontrole dotyczyły oceny stanu sanitarno-technicznego poszczególnych obiektów oraz oceny skażenia mikrobiologicznego instalacji ciepłej wody pod kątem występowania bakterii *Legionella sp.*

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarnego i technicznego pomieszczeń.

Na terenie powiatu funkcjonują obiekty sportowe dostępne dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Są to: piłkarski ośrodek treningowy, boiska sportowe typu „Orlik” oraz stadiony i hala widowiskowo-sportowa. Skontrolowano 4 obiekty. Obiekty wraz z zapleczem higieniczno- szatniowym utrzymane w dobrym stanie technicznym.

W 2022 r. skontrolowano 3 stacje paliw na terenie powiatu ostrowieckiego znajdujące się przy trasach najczęściej uczęszczanych. Skontrolowane stacje paliw czynne są całodobowo, dysponują ogólnodostępnymi ustępami, które są utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie posiadania przez przedsiębiorców koncesji na obrót paliwami ciekłymi. Celem zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych, w trakcie przeprowadzanych kontroli, informowano kontrolowanych o obowiązku utrzymania pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym.

Zdjęcie 3. Muszla koncertowa w Parku miejskim w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 2. Stadion KSZO w Ostrowcu Św.

Zdjęcie 4. Ośrodek Wypoczynkowy "Gutwin".

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajduje się Ośrodek Wypoczynkowy „Gutwin”, który czynny jest 7 dni w tygodniu przez cały rok. Odwiedzający mają możliwość czynnego wypoczynku korzystając między innymi z siłowni zewnętrznej, wytyczonych tras do biegania i nordic walkingu (5 i 10 km), boisk do piłki nożnej plażowej i piłki siatkowej plażowej, parku linowego z małą i dużą trasą, kortu tenisowego oraz dla dzieci placu zabaw.

Przeprowadzona kontrola w prosektorium wykazała, że pomimo przeprowadzonego remontu pomieszczeń obiekt udostępniany jest wyłącznie do wykonywania sekcji lekarskich i prokuratorskich. W 2022 r. pomieszczenia chłodni nie były wykorzystywane do przechowywania zwłok- zwłoki osób zmarłych w szpitalu przechowywane były w pomieszczeniach chłodni należących do ZUP Sp. z o. o. w Ostrowcu Świętokrzyskim.

5.1.9. Kąpieliska i baseny kąpielowe

W 2022 r. na terenie powiatu ostrowieckiego udostępnione były 2 obiekty dla kąpiących się:

- 1) Pływalnia „Rawszczyzna” w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Mickiewicza 32 oraz
- 2) Kąpielisko Gutwin w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Gościniec.

5.1.9.1. Pływalnia „Rawszczyzna”

Zarządcą Pływalni „Rawszczyzna” w imieniu Gminy Ostrowiec jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji ul. Świętokrzyska 11, Ostrowiec Świętokrzyski.

W 2022 roku PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach nadzoru pobrało do badań 12 prób wody basenowej (baseny wewnętrzne i baseny zewnętrzne) oraz wykonało oznaczenia chloru ogólnego, wolnego i związanego na miejscu w trakcie poboru prób. Woda została pobrana zgodnie z ustalonym harmonogramem poboru na rok 2022 r. oraz dodatkowo po działaniach naprawczych podjętych przez zarządcę obiektu w związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi w zakresie bakterii *Legionella sp.*

PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim monitorował jakość wody na pływalni poprzez analizę parametrów jakości wody na pływalni na podstawie przekazanych sprawozdań z badań, zakresu i częstotliwości wykonywanych badań przez zarządzającego pływalnią oraz wyników badań wody na pływalni wykonanych przez PIS.

Monitorowana była również jakość ciepłej wody użytkowej w natryskach przy basenach wewnętrznych i zewnętrznych na terenie Pływalni „Rawszczyzna”. W 2022 r. stwierdzono przekroczenia bakterii *Legionella* w próbach wody pobranych w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę obiektu z natrysków. W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami PPIS nakazał nie korzystanie z wody ciepłej z natrysków, w których stwierdzono skażenie do czasu uzyskania wyników badania wody zgodnych z wymogami oraz przeprowadzenie niezwłocznie działań naprawczych mających na celu wyeliminowanie zanieczyszczeń wewnętrznej instalacji wodnej, w tym dokonanie przeglądu technicznego sieci, czyszczenia i dezynfekcji systemu i doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach. Ponadto zarządca obiektu miał obowiązek wykonać kontrolne badania wody ciepłej w kierunku *Legionella sp.* potwierdzające prawidłowo przeprowadzone działania naprawcze. Przedstawione wyniki badań potwierdziły prawidłowo wykonane zabiegi czyszczenia i dezynfekcji instalacji wody ciepłej w obiekcie.

Woda na Pływalni „Rawszczyzna” w 2022 r. odpowiadała wymogom sanitarnym określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

5.1.9.2. Kąpielisko „Gutwin” w Ostrowcu Świętokrzyskim

W powiecie ostrowieckim funkcjonuje kąpielisko „Gutwin”, którego Organizatorem jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Świętokrzyska 11 w Ostrowcu Świętokrzyskim działający w imieniu Gminy Ostrowiec Świętokrzyski.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) rada gminy określa corocznie do dnia 20 maja sezon kąpielowy, który obejmuje okres między 1 czerwca a 30 września oraz corocznie do 20 maja określa wykaz kąpielisk na terenie gminy. Organizator kąpieliska do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego sezon kąpielowy, w którym kąpielisko ma być otwarte, przekazuje wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta wnioski o umieszczenie w wykazie kąpielisk.

Organizator kąpieliska prowadzi kontrolę wewnętrzną, w ramach której m. in. ustala z PPIS harmonogram pobierania próbek oraz pobiera próbki wody w ustalonych z PPIS punktach. W ramach kontroli urzędowej organy PPIS co roku dokonują bieżącej i sezonowej oceny jakości wody w kąpielisku pod względem spełnienia wymagań określonych w przepisach.

W 2022 r. w ramach kontroli wewnętrznej organizator pobrał do badania 3 próby wody z kąpieliska oraz w ramach kontroli urzędowej PPIS pobrał 1 próbę przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego.

Na podstawie sprawozdań z badań wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej PPIS wydał 5 ocen jakości wody, w tym 4 oceny bieżące w trakcie trwania sezonu kąpielowego i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego, w których stwierdził przydatność wody do kąpeli. Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były na bieżąco w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne organy PIS obowiązane są do prowadzenia Serwisu kąpieliskowego, który dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego pod adresem <https://sk.gis.gov.pl/>.

Prowadzony internetowy serwis kąpieliskowy jest systemem informacyjnym, który prezentuje na mapie Polski wykaz wszystkich wyznaczonych uchwałami Rad gmin kąpielisk oraz przedstawia aktualne informacje o jakości wody, profilu i infrastruktury kąpieliska, a także panujących warunkach. Celem Serwisu jest natychmiastowe przekazywanie i rozpowszechnianie informacji o jakości wody w kąpieliskach podczas letniego wypoczynku. Serwis kąpieliskowy jest na bieżąco aktualizowany w terminie od 1 czerwca do 30 września.

5.2. Inne działania

Imprezy masowe

W 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim opiniował 15 wniosków w sprawie przeprowadzenia imprezy masowej, zwracając szczególną uwagę na zapewnienie przez organizatora właściwych warunków higieniczno- sanitarnych, punktów czerpalnych wody do spożycia oraz właściwego postępowania z odpadami komunalnymi.

Sprowadzenie zwłok z zagranicy, ekshumacje

W ramach nadzoru nad zagadnieniami dotyczącymi postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 21 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy oraz 18 decyzji zezwalających na ekshumację i przewóz ekshumowanych zwłok

Interwencje

PPIS w Ostrowcu Św. w 2022 r. podjął interwencje na terenie powiatu ostrowieckiego w zakresie:

- ▶ gospodarki odpadami na terenie cmentarza parafialnego,
- ▶ oceny stanu higieniczno- sanitarnego lokali mieszkalnych w budynku zamieszkania zbiorowego,
- ▶ zalania piwnic i pomieszczeń gospodarczych w bloku na osiedlu mieszkaniowym,
- ▶ skuteczności działania wentylacji i klimatyzacji w obiekcie handlowym,
- ▶ oceny stanu higieniczno- sanitarnego lokalu mieszkalnego na wniosek zarządcy obiektem,
- ▶ zbadania jakości wody w budynku prywatnym.

Interwencja dotyczącą gromadzenia odpadów komunalnych na terenie cmentarza parafialnego potwierdziła zgłoszone nieprawidłowości. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami ukarano zarządcę kontrolowanego obiektu mandatem karnym.

Wizje

W 2022 r. przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim wraz z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowej uczestniczyli w 11 wizjach lokalnych w mieszkaniach prywatnych w celu stwierdzenia obecności ksyłamitu w podłożu. W 7 mieszkaniach potwierdzono jego obecność.

WNIOSKI

W 2022 roku na 449 obiektów użyteczności publicznej (bez zakładów opieki zdrowotnej i urządzeń wodociągowych) będących w ewidencji skontrolowano 83 obiekty użyteczności publicznej pod kątem oceny stanu sanitarno- technicznego. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej w 2022 r. nie wykazał istotnych zagrożeń dla zdrowia ludzi.

6. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

6.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

W 2022 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowały się łącznie 204 obiekty wykonujące działalność leczniczą. 96 obiektów stanowiły podmioty lecznicze w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Obiekty w liczbie 108 stanowiły podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

Zakres przedmiotowy przeprowadzonych kontroli dotyczył obszarów mających wpływ na zapewnienie bezpiecznych warunków realizowanych świadczeń zdrowotnych i obejmował:

- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakresie prowadzonej działalności;
- kontrolę obiektu pod kątem zgodności z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 402 z późn. zm.);
- kontrolę opracowania, wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- prawidłowość przeprowadzania procesów dezynfekcji i sterylizacji;
- ocenę sposobu postępowania z odpadami oraz odpadami medycznymi;
- ocenę sposobu postępowania z bielizną używaną w trakcie świadczenia usług zdrowotnych.

Prowadzony nadzór sanitarny obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie.

W związku z sytuacją epidemiologiczną wynikającą z zakażeń wirusem SARS-CoV-2 przedmiotem kontroli było także przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r., poz. 473) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 679 z późn. zm.).

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. przeprowadzono 85 kontroli, w tym:

- 69 kontroli kompleksowych;
- 4 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nakazów decyzji administracyjnych wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w stosunku do podmiotów;
- 1 kontrolę o charakterze interwencyjnym w związku ze zgłoszeniem dotyczącym podania osobie małoletniej preparatu szczepionkowego po upływie terminu ważności;
- 11 kontroli tematycznych, w tym:

- 10 kontroli w związku z oceną organizacji systemu szczepień ochronnych i gospodarowania preparatami szczepionkowymi;
- 1 kontrolę w zakresie oceny gospodarki odpadami u wytwórcy oraz przestrzegania procedur zapobiegających zakażeniom.

Łącznie w 2022 r. wydano 7 decyzji merytorycznych, w tym 6 decyzji w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno – sanitarnym, 1 decyzję dotyczącą prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz 8 decyzji płatniczych.

Wskutek prowadzonego postępowania administracyjnego w przedmiocie usunięcia w nadzorowanym obiekcie uchybień stwierdzonych w roku poprzedzającym rok sprawozdawczy, w 2022 r. wydano 1 upomnienie wzywające zobowiązanych do wykonania obowiązków wynikających z zarządzeń decyzji administracyjnej, 2 tytuły wykonawcze, 1 postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz 1 postanowienie o umorzeniu grzywny w celu przymuszenia.

W 2022 r. wyegzekwowano wykonanie zarządzeń zawartych w 1 decyzji administracyjnej.

Wykres 13. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

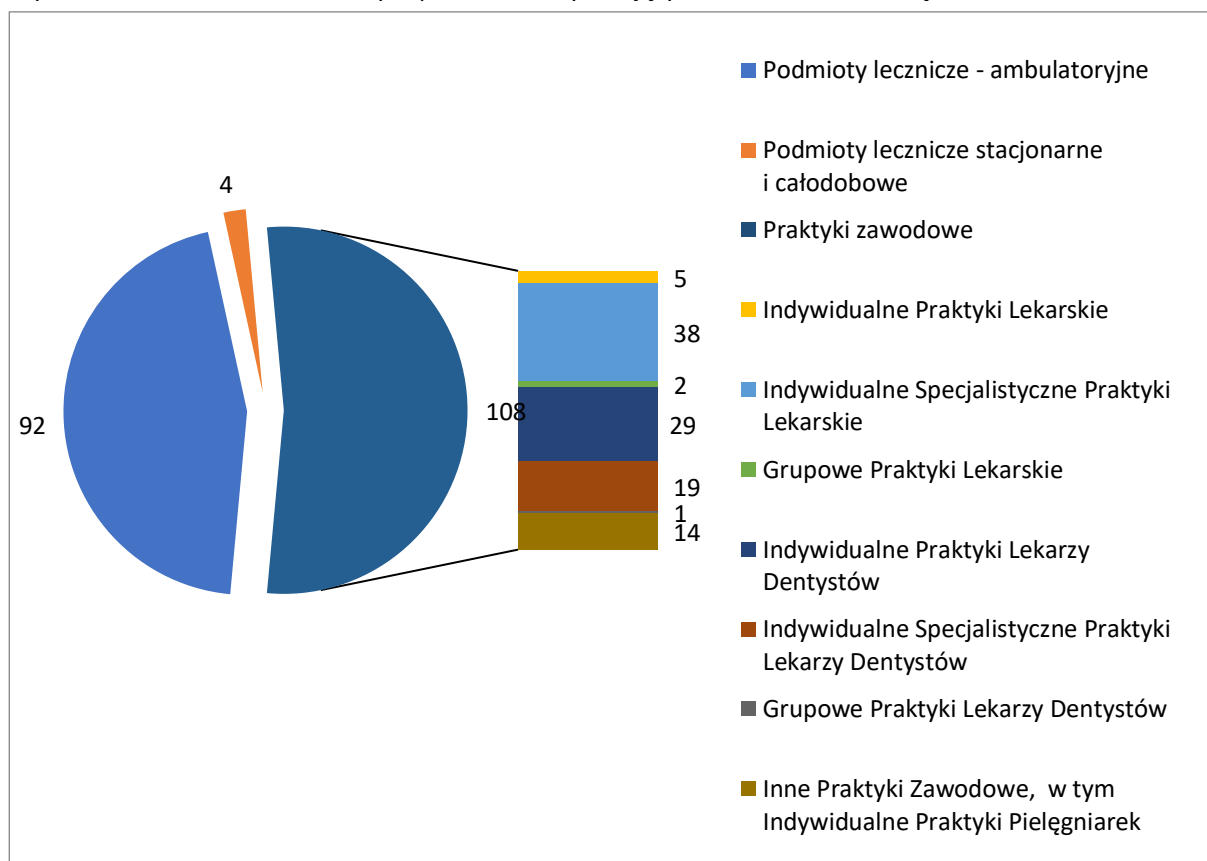

Tabela 11. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2022 r.

	Lp.	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych	% obiektów skontrolowanych	
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	1.	<i>Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne</i>	<i>szpitalne</i>	3	3	100,0
			<i>hospicja</i>	1	1	100,0
	2.	<i>Ambulatoryjne świadczenia zdrowotne</i>	<i>Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice</i>	38	34	89,5
			<i>Medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań</i>	15	3	20,0
			<i>Zakłady rehabilitacji leczniczej</i>	10	0	0
			<i>Inne</i>	29	10	34,5
	Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	3.	<i>Indywidualna praktyka lekarska</i>	5	3	60
4.		<i>Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarska</i>	38	2	5,3	
5.		<i>Grupowa praktyka lekarska</i>	3	1	33,3	
6.		<i>Indywidualna praktyka lekarzy dentyków</i>	29	13	44,8	
7.		<i>Indywidualna specjalistyczna praktyka lekarzy dentyków</i>	19	2	10,5	
8.		<i>Inne</i>	14	0	0	

6.2. Ogólna ocena podmiotów leczniczych

W 2022 r. w ewidencji PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowało się 96 podmiotów leczniczych, w tym:

- 4 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;
- 92 podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Ogółem skontrolowano 51 obiektów, co stanowi 53,12% wszystkich ujętych w ewidencji spośród tej grupy.

6.2.1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Na nadzorowanym terenie znajdują się 4 podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tj. Wielospecjalistyczny Szpital w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 11, G.V.M. CARINT Sp. z o.o. Centrum Kardiologii Inwazyjnej Elektroterapii i Angiologii w Ostrowcu Świętokrzyskim, ul. Szymanowskiego 13, Maltanka Sp. z o. o. Szpital Chirurgiczny, ul. Polna 84/3, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski oraz Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II Hospicjum Stacjonarne, ul. Ferdynanda Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski.

łącznie w 2022 r. w ww. obiektach przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, w tym:

- 4 kompleksowe;
- 1 kontrolę w związku z oceną systemu gospodarowania preparatami szczepionkowymi w zakresie prawidłowości przechowywania;
- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie nieprawidłowości wymienionych w protokole kontroli sanitarnej oraz nakazów ujętych w decyzji administracyjnej wydanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Wydano 1 decyzję administracyjną oraz 1 decyzję płatniczą.

6.2.1.1. Szpitale

W okresie sprawozdawczym w 1 podmiocie leczniczym stwierdzono niewłaściwy stan sanitarny, rozumiany jako stwierdzenie uchybień pod względem wymagań higienicznych, sanitarnych i technicznych, skutkujących wszczęciem postępowania administracyjnego.

W związku ze stwierdzeniem naruszenia wymagań higieniczno - sanitarnych Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał 1 decyzję administracyjną w zakresie zapewnienia m.in.:

- właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń (sufitów, ścian i posadzki) i wyposażenia, w tym łóżek, szafek przyłóżkowych, foteli, krzeseł, drzwi i ościeżnic;
- dostępu do łóżek;
- płuczek-dezynfektorów lub urządzeń do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością;
- właściwego stanu bielizny pościelowej;
- należytego stanu sanitarno-technicznego kabin i brodzików prysznicowych, umywalek oraz armatury w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych.

W dwóch pozostałych szpitalach stwierdzono właściwy stan sanitarno-techniczny i nie wykazano uchybień.

W roku sprawozdawczym w jednym szpitalu zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych. Całkowita liczba pacjentów w ogniskach epidemicznych z zakażeniami potwierdzonymi wynikami badań laboratoryjnych wyniosła 24. Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 3 szpitalnych ognisk epidemicznych. Biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi wywołującymi zakażenia w pojedynczych przypadkach były: norowirus i *Clostridioides difficile*.

Raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, w tym raporty wstępne o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego oraz raporty końcowe z wygaszenia ognisk epidemicznych

były każdorazowo przekazywane z podmiotu leczniczego do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim. Na koniec 2022 r. wszystkie zarejestrowane w szpitalu ogniska epidemiczne zostały wygaszone.

W ramach identyfikowania zagrożeń epidemiologicznych, a także zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych w podmiotach leczniczych były realizowane m.in. następujące działania:

- opracowywano programy kontroli zakażeń;
- prowadzono stałą ocenę stanu realizacji procedur z zakresu kontroli zakażeń, w tym procedur opracowanych w odniesieniu do czynności związanych z utrzymaniem higieny szpitalnej;
- prowadzono monitoring zakładanych wkłuc obwodowych, cewników moczowych zakładanych i utrzymywanych w pęcherzu moczowym oraz miejsca operowanego;
- prowadzono ocenę ryzyka zakażenia oraz monitoring zużycia materiałów i środków dezynfekcyjnych i środków ochrony indywidualnej;
- personel objęto szkoleniami z zakresu zakażeń zakładowych i kluczowych obszarów zapewnienia bezpieczeństwa epidemiologicznego;
- 2 razy w ciągu roku realizowano kontrolę wewnętrzną oraz dodatkowo w sytuacji np. ognisk lub obecności patogenu alarmowego poza godzinami pracy kadry kierowniczej i w dni wolne;
- dokonywano analizy sytuacji epidemiologicznej wynikającej z obecności drobnoustrojów alarmowych lub nosicielstwa;
- kontynuowano udział w Narodowym Programie Ochrony Antybiotyków w celu pełnego wdrożenia racjonalnej antybiotykoterapii;
- zapewniono dostęp do sprzętu jednorazowego potrzebnego do pielęgnacji osób zakażonych i/lub nosicieli min. baseny, kaczki, miednice, miski nerkowate, naczynia do posiłków, bielizna, odzież dla pacjenta i personelu, pościel.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził monitoring sytuacji epidemiologicznej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne na podstawie otrzymywanych raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, w tym informacji dotyczących działań służących likwidacji zagrożenia epidemiologicznego podejmowanych przez zespoły kontroli zakażeń szpitalnych.

Zakresem kontroli sanitarnych przeprowadzanych w szpitalach obejmowano zagadnienia dotyczące:

- oceny opracowania, wdrożenia i nadzoru nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanymi z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych na podstawie Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1657 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych, w tym:
 - Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r., nr 100, poz. 646);
 - Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 240);
 - Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 746).

Dla porównania w 2021 r. w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zarejestrowano łącznie 24 ogniska epidemiczne na 10 oddziałach szpitalnych.

Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 18 szpitalnych ognisk epidemicznych. W pozostałych przypadkach biologicznymi czynnikami chorobotwórczymi wywołującymi zakażenia były: *Clostridioides difficile*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Klebsiella pneumoniae*, enterokoki odporne na glikopeptydy (VRE).

Powyższe dane świadczą o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

6.2.1.2. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – inne niż szpitale. Hospicjum

Zdjęcie 5. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św.

W 2022 r. w Domu Ulgi w Cierpieniu im. Jan Pawła II Hospicjum Stacjonarnym, ul. Ferdynanda Focha 5, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował ocenę stanu sanitarno-technicznego, gospodarkę odpadami, przestrzeganie procedur zapobiegających zakażeniom, przestrzeganie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 679 z późn. zm.) oraz przestrzeganie przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 276).

Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości. Stan sanitarno – techniczny w tej grupie obiektów utrzymał się na poziomie podobnym do 2021 r.

6.3. Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. nadzorował 92 podmioty lecznicze prowadzące działalność w trybie ambulatoryjnym, które stanowiły najliczniejszą grupę obiektów obejmującą:

- przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – 38;
- medyczne laboratoria diagnostyczne i punkty pobrań materiału do badań – 15;
- zakłady rehabilitacji leczniczej – 10;
- inne ogółem, w tym pogotowie – 29.

Skontrolowano 47 obiektów, co stanowi 51,08 % wymienionej grupy obiektów.

6.3.1. Przychodnie , ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

Na nadzorowanym terenie najliczniejszą grupę obiektów wśród ogółu podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne stanowiły przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 34 obiekty spośród 38 ujętych w ewidencji.

Przeprowadzono 45 kontroli, w tym:

- 32 kontrole kompleksowe;

- 3 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków wynikających z nakazów decyzji administracyjnych wydanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w stosunku do podmiotów;
- 1 kontrolę o charakterze interwencyjnym w związku ze zgłoszeniem dotyczącym podania osobie małoletniej preparatu szczepionkowego po upływie terminu ważności;
- 9 kontroli tematycznych kontroli w związku z oceną organizacji systemu szczepień ochronnych i gospodarowania preparatami szczepionkowymi.

W 2022 r. w tej grupie obiektów wydano 6 decyzji administracyjnych (w 2021 r. 1 decyzja administracyjna), w tym 5 w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno – sanitarnym, 1 decyzję dotyczącą prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków oraz 6 decyzji płatniczych (w 2021 r. 1 decyzja płatnicza).

Należy stwierdzić, że ogólnie stan sanitarno - techniczny podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne był właściwy, aczkolwiek pod względem standardu i wyposażenia pozostawał zróżnicowany.

W obiektach starszych stwierdzano więcej nieprawidłowości podczas kontroli, niż w obiektach nowszych, w których do wykończenia wewnątrz użyto nowoczesnych materiałów i wyposażenia. Właściciele wszystkich obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu.

W 2022 r. brak należytego stanu sanitarno-technicznego stwierdzono w 5 podmiotach leczniczych prowadzących działalność leczniczą w trybie ambulatoryjnym.

Wśród stwierdzanych nieprawidłowości należy wymienić:

- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń (brudne, zakurzone powierzchnie ścian i sufitów, pęknięcia i ubytki tynku, odpryski powłoki malarskiej, sufity z zaciekami, wykwitami pleśni, posadzka z ubytkami płytek);
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny wyposażenia (krzesła o powierzchni niezmywalnej i nasiąkliwej w gabinetach diagnostyczno – zabiegowych o charakterze diagnostycznym i zabiegowym, fotele i leżanki z pęknięciami w tapicerce uniemożliwiającymi prawidłowe wykonywanie zabiegów mycia i dezynfekcji, ślady korozji na metalowym stelażu leżanki, drzwi z ubytkami, przetarciami i wykruszeniami płyty MDF oraz ubytkami okleiny i tapicerki ze skaju).

Większa liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami o charakterze sanitarno – technicznym w 2022 r. w porównaniu do poprzedniego roku (1 obiekt w 2021 r.) wynikała z większej liczby kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach wykonujących działalność leczniczą.

Nadzór sanitarny prowadzony przez PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim nad podmiotami leczniczymi wykonującymi ambulatoryjne świadczenia zdrowotne obejmował również realizację Programu Szczepień Ochronnych w podmiotach wykonujących szczepienia ochronne oraz prowadzenie dokumentacji medycznej w tym zakresie.

Łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono 34 kontrole w 24 podmiotach leczniczych prowadzących działalność w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych posiadających w gabinetach diagnostyczno-zabiegowe, w których realizowane były szczepienia ochronne.

Zakres prowadzonych czynności kontrolnych obejmował zagadnienia dotyczące spełnienia przez lekarza obowiązku informowania rodziców/opiekunów o obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym, postępowanie świadczeniodawcy wobec osób nie realizujących szczepień w wyznaczonych terminach, prowadzenia zapisów potwierdzających przeprowadzenie lekarskiego badania kwalifikacyjnego, przekazywania przez kontrolowanego kart uodpornienia do innych świadczeniodawców, postępowania lekarza w przypadku stwierdzenia niepożądanego odczynu poszczepiennego. W toku kontroli zwracano m.in. uwagę na prowadzenie zapisów w dokumentacji medycznej pacjentów, potwierdzających fakt udzielania wyczerpujących informacji rodzicom w zakresie szczepień.

Prowadzone kontrole punktów szczepień dotyczyły również warunków przechowywania preparatów szczepionkowych służących do realizacji szczepień ochronnych oraz zgodności temperatury w urządzeniu chłodniczym z warunkami ustalonymi przez producentów preparatów szczepionkowych.

Wszystkie podmioty lecznicze realizujące szczepienia ochronne posiadają urządzenia chłodnicze wyposażone w czujniki temperatury oraz dodatkowe systemy bezpieczeństwa informujące o przekroczeniu wymaganych progów temperatur zapewniające odpowiednią temperaturę przechowywania zgodną z wymaganiami producentów.

We wszystkich pozostałych podmiotach leczniczych poddanych kontroli, ocena organizacji systemu szczepień ochronnych i gospodarowania preparatami szczepionkowymi była pozytywna. Uwagi do stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, w których były wykonywane szczepienia wniesiono w 1 podmiocie.

Nowym wyzwaniem w roku sprawozdawczym mającym wpływ na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej był masowy napływ uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wobec potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa epidemicznego wynikającej z napływu obywateli narodowości ukraińskiej do naszego kraju, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził aktywne działania i monitorował sytuację na nadzorowanym terenie.

Do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie przekazano pisma informujące o możliwości przeprowadzenia nieodpłatnego szczepienia przeciw grypie na sezon 2021/2022 u osób dorosłych przybyłych do Polski.

W pismach informowano o komunikatach i wytycznych zamieszczanych na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia, w tym dotyczących szczepień obywateli narodowości ukraińskiej realizowanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Świadczeniodawcom wykonującym szczepienia w ramach Programu Szczepień Ochronnych przypominano o konieczności uzupełnienia i realizacji szczepień przeciw polio u dzieci oraz podjęcia stosownych działań w stosunku do opiekunów dzieci odmawiających realizacji szczepień ochronnych. W związku masowym przemieszczaniem się ludności narodowości ukraińskiej i wzrostem ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa polio wskazywano na potrzebę wzmożenia czujności ze strony personelu medycznego oraz terminowe zgłaszanie podejrzeń przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

Współpraca z podmiotami leczniczymi obejmowała także dystrybucję materiałów Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) przydatnych w sytuacji przebywania na terytorium Polski uchodźców z Ukrainy.

Do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego przesyłano tygodniowe raporty dotyczące zachorowań wśród uchodźców z Ukrainy oraz informacje na temat zainteresowania szczepieniami w grupie dzieci i młodzieży narodowości ukraińskiej, a także przekazano raporty z danymi dotyczącymi szczepień wykonywanych u noworodków pochodzenia ukraińskiego.

6.3.2. Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice

W 2022 r. PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził nadzór nad 54 podmiotami leczniczymi prowadzącymi działalność leczniczą w trybie ambulatoryjnym, które obejmowały: 10 zakładów rehabilitacji leczniczej, 15 medycznych laboratoriów diagnostycznych i punktów pobrań, 29 innych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych z różnych zakresów. Kontroli sanitarnej poddano 13 obiektów.

Stan sanitarny obiektów był odpowiedni – żadnego podmiotu nie zakwalifikowano do grupy obiektów z niewłaściwym stanem sanitarnym.

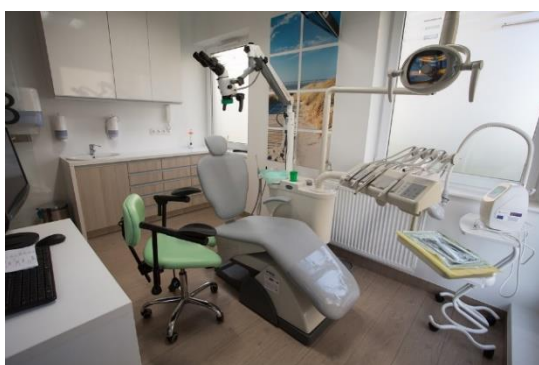
W porównaniu do 2021 r. stan sanitarno – techniczny w tej grupie obiektów pozostał bez zmian.

6.4. Praktyki zawodowe

W 2022 r. PPIS prowadził nadzór nad 108 podmiotami wykonującymi działalność leczniczą jako praktyki zawodowe. Udział procentowy poszczególnych rodzajów praktyk kształtował się następująco:

- indywidualne praktyki lekarskie – 5, co stanowi 4,63%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – 38, co stanowi 35,18%;
- grupowe praktyki lekarskie – 3, co stanowi 2,77%;
- indywidualne praktyki lekarzy dentyków – 29, co stanowi 26,85%;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków – 19, co stanowi 17,59%;
- inne praktyki zawodowe – 14, co stanowi 12,96%.

Kontrolo sanitarne przeprowadzono w 21 obiektach, co stanowi 19,44% ogółu wszystkich obiektów w omawianej grupie.

Prowadzone kontrole sanitarne uwzględniały informacje nt. posiadanych i stosowanych procedur i instrukcji higienicznych, postępowania z bielizną ochronną personelu medycznego, gospodarki odpadami medycznymi oraz dokumentacji w zakresie zapobiegania szerzeniu się zakażeń.

W kontrolowanych obszarach nie stwierdzono uchybień. Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń i pozostał na poziomie podobnym do stwierdzonego w 2021 r.

6.5. Dezynfekcja i sterylizacja

W 2022 r. wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowane i wdrożone procedury dekontaminacyjne.

Procesy dekontaminacji prowadzone były przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o odpowiednim spectrum działania. Zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, preparaty dezynfekcyjne do prowadzenia procesów dekontaminacji powierzchni, sprzętu i skóry zapewnione były w odpowiednich ilościach.

Do dezynfekcji niewielkich powierzchni głównie stosowane były preparaty gotowe do użycia w sprayu, wygodne w stosowaniu z uwagi na pominięcie procedury przygotowania roztworu roboczego.

Podmioty realizujące świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, świadczyły usługi medyczne wyłącznie przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku, który był zapewniony w ilości niezbędnej do wykonywania przedmiotowej działalności leczniczej. Wyroby medyczne były opatrzone aktualnymi datami ważności.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użycia ze względu na rodzaj wykonywanych świadczeń posiadały urządzenia sterylizujące lub zlecały usługę sterylizacji firmie zewnętrznej. Narzędzia, materiały i sprzęt medyczny przekazywany był do sterylizacji w odpowiednich pojemnikach.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy użyciu wskaźników chemicznych, biologicznych i fizycznych.

Podmioty lecznicze posiadały odpowiednie procedury określające tryb postępowania z wyrobami medycznymi poddawanyymi sterylizacji.

Sprzęt i materiał sterylny magazynowany był właściwie w przeznaczonych do tego celu miejscach, tj. w wydzielonych pojemnikach, szufladach, szafach, posegregowany asortymentowo, bez dostępu światła słonecznego i wilgoci. Pakiety ze sterylnymi narzędziami posiadały aktualne terminy ważności. Procesy dezynfekcji powierzchni prowadzone były z użyciem środków dobranych zgodnie z przeznaczeniem stosownie do potrzeb i rodzaju zagrożeń. Dekontaminacja środowiska szpitalnego obejmowała dekontaminację powierzchni, sprzętu użytkowego, sprzętu medycznego, skóry i błon śluzowych. Powierzchnie w pomieszczeniach szpitalnych są dekontaminowane po uwzględnieniu stopnia zagrożenia i strefy oczekiwanej czystości.

6.6. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

W nadzorowanych podmiotach wykonujących działalność leczniczą postępowanie z odpadami medycznymi było prowadzone prawidłowo, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017, poz. 1975).

Oznakowania worków lub pojemników na odpady medyczne ujmowało wszystkie elementy wskazane za obligatoryjne w ww. rozporządzeniu.

Odpady medyczne były zbierane w miejscu ich powstawania do pojemników wyłożonych workami jednorazowego użycia koloru czerwonego. Odpady o ostrych końcach i krawędziach

były zbierane do pojemników jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie lub przecięcie.

Odpady medyczne w zależności od ich ilości magazynowane były w przeznaczonych do tego celu stacjonarnym (szpital) lub w przenośnych urządzeniach chłodniczych (pozostałe podmioty poddane kontroli) umieszczonych w wydzielonych pomieszczeniach. Odbiór i transport odpadów świadczony był przez specjalistyczne firmy, z którymi podpisano umowy.

Uwagi do stanu sanitarno-technicznego magazynu odpadów medycznych i wózka służącego do ich transportu wniesiono w jednym podmiocie leczniczym. W pozostałych obiektach poddanych kontrolom sanitarnym politykę gospodarowania odpadami medycznymi oceniono pozytywnie.

Postępowanie z odpadami komunalnymi w nadzorowanych podmiotach nie budziło zastrzeżeń, tj. obiekty wyposażone były w dostateczną ilość urządzeń do czasowego gromadzenia odpadów w i poza pomieszczeniami. Nieczystości usuwane były na bieżąco. Odbiór odpadów komunalnych był terminowy poświadczony stosowną dokumentacją.

6.7. Stosowanie środków ochrony indywidualnej/ postępowanie z bielizną

W kontrolowanych podmiotach personel miał zapewniony dostęp do środków ochrony indywidualnej przeznaczonych do ochrony powierzchni ciała, dróg oddechowych i oczu i stosował różne modele ochrony indywidualnej w zależności od potrzeb i sytuacji.

Odzież ochronną w szpitalach stanowiły fartuchy operacyjne (jednorazowego i wielorazowego użytku, barierowe), fartuchy ołowiowe, rękawice, czepki na głowę, okulary gogle, buty, maski (chirurgiczne, barierowe z filtrem).

Dobór środków ochrony był różny w warunkach standardowego funkcjonowania oraz w przypadku izolacji, zależny od świadczonych usług medycznych (wykonywanych procedur i zabiegów), np. w obszarze zabiegowym (Sali operacyjnej) do obłożenia stołu i pacjenta stosowane są jednorazowe obłożenia barierowe, a personel wykorzystuje jednorazowe środki ochrony indywidualnej - sterylne zestawy zabiegowe. W pracowni radiodiagnostyki stosowane były także fartuchy ołwiowane podlegające dezynfekcji po każdym użyciu. W kontakcie z pacjentem izolowanym stosowano rękawice, fartuchy (chirurgiczne, barierowe, foliowe, higieniczne), kombinezony, maski, gogle.

W pozostałych podmiotach odzież ochronną stanowiły fartuchy wielorazowego i jednorazowego użytku, rękawice, maski, przyłbice, gogle.

Postępowanie z bielizną w podmiotach wykonujących działalność leczniczą regulowały opracowane i wdrożone procedury.

Odzież ochronna jednorazowego użytku po użyciu była traktowana jako odpad medyczny. Usługi prania bielizny wielokrotnego użytku świadczyły firmy zewnętrzne.

6.8. Aparatura i sprzęt medyczny, wyroby medyczne

Kontrolowane podmioty wyposażone były w aparaturę i sprzęt medyczny niezbędny do udzielania świadczeń zdrowotnych.

Urządzenia medyczne spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania. W trakcie kontroli okazano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa sprzętu medycznego. Przeglądy serwisowe urządzeń były prowadzone przez uprawnione jednostki. Paszporty techniczne posiadały aktualne przeglądy techniczne.

WNIOSKI

Stan sanitarno – techniczny podmiotów wykonujących świadczenia zdrowotne był właściwy, aczkolwiek pod względem standardu i wyposażenia pozostawał zróżnicowany. Właściciele wszystkich obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w roku sprawozdawczym dotyczyły przede wszystkim stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia obiektów wiekowych. W nowszych i wyremontowanych obiektach, w których do wykończenia wewnątrz użyto nowoczesnych materiałów i wyposażenia uwag nie wniesiono.

Większa liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami o charakterze sanitarno – technicznym w 2022 r. (6 obiektów) w porównaniu do poprzedniego roku (1 obiekt w 2021 r.) wynikała z większej liczby kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach wykonujących działalność leczniczą.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku był on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

Osoby odpowiedzialne za punkty szczepień wprowadzały działania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo przechowywania preparatów szczepionkowych poprzez utrzymanie warunków chłodniczych zgodnych z zaleceniami producentów.

W 2022 r. nastąpiła poprawa sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. W roku sprawozdawczym w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych (2021 r. - 24). Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 3 szpitalnych ognisk epidemicznych (2021 r. – 18).

W związku z obowiązującym na terenie kraju stanem epidemii do dnia 15.05.2022 r., a następnie wprowadzonym od 16.05.2022 r. stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, podczas przeprowadzanych kontroli obiektów zwracano uwagę na stosowane zasady minimalizujące ryzyko zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. W toku czynności kontrolnych potwierdzano w podmiotach leczniczych dostęp do środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowanie. Wykazywano obecność preparatów do dezynfekcji rąk. W większości przypadków pacjenci byli umawiani na określoną godzinę. Po zabiegach przeprowadzana była dezynfekcja powierzchni przy użyciu preparatów chemicznych, a w części podmiotów także przy zastosowaniu lampy UVC.

7. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Głównym zadaniem działalności Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy jest ochrona zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy oraz zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

Zadanie te realizowane są jest poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie między innymi przestrzegania przez pracodawców wymagań praw dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń oraz Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń, czynników biologicznych, rakotwórczych i mutagennych. Prowadzone są również działania prozdrowotne, w tym rozpowszechnianie kampanii, akcji zdrowotnych związanych z warunkami pracy.

Ponadto Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizuje swoje ustawowe obowiązki dotyczące nadzoru nad chemikaliami, w tym produktami biobójczymi, detergentami i produktami kosmetycznymi.

7.1. Zakres kontroli warunków pracy

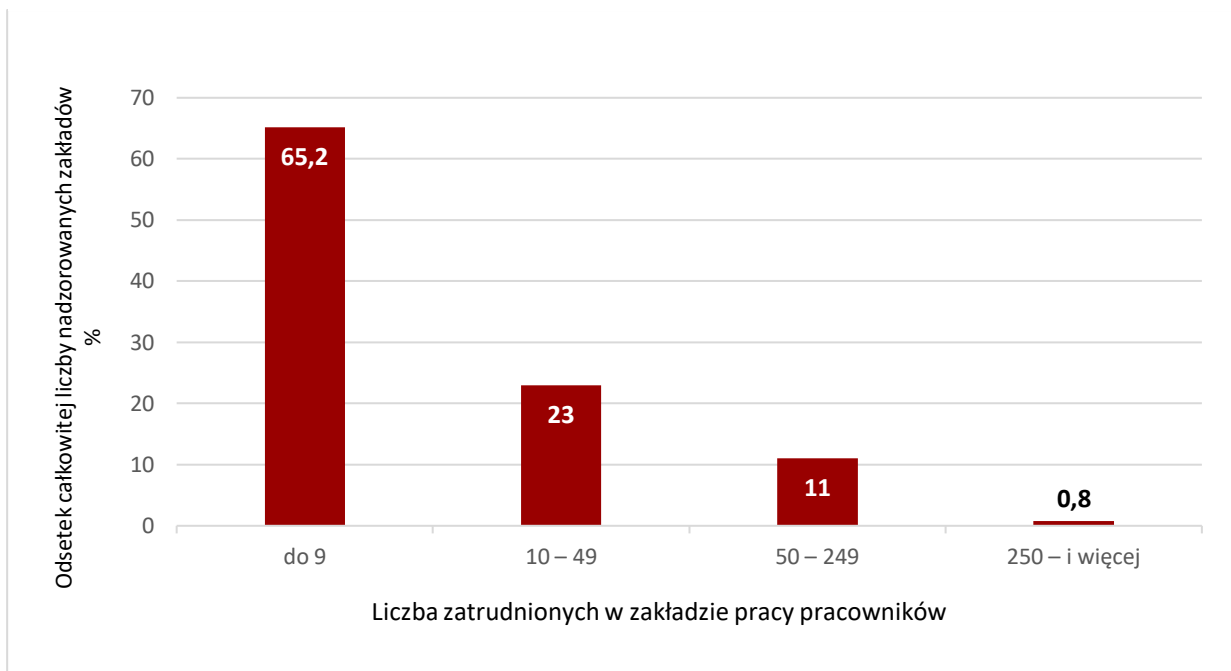
W 2022 r. w rejestrze obiektów Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdowało się 491 zakładów pracy.

Największą grupę nadzorowanych obiektów w stosunku do zakładów objętych ewidencją stanowią przedsiębiorstwa małe, zatrudniające do 9 pracowników tj. 320 zakładów, co stanowi 65,2 % oraz zakłady zatrudniające 10-49 pracowników tj. 113 zakładów co stanowi 23%. Natomiast znacznie mniejszą grupę obiektów nadzorowanych stanowią zakłady zatrudniające 50-249 pracowników tj. 54 zakłady, co stanowi 11 % oraz 250 i więcej pracowników tj. 4 zakłady, co stanowi 0,8 %.

Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy pracowników	Liczba zakładów pracy	Odsetek całkowitej liczby nadzorowanych zakładów w [%]
do 9	320	65,2
10 – 49	113	23
50 – 249	54	11
250 – i więcej	4	0,8
Razem	491	100

Wykres 14. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.

W 2022 r. w skontrolowanych 193 zakładach (39,31 % nadzorowanych) przeprowadzono 226 kontroli. Pod szczególnym nadzorem znalazły się przedsiębiorstwa stosujące i wprowadzające do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze, przedsiębiorstwa produkcyjno-handlowo-usługowe prowadzące działalność w branży spożywczej (cukiernie, piekarnie), odzieżowej (szwalnie), zakłady przemysłu tworzyw sztucznych, podmioty wykonujące działalność leczniczą, placówki handlu detalicznego, warsztaty samochodowe oraz zakłady pogrzebowe.

W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- wypełnianie przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego,
- badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- badania profilaktyczne pracowników,
- udostępnianie na rynku oraz stosowanie produktów biobójczych,
- wprowadzanie do obrotu oraz stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych,
- udostępnianie na rynku produktów zawierających w swoim składzie susz konopny.

Przy planowaniu kontroli brano pod uwagę następujące kryteria:

- występowanie w środowisku pracy czynników szkodliwych,
- występowanie przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń (NDSiN),
- stosowanie substancji chemicznych i ich mieszanin,
- stosowanie prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3,
- występowanie czynników rakotwórczych i mutagennych,
- stosowanie i udostępniania na rynku produktów biobójczych,
- występowanie czynników biologicznych,
- występowanie azbestu,
- zapadalność na choroby zawodowe,
- udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych,
- udostępnianie na rynku produktów zawierających w swoim składzie susz konopny.

7.2. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

W wyniku przeprowadzonych w 2022 r. kontroli wydano 22 decyzje administracyjne, w tym:

- 16 dotyczących poprawy warunków pracy,
- 1 zmieniającą termin wykonania zarządzeń dotyczących obiektu MSWiA,
- 1 umarzającą postępowanie administracyjne,
- 1 dotyczącą zmiany terminu wykonania zarządzeń,
- 1 wygaszającą decyzję,
- 1 dotyczącą zakazu udostępniania produktów biobójczych,
- 1 dotyczącą zakazu udostępniania produktów kosmetycznych.

Wydane decyzje w zakresie poprawy warunków pracy zawierały ogółem 44 nakazy dotyczące:

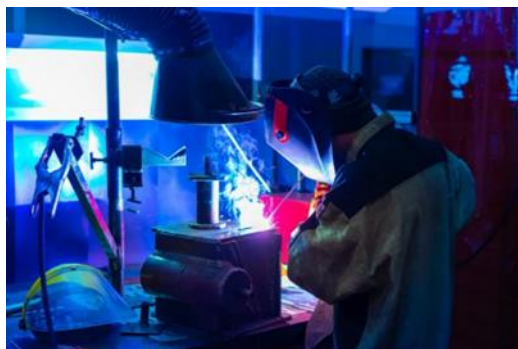
- przeprowadzenia badań i pomiarów środowiska pracy,
- obniżenia normatywów higienicznych NDS czynników chemicznych w środowisku pracy,
- założenia kart i rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy,
- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywania do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach informacji o substancjach, ich mieszaninach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- wskazania w rejestrze prac narażających pracowników na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia imienia, nazwiska, stanowiska oraz telefonu kontaktowego pracodawcy lub osoby przez niego upoważnionej do nadzoru w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zamieszczenia w rejestrze pracowników narażonych na działanie szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do grupy 3 lub 4 zagrożenia wyniku przeprowadzonej oceny ryzyka z podaniem nazwy szkodliwego czynnika biologicznego i grupy zagrożenia, a także imienia, nazwiska, stanowiska oraz numeru telefonu kontaktowego osoby odpowiedzialnej u pracodawcy za bezpieczeństwo i higienę pracy oraz ochronę zdrowia pracowników,
- poprawy stanu technicznego obiektu,
- zapewnienia odzieży ochronnej,
- uzupełnienia rejestrów i kart badań środowiskowych.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli wynikają z nieznajomości lub nieświadomości przepisów prawnych, a także ponoszenia kosztów przez pracodawców.

7.3. Nadzór nad warunkami pracy

Działania organów inspekcji sanitarnej nakierowane są na ochronę zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia (hałas, pył, czynniki chemiczne, drgania mechaniczne) w środowisku pracy, w celu zmniejszenia liczby nowych przypadków chorób zawodowych i innych chorób związanych z wykonywaną pracą.

Sprawowany jest również nadzór nad chemikaliami, a mianowicie nad obrotem i stosowaniem w działalności zawodowej substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3 w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, ustawy o produktach biobójczych, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i rozporządzeń krajowych wydanych na ich podstawie.

7.4. Nadzór w warunkach przekroczeń Najwyższych Dopuszczalnych Stężeń i Najwyższych Dopuszczalnych Natężeń

Na terenie powiatu ostrowieckiego w skontrolowanych zakładach pracy, stwierdzono przekroczenia NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia w 29 zakładach o różnym PKD.

Liczba zatrudnionych osób w skontrolowanych zakładach wynosiła 8579, z których 753 osoby pracowały w przekroczeniach NDSiN czynników szkodliwych dla zdrowia. Stanowi to 8,8 % zatrudnionych w zakładach skontrolowanych.

W przekroczeniach najwyższego dopuszczalnego natężenia i stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia, zatrudnionych jest:

- 753 pracowników narażonych na działanie czynników fizycznych (hałas, drgania mechaniczne),
- 2 osoby narażone na działanie szkodliwych czynników chemicznych.

Tabela 13. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2021-2022.

Dane/Rok	2021	2022
Liczba skontrolowanych zakładów	151	193
Zatrudnienie ogółem w skontrolowanych zakładach	5957	8579
Liczba zakładów z przekroczeniami NDS i NDN	34	29
Liczba pracowników narażonych na czynniki szkodliwe w tym na:	1037	753
Czynniki fizyczne (hałas, drgania mechaniczne)	1025	753
Pył	0	0
Czynniki chemiczne	12	2

W 2022 r. w porównaniu do roku 2021 zmniejszyła się liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych (2021 r. -1037). Liczba osób narażonych na działania czynników szkodliwych jest niższa w porównaniu z 2021 r. z uwagi na przeprowadzenie kontroli w obiektach o innych profilach działalności.

Podobnie jak w roku ubiegłym, największą grupę pracujących w warunkach szkodliwych stanowiły osoby narażone na ponadnormatywne działanie czynnika fizycznego- hałasu. Pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na hałas wyposażeni są w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu, które uwzględniają dopuszczalne normatywy higieniczne, a ich stosowanie jest nadzorowane i egzekwowane przez pracodawcę. Strefy zagrożenia hałasem są właściwie oznakowane.

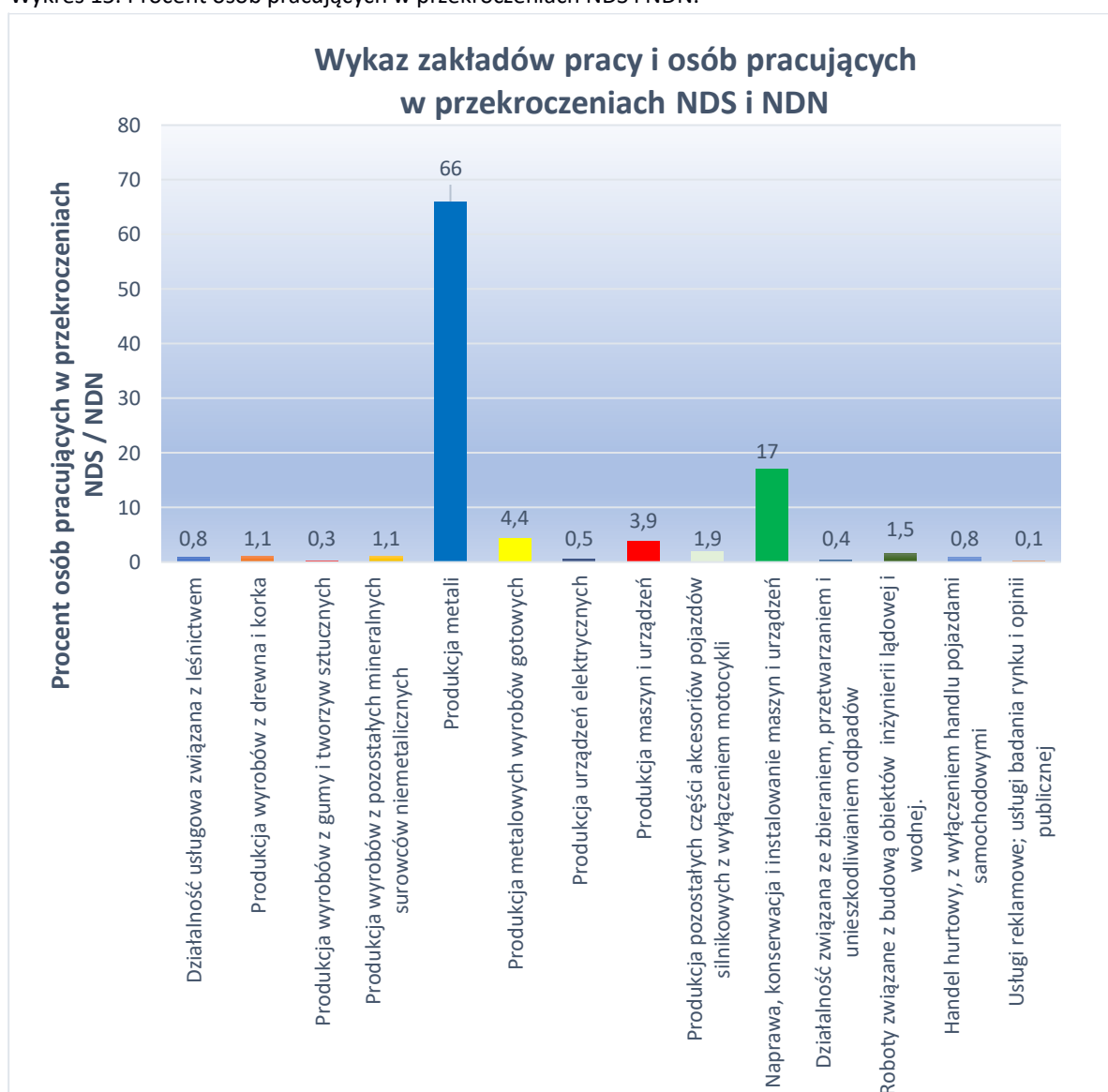
Największy odsetek pracowników zatrudnionych na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenia stanowi produkcja metali, w przekroczeniach pracuje 577 osób tj. 76,6 % ogółu zatrudnionych w zakładach, w których stwierdzono przekroczeniach NDS/NDN. Natomiast najmniejszy procent osób w narażeniu pracuje w zakładach zajmujących się usługami reklamowymi, usługami badania rynku i opinii publicznej tj. 0,1% (wykres 15).

Tabela 14. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD.

Wykaz zakładów pracy i osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN				
Dział PKD	Rodzaj działalności (nazwa działu PKD)	Liczba zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDS / NDN	Liczba osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN	Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS / NDN
02	Działalność usługowa związana z leśnictwem	1	6	0,8
16	Produkcja wyrobów z drewna i korka	4	8	1,1
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	2	0,3
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2	8	1,1
24	Produkcja metali	3	497	66
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych	4	33	4,4
27	Produkcja urządzeń elektrycznych	1	4	0,5
28	Produkcja maszyn i urządzeń	2	29	3,9
29	Produkcja pozostałych części akcesoriów pojazdów silnikowych z wyłączeniem motocykli	1	14	1,9
33	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3	129	17
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów	1	3	0,4

39	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	1	2	0,2
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.	2	11	1,5
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	2	6	0,8
73	Usługi reklamowe; usługi badania rynku i opinii publicznej	1	1	0,1
Razem (wszystkie PKD)		29	753	100

Wykres 15. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN.

W 2022 r. wydano 1 decyzję dotyczącą przekroczeń wartości NDS czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy do obowiązujących norm, tj. stężenia czynnika chemicznego manganu.

7.5. Nadzór nad produktami biobójczymi

W ewidencji PSSE w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się 30 podmiotów udostępniających na rynku produkty biobójcze oraz 10 zakładów stosujących produkty biobójcze.

W 2022 r. przeprowadzono łącznie 30 kontroli zakładów odpowiedzialnych za udostępnianie na rynku produktów biobójczych oraz 5 kontroli w firmach stosujących produkty biobójcze. Objęte kontrolą obiekty to hurtownie produktów biobójczych i środków ochrony roślin, sklepy z tymi środkami, drogerie, sklepy zoologiczne, sklepy z branży budowlanej, stacje paliw oraz zakłady produkujące produkty spożywcze. W trakcie czynności kontrolnych sprawdzano, czy produkty oceniane posiadają pozwolenie na sprzedaż i obrót, status substancji czynnej, oznakowanie produktów oraz prawidłowość reklam dostępnych produktów poprzez handel elektroniczny.

Z uwagi, że obecnie na rynku dostępnych jest wiele produktów przeznaczonych do odstraszania komarów, kleszczy i innych owadów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w szczególności w okresie letnim zwracał uwagę na produkty znajdujące się w obrocie, w tym w sprzedaży internetowej.

W wyniku czynności kontrolnych w 3 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. wydał decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania na rynku poprzez platformę sprzedażową produktów biobójczych w postaci opasek/bransoletek nie posiadających pozwolenia na obrót produktem biobójczym.

Podczas kontroli zwracano również szczególną uwagę na występowanie w obrocie produktów, które były wycofywane z obrotu decyzjami właściwych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych, na właściwe oznakowanie produktów oraz ważność uzyskanego pozwolenia na obrót.

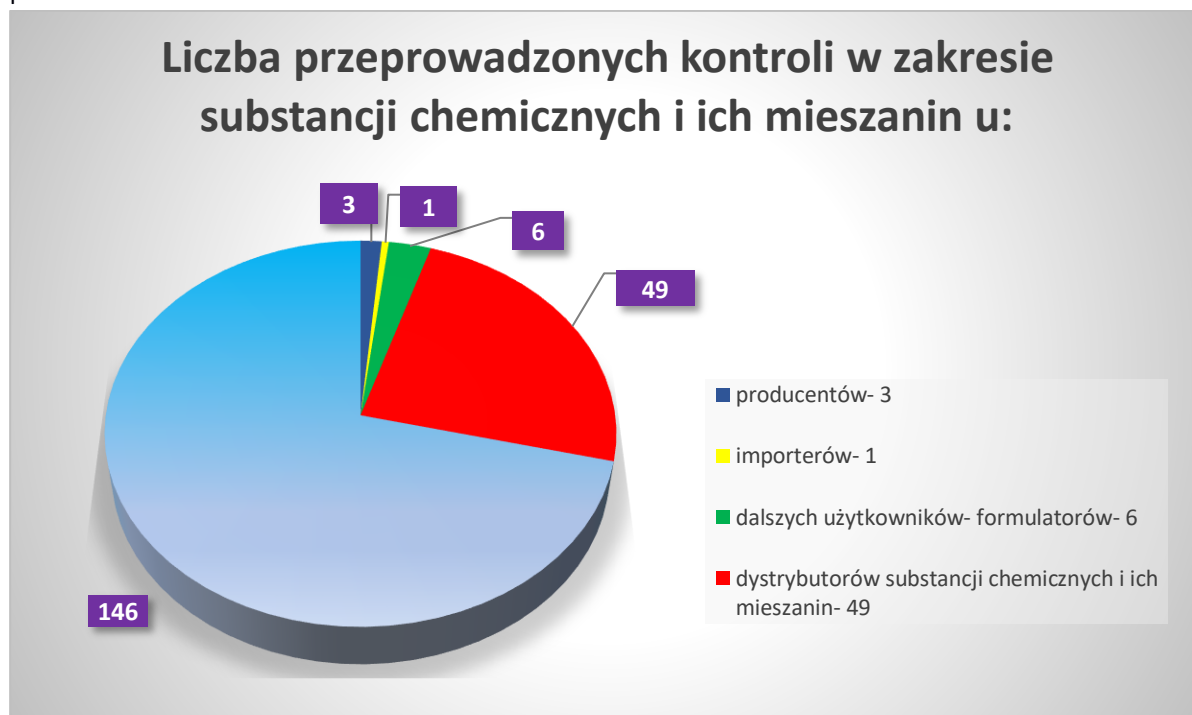
Skontrolowano szczegółowo 45 kart charakterystyki produktów biobójczych, wszystkie posiadały ważne pozwolenia na obrót i prawidłowe oznakowanie.

7.6. Substancje chemiczne i ich mieszaniny

Obowiązki przedsiębiorców w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin zależą od miejsca w łańcuchu dostaw w odniesieniu do substancji wg kolejności: producent, importer, dystrybutor, dalszy użytkownik.

Na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2022 w ewidencji znajdowało się 59 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach tj. 3 producentów, 1 importer, 49 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin, 6 dalszych użytkowników – formulatorów oraz 146 podmiotów stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Wykres 16. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów.

Zgodnie z rozporządzeniem REACH w ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajdują się 3 podmioty zobowiązane do rejestracji substancji.

W 2022 r. przeprowadzono 117 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin: 27 kontroli u wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz 90 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Przeprowadzone kontrole dotyczyły realizacji rozporządzenia (WE) NR 1907/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U.UE.L.2006.396.1 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U.UE.L.2008.353.1 z późn. zm.).

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości u stosującego substancje chemiczne i ich mieszaniny. Wydano 1 decyzję administracyjną.

Sprawując nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3 zgodnie z art. 44 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2023.172) sekcja przesyła informacje dotyczące legalnego użycia i zapotrzebowania prekursorów narkotykowych na formularzach INCB (Międzynarodowej Organizacji ds. Kontroli Narkotyków).

W 2022 r. w ewidencji znajdowało się 6 podmiotów wprowadzających do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 oraz 16 stosujących prekursorzy. Ogółem przeprowadzono 20 kontroli w zakresie prekursorów narkotykowych tj.: 6 kontroli w zakładach wprowadzających do obrotu oraz 14 kontroli

w zakładach stosujących prekursory narkotykowe kategorii 2 (bezwodnik kwasu octowego i nadmanganian potasu) oraz kategorii 3 (kwas solny, kwas siarkowy, aceton, toluen).

W trakcie kontroli sprawdzane były dokumenty handlowe, deklaracje klienta, cel użycia, wymagane ilości.

Nie stwierdzono nietypowych transakcji, zamawiane ilości odpowiadają zwykłemu zużyciu przez klienta.

7.7. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

W ewidencji Sekcji Nadzoru Środowiska Pracy znajduje się 36 zakładów pracy, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze lub mutagenne tj.:

- promieniowanie jonizujące,
- pył drewna,
- tlenek chromu (VI) i siarczan (VI) kobaltu,
- pył azbestu,
- benzen,
- formaldehyd,
- ceramiczne włókna ogniotrwałe,
- aldehyd mrówkowy.

W 2022 r. w powyższym zakresie skontrolowano 33 zakłady pracy.

Na terenie powiatu ostrowieckiego stwierdzono ogółem 714 osób narażonych na czynniki rakotwórcze i mutagenne, w tym 222 kobiety i 492 mężczyzn.

Podczas kontroli sprawdzano czy pracodawca prowadzi rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami lub procesami technologicznym o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, rejestry pracowników narażonych na te czynniki.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono niedopełnienie wymaganych prawem obowiązków przez jeden podmiot w zakresie:

- prowadzenia rejestru prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- prowadzenia rejestru pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- przekazywania do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim informację o substancjach, ich mieszaninach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W celu usunięcia stwierdzonych w czasie kontroli uchybień wydano 2 decyzje administracyjne.

W ramach długofalowego „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terenie Polski” nie przeprowadzono kontroli.

7.8. Występowanie czynników biologicznych w środowisku pracy

Nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy jest monitorowany w zakładach o takich profilach działalności jak: zakłady opieki zdrowotnej, laboratoria diagnostyczne zakłady prowadzące działalność związaną z pozyskiwaniem drewna i przetwórstwem, zakłady służb leśnych, zakłady gospodarki odpadami, zakłady wodociągów i kanalizacji, oczyszczalni ścieków, zakłady

przetwórstwa mięsa i drobiu, zakłady produkcji artykułów spożywczych, pralnie, zakłady świadczące usługi pogrzebowe.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi przeprowadzono 49 kontroli w 49 obiektach. Ogółem na terenie powiatu narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne grupy 2 i 3 zagrożenia jest 1701 pracowników (941 w 2021 r.).

Na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim stwierdzono zamierzone użycie szkodliwych czynników biologicznych 2 i 3 grupy zagrożenia w celach diagnostycznych w 3 obiektach.

7.9. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. znajdowało się 40 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 3 hurtownie i 37 sklepów. Na terenie powiatu ostrowieckiego brak jest zakładów produkujących kosmetyki oraz importerów produktów kosmetycznych.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad produktami kosmetycznymi przeprowadził łącznie 10 kontroli sanitarnych.

Działania podejmowane były w związku z powiadomieniami w systemie RAPEX. Kontrole przeprowadzone zostały w związku z otrzymaniem od Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pisemnej informacji dotyczącej przekroczenia norm mikrobiologicznych produktu.

W związku z ww. powiadomieniem o produktach niebezpiecznych umieszczonych w systemie RAPEX przeprowadzono 3 kontrole w sklepach kosmetycznych. Na nadzorowanym terenie nie stwierdzono produktów umieszczonych w ww. powiadomieniu.

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem kosmetyków, podjęto działania w tym po otrzymaniu pism od Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie produktów co do których zachodziło podejrzenie, że nie spełniają wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1223/2009 z dnia 30 listopada oraz po otrzymaniu decyzji właściwego miejscowo Inspektora Sanitarnego zakazującej sprzedaży produktów kosmetycznych.

W zakresie prawidłowości oznakowania produktów kosmetycznych przeprowadzono 9 kontroli w firmach zajmujących się dystrybucją produktów kosmetycznych. Dokonano oceny oznakowania 23 produktów kosmetycznych. Nie stwierdzono naruszenia rozporządzenia (WE) nr 1223/2009 z 30 listopada 2009 r. dotyczącego produktów kosmetycznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim na bieżąco prowadzi działania monitorujące sprzedaż za pomocą platform e-commerce pod kątem prawidłowości udostępniania na rynku produktów kosmetycznych. Działania takie podejmowane są również w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

W ramach bieżącego nadzoru podczas czynności kontrolnych weryfikowane są informacje, czy na stanach magazynowych danych firm, sklepów, hurtowni znajdują się produkty kosmetyczne, co do których właściwy inspektor sanitarny wydał decyzję administracyjną zakazującą udostępniania na rynku lub wprowadzania do obrotu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim wydał w 2022 r. decyzję nakazującą zaprzestanie udostępniania na rynku i wycofanie z obrotu produktów kosmetycznych zawierających zabronioną substancję.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami przekazał powyższą informację do wykorzystania służbowego do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W 2022 r. pobrana została próbka produktu kosmetycznego pod kątem zawartości w składzie formaldehydu. Po otrzymaniu sprawozdania z badań stwierdzono, że w badanym produkcie stężenie formaldehydu wynosi poniżej maksymalnego stężenia w preparacie gotowym do użytku (wynik: 0,002 %, MS 0,2 %). Nie stwierdzono nieprawidłowości.

7.10. Działalność z zakresie zmniejszenia zagrożenia zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych - nowych narkotyków.

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizykochemicznych, jak również toksyczności. Pomimo wielu różnic, ich wspólnym mianownikiem jest działanie psychoaktywne na ośrodkowy układ nerwowy.

Nowe narkotyki sprzedawane są w postaci proszków, tabletek, roztworów, ploterów, mieszanek ziołowych przeznaczonych do palenia. Z reguły zawierają nieznanne dla użytkownika mieszaniny psychoaktywnych związków chemicznych, których składnikami

mogą być jedna lub więcej substancji czynnych, wypełniacze oraz nierzadko przypadkowe zanieczyszczenia. Produkty te charakteryzują się „fantazyjnymi” nazwami, a także brakiem opisu składu zawartości na opakowaniu. Stanowi to dodatkowe zagrożenie i utrudnia rozpoznanie oraz właściwe leczenie w szpitalach i ośrodkach toksykologicznych.

Na przestrzeni ostatnich lat, dostęp do nowych substancji psychoaktywnych, czy środków zastępczych został dzięki działaniom Państwowej Inspekcji Sanitarnej mocno ograniczony.

Kompetencje w zakresie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii określa znowelizowana ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W celu ograniczenia zagrożeń, jakie powodują nowe narkotyki, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzegania, nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii zobligowała organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej do prowadzenia rejestru zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Dane dotyczące sytuacji epidemiologicznej zatruc lub podejrzeń zatruc nowymi narkotykami, dokumentowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim stanowią niezwykle istotne informacje o zagrożeniu stwarzanym przez nowe narkotyki.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. zgłoszono łącznie 4 przypadki zatrucia środkiem zastępczym lub nową substancją psychoaktywną. Byli to 2 mężczyźni w wieku 16 i 40 lat i 2 kobiety w wieku 19 lat.

Przekazywane dane zawierały informacje zgodnie z ustalonym „formularzem zgłoszenia” i obejmowały:

- datę interwencji medycznej/zdarzenia (zatrucia, użycia nowej substancji psychoaktywnej- NSP),
- nazwę placówki zgłaszającej fakt interwencji medycznej,
- wiek i płeć pacjenta,
- miejsce zdarzenia (miejscowość zdarzenia),
- miejsce udzielonej pomocy medycznej (nazwa placówki ochrony zdrowia),
- tryb udzielonej pomocy (ambulatoryjna, SOR, hospitalizacja),
- nazwę produktu „dopalaczowego” lub NSP (jako bliżej nieokreślonej).

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim w obszarze nowych narkotyków w 2022 r. obejmowały:

1. monitoring rynku nowych narkotyków na terenie powiatu ostrowieckiego poprzez współpracę ze służbami,
2. monitoring sprzedaży nowych narkotyków, produktów zawierających w składzie susz konopny poprzez platformy internetowe,
3. System Monitorowania Informacji o Dopalaczach (SMIOD).

Należy podkreślić, że w 2022 r. nie odnotowano żadnych stałych punktów sprzedaży nowych narkotyków na terenie powiatu ostrowieckiego.

Dodatkowo w 2022 r. w ramach działań monitorujących rynek „nowych narkotyków”, przy współudziale funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadzono 6 kontroli obiektów stacjonarnych oraz sprzedaży internetowej w zakresie produktów zawierających w składzie susz konopny. Nie stwierdzono uchybień.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim nie wydał żadnej decyzji administracyjnej dot. środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. na bieżąco na stronie internetowej zamieszczał wydawane przez Głównego Inspektora Sanitarnego ostrzeżenia publiczne o zidentyfikowanych substancjach psychoaktywnych w kwestionowanych produktach i o zagrożeniu jakie one stwarzają.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc działania w zakresie nowych narkotyków uznaje, że jest to niezwykle ważny obszar ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Nowe narkotyki nadal stanowią potencjalne, poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego, a naczelnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed działaniem niekorzystnych w tym zakresie zjawisk.

7.11. Choroby zawodowe

W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1836) mogą być uznane za chorobę zawodową.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przeprowadził 8 postępowań w sprawie podejrzenia chorób zawodowych, w wyniku których sporządzono 10 kart oceny narażenia zawodowego.

Wydano 5 decyzji, w tym 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową, 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Stwierdzone choroby zawodowe to:

- przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną i trwałą dysfonią wymienioną w poz. 15.3,
- choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa.

7.12. Inne działania

Dnia 31 lipca 2020 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie terenów, na których średnioroczne stężenie promieniotwórcze radonu w powietrzu wewnątrz pomieszczeń w znacznej liczbie budynków może przekraczać poziom odniesienia (Dz.U. z 2020 r., poz. 1139) regulujące kwestię konieczności kontrolowania narażenia na radon w miejscach pracy.

Radon wg WHO to drugi najczęstszy czynnik po paleniu, który powoduje nowotwory układu oddechowego u ludzi, pierwszy u osób, które nigdy nie paliły. Aby ocenić narażenie na promieniowanie od radonu, którego nie widać i nie czuć, konieczne jest wykonanie specjalistycznego pomiaru.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem oraz ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo Atomowe (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1941 z późn. zm.) pracodawca ma obowiązek wykonania pomiarów radonu w określonych miejscach pracy.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim przekazał do nadzorowanych obiektów do wiadomości informację o szkoleniach realizowanych przez Instytut

Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera z siedzibą w Łodzi w zakresie zagadnień związanych z narażeniem na radon w budynkach, lokalach i pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

W ramach współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Kielcach przesłane są karty oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy dotyczących badanych pacjentów oraz decyzje chorób zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach współpracy z Państwową Inspekcją Pracy w Kielcach również przesyła do wiadomości decyzje administracyjne w sprawie chorób zawodowych.

Do Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi przesyła opracowane karty stwierdzenia chorób zawodowych po uprawomocnieniu się decyzji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadząc postępowanie administracyjne zwracał się z prośbą o udzielenie informacji dot. produktu biobójczego do Wiceprezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

W ramach prowadzonego monitoringu rynku „nowych narkotyków” współpracowano z Komendą Powiatową Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim oraz z podmiotami leczniczymi w zakresie zatruc nowymi narkotykami lub innymi substancjami odurzającymi.

WNIOSKI

Celem działań prowadzonych przez Sekcję Nadzoru Środowiska Pracy jest zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych schorzeń związanych z warunkami pracy.

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy realizowała obowiązki i zadania ustawowe, a priorytetem w tej działalności było kontynuowanie nadzoru nad przestrzeganiem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzeń dotyczących produktów biobójczych oraz warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach nadzorowanych.

Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegają skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę możliwości dostosowują technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiają pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbają o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniają pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegają terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie egzekwowania od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych, przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

W zakresie postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie ilości zgłoszeń dotyczących podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do roku ubiegłego.

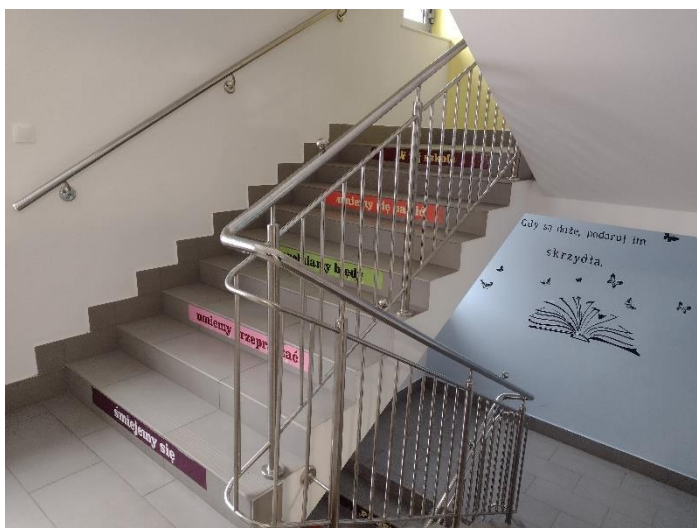

8. NADZÓR NAD PLACÓWKAMI NAUCZANIA I WYCHOWANIA ORAZ PLACÓWKAMI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Zgodnie z głównymi kierunkami działania wyznaczonymi dla Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Ostrowcu św. w 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego prowadził nadzór nad warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży poprzez kontrole przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczno – sanitarne i zdrowotne w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych oraz obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W podległych placówkach sprawowano nadzór w zakresie:

- higieny procesu nauczania;
- stanu sanitarno - higienicznego i technicznego budynków i pomieszczeń;

- warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach;
- warunków do utrzymania higieny osobistej;
- warunków wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży;
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt;
- warunków dożywiania dzieci i młodzieży;
- profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami i ocena systemu pierwszej pomocy w placówkach;
- oceny procedur oraz przestrzegania nakazów i zakazów w związku z trwającym stanem epidemii COVID-19 do 16.05.2022 r.

Po analizie czynników zagrażających zdrowiu dzieci i młodzieży oraz zjawisk utrwalających niepożądane i szkodliwe zachowania prowadzono na terenie placówek powiatu ostrowieckiego badania na stanowisku pracy ucznia związane z oceną dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz pomiar i ocenę w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w aspekcie profilaktyki wad postawy u dzieci i młodzieży.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. sprawował nadzór bieżący nad 117 placówkami, w tym 98 placówkami stałymi i 19 sezonowymi.

Wśród 98 stałych placówek ujętych w ewidencji są: żłobki, przedszkola / inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne), szkoły podstawowe, licea, szkoła specjalna, szkoła policealna, zespoły szkół, warsztaty szkolne, centra szkolenia zawodowego, szkoła wyższa, placówki z pobytem całodobowym (bursa i internat, placówki opiekuńczo – wychowawcze, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zakład poprawczy), placówki wychowania pozaszkolnego.

Placówki sezonowe stanowiło 19 obiektów zgłoszonych do „Bazy wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, w których zorganizowano 47 wypoczynków dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego.

W 2022 r. ewidencję przedszkoli zwiększono o:

- 1 przedszkole tj.: Niepubliczne Przedszkole Montessori "First Step" Paula Kowalska ul. Akademicka 12, Ostrowiec Św.

Ewidencję szkół podstawowych zwiększono o:

- 1 publiczną szkołę podstawową: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. S. Żeromskiego, os. Ogrody 20, 27-400 Ostrowiec Św.

Placówka funkcjonuje samodzielnie jako szkoła podstawowa pod nazwą Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Stefana Żeromskiego, os. Ogrody 20, 27-400 Ostrowiec Św. od 1 września 2022 r. w związku z likwidacją na mocy Uchwałą NR LXIII/44/2022 Rady Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego z dnia 30 maja 2022 r. Międzyszkolnego Ośrodka Gimnastyki Korekcyjno – Kompensacyjnej w Ostrowcu Św., który wchodził w skład dotychczasowego Zespołu Szkół i Placówek Publicznych nr 3.

Ewidencję zespołów szkół zmniejszono o:

- 1 zlikwidowany Zespół Szkół i Placówek Publicznych nr 3 w Ostrowcu Św. os. Ogrody 20, który przekształcił się w szkołę podstawową publiczną PSP nr 5 (j.w.).

Pozostała ewidencja obiektów bez zmian.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2022 r. przeprowadzono 145 kontroli, w tym:

- 47 kontroli wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 66 kontroli kompleksowych (podczas 10 kontroli kompleksowych dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii, natomiast podczas 3 kontroli kompleksowych wypełniono dodatkowo Arkusz gotowości szkolnej do nowego roku szkolnego);
- 7 kontroli sprawdzających wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez PPIS w Ostrowcu Św.;
- 4 kontrole sprawdzające wykonanie nałożonych na stronę obowiązków przez ŚPWIS, dla obiektów przekazanych w nadzór PPIS w Ostrowcu Św. 15.03.2020 r.;
- 17 kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego 2022/2023;
- 4 kontrole obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

8.1. Stan sanitarno - techniczny placówek

łącznie w 2022 r. przeprowadzono 145 kontroli sanitarnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. wydał łącznie 10 decyzji z czego:

- 7 decyzji merytorycznych, w tym: 3 decyzje w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień higieniczno-sanitarnych stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w dwóch zespołach szkół oraz w liceum ogólnokształcącym (decyzje dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i wyposażenia) oraz 4 decyzje dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków);

- 3 decyzje płatnicze.

Stosunkowo mała liczba decyzji administracyjnych nakładających obowiązek usunięcia uchybień (2022 – 3; 2021 – 1; 2020 – 2; 2019 – 5; 2018 – 2) wynika z sytuacji epidemiologicznej panującej w latach 2020 - 2022 jak również jest skutkiem prowadzonych postępowań administracyjnych w przedmiocie usunięcia w nadzorowanych obiektach uchybień stwierdzonych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy.

W 2022 r. wyegzekwowano wykonanie zarządzeń zawartych w 3 decyzjach administracyjnych, w tym w 2 zespołach szkół oraz 1 placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zdjęcie 6. Ciąg komunikacyjny po generalnym remoncie w Publicznej szkole Podstawowej Nr 4 i Nr 7 w Ostrowcu Św.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej zapewniono właściwy stan techniczny elewacji zewnętrznej budynku mieszkalnego. Prace termomodernizacyjne budynku były realizacją zarządzenia decyzji PPIS w Ostrowcu Św. z dnia 27.01.2017 r. W związku z dużym zakresem prac oraz ogromnym nakładem finansowym na usunięcie nieprawidłowości ww. decyzja była prolongowana w zakresie terminu. Wykonanie prac: nowej elewacji zewnętrznej budynku mieszkalnego oraz szereg prac remontowych w budynku głównym, mieszkalnym i garażowym potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

Zdjęcie 7. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Małachowie w gm. Ćmielów po generalnym remoncie.

Wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. Przyczyną niezrealizowania wydanej decyzji w pierwotnie założonym terminie zgodnie z deklaracją dyrektorów placówek i organów prowadzących był brak środków finansowych. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdziły również częściowe wykonanie nałożonych na organy prowadzące zarządzeń decyzji, podjęcie działań celem pozyskania nowych środków oraz poniesienie znacznych nakładów finansowych na realizację prac remontowych w placówkach, a co za tym idzie realizacja wszystkich zarządzeń w wyznaczonych terminach znacznie przekraczała możliwości finansowe.

W związku z nieprawidłowościami stwierdzonymi w 3 podległych placówkach w 2022 roku wydano 3 decyzje administracyjne w przedmiocie:

- zapewnienia właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń i wyposażenia: podłóg, stolarki drzwi, pomieszczeń bloku sportowego oraz pomieszczeń sanitarno – higienicznych, szatni,
- zapewnienia właściwego stanu technicznego nawierzchni przejść i dojść do budynku,
- zapewnienia możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych przez wszystkich uczniów,
- zapewnienia możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Tabela 15. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2020-2022 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.

Decyzje dotyczące:	Liczba decyzji wydanych w:		
	2022 r.	2021 r.	2020 r.
Stanu sanitarno-technicznego dróg dojścia i ogrodzenia	2	0	0
Placów zabaw / rekreacyjnych / boisk sportowych	0	0	0
Ciągów komunikacyjnych w budynkach (nawierzchnie, schody, zabezpieczenia kaloryferów itd.) i/lub szatni	3	1	2
Sal lekcyjnych i innych sal zajęć dla dzieci i młodzieży	2	1	0
Dostosowania mebli i/lub posiadania certyfikowanych mebli oraz sprzętu sportowego	0	1	0
Stanu sanitarno-higienicznego toalet, w tym sprawności technicznej armatury oraz wyposażenia w środki higieniczne	2	0	0
Warunków prowadzenia zajęć WF	2	0	0
Pracowni chemicznych	0	0	0
Pracowni komputerowych i innych pracowni zawodowych	0	0	0
Inne (jakie?) Brak właściwej wentylacji w pomieszczeniach higieniczno - sanitarnych	0	0	0

Dodatkowo w okresie wakacyjnym w placówkach zostały przeprowadzone prace mające na celu przygotowanie szkół do prawidłowego i bezpiecznego ich funkcjonowania w nowym roku szkolnym 2022/2023. Zgodnie z uzyskanymi w trakcie kontroli informacjami w 19 skontrolowanych placówkach przeprowadzone były w sezonie wakacyjnym prace remontowe. Zakres przeprowadzonych prac remontowych i modernizacyjnych był zróżnicowany i obejmował:

- doposażenie placówek w sprzęty w ramach projektów „Laboratoria Przyszłości”, „Aktywna Tablica” i „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021 – 2025”,
- doposażenie sal w zestawy biurek wraz z krzesłami oraz w tablice multimedialne, doposażenie oddziałów przedszkolnych w krzesła, stoliki, zestawy mebli, dywany oraz urządzenia zabawowe do wewnątrz,
- zakup laptopów w ramach projektu „Rozwijamy kompetencje kluczowe w Publicznej Szkole Podstawowej w Boleszynie” oraz modernizacja sieci komputerowej,
- zorganizowanie na terenie placówki kąpieliska relaksacyjnego,
- montaż rolet w oknach, wymianę świetlówek oraz opraw oświetleniowych, wymianę obudowy pojedynczych grzejników,
- odświeżenie elewacji, remont schodów i barierek wejściowych zewnętrznych, wymianę pokrycia dachowego na budynkach,
- remont sali gimnastycznej – cyklinowanie i lakierowanie parkietu wraz z wymianą narożników przypodłogowych, wymiana nawierzchni podłogi,
- remont pomieszczeń przebieralni bloku sportowego,
- malowanie pomieszczeń (ścian i sufitów: ciągów komunikacyjnych, sal lekcyjnych i pomieszczeń higieniczno – sanitarnych, pomieszczeń administracji),
- remont pomieszczenia kuchni w placówce (wymiana hydrauliki, malowanie ścian),
- kompleksowy remont systemu ogrzewania tj. wymiana kotła c.o. na pompę ciepła,
- kompleksowy remont sal lekcyjnych, sekretariatu, wymiana paneli podłogowych w salach dydaktycznych, wymianę płytek ściennych i podłogowych,

- wymianę elementów na placu zabaw i doposażenie placu zabaw,
- wymianę skrzydeł drzwi wewnętrznych,
- doposażenie placówek w szafki indywidualne skrytkowo- ubraniowe,
- wymiana umywalki w pomieszczeniu higieniczno – sanitarnym dla personelu,
- drobne prace naprawcze w ramach umów gwarancyjnych (poprawki dekarские, miejscowe podklejenie wykładziny, poprawa podjazdu dla niepełnosprawnych),
- prace konserwatorskie i porządkowe.

Zlecone i przeprowadzone przez dyrektorów i organy prowadzące prace konserwatorsko – naprawcze, a także gruntowne czynności porządkowe w budynkach i ich otoczeniu, świadczyły o podejmowaniu systematycznych działań w celu stworzenia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 roku przeprowadzono prace dzięki którym znacznie poprawiła się funkcjonalność pomieszczeń i estetyka obiektów.

Wszystkie skontrolowane w 2022 r. placówki (66) posiadają podłączenie do sieci wodociągowej, zaopatrzone są w bieżącą zimną wodę o monitorowanej jakości oraz posiadają odprowadzenie ścieków do kanalizacji (56), posiadają własny zbiornik bezodpływowy - szambo (6), bądź własne oczyszczalnie ścieków (4). Dzieci we wszystkich placówkach oświatowo – wychowawczych korzystają z ustępów zlokalizowanych wewnątrz budynków szkolnych.

8.2. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach

W 2022 r. realizowane były zadania inwestycyjne mające na celu poprawę stanu przyszłolnej infrastruktury sportowej, przeznaczonej na potrzeby realizacji zajęć wychowania fizycznego. Widoczne są działania organów prowadzących mające na celu poprawę stanu technicznego jak i dostępność do obiektów sportowych przez uczniów.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego analizowano w 37 skontrolowanych szkołach różnego typu i stwierdzono, że z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego (w skład którego wchodzi jedna lub dwie sale sportowe oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, przechowalnie sprzętu sportowego, pokój nauczycieli WF) z boiskiem korzystać mogli uczniowie 12 placówek.

Trzy placówki posiadają szkolny zespół sportowy bez boiska.

Jedynie jedna szkoła podstawowa nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć WF. Niezależnie od posiadanej infrastruktury sportowej, zajęcia wychowania fizycznego odbywały się na korytarzach szkolnych w 3 placówkach.

Ogółem 16 placówek dodatkowo korzysta z infrastruktury do WF poza placówką (np. z basenu, hali sportowej, z boiska/ stadionu sportowego).

W czasie kontroli warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego ocenie poddawano również sprzęt i urządzenia sportowe. Stan techniczny sprzętu sportowego w szkołach był prawidłowy. W miejscach przeznaczonych do ćwiczeń fizycznych zapewniono tablice informacyjno – ostrzegawcze (regulaminy).

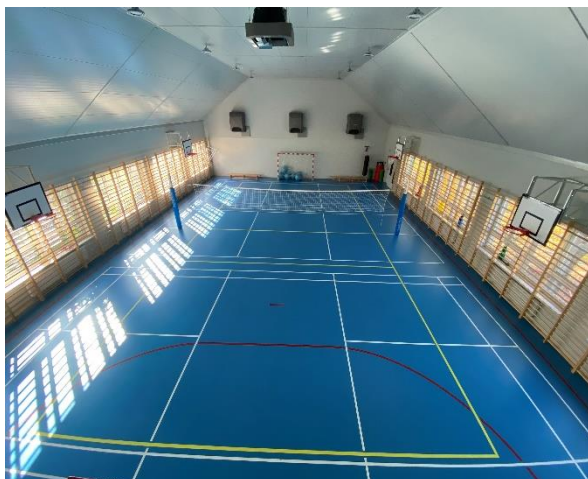
W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego w roku 2022 r. zrealizowano działania dotyczące wykonania zarządzeń decyzji wydanych przez PPIS w Ostrowcu Św. w zakresie Infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach tj.:

- ✓ w Zespole Edukacyjnym Dwunastka w Ostrowcu Św. zapewniono właściwy stan sanitarno-techniczny podłogi w sali gimnastycznej, dodatkowo doposażając salę gimnastyczną w nowy sprzęt sportowy: drabinki gimnastyczne, ściankę wspinaczkową z kamieniami, obręcz do koszykówki, siatki ochronne sznurkowe;
- ✓ w Publicznej Szkole Podstawowej w Bałtowie zamontowano siatki ochronne na oknach od wewnątrz sali gimnastycznej oraz piłkochwyty przed szklanymi drzwiami do sali gimnastycznej, a także doposażono placówkę w nowy sprzęt sportowy: piłki lekarskie (od 2 do 5 kg), równoważnie gimnastyczne, piłki nożne treningowe, piłki do koszykówki piłki ręczne treningowe, piłki siatkowe treningowe, tablice wyników ręczne;
- ✓ w Publicznej Szkole Podstawowej nr 5 w Ostrowcu przeprowadzono remont małej sali gimnastycznej oraz zapewniono środki na przeprowadzenie remontu dużej sali gimnastycznej,
- ✓ w Zespole Szkół Nr 1 w Ostrowcu Św. wykonano zarządzenie decyzji przed terminem, który został nałożony decyzją do dnia 31.08.2023 r., w przedmiocie zapewnienia właściwego stanu sanitarno - technicznego podłogi w małej sali gimnastycznej przez wykonanie remontu posadzki.

W 2022 r. w Katolickim Zespole Edukacyjnym w Ostrowcu Św. prowadzono rozbudowę bazy szkolnej w zakresie bloku sportowego, poprzez budowę sali gimnastycznej z zapleczem sportowym. Nowy blok sportowy będzie zlokalizowany w sąsiedztwie Zespołu na przyległej działce. W związku z rozpoczęciem budowy wygospodarowano nowy ogrodzony teren na zielone boisko szkolne, w sąsiedztwie budynku szkoły oraz placu zabaw. Projekt budowlany został zatwierdzony decyzją Starosty Ostrowieckiego. Nowopowstały budynek zapewni pełną infrastrukturę sportową tj. szkolny zespół sportowy, w skład którego wchodzi sala gimnastyczna o pow. 600 m² oraz pomieszczenia pomocnicze, tj. przebieralnie, natryskownie, ustępy, zaplecze nauczycielskie obejmujące: pomieszczenie trenera, magazyn sprzętu sportowego, pomieszczenie porządkowe oraz ustęp.

Zgodnie z oświadczeniem dyrektora szkoły w Ćmielowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Ćmielowie organ prowadzący zaplanował i pozyskał środki na budowę boiska wielofunkcyjnego i skoczni w dal na terenie placówki w roku szkolnym 2022/2023. Prace budowlane rozpoczną się z początkiem roku 2023. Dzięki inwestycji zajęcia wychowania fizycznego będą mogły być prowadzone w różnej formie wyłącznie na terenie placówki, co usprawni prowadzenie zajęć wychowania fizycznego oraz zapewni bezpieczne warunki dla korzystających z kompleksu sportowo-rekreacyjnego.

Zdjęcie 8. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w publicznej i niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.

8.3. Warunki pracy ucznia

W ramach bieżącego nadzoru nad szkołami w czasie przeprowadzanych kontroli poza bezpieczeństwem i higieną bazy lokalowej oceniano również przestrzeganie wymogów przepisów prawa oraz zaleceń w obszarze organizacji procesów nauczania.

W celu oceny warunków nauczania wykonano 747 badań, w tym 15 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 369 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów, 363 badania obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

8.3.1. Ocena rozkładów zajęć lekcyjnych

W ocenianym roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesu nauczania dokonano oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych w 5 placówkach, zwracając uwagę czy plany zajęć dydaktyczno-wychowawczych uwzględniają:

- równomierne obciążenie uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia;
- różnicowanie zajęć w każdym dniu;
- możliwości psychofizyczne uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

8.3.2. Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii - stanowisko pracy ucznia

W 2022 r. w związku z oceną dostosowania mebli szkolnych do wysokości ciała uczniów dokonano pomiarów w 10 placówkach (5 przedszkolach, 4 szkołach podstawowych, 1 liceum).

Pomiarom poddano 369 stanowisk pracy ucznia w 28 oddziałach w tym 13 w oddziałach przedszkolnych, 13 w oddziałach szkolnych Zdjęcie 9. Sala lekcyjna. i 2 w oddziale liceum.

Meble edukacyjne w skontrolowanych poszczególnych oddziałach szkolnych i przedszkolnych były zestawione w jednym bądź dwóch rozmiarach, meble w dobrym stanie technicznym. W większości meble edukacyjne stanowią jednoosobowe krzeselka i stoły z regulowaną wysokością. Dopasowania stanowisk pracy do uczniów dokonano na początku roku szkolnego oraz zaktualizowano po powrocie do stacjonarnego trybu nauczania w placówkach.

100% mebli pozostających na wyposażeniu 7 ocenianych placówek zostało zakupione po 1997 r. z czego 6 z nich posiada 100% certyfikatów zgodności. Dwie placówki posiadają powyżej 50 % mebli pozostających na wyposażeniu zakupionych po 1997 r., a 4 posiada 50 % certyfikatów dla znajdującego się na stanie sprzętu.

W skontrolowanych 28 oddziałach na 369 objętych badaniem uczniów i przedszkolaków wszyscy siedzieli przy stanowiskach pracy zgodnych z wymogami ergonomii – rozmiary mebli były dostosowane do wzrostu użytkowników.

Meble edukacyjne w poszczególnych oddziałach są w dobrym stanie technicznym. Na stanie skontrolowanych placówek znajdują się meble edukacyjne spełniające wymagania normy PN-EN 1729-1:2016-2.

W bieżącym roku nie stwierdzono uchybień w powyższym zakresie. Placówki oświatowo – wychowawcze były sukcesywnie doposażane w nowe meble edukacyjne (krzesła i stoły uczniowskie), co potwierdziły przeprowadzone kontrole kompleksowe oraz oceny gotowości placówek do nowego roku szkolnego 2022/2023. Wobec powyższego stan techniczny użytkowanych przez uczniów mebli uległ istotnej poprawie, a przeprowadzone kontrole obejmujące zakresem ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii potwierdziły właściwe zestawienie stanowisk pracy uczniów i dostosowanie funkcjonalnych parametrów mebli do antropometrycznych wymiarów dzieci.

8.3.3. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

W 2022 r. w związku z oceną w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzono pomiary w 4 placówkach: 3 publicznych szkołach podstawowych oraz w 1 zespole szkół.

Zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego waga tornistra nie powinna przekraczać 10 do 15% masy ciała ucznia.

Przeprowadzone czynności kontrolne polegały na dokonaniu pomiarów ciężaru ciała uczniów oraz dokonaniu pomiarów ciężaru spakowanych tornistrów uczniów. Kontrole sanitarne przeprowadzono w gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, przy współudziale pielęgniarek szkolnych i wychowawców.

Przeprowadzono 363 badania obciążenia uczniów ciężarem tornistrów wykonując 726 oznaczeń fizycznych pomiarów obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. W badaniach uwzględniono następujące wytyczne:

- ważenie tornistrów (liczone x 2 - 1 uczeń i 1 tornister liczone jako 2 pomiary).

Otrzymane dane pokazały, iż większa część poddanych ważeniu uczniów nosi plecaki o wadze niższej lub zgodnej z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego. W skontrolowanych placówkach badani uczniowie w niewielkim procencie noszą plecaki zbyt ciężkie.

Mając na względzie zapobieganie powstawaniu wad postawy i skrzywieniu kręgosłupa w ramach doraźnych zaleceń pokontrolnych polecono dyrektorom podjęcie działań prozdrowotnych poprzez:

- zapoznanie rodziców z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącymi tornistrów szkolnych;
- ustalenie z dziećmi jakie podręczniki i pomoce dydaktyczne będą potrzebne dnia następnego;
- zwracanie uwagi na to, co dzieci przynoszą do szkoły w celu wyeliminowania zbędnych przedmiotów;
- przeprowadzenie lekcji instruktażowej pakowania i noszenia tornistra.

8.3.4. Zapewnienie miejsca na podręczniki i przybory szkolne

W zakresie zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z rozporządzeniem MEN ocenie poddano 57 placówek.

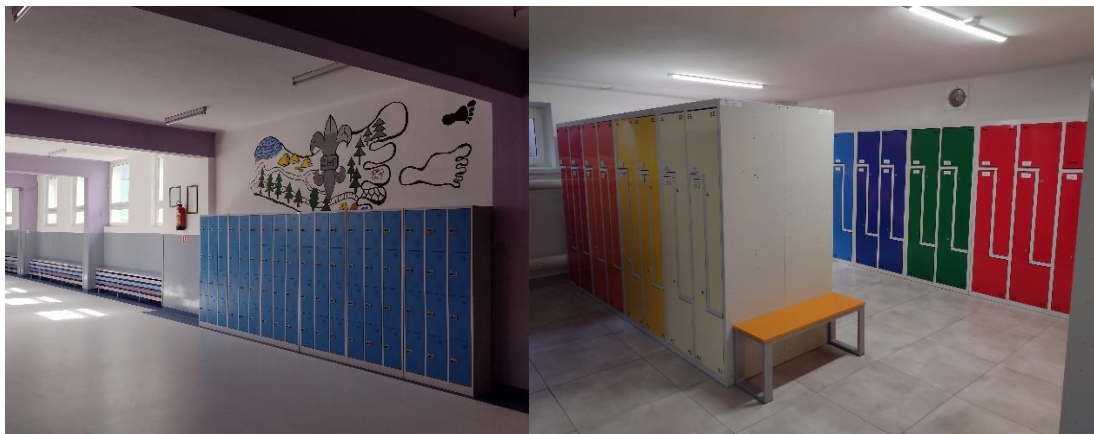
W przypadku jednego skontrolowanego zespołu szkół PPIS w Ostrowcu Św. wydał decyzję administracyjną m. in. w związku z brakiem zapewnienia możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych przez wszystkich uczniów w placówce.

Organ prowadzący placówkę zgodnie z zarządzeniem decyzji wydanej przez PPIS w Ostrowcu Św. został zobowiązany do zapewnienia miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych w terminie do dnia 31-12-2023.

Pozostałe placówki wywiązują się z obowiązku zapewnienia uczniom miejsca na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych. 49 ocenianych placówek zapewniło uczniom szafki

z indywidualnymi skrytkami, 8 placówek zapewniło miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w salach lekcyjnych w postaci zbiorczych szafek bądź regałów.

Zdjęcie 10. Szafki indywidualne dla uczniów.

Pomimo, iż dyrektorzy i organy prowadzące wywiązują się z zapewnienia możliwości pozostawiania zeszytów, podręczników i przyborów w szkołach, uczniowie nadal zabierają je do domu ze względu na konieczność odrabiania zadanych prac domowych, przygotowania się do zajęć lekcyjnych i sprawdzianów.

8.3.5. Nadzór nad preparatami chemicznymi i substancjami niebezpiecznymi

W trakcie kontroli zwracano uwagę na odpowiednie przechowywanie i oznakowanie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w szkolnych pracowniach chemicznych oraz posiadanie aktualnego ich spisu.

W 2022 r. 17 spośród 37 skontrolowanych placówek oświatowych posiadało na stanie substancje chemiczne i ich mieszaniny.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach.

8.3.6. Temperatura w pomieszczeniach dydaktycznych

W 2022 roku w placówkach oświatowo – wychowawczych poddanych kontroli sanitarnej w sezonie grzewczym sprawdzano wymóg zapewnienia właściwej temperatury w pomieszczeniach dydaktycznych. Nie stwierdzono temperatur powietrza niższych niż wymagane przepisami prawa (+20°C dla żłobków, +18°C dla pozostałych typów szkół).

8.3.7. Warunki do utrzymania higieny

Z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym wynika, że większość obiektów wywiązywała się z realizacji obowiązku zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży.

Spółród 66 skontrolowanych placówek, 2 z nich (1,32%) nie zapewniały właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.:

- złego stanu technicznego pomieszczenia sanitarnego w jednym zespole, stwierdzono w części pomieszczenia dla chłopców zacieki, widoczne ślady zawilgocenia, odstające płyty – spryszczenia i ubytki farby na suficie oraz w narożnikach ścian,

- złego stanu sanitarno – technicznego stolarki drzwi pomieszczeń higieniczno – sanitarnych, w pomieszczeniach sanitarnych szkoły łącznie z blokiem sportowym stwierdzono łącznie zły stan sanitarno- techniczny 8 skrzydeł drzwi, z dużymi uszkodzeniami i zniszczoną powierzchnią. Stwierdzono: liczne spękania, ubytki, odpryski powierzchni drzwi oraz liczne nieestetyczne bieżące uzupełnienia miejsc po uszkodzeniach mechanicznych wykonane we własnym zakresie.

W związku z nieprawidłowościami PPIS w Ostrowcu Św. zobowiązał organy prowadzące do usunięcia nieprawidłowości poprzez wydane decyzje administracyjne.

Poprawie uległy warunki do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży w placówkach, co potwierdziły kontrole sprawdzające oraz bieżące kontrole sanitarne:

- w zespole szkół – jako realizacja zarządzeń decyzji ŚPWIS,
- poprawa stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego w niepublicznym zespole szkół poprzez wykonanie robót kompleksowego remontu łazienki chłopców na I piętrze budynku w ramach poprawy warunków pobytu dzieci w placówce. Prace polegały na skuciu i położeniu płytek, demontażu starych i montażu nowych kabin, drzwi, urządzeń sanitarnych, malowaniu, pracach elektrycznych, wodno – kanalizacyjnych.

Zdjęcie 11. Toaleta.

8.3.8. Opieka medyczna w szkołach

W 2022 r. na 37 skontrolowanych placówek oświatowo – wychowawczych, 21 posiadało gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do dyspozycji jednej szkoły a w przypadku 3 placówek wspólne z inną placówką w tym samym obiekcie.

Stan sanitarno – techniczny skontrolowanych gabinetów nie budził zastrzeżeń.

W 11 szkołach pielęgniarki szkolne realizowały zadania profilaktyki prozdrowotnej w pomieszczeniach zastępczych udostępnianych na terenie placówki.

Opieka medyczna w szkołach jest prowadzona na podstawie zawartych pomiędzy Dyrektorami szkół, a podmiotami wykonującymi działalność leczniczą porozumień na objęcie opieką medyczną uczniów w środowisku nauczania i wychowania przez pielęgniarkę szkolną / umów użyczenia na bezpłatne używanie gabinetów profilaktyki zdrowotnej w celu świadczenia profilaktyki zdrowotnej nad dziećmi.

W 2 szkołach nieposiadających gabinetów opieka zdrowotna świadczona jest także poza terenem placówki, tj. w podmiotach leczniczych.

Organy prowadzące szkoły zgodnie z nałożonymi na nie przepisami prawa obowiązkami, zgodnie z Ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r., poz.

1078), która weszła w życie 12 września 2019 r. przystąpiły do realizacji tej ustawy w celu zapewnienia uczniom opieki zdrowotnej, w tym stomatologicznej.

W treści porozumień określano sposób organizacji udzielania świadczeń. Definiowano strony tego porozumienia, precyzowano miejsce i zakres udzielanych świadczeń przez lekarzy stomatologów, wskazywano uczniów szkół, których obejmą udzielane świadczenia realizowane na podstawie przedmiotowych porozumień.

W powiecie ostrowieckim spośród 37 skontrolowanych szkół w przypadku 5 placówek organ prowadzący szkoły zawarł porozumienia z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą udzielającymi świadczeń zdrowotnych z zakresu leczenia stomatologicznego dla dzieci i młodzieży. Podmioty lecznicze w ramach porozumień zobowiązywały się do wykonywania świadczeń ogólnostomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 18. roku życia oraz wykonywania profilaktycznych świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży do ukończenia 19. roku życia.

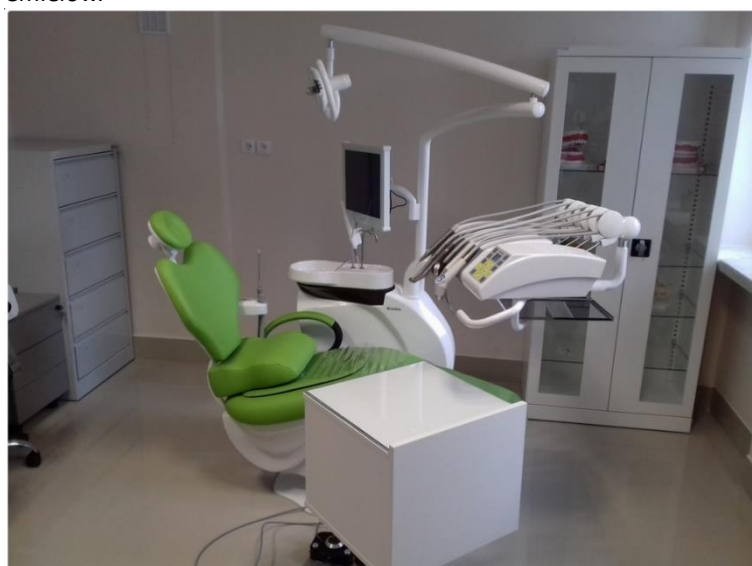
W przypadku 9 placówek zawarta została umowa z dentobusem.

Spośród skontrolowanych placówek w okresie sprawozdawczym w 2 szkołach podstawowych funkcjonowały gabinety stomatologiczne. Placówki te znajdują się na terenie gminy Ćmielów. Gabinety są prowadzone przez niepubliczny podmiot leczniczy. Na terenie miasta Ostrowca Św. gabinet stomatologiczny zapewniono w jednym zespole szkół, gdzie dwa razy w roku wykonywane są zadania profilaktyki dla uczniów zespołu wyłącznie w zakresie przeglądu i lakowania. Pomieszczenie zostało w bieżącym roku wyremontowane i odpowiednio wyposażone.

Jeden z gabinetów na terenie gminy Ćmielów powstał w ramach programu Ministerstwa Zdrowia pod nazwą „Poprawa dostępności do świadczeń stomatologicznych dla dzieci i młodzieży w szkołach w 2018 r.”

Gmina Ćmielów doposażyła gabinet w sprzęt niemedyczny, a Ministerstwo Zdrowia zapewniło środki na zakup nowoczesnego unitu dentystycznego z niezbędnym osprzętem medycznym. Obsługujący podmiot leczniczy prowadzi edukację w zakresie profilaktyki próchnicy w ramach ustalonego przez siebie programu edukacyjnego. Profilaktyka stomatologiczna dla wszystkich dzieci z terenu gminy Ćmielów jest prowadzona przez lekarza stomatologa, mającego podpisany kontrakt z NFZ na stomatologię szkolną.

Zdjęcie 12. Gabinet stomatologiczny w Publicznej Szkole Podstawowej im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzóstowej, Brzóstowa 200A, 27-440 Ćmielów.

Brak gabinetów stomatologicznych w szkołach wynika głównie z warunków lokalowych tj. baza lokalowa funkcjonujących placówek nie pozwala na utworzenie nowych gabinetów z uwagi na fizyczny brak miejsca w placówkach oraz bardzo duże koszty utworzenia gabinetu. W związku ze skutkami jakie przyniosła epidemia COVID-19 wolne przestrzenie szkolne zostały wykorzystane jako miejsca pomocy psychologicznej. Organy prowadzące otrzymały środki na zatrudnienie psychologów, pedagogów i pedagogów specjalnych oraz logopedów.

8.3.9. Ocena warunków sanitarno – higienicznych w oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych

W ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania oceniono warunki pobytu dzieci 5 i 6 - letnich w tzw. oddziałach „zerowych” w placówkach oświatowych funkcjonujących samodzielnie oraz w zespołach szkół.

W roku sprawozdawczym kontroli poddano oddziały „zerowe” funkcjonujące w 17 przedszkolach, w 17 szkołach podstawowych oraz w 6 zespołach szkół.

Większość skontrolowanych placówek w związku z trwającym w 2022 r. stanem epidemii oraz stanem zagrożenia epidemicznego wydzieliła obszary przestrzeni szkolnej dla dzieci młodszych. Większość skontrolowanych placówek utrzymała obostrzenia organizacyjne, które obowiązywały w stanie podwyższonego reżimu sanitarnego w związku z COVID -19.

Odrębność korzystania ze „wspólnych pomieszczeń” przez dzieci młodsze i „starszych” uczniów zapewniono poprzez wydzielenie organizacyjne takie jak przeorganizowanie czasu pracy, wprowadzenie przerw dostosowanych do potrzeb grupy, wyznaczono strefy pobytu dla danych grup, wyznaczono różne wejścia do obiektów i zastosowano rozdział czasowy np. rozpoczynanie i kończenie zajęć w różnym czasie.

8.3.10. Dodatkowe działania

Szkoła to miejsce wyętej pracy zarówno uczniów, jak i nauczycieli. Kluczową rolę w zapewnieniu odpowiednich warunków do pracy dla obu tych grup stanowi oświetlenie. Dobrze dobrane oprawy do placówki zagwarantują komfortową i wydajną pracę, a jednocześnie będą bezpieczne dla zdrowia wszystkich w nich przebywających.

W szkołach na terenie powiatu ostrowieckiego w trakcie kontroli bieżących kontynuowano działania monitorujące w zakresie pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach. W trakcie kontroli dyrektorzy szkół okazali protokoły przeprowadzonych pomiarów natężenia oświetlenia wykonywane przez firmy specjalistyczne, a okazane wyniki z pomiarów były prawidłowe. Prowadzone działania miały na celu uświadomienie dyrektorom placówek wagi właściwego natężenia oświetlenia, szczególnie w salach dydaktycznych, właściwego ustawienia stanowiska pracy ucznia, aktywnego korzystania z przerw międzylekcyjnych oraz promowania aktywności fizycznej po zakończonych lekcjach, celem zapewnienia uczniom odpowiednich warunków higieny procesów nauczania i wychowania.

Zauważalne jest, iż w trakcie przeprowadzanych w bieżącym roku w placówkach remontach i modernizacjach część placówek wymieniała instalacje elektryczne wraz z zapewnieniem opraw oświetleniowych nowego typu o wysokich parametrach technicznych spełniających polskie normy co znacząco poprawiło komfort i warunki na stanowiskach pracy. Nowe oświetlenie zapewnia bezpieczeństwo dla zdrowia wszystkich przebywających w placówkach, a w szczególności zapewnia bardzo dobre naświetlenie i dystrybucję światła w salach lekcyjnych.

Zdjęcie 13. Sala Liceum Ogólnokształcącego Nr II w Ostrowcu Św. po generalnym remoncie wraz z wymianą instalacji i oprav oświetleniowych.

8.4. Warunki wypoczynku i rekreacji

Nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. sprawowany był na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r. poz. 452 z późn. zm.). Nadzór miał charakter ciągły i uwzględniał zgłoszenia monitorowane w Bazie Wypoczynku.

Zdjęcie 14. Kontrole wypoczynków w Bałtowskim Kompleksie Turystycznym.

Przeprowadzane na terenie powiatu ostrowieckiego przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. kontrole sanitarne miały na celu zapewnienie zdrowego i bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, w trakcie których oceniono stan sanitarno-higieniczny obiektów pobytu dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę zwracano na: czystość pomieszczeń użytkowanych przez uczestników wypoczynku, przestrzeganie podstawowych zasad higieny, warunki żywienia, jakości żywności w obiektach kolonijnych, domach wczasów dziecięcych i innych punktach świadczących usługi żywieniowe dla grup zorganizowanych dzieci i młodzieży, bezpieczeństwo i stan techniczny obiektu oraz jego wyposażenia oraz wprowadzenie rozwiązań wynikających z wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Ministra Zdrowia i Ministra Edukacji i Nauki dla organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży.

W 2022 r. w elektronicznej „Bazie wypoczynku” dostępnej na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej zamieszczono zgłoszenia 53 turnusów wypoczynku zorganizowanego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w formie wyjazdowej oraz w miejscu zamieszkania.

Dzieci i młodzież uczestniczyły w wypoczynkach w formie wyjazdowej jako kolonia, obóz lub jako forma w miejscu zamieszkania – półkolonia zorganizowanych przez placówki oświatowo-wychowawcze, świetlice szkolne, osiedlowy dom społeczny, hotele, zajazd, domy noclegowe, kompleks turystyczny.

Bezpieczne wakacje
Przepis G15
Uff - jak gorąco!

Dzieci a upały

Za stan zdrowia najmłodszych **odpowiedzialni są opiekunowie**

- NIGDY nie zostawiaj dziecka w samochodzie**
- ubieraj dzieci w **luźną, cienką odzież** w jasnych kolorach
- pamiętaj o **nakryciu głowy** dla dziecka
- używaj **kremów z filtrem**
- dbaj o **częste podawanie wody**
- szukaj pomocy medycznej**, gdy tylko dziecko ma objawy przegrzania

W 2022 r. skontrolowano 47 z 53 zgłoszonych turnusów wypoczynku, w tym 39 turnusów wypoczynku letniego i 8 turnusów wypoczynku zimowego. W przypadku 6 turnusów organizator zrezygnował z wypoczynku przed jego rozpoczęciem. W bazie wypoczynku widniały zgłoszenia o statusie REZYGNAcja, w związku z wycofaniem się chętnych uczestników przed rozpoczęciem turnusów.

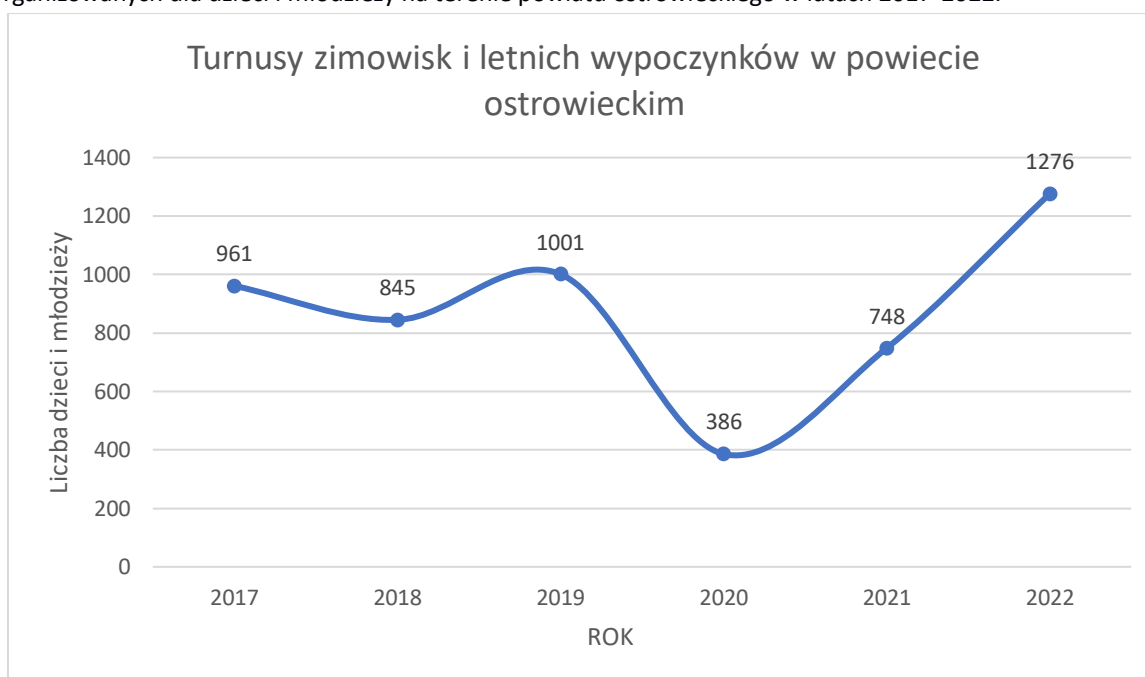
Przeprowadzone kontrole na terenie powiatu ostrowieckiego dotyczyły 19 form wypoczynku turnusów wyjazdowych oraz 28 turnusów w miejscu zamieszkania w formie półkolonii.

Niezależnie od formy, wszyscy organizatorzy wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2022 r. zapewнили uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu.

Nie odnotowano żadnych interwencji z powodu niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych oraz nie nakładano mandatów karnych na organizatorów wypoczynku w zakresie higieny dzieci i młodzieży. Dodatkowo wypoczynki były skontrolowane w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia w miejscu wypoczynku (przeprowadzono 6 kontroli).

Z różnego rodzaju form wypoczynku w 2022 r. skorzystało ogółem 1276 uczestników (2021 – 748; 2020 - 386; 2019 – 1001; 2018 – 845; 2017 – 961), z czego z wyjazdowej formy wypoczynku skorzystało 348, a w półkoloniach uczestniczyło 928 dzieci i młodzieży. Ilość uczestników na przestrzeni ostatnich 5 lat obrazuje poniższa tabela.

Wykres 17. Liczba uczestników wyjazdowych form wypoczynku i półkolonii w miejscu zamieszkania zorganizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2022.

W porównaniu z latami 2020-2021 liczba uczestników znacząco się zwiększyła, na co miały wpływ zmniejszone obostrzenia związane z sytuacją epidemiologiczną, które szczegółowo określało Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W stanie epidemii organizatorzy wypoczynków stosowali się do ograniczeń wskazanych w ww. rozporządzeniu, Wytycznych MEN, MZ i GIS dla organizatorów wypoczynku, a w szczególności przestrzegali nałożone przepisami prawa limity uczestników.

Sezon letni 2022 r. pokazał duże zainteresowanie udziałem dzieci i młodzieży w wypoczynkach letnich mimo trwającego stanu zagrożenia epidemicznego. Wielu organizatorów wypoczynków na terenie powiatu ostrowieckiego utrzymało zasady reżimu sanitarnego poprzez:

- opracowane regulaminy i procedury z elementami metod zapobiegających zakażeniom, celem minimalizacji ryzyka rozprzestrzeniania się SARS-Co-V-2;
- zapewнили środki do dezynfekcji rąk i powierzchni;
- zapewнили miejsca odizolowania osób z objawami chorobowymi, wyposażonymi w termometry, środki dezynfekcyjne oraz ochrony osobistej, w razie wystąpienia objawów chorobowych u uczestnika bądź kadry wypoczynku;

- w wielu przypadkach zrezygnowano z wycieczek poza bazę wypoczynku,
- organizatorzy ograniczali kontakt młodzieży z turystami indywidualnymi i grupowymi.

W trakcie wypoczynków nie odnotowano przypadków podejrzenia zakażenia wirusem SARS-CoV-2.

8.5. Działania związane z zapobieganiem zakażeniom oraz rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w związku z wystąpieniem na obszarze Polski koronawirusa, ogłoszonym stanem epidemii w Polsce wywołanym zakażeniami SARS-CoV-2, a następnie stanem zagrożenia epidemicznego prowadził szereg działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W 2022 r. pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oprócz realizacji obowiązków i zadań ustawowych dotyczących nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy w placówkach oświaty, wychowania i opieki nadal uczestniczyli w działaniach dotyczących zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa prowadzonych przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Ostrowcu Św.

Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne oraz obsługiwano System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Odpowiadano na liczne zapytania mieszkańców powiatu ostrowieckiego w temacie zakażeń koronawirusem oraz na zapytania mediów dotyczące sytuacji epidemiologicznej w placówkach oświatowych.

Wszelkie istotne informacje na temat koronawirusa były na bieżąco aktualizowane i zamieszczane na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Ostrowcu Św.: <https://www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski> na portalu społecznościowym oraz przekazywane lokalnym mediom.

W związku z trwającą sytuacją epidemiologiczną oraz ryzykiem zakażenia koronawirusem do organów prowadzących szkół i placówek oświatowych oraz opiekuńczo - wychowawczych przesyłano drogą elektroniczną zalecenia higieniczne, a także ulotki i materiały informacyjno – edukacyjne z prośbą o ich umieszczenie w widocznych miejscach budynku w celu m.in. promowania zachowań prozdrowotnych oraz zasad prawidłowej higieny rąk.

Zobowiązano dyrektorów szkół i placówek do aktualizacji opracowanych procedur oraz wdrażania nowych działań w celu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w placówkach oraz celem zapobiegania zakażeniom w związku z sytuacją epidemiologiczną dotyczącą wirusa SARS-CoV-2. Współpracowano z organami prowadzącymi, dyrektorami oraz wyznaczonymi koordynatorami ds. COVID-19 w placówkach.

Do połowy 2022 r. w trakcie przeprowadzanych kontroli w placówkach oświatowych dodatkowo oceniano stosowane i wdrożone metody zapobiegające zakażeniom, procedury/ zasady postępowania w przypadku stwierdzenia choroby zakaźnej w placówce oraz przestrzegania Rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

W trakcie kontroli gotowości szkół do nowego roku szkolnego w sezonie letnim 2022 r. mimo zniesionego stanu epidemii dyrektorzy skontrolowanych placówek zgodnie oświadczyli, iż powrót do nauki stacjonarnej w nowym roku szkolnym 2022/ 2023 nastąpi w reżimie sanitarnym, który obejmie m. in.: dostosowanie opracowanych procedur do wymogów zwiększonego reżimu sanitarnego zgodnie z wytycznymi, zapewnienie licznych stanowisk dezynfekcji rąk, zapewnienie sprzętu, środków czystości i dezynfekcyjnych oraz środków ochrony osobistej, prowadzenie regularnego wietrzenia pomieszczeń, utrzymanie na terenie placówek tzw. izolatorium, w celu odizolowania osoby u której

zostaną stwierdzone niepokojące objawy chorobowe, odmowę przyjęcia dziecka, u którego będą widoczne wyraźne objawy chorobowe.

W 2022 r. nadal przekazywano organom prowadzącym i dyrektorom placówek aktualne wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego oraz wytyczne Ministerstwa Zdrowia i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Do dnia 10.02.2022 r. w związku z potwierdzonymi dodatnimi wynikami badań w kierunku wirusa SARS-CoV-2 u pracowników i uczniów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, PPIS w Ostrowcu Św. prowadził dochodzenia epidemiologiczne m. in. weryfikując osoby dodatnie i nakazując poddanie się obowiązkowej kwarantannie w miejscu zamieszkania osobom z kontaktu.

Każdorazowo po wystąpieniu przypadku zachorowania w szkołach i placówkach oświatowych szczegółowo analizowano stopień narażenia osób z kontaktu w placówce z osobą z potwierdzonym dodatnim wynikiem SARS-CoV-2 oraz podejmowano działania przeciwepidemiczne.

PPIS w Ostrowcu Św. rozpatrzył pozytywnie 30 wniosków dyrektorów placówek oświatowych na nadzorowanym terenie, dotyczących wyrażenia opinii w sprawie wprowadzenia nauczania hybrydowego w placówkach, na bieżąco raportując wydawane opinie w cyklu cotygodniowym. Wypracowana w trakcie wprowadzonego stanu epidemii COVID-19 ścieżka szybkiego kontaktu z dyrektorami placówek oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego oraz organami prowadzącymi, pozwoliła na szybkie reagowanie w sprawach COVID-19 w placówkach, prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych oraz sprawną zmianę trybu nauczania, zapewniając tym samym bezpieczne warunki pobytu i ciągłość pracy.

8.6. Nowe zagrożenia

W 2022 r. zaobserwowano nowe niepokojące zjawiska w związku z sytuacją epidemiologiczną tj. zakończeniem stanu epidemii COVID-19 oraz konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Placówki oświatowe borykały się z nowym rodzajem problemów, na które sprawnie zareagowano poprzez wzmożoną pomoc psychologiczno- pedagogiczną dla uczniów w związku ze złym stanem psychicznym po COVID-19 oraz z przyjęciem i obsługą uchodźców. Nowe wyzwania spowodowały zmianę i dostosowanie przepisów prawa m. in. uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa miała na celu ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dla uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki organizowano oddziały przygotowawcze. Na terenie powiatu utworzono oddziały przygotowawcze w dwóch placówkach.

Dodatkowa pomoc psychologiczno-pedagogiczna w placówkach oświatowych była zapewniona od 1 marca 2022 r. Publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, ponadpodstawowe i szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego mogły realizować zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w dodatkowym wymiarze godzin. Wsparcie obejmowało organizację zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym dla uczniów, u których rozpoznano potrzebę wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w tym zakresie. Zajęcia były prowadzone przez nauczycieli: psychologów, pedagogów, logopedów, doradców zawodowych i terapeutów pedagogicznych oraz przez innych specjalistów w zależności od potrzeb uczniów.

Szczegółowe kwestie w tym zakresie zostały uregulowane w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki *zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego*

ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

W związku z sytuacją panującą na świecie, a w konsekwencji napływem uchodźców z Ukrainy prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjno – informacyjnych w języku ukraińskim przypominając najważniejsze zasady bezpiecznego zachowania podczas epidemii koronawirusa (w tym jak myć i dezynfekować ręce, jak zakładać maseczkę), izolacji domowej, pięć kroków do bezpiecznej żywności oraz szczepień i gruźlicy, HIV, AIDS.

Część materiałów w związku z napływem uchodźców z Ukrainy została przygotowana w języku ukraińskim, która dostosowana była dla dzieci w wieku 5-10 lat.

W trakcie bieżących kontroli wręczano dyrektorom szkół, do których uczęszczają dzieci z Ukrainy broszurę „Sami dbamy o swoje zdrowie” (w języku polskim i ukraińskim).

Pracownicy Sekcji do końca marca 2022 r. uczestniczyli w wizytacjach COVID w różnych grupach obiektów, sprawdzając przestrzeganie przepisów rozporządzenia z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

8.7. Inne działania

- ✓ ocena przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych w placówkach oświatowo - wychowawczych;
- ✓ dystrybucja w okresie sezonowego wzrostu zachorowań na grypę i przeziębienie w nadzorowanych obiektach materiałów oświatowo – zdrowotnych o tematyce grypy – ulotek „Grypa czy przeziębienie?”;
- ✓ dystrybucja materiałów dot. profilaktyki wszawicy u dzieci i młodzieży szkolnej;
- ✓ dystrybucja materiałów edukacyjnych:
 - w placówkach organizujących wypoczynek zimowy pozostawiono ulotki „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczny wypoczynek zimowy”, „Patent na bezpieczne ferie”, „10 zasad wirusoobrony”,
 - w placówkach organizujących wypoczynek letni pozostawiono: Poradniki „Zdrowe i bezpieczne wakacje”, „Co musisz wiedzieć o HIV i AIDS; broszura: „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”, ulotki: „Patent na bezpieczne wakacje”, „Zdrowe dzieci, a bierne palenie tytoniu”, „Dym tytoniowy jest trujący!”, „Co to są e- papierosy”, „Co musisz wiedzieć o czerniaku skóry?”, „Biorąc nie jesteś sobą”, „Śmiertelny odlot”, „Dopalacze to śmierć”, „Wszystko o wszawicy”, „Wszawica głowy”; „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!”,
 - ponadto w ramach edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas wypoczynków Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała spotkania edukacyjne z dziećmi przebywającymi na półkoloniach oraz z młodzieżą przebywającą na wypoczynkach w formie wyjazdowej. Uczestnikom wypoczynków przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje”, „Uwaga na kleszcze!” oraz przeprowadzono pogadanki z uczestnikami półkolonii dotyczące zasad reżimu sanitarnego w trakcie wypoczynku oraz bezpiecznego powrotu do szkół.
- ✓ W ramach akcji letniej nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. Wspólnie przeprowadzono pogadanki z projekcją filmu „Bezpieczny wypoczynek”. Podczas spotkań przygotowanych dla dwóch grup zorganizowanych form wypoczynków letnich na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego (półkolonia w miejscu zamieszkania oraz obóz jeździecki w formie wyjazdowej)

przedstawiono zasady bezpieczeństwa, profilaktyki szczepień i chorób odkleszczowych oraz przybliżono działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wszyscy uczestnicy otrzymali książeczki/kolorowanki edukacyjne „Kleszczowanka”, broszurę i ulotkę „Bezpieczne Wakacje” oraz balony z logo PIS i kampanii #SzczepinySię,

- ✓ na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej oraz w mediach społecznościowych umieszczano wytyczne dla organizatorów wycieczek z ogólnymi zasadami, jakimi uczestnicy wycieczki powinni kierować się aby bezpiecznie spędzić wakacje.

WNIOSKI

Zdecydowana większość nadzorowanych placówek oświatowo – wychowawczych zapewniła w 2022 r. bezpieczne i higieniczne warunki nauczania, wychowania i opieki dzieci i młodzieży.

W porównaniu do 2021 roku skala nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego i technicznego placówek była nieco większa w związku z powrotem do stacjonarnego trybu nauczania. Powyższe skutkowało wydaniem przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. większej liczby decyzji administracyjnych oraz płatniczych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień o charakterze higieniczno – sanitarnym.

W placówkach oświatowo - wychowawczych systematycznie prowadzone są prace remontowe zmierzające do poprawy stanu sanitarno - higienicznego. Niemniej jednak w przypadku kilku placówek objętych obowiązkiem administracyjnym wynikającym ze złego stanu sanitarno – technicznego, zarządzenia decyzji nie były realizowane w pierwotnie wyznaczonych terminach (wydano 4 decyzje o prolongacie terminu), a postępowania administracyjne trwają latami. Przyczyną takiego stanu w ocenie dyrektorów szkół i organów oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego jest brak środków finansowych na poprawę warunków technicznych (remonty, prace konserwatorskie, wymianę wyposażenia). Nie oznacza to jednak iż prace nie są realizowane, a jedynie niezrealizowane w pełni. Przeprowadzone kontrole sprawdzające potwierdzały w większości częściowe wykonanie zarządzeń i systematyczne ponoszenie nakładów finansowych na zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu w placówkach.

Zauważalne jest wzmoczenie nadzoru sanitarnego w placówkach oświatowych na terenie powiatu zarówno przez dyrektorów jak i personel placówek nauczania i wychowania. Propagowano właściwe zachowania higieniczne i prozdrowotne, celem kształtowania u uczniów elementarnych nawyków higienicznych dotyczących prawidłowego mycia i dezynfekcji rąk oraz profilaktyki szczepień ochronnych, co było niezwykle istotne w danym roku sprawozdawczym w związku z trwającym stanem epidemii oraz zagrożenia epidemicznego.

Placówki oświatowo – wychowawcze są sukcesywnie doposażane w nowe meble, wyposażenie i pomoce dydaktyczne posiadające certyfikaty zgodności lub atesty. Dyrektorzy chętnie przystępują do udziału w projektach wspierających edukację, dzięki którym pozyskują nowoczesne wyposażenie, tworzą nowe pracownie i dają uczniom dostęp do nowoczesnych technologii, wyrównując szanse uczniów w całej Polsce jednocześnie dostarczając mechanizmy umożliwiające współpracę pomiędzy szkołami.

Wszyscy organizatorzy zorganizowanego wycieczki letniego i zimowego dzieci i młodzieży w 2022 r. zapewnił uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w wycieczce.

Dyrektorzy przedstawiali kierunki poprawy warunków korzystania z obiektów należących do szkół, w tym warunków nauki, a przeprowadzone kontrole potwierdziły, iż w skontrolowanych placówkach oświatowych przeprowadzane są liczne działania celem zapewnienia bezpiecznych warunków pobytu w placówkach oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego.

9. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA ORAZ WYTWÓRNI I MIEJSC OBROTU MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

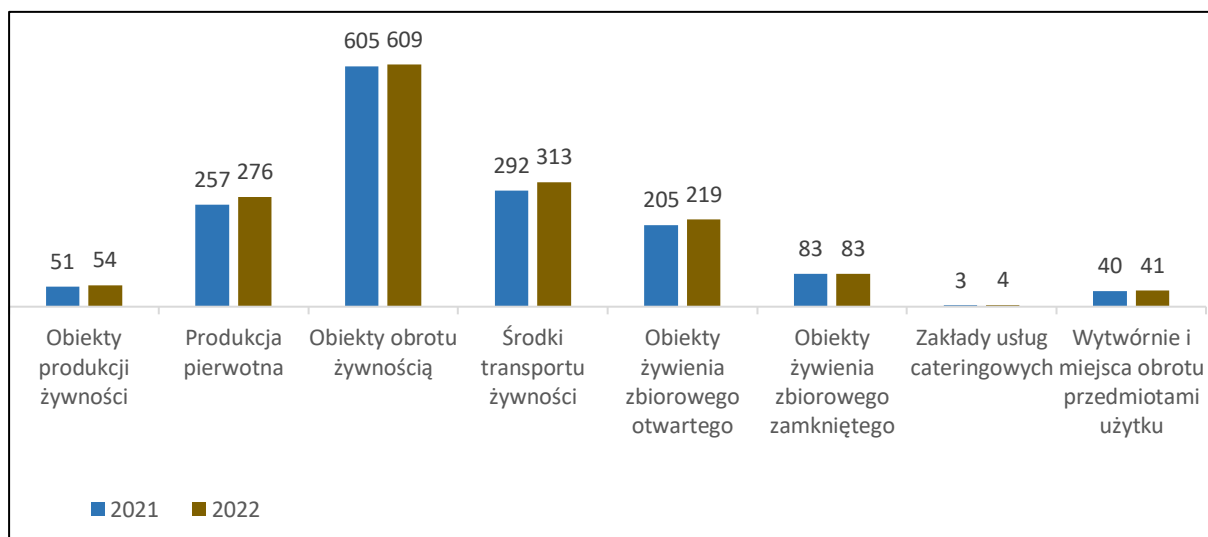
9.1. Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego

W 2022 r. pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego znajdowało się 1599 obiektów żywności, żywienia oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (w 2021 r. – 1536), w tym:

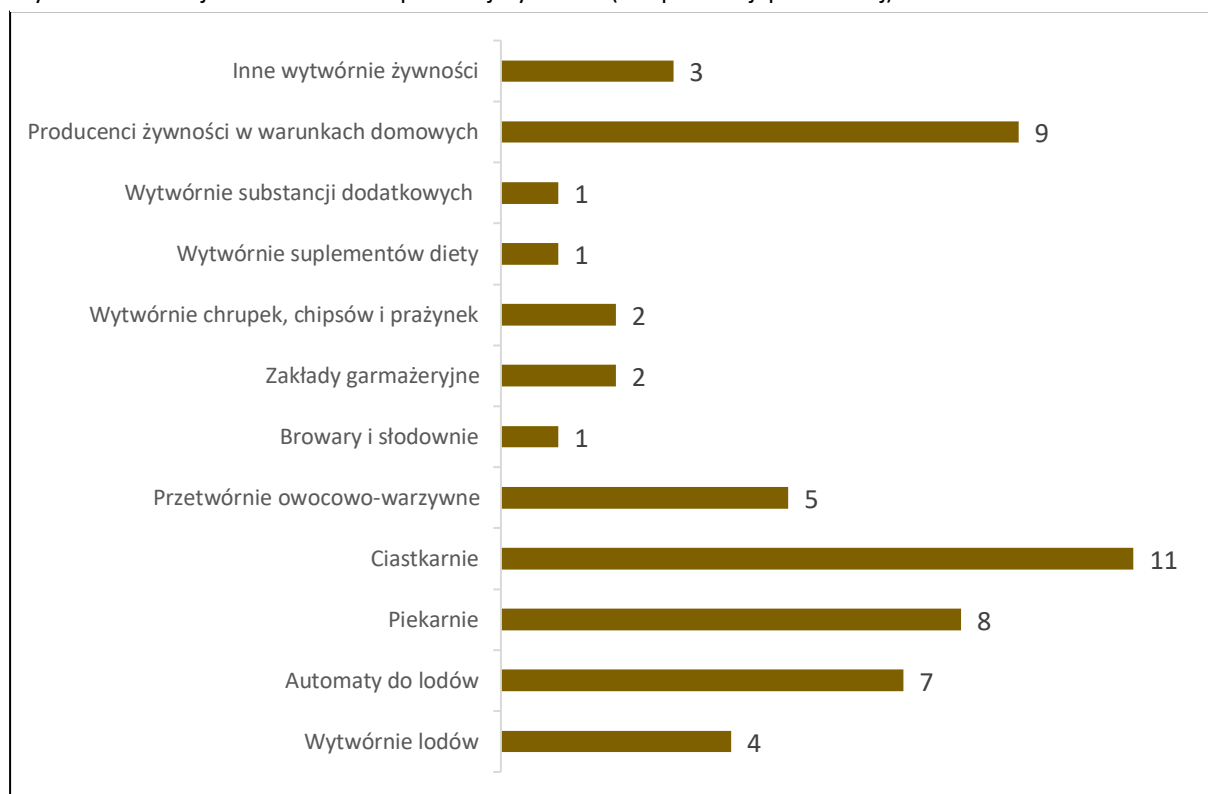
- 330 zakładów produkcji żywności, w tym 276 producentów pierwotnych;
- 922 zakłady obrotu żywnością, w tym 313 środków transportu;
- 219 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego;
- 83 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego;
- 4 zakłady usług cateringowych;
- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością;
- 35 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Poniżej w formie wykresów przedstawiono porównanie liczby obiektów objętych nadzorem w 2021 i 2022 r. oraz rodzaje i liczbę obiektów w poszczególnych grupach: zakłady produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej), zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

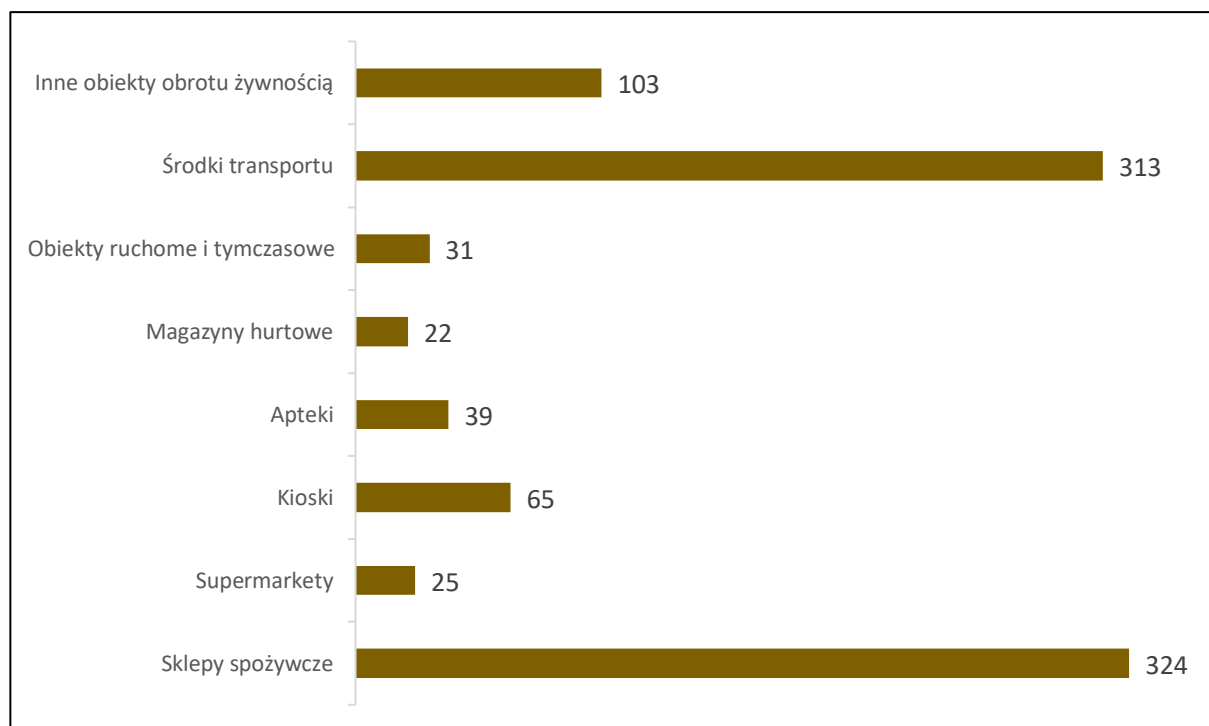
Wykres 18. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2021 i 2022 według rodzaju prowadzonej działalności.

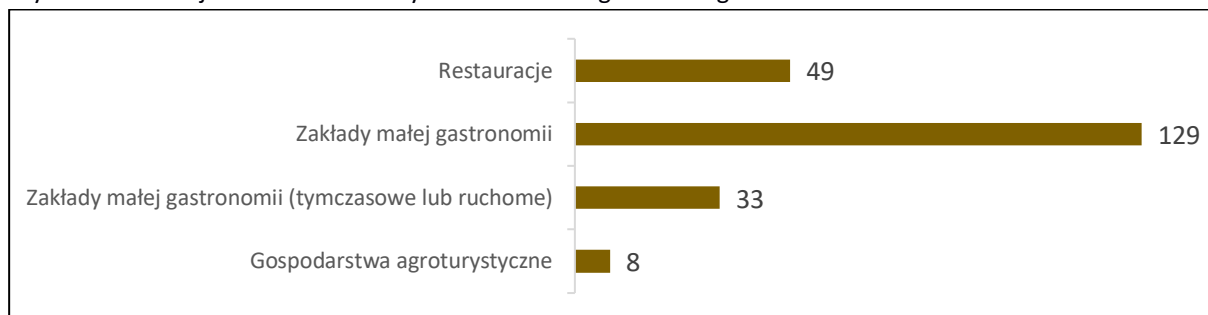
Wykres 19. Rodzaj i liczba zakładów produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej).

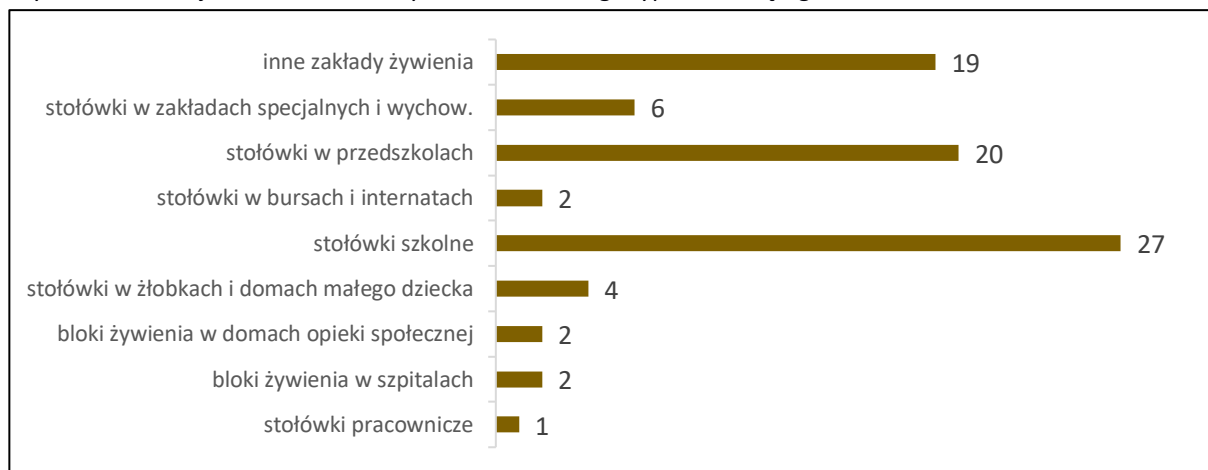
Wykres 20. Rodzaj i liczba zakładów obrotu żywnością.

Wykres 21. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego otwartego.

Wykres 22. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego.

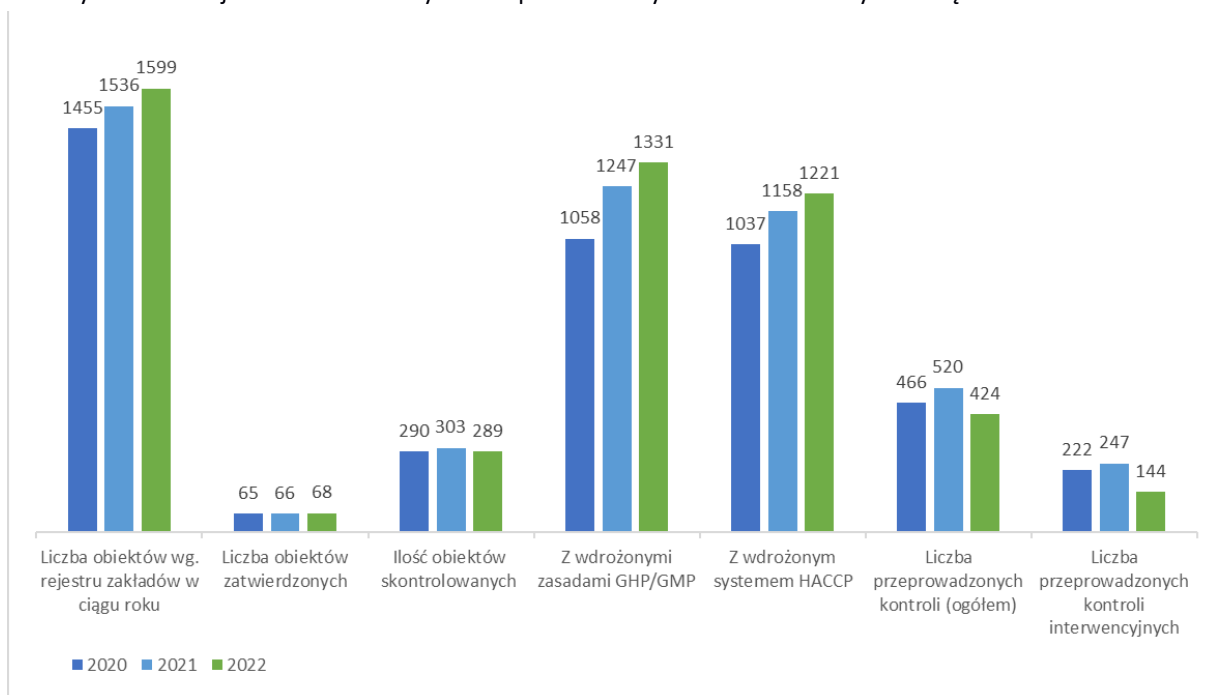
W nadzorowanych obiektach żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 424 kontrole sanitarne, w tym 144 kontrole interwencyjnych. Skontrolowano 290 obiektów. Wydano 23 decyzje administracyjne, w tym:

- 7 decyzji dotyczących usunięcia nieprawidłowości sanitarno-technicznych;
- 13 decyzji wycofujących z obrotu środki spożywcze z uwagi na to, że były po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości;
- 1 decyzja zakazującą wprowadzania do obrotu i nakazująca wycofanie z obrotu suplementu diety;
- 2 decyzje zatwierdzające obiekt warunkowo.

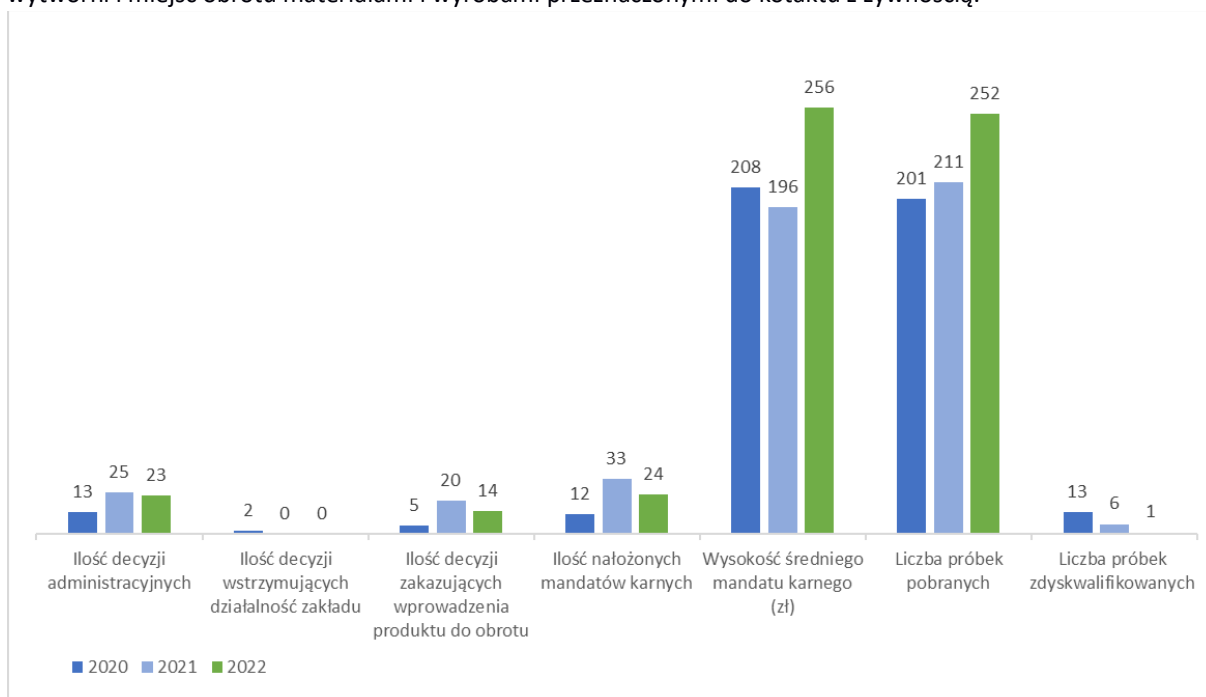
Winnych zaniedbań sanitarno – higienicznych ukarano 24 mandatami karnymi na łączną kwotę 6150,00 zł.

Podstawowe wskaźniki działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2020, 2021 i 2022 w stosunku do obiektów żywnościowo – żywieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 24. Podstawowe wskaźniki z działalności represyjnej w stosunku do obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

Wykres 23. Podstawowe wskaźniki działalności w stosunku do liczby obiektów żywnościowo-żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

9.2. Ogólna ocena obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny objętych nadzorem obiektów oceniany był przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, uwzględniającymi przepisy prawa żywnościowego, w tym w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych.

Kwalifikację objętych nadzorem obiektów żywnościowo – żywieniowych według kategorii ryzyka (stan w 2022 r.) przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Podział nadzorowanych zakładów żywnościowo – żywieniowych ze względu na kategoryzację ryzyka w 2022 r..

Rodzaj obiektów	Ilość obiektów objętych nadzorem w 2022 r.	Liczba obiektów zakwalifikowanych do odpowiedniej kategorii ryzyka ogółem			Liczba obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny zakładu w 2022 r.
		ryzyko niskie (N)	ryzyko średnie (S)	ryzyko wysokie (W)	
Zakłady produkcji żywności	330	136	22	172	38
Zakłady obrotu żywnością	922	541	380	1	29
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	219	167	47	5	17
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	83	34	48	1	17
Zakłady usług cateringowych	4	0	4	0	1
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	6	6	0	0	2
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	35	35	0	0	4

Powyższa kategoryzacja nadzorowanych obiektów żywnościowo – żywieniowych została przeprowadzona, m. in. na podstawie „Arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” z uwzględnieniem zagrożenia zawartego w „Instrukcji dotyczącej kryteriów oceny zakładu” w kontekście profilu działalności oraz faktycznego stanu higienicznego i sanitarno – technicznego przedmiotowego obiektu. Zakwalifikowanie zakładu

do danej kategorii ryzyka związane jest z profilem działalności zakładu, a także może być wynikiem stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości. Kategoria ryzyka ma wpływ na częstotliwość kontroli przeprowadzanych w danym obiekcie. Tym samym zakłady zakwalifikowane do kategorii wysokiego ryzyka podlegają większej częstotliwości kontroli niż inne obiekty o ryzyku średnim bądź niskim. Nie musi to być równoznaczne ze złym stanem sanitarno – technicznym i higienicznym obiektów.

Z 289 obiektów skontrolowanych w 2022 r. według „Arkuszy oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/żywienia zbiorowego/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” oceniono 108 zakładów co stanowi 37% (w 2020 r. – 28,72%) obiektów poddanych kontroli. Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny w porównaniu z 2021 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

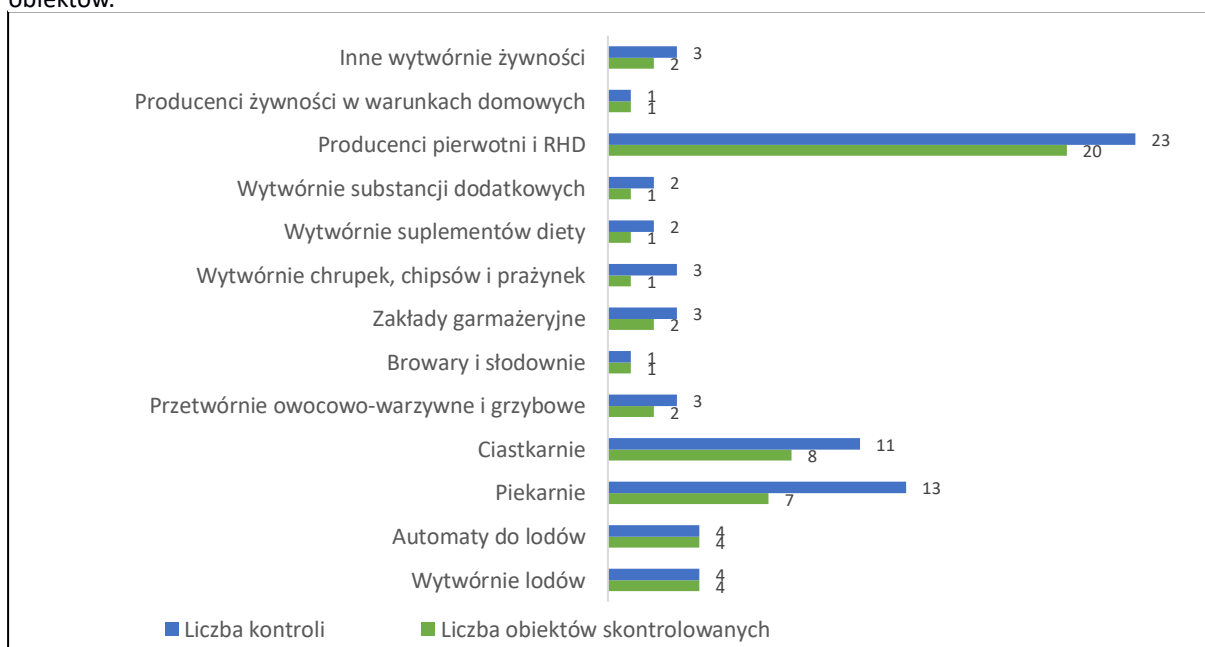
Zasady GHP, GMP w 2022 r. wdrożyły 1334 obiekty tj. 83 % obiektów nadzorowanych, a procedury oparte na zasadach systemu HACCP zostały wdrożone w 1224 zakładach, tj. 77% objętych nadzorem. Stan wdrożenia przez przedsiębiorców zasad GHP oraz GMP, jak również systemu HACCP gwarantujących bezpieczeństwo żywności w zakładach żywnościowo – żywieniowych utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie.

9.3. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów

9.3.1. Zakłady produkcji żywności

W 2022 r. skontrolowano 54 zakłady produkcji żywności, w których przeprowadzono łącznie 73 kontrole i rekontrole. Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 25. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.

Wydano 7 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego. Pobrano do badania 62 próbki żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w obiektach produkcji żywności dotyczyły:

- stanu technicznego pomieszczeń zakładów (ściany, sufity, podłogi z ubytkami i uszkodzeniami);

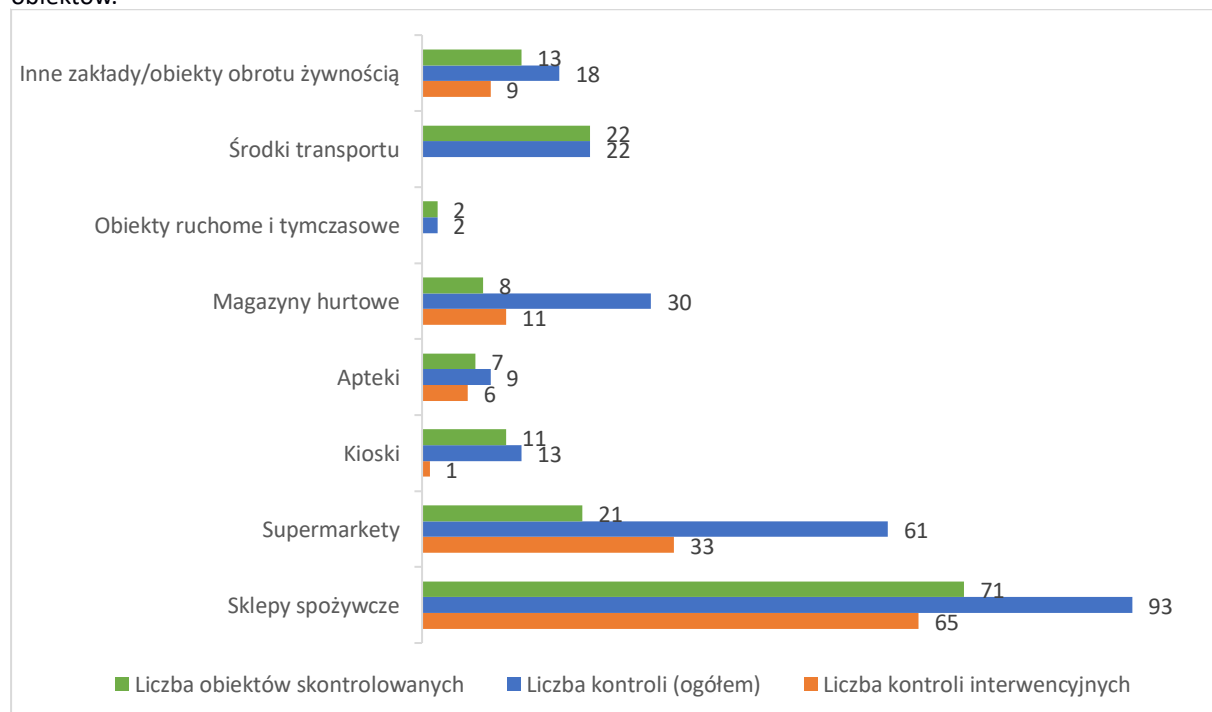
- powierzchni stykających się z żywnością (sprzęt wykorzystywany w produkcji uszkodzony, z ubytkami materiału);
- czystości pomieszczeń zakładu (brak prawidłowych warunków do przeprowadzania zabiegów mycia i dezynfekcji sprzętu i pojemników transportowych, uszkodzona armatura);
- braku aktualnych orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- warunków magazynowania (niezabezpieczenie żywności przed wtórnym zanieczyszczeniem);
- braku przygotowania merytorycznego pracowników (brak szkoleń personelu);
- braku wdrażania GHP/GMP/HACCP (brak skutecznej kontroli wewnętrznej);
- znakowania wyrobów gotowych;

kontroli wyrobów gotowych przez producenta (brak opracowanego harmonogramu badań właścicielskich obejmujących m.in. kryteria czystości surowców oraz wyrobu gotowego w zakresie najwyższych dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń chemicznych (metalami), obecności mikotoksyn, zanieczyszczeń mikrobiologicznych).

9.3.2. Zakłady obrotu żywnością

W 2022 r. skontrolowano 155 zakładów obrotu żywnością, w których przeprowadzono łącznie 248 kontroli i rekontroli (w tym 125 kontroli interwencyjnych). Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 26. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.

W obiektach obrotu żywnością wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym 9 dotyczących wycofania z obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości oraz 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu i nakazującą wycofanie z obrotu suplementu diety z uwagi na prowadzone postępowanie przez Głównego Inspektora Sanitarnego.

Nałożono 15 mandatów karnych na kwotę 3100,00 zł. W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania 182 próbki żywności, w tym 1 próbka została zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów pestycydów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w obiektach obrotu żywnością dotyczyły:

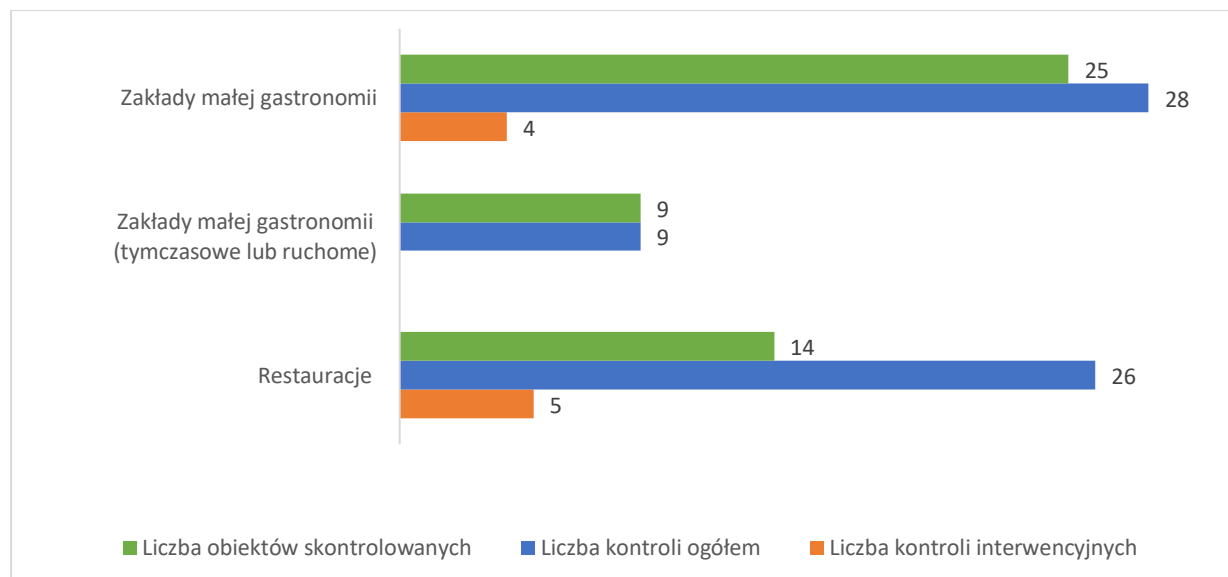
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości;
- braku prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji wyposażenia, sprzętu podręcznego oraz pomieszczeń;
- braku aktualnych orzeczeń lekarskich z badań przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- braku przestrzegania instrukcji GHP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP; stanu technicznego pomieszczeń zakładu.

9.3.3. Zakłady żywienia zbiorowego

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

W 2022 r. skontrolowano 48 restauracji i punktów małej gastronomii, w których przeprowadzono łącznie 63 kontrole i rekontrole (w tym 9 kontroli interwencyjnych). Liczbę kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów przedstawia poniższy wykres.

Wykres 27. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.

W zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego wydano 5 decyzji administracyjnych, w tym 3 dotyczące wycofania z obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości.

Nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 2450,00 zł. W ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania 5 próbek żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w restauracjach i punktach małej gastronomii:

- pomieszczenia zakładu wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem, co powodowało krzyżowanie się dróg „brudnych” i „czystych”;

- nieprawidłowe przechowywanie odzieży zatrudnionego w zakładach personelu, w tym brak wydzielonej szatni;
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń zakładu tj.: ściany i sufit brudne, z zaciekami i wykwitami pleśni, ubytki płytek podłogowych;
- nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny sprzętu i wyposażenia;
- nieprawidłowe przechowywanie wytworzonych w zakładzie odpadów poprodukcyjnych;
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- brak czystości i porządku pomieszczeń zakładu;
- brak orzeczeń lekarskich z badania przeprowadzonego do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- brak zaangażowania właścicieli obiektów w merytoryczne przygotowanie pracowników, w tym brak udokumentowanych szkoleń;
- brak przestrzegania instrukcji dobrej praktyki higienicznej oraz procedur sytemu HACCP;
- wykorzystywanie do produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i po dacie minimalnej trwałości;
- brak aktualnych informacji o alergenach i składnikach użytych do produkcji potraw.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz zakłady usług cateringowych

W 2022 r. skontrolowano 22 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego oraz 2 zakłady usług cateringowych, w których przeprowadzono łącznie 27 kontroli i rekontroli (w tym 4 kontrole interwencyjne).

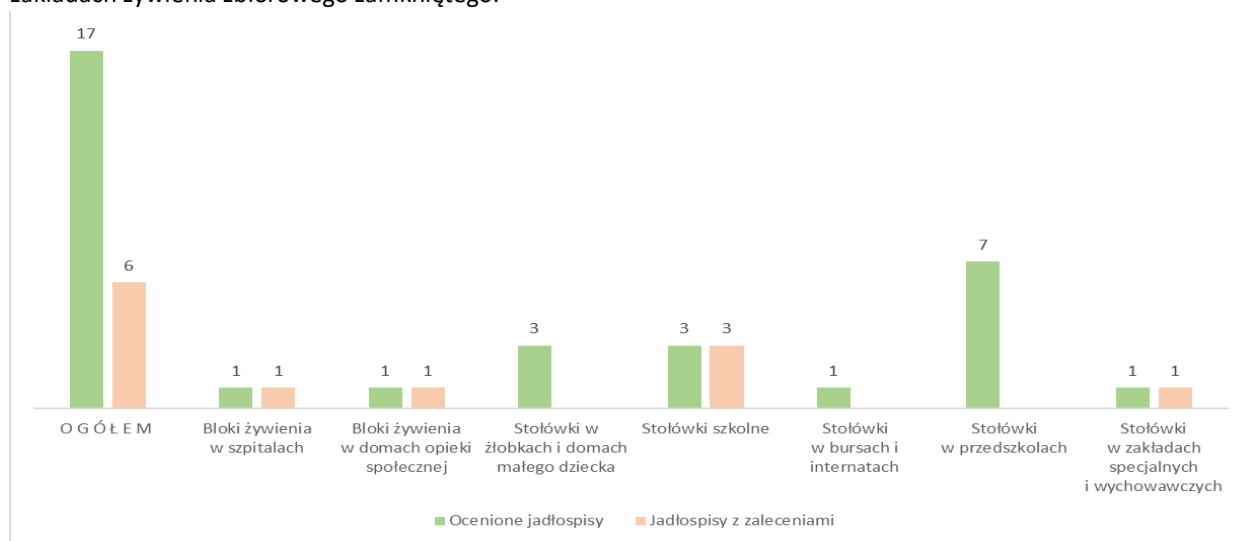
Nieprawidłowości takie jak: zły stan sanitarno-techniczny sprzętu podręcznego i wyposażenia oraz używanie do produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, dacie minimalnej trwałości stwierdzono tylko w 1 zakładzie. Nałożono 1 mandat karny w kwocie 300,00 zł.

W ramach urzędowej kontroli pobrano do badania 1 próbkę posiłku całodziennego (śniadanie, obiad, kolacja) w kierunku analizy chemicznej składników odżywczych. Po analizie wyniku oraz na podstawie „Norm żywienia dla populacji Polski (...)” polecono wyeliminować stwierdzone niezgodności poprzez ograniczenie stosowania soli oraz podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie rozbieżności między analizą chemiczną, a teoretyczną jadłospisu.

W kontrolowanych zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego przeprowadzano teoretyczną ocenę jakości i sposobu żywienia na podstawie jadłospisów dekadowych. Do 6 ocenianych jadłospisów wydano zalecenia dotyczące w szczególności:

- zwiększenia podaży warzyw i owoców oraz dbanie o ich różnorodność;
- uwzględnienia porcji warzyw/owoców do każdego posiłku;
- urozmaicenia diety w ryby i przetwory rybne, orzechy, produkty mleczne (inne niż mleko), jaja;
- zmniejszenia przerw między posiłkami (poniżej 4 godzin) oraz oferowania minimum 5 posiłków w ciągu dnia;
- wyeliminowania produktów wysoko przetworzonych, które są źródłem ukrytego cukru i soli.

Wykres 28. Stosunek liczby ocenionych jadłospisów do liczby jadłospisów z zaleceniami w poszczególnych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

9.3.4. Wytwórnice przedmiotów użytku i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajduje się:

- 6 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w tym 2 fabryki porcelany użytkowej, 2 zakłady produkcji opakowań z papieru i tektury, 2 zakłady produkcji opakowań z tworzyw sztucznych;
- 35 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością w tym 5 hurtowni i 30 sklepów.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 8 kontrole w zakresie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nadzorem objęto: 3 wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 2 hurtownie wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością i 3 sklepy wprowadzające do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie wdrożenia i przestrzegania przez przedsiębiorców wymagań określonych w przepisach, w tym w rozporządzeniu (WE) 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz uchylające dyrektywy 80/590/EWG i 89/109/EWG oraz rozporządzeniu Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Do badania pobrano 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w kierunku migracji globalnej oraz migracji specyficznej. W kierunku migracji specyficznej kadmu i ołowiu pobrano do badania 2 próbki wyrobów porcelanowych (kubek, talerzyk) wyprodukowanych przez lokalnych producentów. Próbkę nie zostały zakwestionowane pod względem badanych parametrów.

9.4. Działania podejmowane w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

9.4.1. Jakość zdrowotna środków spożywczych

W 2022 r. w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2022 pobrano na terenie powiatu ostrowieckiego 252 próbki środków spożywczych i materiałów do kontaktu z żywnością (w 2021 r. – 211), które zbadano w laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Kielcach, innych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej działających w zintegrowanym systemie badania żywności, Narodowym Instytucie Zdrowia Publicznego – Państwowym Zakładzie Higieny – Państwowym Instytucie Badawczym oraz w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym (PIWet-PIB) w Puławach.

Spośród 252 zbadanych próbek zdyskwalifikowano 1 z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydu glifosatu w kaszy gryczanej.

Tabela 17. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2021 r. i 2022 r.

Kierunek badań	Liczba pobranych próbek	
	2021 r.	2022 r.
pestycydy	20	19
metale	15	15
azotany	2	2
MCPD i pochodne	2	2
mikrobiologia	123	144
mikotoksyny	8	8
histamina	1	9
substancje dodatkowe	10	11
barwniki z grupy SUDAN	1	0
kryteria czystości substancji dodatkowych	1	2
GMO	2	2
skażenia promieniotwórcze (izotop Cs-147)	1	6
napromienianie żywności	2	2
witaminy i inne żywieniowe (suplementy diety)	5	7
witaminy i inne żywieniowe (żywność dla określonych grup)	0	3
witaminy i inne żywieniowe (żywność wzbogacana)	2	1
migracja specyficzna (materiały do kontaktu z żywnością)	4	4
WWA	5	5
furan i pochodne	0	1
izomery trans	0	1
akrylamid	1	1

oleje mineralne	0	1
kwas erukowy	1	0
antybiotykooporność	2	2
alkaloidy tropanowe	1	1
gluten	2	2
posiłek	0	1
Wszystkie kierunki	211	252

9.4.2. Znakowanie środków spożywczych

Próbki środków spożywczych pobranych do badań laboratoryjnych w ramach „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej” na rok 2022 oceniane były również w kierunku zgodności oznakowania z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa żywnościowego. W 2022 r. w kierunku znakowania oceniono 88 próbek środków spożywczych co stanowi 35% wszystkich pobranych próbek. Próbki nie zostały zakwestionowane.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej dokonywali również oceny znakowania środków spożywczych w trakcie bieżących kontroli sanitarnych obiektów podlegających nadzorowi organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej tj. zakładów produkcyjnych, zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego i otwartego oraz obiektów obrotu środkami spożywczymi. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie oznakowania środków spożywczych i przekazywania informacji nt. żywności nieopakowanej dotyczyły:

- w zakładzie produkcyjnym - na etykiecie brak uwzględnienia w wykazie składników jednego ze składników użytych do produkcji; nie wyróżniono wszystkich alergenów występujących w produkcie oraz nie podano funkcji technologicznej substancji dodatkowej obecnej w produkcie;
- w zakładach żywienia zbiorowego - brak aktualizacji wykazu składników i alergenów w menu.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w znakowaniu środków spożywczych wydawano doraźne zalecenia w protokołach kontroli dotyczące zapewnienia prawidłowego przekazywania informacji nt. produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności oraz zobowiązywano do pisemnego poinformowania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o podjętych działaniach.

9.4.3. System wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF)

System RASFF jest wykorzystywany do wymiany informacji o potencjalnie niebezpiecznej żywności, materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością między organami urzędowej kontroli w Unii Europejskiej, które są członkami ww. systemu.

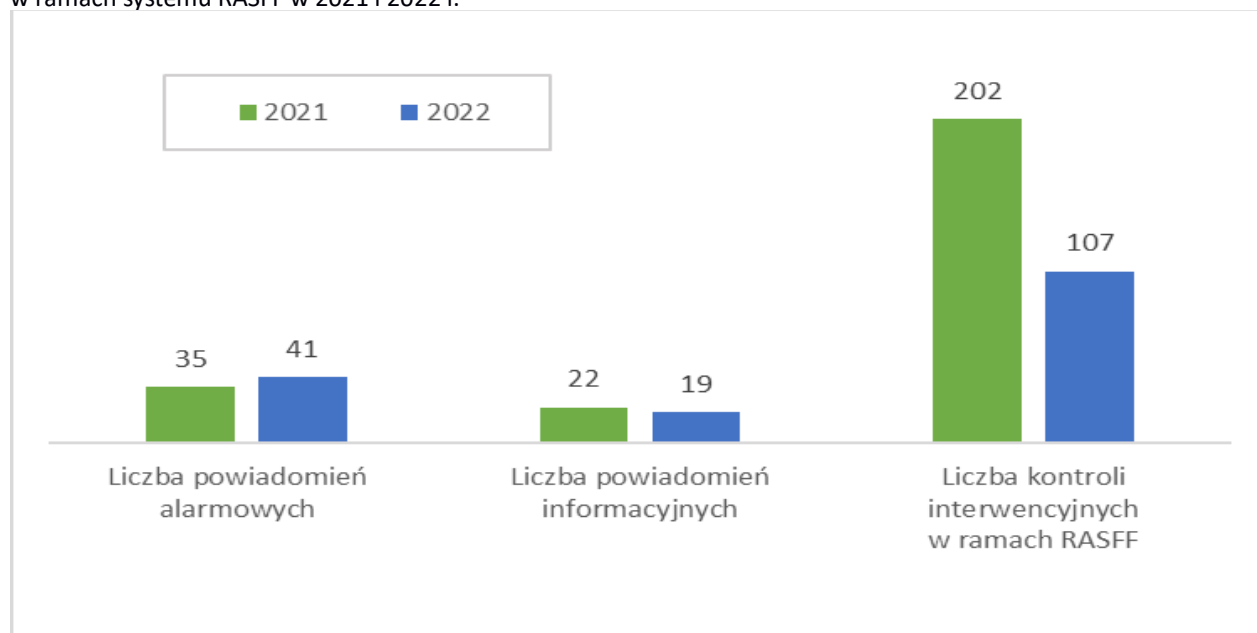
W 2022 r. w ramach systemu RASFF wycofywano z obrotu następujące środki spożywcze oraz materiały przeznaczone do kontakt z żywnością:

- elementy drobiowe - wykrycie obecności *Salmonella*, *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Mbandaka*,
- ekologiczna ashwagandha (korzeń) - wykrycie niedozwolonego napromieniania produktu,
- batony czekoladowe - wykrycie obecności fragmentów szkła oraz zanieczyszczenie tlenkiem etylenu,
- cukinia świeża - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – metalaksylu,

- banany - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu;
- grejpfrut czerwony - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorpiryfosu metylowego;
- korzeń pietruszki – przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu - chlorpiryfosu;
- kasza gryczana prażona - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – glifosatu;
- olej słonecznikowy - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlormekwat;
- fasola biała - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów 2,4 – D;
- masło migdałowe - stwierdzenie obecności ciała obcego pochodzenia nieorganicznego,
- produkty marki Kinder - obecność *Salmonella Typhimurium*,
- mus jabłko - mango - banan - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości sumy fosetylu-Al i kwasu fosfonowego wyrażona jako fosetyl-Al.,
- czekoladowe drażetki - nieprawidłowe znakowanie,
- mieszanka na gofry tradycyjne i bąbelkowe - obecność *Salmonella Enteritidis*,
- suplementy diety - wykrycie alergenu białka orzeszków ziemnych w płynnej lecytynie sojowej stanowiącej dodatek do żywności,
- lody waniliowe - stwierdzenie obecności tlenu etylenu,
- rodzynki - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A,
- mieszanka mrożonych owoców jagodowych w związku z wystąpieniem wirusa zapalenia wątroby typu A,
- mąka kukurydziana - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A (OTA),
- pasztetowa - wykrycie obecności *Listeria monocytogenes*,
- chipsy kukurydziane - wykrycie niedeklarowanego alergenu – glutenu,
- kebab drobiowy z uwagi na obecność pałeczek *Salmonella*,
- suplement diety - przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu estrów glicydowych kwasów tłuszczowych,
- mięso indyjskie - obecność antybiotyku,
- herbata owocowa - stwierdzenie ciała obcego,
- wyrób z tworzywa sztucznego przeznaczony do kontaktu z żywnością z uwagi na stwierdzenie przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA),
- talerz ceramiczny okrągły oraz zestaw szklanek świątecznych - przekroczenie migracji ołowiu i kadmu.

Poniższy wykres przedstawia zestawienie liczby otrzymanych powiadomień (alarmowych i informacyjnych) oraz liczbę przeprowadzonych kontroli w ramach systemu RASFF w 2021 i 2022 r.

Wykres 29. Liczba otrzymanych powiadomień (alarmowych i informacyjnych) oraz liczba przeprowadzonych kontroli w ramach systemu RASFF w 2021 i 2022 r.

W ramach działań w systemie RASFF wycofano z obrotu niebezpieczne partie produktów na kwotę 15 124,22 zł (w 2021 r. – 3 616,75 zł).

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. podobnie jak w 2021 r. przesłał do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 1 zgłoszenie informacyjne w systemie RASFF dotyczące stwierdzenia przekroczenia najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydu glifosatu w kaszy gryczanej.

9.4.4. Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami i składnikami mineralnymi

W zakresie nadzoru pełnionego nad żywnością prozdrowotną wprowadzaną do obrotu, w tym suplementami diety, żywnością wzbogaconą i dla określonych grup w 2022 r. przeprowadzano bieżące kontrole sanitarne w poszczególnych rodzajach obiektów w zakresie oceny znakowania, prezentacji i reklamy żywności oraz kontrole wynikające z poleceń Głównego Inspektora Sanitarnego, działań wyjaśniających podejmowanych w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) oraz dotyczące poboru próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu.

W 2022 r. kontynuowano nadzór w zakresie spełnienia szczególnych wymagań odnoszących się do preparatów do początkowego żywienia niemowląt oraz ich reklamy, prowadzenia działalności promocyjnej, oferowania lub dostarczania próbek, jak również przedmiotów służących do karmienia niemowląt oraz prezentacji i reklamy żywności dla określonych grup. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

W zakresie prowadzonego nadzoru nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami i składnikami mineralnymi:

- przeprowadzono 16 kontroli w miejscach obrotu środkami spożywczymi, podczas których dokonywano oceny znakowania 32 suplementów diety;
- oceniono 31 suplementów diety wprowadzanych do obrotu przez Internet w zakresie znakowania, prezentacji i reklamy;
- przeprowadzono 16 kontroli w miejscach obrotu środkami spożywczymi, podczas których sprawdzono przestrzeganie zakazu reklamy produktów dla niemowląt i małych dzieci,
- weryfikowano wprowadzanie do obrotu produktów, w stosunku do których zgłoszono rezygnację z wprowadzania do obrotu lub w ich sprawie wydano decyzję nakazującą wycofanie z obrotu (6);
- podejmowano działania dotyczące monitorowania stron internetowych w zakresie obecności suplementów diety zawierających niedozwolone składniki (90);
- wydano 1 decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu i nakazującą wycofanie z obrotu suplementu diety.

W zakresie nadzoru nad jakością wprowadzanych do obrotu suplementów diety i środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego pobrano do badania 19 próbek (w 2021 r. pobrano 16 próbek). Próbki nie zostały zakwestionowane. Pobrane do badania próbki przebadane zostały w kierunku zawartości deklarowanych w wykazie składników witamin i składników mineralnych, glutenu, metali szkodliwych dla zdrowia, izomerów trans kwasów tłuszczowych, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA), niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych (NNKT), 3MCPD, mikotoksyn, substancji dodatkowych. Dla wszystkich pobranych próbek przeprowadzono oceny znakowania, które nie wykazały nieprawidłowości.

9.4.5. Działania podejmowane w ramach interwencji konsumentów

W 2022 r. podejmowano działania kontrolne w związku z 41 interwencjami konsumentów (w 2021 r. - 29 interwencji konsumentów). Odsetek interwencji potwierdzonych wyniósł 39 % (w 2021 r. wyniósł 44,8 %).

Najczęstsze przyczyny interwencji:

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia / dacie minimalnej trwałości (9),
- brak zachowania higieny przez personel pracujący w bezpośrednim kontakcie ze środkami spożywczymi (6),
- nieprawidłowa jakość zdrowotna produkowanych lub wprowadzanych do obrotu środków spożywczych w tym nieswoisty zapach, torbiel w mięsie (5),
- niedyspozycje żołądkowo – jelitowe po spożyciu żywności (5),
- obecność szkodników i śladów ich bytowania w środkach spożywczych (3),
- nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny zakładu (3),
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych (3),
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych personelu pracującego w bezpośrednim kontakcie ze środkami spożywczymi (3),
- obecność zwierząt domowych w sklepie (2),
- nieprawidłowa jakość wprowadzanych do obrotu materiałów do kontaktu z żywnością (1),

- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych bez uzyskania zatwierdzenia i wpisu do rejestru (nielegalnej sprzedaży wyrobów wędliniarskich) (1),
- nieprawidłowy stan techniczny wyposażenia (1),
- wprowadzanie do obrotu w szkole podstawowej żywności niespełniającej wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (1).

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych w stosunku do przedsiębiorców odpowiedzialnych za zakłady, w których stwierdzono nieprawidłowości wszystkie uchybienia zostały usunięte.

9.5. Działania podejmowane w ramach kontroli akcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia

9.5.1. ASF (afrykański pomór świń)

W związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF) w ramach nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego (w szczególności dziczyzny) oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w trakcie przeprowadzania 99 kontroli sanitarnych dokonywano oceny w ww. zakresie. Czynności kontrolne przeprowadzono w 5 kioskach na targowiskach sprzedających mięso, 30 zakładach żywienia zbiorowego oraz 64 sklepach spożywczych. Podczas kontroli nie stwierdzono przypadków wprowadzania do obrotu mięsa niewiadomego pochodzenia.

9.5.2. Wzmóżony nadzór nad zakładami produkcji środków spożywczych gotowych do spożycia (RTE)

Żywność gotowa do spożycia (RTE) oznacza żywność przeznaczoną przez producenta lub wytwórcę do bezpośredniego spożycia przez ludzi, bez konieczności gotowania lub innej obróbki w celu wyeliminowania określonych mikroorganizmów lub ograniczenia ich liczby do dopuszczalnego poziomu. W 2022 r. kontrolą objęto 30 producentów żywności RTE na terenie powiatu ostrowieckiego. Nieprawidłowości stwierdzono w 5 zakładach. Wśród najczęściej stwierdzanych podczas kontroli nieprawidłowości należy wymienić:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń;
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny wyposażenia zakładu;
- brak bieżącej czystości i porządku;
- nieprzestrzeganie zasad GHP/GMP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP;
- brak orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno – epidemiologicznych;
- brak szkoleń personelu;
- brak realizacji planów badań wyrobów gotowych.

W celu poprawy stanu sanitarno – technicznego zakładów wydano 7 decyzji administracyjnych na poprawę stanu sanitarno – technicznego.

9.5.3. Wzmóżony nadzór w zakresie producentów żywności bezglutenowej

Na terenie powiatu ostrowieckiego znajdują się dwa zakłady produkujące żywność bezglutenową taką jak chrupki kukurydziane bezglutenowe, chleb bezglutenowy oraz przetwory owocowo – warzywne bezglutenowe. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Ponadto podczas kontroli przeprowadzanych w 2022 r. w sklepach spożywczych i hurtowniach (15 kontroli) szczególną uwagę zwracano na sprzedaż żywności bezglutenowej. Podczas kontroli nie stwierdzono w sprzedaży produktów bezglutenowych bez opakowania. W marketach żywność bezglutenowa pakowana oferowana była na wydzielonych regałach; żadna z kontrolowanych restauracji nie oferowała w menu dań bezglutenowych.

9.5.4. WzmóŜony nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością zawierającymi niedozwolone składniki

W 2022 r. wzmóŜonym nadzorem objęto materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z uwagi na wprowadzanie do obrotu produktów zawierających mielony lub sproszkowany bambus, który nie moŜe być składnikiem materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Składnik taki jest niedozwolony, a produkty zawierające taki składnik naleŜy traktować jako nielegalne. W ramach wzmóŜonego nadzoru w powyŜszym zakresie przeprowadzono 40 kontroli, podczas których nie stwierdzono w obrocie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością zawierających niedozwolony składnik.

9.5.5. WzmóŜony nadzór w zakresie Źywnienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim

W zakresie wzmóŜonego nadzoru nad zakładami Źywnienia zbiorowego typu otwartego w sezonie letnim w szczególności na terenach o duŜym natęŜeniu ruchu turystycznego i w popularnych miejscach wypoczynku, z uwzględnieniem warunków, w jakich odbywają się dostawy Źywności do konsumenta w ramach realizacji zamówień telefonicznych/internetowych przeprowadzono łącznie 12 kontroli. Nieprawidłowości stwierdzone w 1 zakładzie dotyczyły nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego zakładu oraz braku prawidłowych warunków do mycia i dezynfekcji rąk. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałóŜono 1 mandat karnych na kwotę 500 zł. W usłudze na wynos oraz z dowozem do klienta w ramach usługi cateringowej posiłki pakowane były w naczynia jednorazowego uŜytku wykonane z materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W zakładach zapewniono prawidłowe warunki do przechowywania opakowań oraz mycia i dezynfekcji opakowań transportowych. W większości dostawy posiłków odbywały się własnymi środkami transportu w pojemnikach termoizolacyjnych.

9.5.6. Źywnienie podczas wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieŜy

W celu oceny Źywnienia podczas wyjazdowych form wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieŜy przeprowadzono 6 kontroli (w 5 zakładach Źywnienia zbiorowego otwartego, w 1 punkcie małej gastronomii). Nieprawidłowości, w tym środki spoŜywcze po upływie terminu przydatności do spoŜycia, po dacie minimalnej trwałości, zły stan techniczny i sanitarny sprzętu kuchennego i urządzeń chłodniczych, niedostateczną kontrolę wewnętrzną stwierdzono w 1 zakładzie. NałóŜono 1 mandat karny oraz wydano decyzję o wycofaniu z obrotu środków spoŜywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej.

9.5.7. GMO

W zakresie nadzoru nad przestrzeganiem przez przedsiębiorców warunków określonych w rozporządzeniach 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących Źywności genetycznie zmodyfikowanej, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spoŜywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej ww. środkom spoŜywczym przeprowadzono ogółem 55 kontroli sanitarnych (w tym 23 w zakładach produkcji Źywności, 17 w obiektach obrotu

żywnościową i 15 w zakładach żywienia zbiorowego). W kontrolowanych zakładach produkcji żywności sprawdzano, czy stosowane były surowce mogące potencjalnie zawierać GMO takie jak: ziarno słonecznika, siemię lniane, olej rzepakowy. Na podstawie okazanych podczas kontroli atestów, świadectw jakościowych, specyfikacji oraz oświadczeń producentów i dostawców surowców ustalono, że dostarczane przez nich produkty nie zawierały składników GMO. Podczas kontroli przeprowadzanych w zakładach obrotu żywnością oraz zakładach żywienia zbiorowego oceniono znakowanie produktów mogących potencjalnie zawierać GMO. W kontrolowanych zakładach nie stwierdzono produktów oznakowanych informacją, że zawierają materiał genetycznie zmodyfikowany.

9.5.8. Porady grzybowe

W ramach działań profilaktycznych udzielano porad grzybowych w zakresie określenia przynależności gatunkowej grzybów dziko rosnących. Porady grzybowe udzielane były przez cały sezon grzybowy w godzinach pracy Stacji. W 2022 r. z porad skorzystało 20 indywidualnych zbieraczy grzybów. Tylko 2 osoby przyniosły do oceny grzyby niejadalne (krowiak podwinięty, twardziak tygrysi). Przekazywano do mediów informacje nt. zasad bezpiecznego zbierania i spożywania grzybów. W zakresie nadzoru nad prawidłowością obrotu grzybami świeżymi, suszonymi, przetworami grzybowymi i środkami spożywczymi zawierającymi grzyby przeprowadzono działania w ramach bieżącego nadzoru. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

9.5.9. Współpraca z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności

W zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności prowadzono współpracę z innymi inspekcjami urzędowej kontroli żywności, w tym z Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Inspekcją Farmaceutyczną. Współpraca z ww. inspekcjami polegała na przekazywaniu informacji o środkach spożywczych znajdujących się w obrocie i niespełniających wymagań jakości zdrowotnej, przeprowadzaniu wspólnych kontroli w obiektach będących pod wspólnym nadzorem oraz konsultowaniu lub uzyskiwaniu informacji dotyczących bezpieczeństwa żywności w zakresie kompetencji innych inspekcji.

WNIOSKI

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako dobry.

W porównaniu do 2021 r. zwiększyła się o 63 (w 2021 r. o 68) łączna liczba obiektów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W grupie producentów żywności zatwierdzono 4 nowe zakłady tj. wytwórnię suplementów diety, regionalny browar, wytwórnię lodów oraz pakownię owoców i warzyw. Największy wzrost podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano w grupie producentów pierwotnych (gospodarstwa rolne). Zwiększyła się również liczba środków transportu żywności szczególnie tych służących do przewozu posiłków w ramach usług cateringowych.

Tylko 1 próbka środka spożywczego na 252 pobrane do badań laboratoryjnych została zakwestionowana co świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie arkusza oceny w porównaniu z 2021 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

Pomimo ciągłego wzrostu ilości zakładów, które wdrożyły i utrzymują procedury systemu HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdza się, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagają korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie. Nadal należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co bardzo często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości zdrowotnej żywności.

Zakłady, które w 2022 r. wykazały najgorszy stan sanitarny zostały objęte wzmożonym nadzorem sanitarnym i zaplanowano w nich kontrole sanitarne w 2023 r. Najwięcej zakładów objętych wzmożonym nadzorem odnotowano w grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w szczególności z uwagi na nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny. Powyższy stan wynikał z braku wiedzy w zakresie podstawowych zagadnień higieny i bezpieczeństwa żywności u przedsiębiorców i zatrudnionego personelu oraz braku wdrożonych i utrzymywanych skutecznych systemów kontroli wewnętrznej.

W celu zapewnienia poprawy bezpieczeństwa żywności w 2022 r. należy w dalszym ciągu prowadzić działania nadzоровe w zakresie jakości żywności wprowadzanej do obrotu, produkowanej przez krajowych przedsiębiorców, jak również pochodzącej spoza Polski.

10. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej w roku 2022 realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia. Określa on główne kierunki działań zmierzających do poprawy zdrowia wszystkich mieszkańców naszego kraju. Realizowano ogólnopolskie i wojewódzkie programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe.

W związku z zakończeniem stanu epidemii COVID-19 działania ukierunkowane były na inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia i jakości życia mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wprowadzony od maja 2022 r. stan zagrożenia epidemicznego ukierunkował działania na kontynuowanie szeregu działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych skierowanych do społeczeństwa, celem ograniczenia ryzyka związanego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Wszystkie realizowane zadania wynikały z: Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Narodowego Programu Zdrowia, zaleceń Ministra Zdrowia oraz Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), a także założeń programów edukacyjnych krajowych i wojewódzkich oraz interwencji nieprogramowych.

W 2022 r. przeprowadzono 22 wizytacje w ramach realizacji programów edukacyjnych w placówkach oświatowych.

10.1. Programy edukacyjne

➤ „Czyste powietrze wokół nas”

Program adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym, ich rodziców lub opiekunów. Stanowi pierwsze, bardzo ważne ogniwo w edukacji antytytoniowej najmłodszych.

Głównym celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program umożliwia wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów, zwiększa wiedzę na temat skutków palenia papierosów.

W ramach Świętokrzyskiego konkursu plastycznego „Dinuś w Górach Świętokrzyskich”, który był zorganizowany dla placówek realizujących program edukacyjny „Czyste powietrze wokół nas” wyróżniona została uczennica z przedszkola publicznego Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Janiku w gm. Kunów.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 6 przedszkoli, edukacją zostało objętych 410 uczniów oraz 100 rodziców.

➤ **„Skąd się biorą produkty ekologiczne”**

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Program adresowany jest do dzieci uczęszczających do przedszkola w wieku 5-6 lat, ich rodziców lub opiekunów.

Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat.

Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, jak również opracowanego scenariusza zajęć dla nauczycieli i lekcji pokazowej.

Program realizowany był w 11 przedszkolach, edukacją objęto 810 dzieci w wieku od 5 do 6 lat oraz 600 rodziców tych dzieci.

➤ **„Bieg po zdrowie”**

Program edukacji antytytoniowej adresowany do uczniów klas IV szkoły podstawowej.

Celem programu jest m.in. zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyły 4 szkoły podstawowe, edukacją zostało objętych 183 uczniów oraz 159 rodziców.

➤ **„Nie pal przy mnie, proszę”**

Program adresowany do uczniów klas I – III szkół podstawowych. Stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej.

Program proponuje realizację zajęć metodami aktywizującymi dostosowanymi do wieku dzieci. Ma on charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Programem objętych zostało 292 uczniów, 183 rodziców z 4 szkół podstawowych.

➤ **„Znajdź właściwe rozwiązanie”**

Program profilaktyki palenia tytoniu adresowany jest do uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz gimnazjum.

Celem głównym programu jest zapobieganie palenia tytoniu wśród uczniów.

W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 7 placówkach. Edukacją objęto 516 uczniów szkół podstawowych i 174 rodziców.

Obok ww. programów edukacyjnych w zakresie profilaktyki nikotynowej popularyzującą ideę niepalenia wzmacniono podejmując kampanie antytytoniowe: „Światowy Dzień bez Tytoniu” oraz „Światowy Dzień Rzucania Palenia”.

➤ Światowy Dzień bez Tytoniu

Na całym świecie Światowy Dzień bez Tytoniu obchodzony jest 31 maja. Jest to okazja, aby zwrócić uwagę na kwestię zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych skutków palenia tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. informacje na temat negatywnego wpływu tytoniu na zdrowie człowieka.

Pracownik Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Ostrowcu Św. w 2022 roku prowadził dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki zdrowotnych, ekonomicznych i społecznych konsekwencji palenia tytoniu. Dystrybucja prowadzona była w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje” i miała na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowotnych skutków palenia papierosów.

➤ Światowy Dzień Rzucania Palenia

Trzeci czwartek listopada – to data w kalendarzu kiedy obchodzony jest Światowy Dzień Rzucania Palenia. Dzień ten stanowi okazję do zwrócenia uwagi na powszechność palenia papierosów i jego konsekwencje zdrowotne oraz jest zachętą do abstynencji od wszystkich form konsumpcji tytoniu.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św. informacje na temat powszechności nałogu palenia papierosów i jego negatywnych skutków zdrowotnych oraz stworzyła formę wizualną w PSSE.

➤ **„ARS, czyli jak dbać o miłość?”**

W ramach Projektu KIK/68 pt. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” realizowany jest program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”, który adresowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Celem programu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych (alkohol, dopalacze, tytoń, narkotyki) przez młodzież w kontekście ich przyszłych ról rodzicielskich.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Ostrowcu Św. uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez Akademię Nauk Stosowanych im. prof. Edwarda Lipińskiego dotyczącej profilaktyki uzależnień od środków psychoaktywnych. Myślą przewodnią wszystkich wykładów i prelekcji było hasło: „Wychowanie do dojrzałości”.

Celem konferencji było upowszechnienie i uaktualnienie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych przez uczniów oraz przygotowanie do stosowania nowoczesnej i skutecznej profilaktyki.

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując od 2013 r. program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość?” wspiera rodziców, nauczycieli, pedagogów mając na celu ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyły 2 szkoły ponadpodstawowe, edukacją zostało objętych 86 uczniów.

➤ **Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”**

Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!” adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz ich rodziców.

Program "Trzymaj Formę!" pomaga rozwijać zainteresowania uczniów i poszerza ich wiedzę o świecie. Realizowany jest metodą projektu, dzięki czemu wykracza poza podstawę programową i programy nauczania szkoły.

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 5 szkół podstawowych, edukacją zostało objętych 726 uczniów.

➤ **Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV**

Program oparty jest o prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie zapobiegania zakażeniom wirusem HIV. Każdego roku w ramach programu realizowane są różnorodne działania skierowane do poszczególnych grup wiekowych lub ogółu społeczeństwa. Budowanie świadomości i promowanie kompleksowego podejścia do profilaktyki zakażeń HIV, pozwoli dotrzeć do szerszego grona odbiorców. Ze względu na ogłoszoną w kraju epidemię, działania związane z zapobieganiem i zwalczaniem społecznych skutków HIV/AIDS zostały bardzo ograniczone.

Celem kampanii jest popularyzacja wczesnej diagnostyki w kierunku HIV.

W budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej przygotowano ekspozycję wizualną na której umieszczono materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki HIV/AIDS.

Pracownicy sekcji prowadzili dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki HIV/AIDS w szkołach oraz podczas akcji letniej „Bezpieczne Wakacje”. Dystrybucja materiałów ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i zmiany postaw dotyczących ryzykownych zachowań wśród młodzieży. Do dyrektorów szkół wystosowano zaproszenie do udziału w ogólnopolskiej kampanii społecznej pod hasłem: „Jedyny taki test” zorganizowanej przez Krajowe Centrum ds. AIDS.

Pracownicy Sekcji w grudniu 2022 r. w ramach profilaktyki zdrowotnej oraz w związku z obchodami „Światowego Dnia AIDS” przeprowadzili dystrybucję materiałów edukacyjnych. W czterech placówkach oświatowych zorganizowano stoiska edukacyjne dot. profilaktyki HIV/AIDS z wykorzystaniem przekazanych materiałów. W placówkach w ramach obchodów „Światowego Dnia AIDS” przeprowadzono pogadanki na godzinach wychowawczych, podczas których popularyzowano wiedzę na temat profilaktyki zakażeń oraz odbyła się dyskusja nt. słuszności wykonywania testu. Przeprowadzono projekcję filmiku edukacyjnego oraz zorganizowano quiz nt. wiedzy o AIDS „Ile wiesz o HIV i AIDS?”. Przybliżono źródła informacji tj. strony internetowe, portale edukacyjne, telefony zaufania dot. HIV i AIDS.

10.1.1. Programy wojewódzkie

➤ „Podstępne WZW”

Program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest podniesienie wiedzy na temat profilaktyki zakażeń HAV, HBV i HCV. Kształtowanie zachowań zdrowotnych, w tym również w zakresie przeciwdziałania chorobom zakaźnym.

Program edukacyjny adresowany do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C.

Program w roku szkolnym 2021/2022 realizowany był w 7 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 509 uczniów.

➤ „Znamie! Znam je?”

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Podczas zajęć uczniowie pozyskują m.in. umiejętność samobadania skóry pod kątem czerniaka.

W roku szkolnym 2021/2022 program realizowany był w 4 szkołach ponadpodstawowych, edukacją objęto 229 uczniów.

➤ „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program edukacyjny adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych.

Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę. Cele szczegółowe:

- ▶ zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- ▶ podniesienie wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- ▶ motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- ▶ przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym,
- ▶ dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

W roku szkolnym 2021/2022 w programie uczestniczyło 4 placówki, edukacją objęto 281 uczniów.

10.2. Interwencje nieprogramowe

➤ Światowy Dzień Zdrowia

Światowy Dzień Zdrowia obchodzony jest 7 kwietnia, aby uczcić rocznicę powstania w 1948 roku Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jego celem jest zwrócenie uwagi na najbardziej istotne problemy w obszarze zdrowia publicznego na świecie.

Każdego roku motyw przewodni Światowego Dnia Zdrowia poświęcony jest innej tematyce.

Tematem przewodnim Światowego Dnia Zdrowia w 2022 roku jest „Nasza planeta, nasze zdrowie”.

Głównym założeniem obchodów Światowego Dnia Zdrowia było podkreślenie bardzo istotnych problemów a mianowicie zanieczyszczenie planety, kryzys klimatyczny i zdrowotny.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia i PSSE w Ostrowcu Św. wspólnie z dyrektorami dwóch placówek oświatowych zorganizowali stoiska edukacyjne promujące zdrową żywność, na których uczniowie mogli poznać zasady bezpiecznego spożywania surowych owoców i warzyw.

W dwóch zespołach szkół przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Św. jako współorganizator wydarzenia brali udział w obchodach „Światowego Dnia Zdrowia”. W trakcie wydarzeń nagrodzono uczestników konkursów oraz promowano hasło tegorocznych obchodów: „Nasza planeta, nasze zdrowie”.

Zdjęcie 15. Obchody Światowego Dnia Zdrowia w placówkach na terenie Ostrowca Św.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. umieściła na stronie internetowej informacje dotyczące zmian klimatycznych wpływających na zdrowie publiczne.

➤ Zdrowe Wakacje

Corocznie w okresie wakacyjnym realizowana jest interwencja Akcja Letnia pod hasłem „Zdrowe Wakacje”.

Jej celem jest m.in. popularyzacja wiedzy potrzebnej do zapobiegania wielu groźnym chorobom, skutkom zdrowotnym wynikającym z nadmiernego opalania, zażywania substancji psychoaktywnych.

W III kwartale 2022 roku w ramach akcji letniej nawiązano współpracę z Zespołem Profilaktyki Społecznej Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św., przeprowadzono wspólne pogadanki podczas wycieczek zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego, dla dwóch grup na temat bezpiecznych wakacji.

Uczestnikom wycieczki przedstawiono i szczegółowo omówiono prezentację multimedialną „Bezpieczne wakacje”, której celem było kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne działanie i postępowanie.

Podczas ww. przedsięwzięcia szczegółowo omówiono zagrożenia jakie niosą ze sobą kleszcze, zasady postępowania po ukąszeniu przez kleszcza oraz profilaktykę chorób odkleszczowych.

Zdjęcie 16. Pogadanka z projekcją filmu edukacyjnego "Bezpieczny wypoczynek" podczas spotkania przygotowanego dla uczestników wycieczek letnich zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego.

W trakcie okresu wakacyjnego prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych obejmującą m.in. poradnik „Zdrowe i Bezpieczne Wakacje” w trakcie wycieczek zorganizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego.

➤ **Nowe narkotyki tzw. „dopalacze”**

„Nowe narkotyki” to grupa wielu substancji chemicznych, zróżnicowanych pod względem budowy, właściwości fizyko-chemicznych, jak również toksyczności. Pomimo występujących wielu różnic, łączy je jedna wspólna cecha - zawierają *substancje psychoaktywne* działające na ośrodkowy układ nerwowy w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

W ramach prowadzonych działań profilaktyki zdrowotnej we współpracy z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św. zorganizowano w placówce z pobytem całodobowym oraz w zespole szkół pogadankę psychoedukacyjną na temat szkodliwego wpływu zażywania dopalaczy oraz środków psychoaktywnych. Prezentując materiały multimedialne oraz film edukacyjny uczestnikom wydarzenia przybliżono skutki zdrowotne i prawne jakie niesie za sobą zażywanie środków odurzających. Przedstawiciele PPIS w Ostrowcu Św. oraz KPP w Ostrowcu Św. wskazali również miejsca i instytucje niosące pomoc osobom dotkniętym problemem narkotyków i dopalaczy. Przeprowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Zdjęcie 17. Spotkanie z młodzieżą o tematyce środków psychoaktywnych.

Pracownicy Powiatowej Stacji – Sanitarno Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. uczestniczyli w VII „Pikniku z Siódmką” zorganizowanym przez Publiczną Szkołę Podstawową Nr 7. Piknik miał na celu integrację rodziców, dzieci, nauczycieli oraz społeczności lokalnej zachęcając do aktywnego spędzania czasu wolnego oraz promował postawy abstynenckie. Powiatowa Stacja – Sanitarno Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. zorganizowała własne stoisko informacyjno – edukacyjne w którym promowano postawy zapobiegające uzależnieniom, informowano dzieci jak przygotować się do bezpiecznego wypoczynku, o chorobach odkleszczowych oraz o wadze szczepień ochronnych. Pracownicy przygotowali wiele atrakcji dla najmłodszych uczestników, między innymi kolorowanki, quizy, wykreślanki, krzyżówki tematyczne, które cieszyły się ogromnym powodzeniem. Uczestnicy gier i zabaw otrzymali małe upominki.

Zdjęcie 18. Piknik z Siódmką.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrowcu Św. w ramach interwencji prowadzi szereg działań edukacyjnych, których celem jest uświadomienie młodym ludziom ryzyka związanego z zażywaniem substancji psychoaktywnych, jak również nauka umiejętnego odmawiania, mówienia „nie” w przypadkach presji ze strony grupy rówieśniczej.

➤ Choroby odkleszczowe

Choroby odkleszczowe to grupa chorób rozwijających się w wyniku ukąszenia przez kleszcza – nosiciela niebezpiecznych patogenów wywołujących choroby takie jak borelioza czy kleszczowe zapalenie mózgu.

Pracownicy Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowali stoisko edukacyjne na Dożynkach w Bałtowie promujące profilaktykę chorób odkleszczowych. Na stoisku dostępne były materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki i diagnostyki chorób odkleszczowych.

W trakcie Akcji Letniej dzieciom wręczano książeczkę edukacyjno – informacyjną „Kleszczowanka”, która w prosty sposób przybliżyła temat chorób odkleszczowych oraz wspiera działania dotyczące sposobów dbania o własne zdrowie.

W budynku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przygotowano ekspozycję wizualną dotyczącą profilaktyki chorób odkleszczowych.

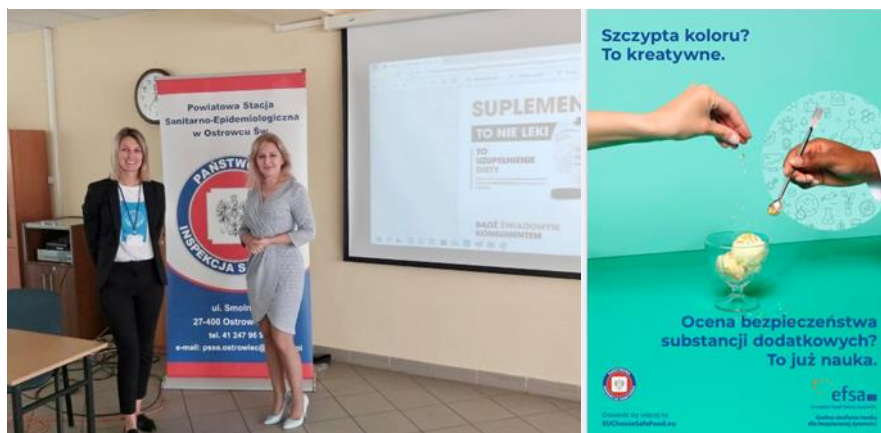
➤ EFSA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. w ramach kontynuacji prowadzonej przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) kampanii informacyjnej „**Wybieraj Bezpieczną Żywność**” #EUChooseSafeFood zorganizował jedno spotkanie celem przybliżenia zagadnień kampanii.

Celem kampanii jest pomoc konsumentom w podejmowaniu świadomych decyzji. Kampania o zasięgu unijnym umożliwia konsumentom łatwy dostęp do praktycznych informacji przydatnych podczas kupowania i spożywania żywności – od pomocy przy czytaniu etykiet i informacji na temat substancji dodatkowych, do wskazówek na temat przygotowania i przechowywania produktów spożywczych.

Pracownik Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia włączył się aktywnie w realizację II Edycji Kampanii EFSA „Wybieraj bezpieczną Żywność”. W Centrum Kształcenia Ustawicznego w Ostrowcu Św. odbyło się spotkanie edukacyjne z uczestnikami kwalifikowanych kursów zawodowych: kucharz, cukiernik, na którym wyświetlono i omówiono prezentacje multimedialne pt. „Higiena żywności”, „Substancje dodatkowe w żywności” oraz „Alergeny”.

Zdjęcie 19. Spotkanie w ramach II Edycji Kampanii EFSA w Ostrowcu Św.

10.3. Inne przedsięwzięcia w ramach profilaktyki i promocji zdrowia

➤ Działania związane z COVID-19 oraz Kampania #SzczepimySię

W 2022 r. działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ukierunkowana w szczególności na działania związane ze stanem epidemii oraz zagrożenia epidemicznego COVID-19, szczepień przeciw COVID-19 w ramach kampanii **#SzczepimySię** a także skutków jakie wywołała pandemia.

Praca Państwowej Inspekcji była kontynuacją prowadzonych w 2021 r. działań i obejmowała inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu ostrowieckiego w dobie epidemii COVID-19.

W związku ze zmniejszonymi obostrzeniami i zniesieniem stanu epidemii wznowiono planową działalność Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Św., mimo iż nadal wszyscy pracownicy PSSE w Ostrowcu Św. byli zaangażowani w działania związane z zapobieganiem oraz przeciwdziałaniem rozprzestrzeniania się koronawirusa SARS-CoV-2 poprzez szereg działań i współpracę z różnymi jednostkami: instytucjami samorządowymi, organizacjami kultury religijnej, lokalnymi mediami i przedsiębiorcami.

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia kontynuując działania poprzez inicjowanie i koordynowanie działań prozdrowotnych na terenie powiatu ostrowieckiego mieli na celu bezpieczeństwo mieszkańców. Stale prowadzone działania edukacyjno-informacyjne obejmowały swoimi zasięgiem miejsca publiczne, miejsca zamieszkania, obiekty użyteczności publicznej, środki komunikacji publicznej, miejsca wypoczynków dzieci i młodzieży.

Dodatkowo podczas imprez plenerowych organizowano stoiska informacyjno-edukacyjne promujące szczepienia przeciw COVID-19 w ramach akcji **#SzczepimySię**.

Głównym celem działań informacyjnych skierowanych do społeczeństwa tak jak w roku 2021 było ograniczenie ryzyka związanego z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS CoV-2 wśród mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

W trakcie całego roku zobowiązywano przedsiębiorców/ właścicieli/ władze samorządowe do umieszczenia Apeli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. w widocznych łatwo dostępnych miejscach oraz przekazywania jednostkom podległym. Przekazywano plakaty w wersji w formacie A3 i A4, wielkoformatowej oraz również w wersji elektronicznej, Apele zostały

dostarczone do wszystkich grup nadzorowanych obiektów. Przekazywano je w trakcie bieżących kontroli obiektów znajdujących się w nadzorze PPIS w Ostrowcu Św. oraz w trakcie wizytacji COVID-19.

W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu ostrowieckiego PPIS w Ostrowcu Św. zwracał się wielokrotnie do przedstawicieli różnych grup nadzorowanych obiektów oraz lokalnych mediów z prośbą o udostępnianie przekazywanych materiałów, celem dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców.

W 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Św. kontynuował udział w rządowej akcji dotyczącej szczepień przeciwko COVID-19 pod hasłem: #SzczepimySię. Kampania informacyjna była szeroko komunikowana za pomocą wielu środków masowego przekazu, zachęcając do szczepień w telewizji, radiu, Internecie oraz na ulicach miasta Ostrowca Św. oraz powiatu ostrowieckiego w całym kraju.

PPIS w Ostrowcu Św. każdorazowo podkreślał, iż szczepienia odgrywają kluczową rolę w ratowaniu życia i ograniczeniu pandemii, a powodzenie Narodowego Programu Szczepień przeciw SARS-CoV-2 i uzyskanie odporności populacyjnej nie będzie możliwe bez wsparcia pracowników ochrony zdrowia i ich włączenia się do kampanii propagowania szczepień przeciw COVID-19 w całym społeczeństwie, a prowadzona kampania informacyjna Narodowego Programu Szczepień, ma szczególną wagę w walce z koronawirusem. PPIS w Ostrowcu Św. podkreślał, iż informacji o szczepieniach należy szukać w wiarygodnych źródłach, jakim jest Narodowa Strategia Szczepień opublikowana na stronach rządowych, gov.pl i NFZ.

Opracowany w listopadzie 2021 r. kolejny Apel PPIS w Ostrowcu Św. "Proszę zaszczep się i żyj normalnie" - apel z logo kampanii "SzczepimySię" został umieszczony na wiatach przystankowych: 21 sztuk w formacie 175/118cm oraz na słupach i tablicach ogłoszeniowych - 80sztuk - format A2.

Dodatkowo 150 APELI zostało wydrukowanych w formacie 68cm/98cm, które na bieżąco były wręczane przez pracowników PSSE w Ostrowcu Św. w trakcie bieżących kontroli oraz wizytacji COVID-19.

W 2022 r. kontynuowano raportowanie do GIS działań w ramach kampanii #SzczepimySię. W przekazywanej w cyklu cotygodniowym tabeli, od stycznia do 11 marca 2022 r. zaraportowano 60 działań zrealizowanych przez pracowników PSSE Ostrowiec Św., w tym:

- wręczanie Apelu PPIS w Ostrowcu Św. „Proszę zaszczep się i żyj normalnie” – Apel z logo kampanii #SzczepimySię w trakcie bieżących kontroli oraz wizytacji COVID.

Opracowane według własnego projektu PPIS w Ostrowcu Św. balony, wykonane i przekazane w ramach współpracy przez Gminę Ostrowiec przez (1500 szt.) były wykorzystane w trakcie wszystkich imprez plenerowych oraz spotkań w placówkach oświatowych i wychowawczych i wycieczek dzieci i młodzieży w 2022 r.

W grudniu 2022 r. w ramach kolejnych działań i współpracy z Gminą Ostrowiec zamieszczono również: w folderze samorządowym podsumowującym rok 2022 wkładkę dot. prowadzonych działań w ramach propagowania szczepień ochronnych się na terenie gminy Ostrowiec. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim zachęcał do szczepień przeciw grypie.

Gazetka wydana została w ilości 20 tysięcy egzemplarzy i była dostarczona do mieszkańców, do skrzynek pocztowych.

um.ostrowiec.pl

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim zachęca do szczepień przeciw grypie

Jest to najskuteczniejsza, polecana przez Światową Organizację Zdrowia i ekspertów z zakresu epidemiologii, metoda zapobiegania zachorowaniu. Nawet jeśli zarazisz się po zaszczepieniu, masz szansę przejść chorobę z mniejszym nasileniem i będziesz mniej narażony na jej powikłania.

Grypę leczy się przede wszystkim objawowo. Zalecenia dotyczą pozostania w domu i odpoczynku, picia dużych ilości płynów, a w razie potrzeby – stosowania niesterydowych leków przeciwzapalnych. U małych dzieci szczególnie ważne jest nawadnianie i obniżanie gorączki. Jeśli należysz do grupy ryzyka ciężkiego przebiegu choroby, lekarz może zdecydować o zastosowaniu leków antywirusowych.

Najczęściej choroba ustępuje po ok. 7

dniach – nieco dłużej może utrzymywać się kaszel i zmęczenie.

Zdarza się, że grypa prowadzi do powikłań. Najczęstsze to zapalenia ucha środkowego oraz angina paciorkowcowa. W cięższych przypadkach, prowadzących nieraz do hospitalizacji może pojawić się zapalenie płuc, rzadziej - zapalenie mięśnia sercowego, mózgu i opon mózgowych i inne. Zdarza się też, że grypa prowadzi do zaostrzenia istniejących chorób przewlekłych.

Najbardziej narażone na ciężki przebieg choroby są dzieci poniżej 2 roku życia, dorośli w wieku 65 lat lub starsze, kobiety w ciąży oraz osoby przewlekłe chore. Śmiertelność grypy sezonowej wynosi 0,1-0,5% (tzn. umiera 1-5 na 1000 osób, które zachorowały), przy czym 90% zgonów występuje u osób po 60 r.ż.

Szczegóły:

Artykuł zamieszczony w folderze samorządowym

➤ Akcje plenerowe

W lipcu i sierpniu 2022 r. pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wraz z pracownikami Sekcji Nadzoru Przeciwdemicznego, żywności uczestniczyli w 4 akcjach plenerowych organizując własne stoisko informacyjno -edukacyjne i przygotowując dla mieszkańców powiatu ciekawą tematykę i materiały edukacyjne.

- w trakcie Dożynek Powiatowych w Bałtowie – wrzesień 2022

Zorganizowane we wrześniu 2022 r. Dożynki Powiatowe w Bałtowie były kolejną okazją do spotkań z mieszkańcami powiatu ostrowieckiego.

Na stoisku informacyjno -edukacyjnym Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. przygotowano wiele atrakcje dla najmłodszych: kolorowanki, książeczki edukacyjne, gry i zabawy oraz drobne upominki. Wspólnie z Punktem Szczepień promowano szczepienia przeciw COVID-19, chętni mogli przyjąć pierwszą bądź kolejną dawkę szczepienia.

Zdjęcie 20. Dożynki Powiatowe w Bałtowie.

- w trakcie Dożynek Gminnych w Waśniowie – sierpień 2022

Dopalacze, zdrowy styl życia i środki psychoaktywne to tematy przygotowane dla gości Dożynek Gminnych w Waśniowie zorganizowanych w sierpniu 2022 r. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. we własnym stoisku informacyjno – edukacyjnym promowali dodatkowo szczepienia ochronne oraz przybliżyli dzieciom zasady bezpiecznego wypoczynku.

Zdjęcie 21. Dożynki Gminne w Waśniowie.

- w trakcie Pikniku Prozdrowotnego Akademia Pełna Zdrowia – wrzesień 2022

Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego oraz Sekcji Higieny Żywności Żywnienia i Produktów Kosmetycznych uczestniczyli w obchodach Dnia Zdrowia w ramach Akademii Pełnej Zdrowia zorganizowanej przez Powiat Ostrowiecki, organizując własne stoisko informacyjno – edukacyjne. W trakcie pikniku przedstawiono mieszkańcom zagadnienia profilaktyki chorób zakaźnych, szczepień ochronnych przypominając o chorobach odkleszczowych, higienie rąk jako podstawowej metodzie profilaktyki chorób i uzależnień, a klasyfikator grzybów udzielał porad dotyczących identyfikacji oraz klasyfikacji grzybów.

Zdjęcie 22. Piknik Prozdrowotny Akademia Pełna Zdrowia.

- w trakcie Dni Ostrowca zorganizowanych na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – sierpień 2022

W ostatni weekend wakacji 28 sierpnia w ramach obchodów Dni Ostrowca 2022 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. mieli okazję przedstawić mieszkańcom zagadnienia profilaktyki zdrowotnej, przypominając o profilaktyce chorób odkleszczowych, higienie rąk jako podstawowej metodzie profilaktyki chorób, uzależnieniach od substancji psychoaktywnych, znaczeniu szczepień ochronnych, działaniach prewencyjnych związanych z małą ospą.

Dla dzieci przygotowano książeczki edukacyjne „Kleszczowanki”, „Myj ręce bo wiem więcej” oraz drobne upominki. Dodatkowo w miejscu promocji zdrowia zorganizowano Punkt Szczepień przeciw Covid-19 oraz grypie.

Zdjęcie 23. Obchody Dni Ostrowca.

Media społecznościowe

Media społecznościowe jako jeden z najlepszych nośników informacji dzisiejszych czasów były wykorzystywane jako narzędzie pracy w 2022 r.

W mediach społecznościowych facebook Powiatowej Stacji Sanitarnej–Epidemiologicznej w Ostrowcu Św. zamieszczano własne materiały informacyjne oraz udostępniano i promowano rzetelne informacje dotyczące szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej oraz działań własnych.

➤ Promocja szczepień ochronnych

W ramach obchodów Europejskiego Tygodnia Szczepień, którego celem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie szczepień ochronnych, jako najskuteczniejszej formy zapobiegania chorobom zakaźnym i zakażeniom, na terenie PSSE w Ostrowcu Św. zorganizowano formę wizualną z materiałami dotyczącymi powyższej tematyki. Informacje zostały również umieszczone na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej.

W 2022 r. obchody Europejskiego Tygodnia Szczepień przypadły w dniach 24 – 30 kwietnia i obchodzone były pod hasłem: "Długie życie dla wszystkich".

Temat przewodni i hasło tegorocznej edycji Europejskiego Tygodnia Szczepień promuje podstawowe przesłanie, iż szczepienia są niezbędne do zapobiegania chorobom oraz koncentruje się na ochronie ludzi w każdym wieku i o różnym pochodzeniu a także podkreśla znaczenie szczepionek na przestrzeni lat.

Ponadto pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży, Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Ostrowcu Św. w 2022 roku prowadzili dystrybucję materiałów informacyjnych dotyczących tematyki szczepień ochronnych. Przy współudziale pracowników Sekcji Nadzoru Przeciwepidemicznego podejmowano różnorakie działania jak wspólne promowanie szczepień w trakcie wydarzeń o zasięgu lokalnym oraz systematyczne przekazywanie materiałów do placówek ochrony zdrowia jako miejsc zaangażowanych. Aby utrzymać ustabilizowaną sytuację epidemiologiczną w kraju i aby zapobiegać określonym zakażeniom i chorobom zakaźnym na bieżąco prowadzona była dystrybucja materiałów.

➤ **Nowe zagrożenia**

W związku z sytuacją dotyczącą konfliktu zbrojnego w Ukrainie i licznie przybywającymi do Polski jako kraju sąsiedniego uchodźcami powstały nowe zagrożenia, dla których szukano nowych rozwiązań angażując wszystkie służby i mieszkańców kraju. W trosce o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców powiatu ostrowieckiego oraz osób przebywających na jego terenie zwrócono się do jednostek samorządowych, placówek oświatowych oraz ośrodków pomocy społecznej z prośbą o umieszczenie materiałów w miejscach publicznie dostępnych, w tym w miejscach rejestracji i obsługi uchodźców, na stronach internetowych oraz dystrybucję ulotek, celem dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców.

Broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim „Pięć kroków do bezpiecznej żywności” umieszczona na stronie Facebook

Broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim „Najważniejsze zasady bezpiecznego zachowania podczas epidemii koronawirusa” umieszczona na stronie Facebook

Broszura dwujęzyczna / w języku polskim i „Izolacja domowa” umieszczona na stronie Facebook

Nowe wyzwania spowodowały zmianę i dostosowanie przepisów prawa m. in. uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa miała na celu ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dla uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki organizowano oddziały przygotowawcze. Na terenie powiatu utworzono oddziały przygotowawcze w dwóch placówkach, dodatkowo pojedynczy uczniowie dołączali do klas polskich wielu placówek oświatowych na terenie powiatu ostrowieckiego.

Placówkom oświatowym przekazano również opracowane w języku ukraińskim Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla szkół i przedszkoli. Na bieżąco przekazywano aktualizacje wytycznych przeciwepidemicznych GIS dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Aby objąć opieką najmłodszych wychowanków i uczniów część została z przygotowanych w języku ukraińskim materiałów, była dostosowana dla dzieci w wieku 5-10 lat.

W trakcie bieżących kontroli wręczano dyrektorom szkół, do których uczęszczają dzieci z Ukrainy broszurę „Sami dbamy o swoje zdrowie” (broszura dwujęzyczna/ w języku polskim i ukraińskim), która w formie obrazkowej oraz gier i zabaw przybliżyła temat higieny.

Zdjęcie 24. "Sami dbamy o swoje zdrowie" - broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim opracowana przez WSSE w Poznaniu rozdystrybuowana na skalę krajową.

W związku z sytuacją epidemiologiczną i powrotem do nauki stacjonarnej placówki oświatowe borykają się z nowym rodzajem problemów, na które sprawnie zareagowano poprzez wzmoczoną pomoc psychologiczno- pedagogiczną w związku z pandemią COVID-19. Zastosowana w ramach zapobiegania szerzenia się wirusa Sars CoV-2 izolacja społeczna, konieczność pozostania w domach oraz podjęcie nauki czy pracy zdalnej oraz brak wiedzy na temat nowej choroby wywołały lęk, niepewność oraz frustrację. Te silne negatywne emocje, głównie lęk i napięcie, zdeorganizowały życie społeczne co w konsekwencji miało wpływ na pogorszenie stanu psychicznego, głównie dzieci i młodzieży. Przeprowadzone w Polsce badania potwierdziły, iż wielu uczniów przejawiało wyraźne symptomy stanów depresyjnych, odczuwało smutek i przygnębienie, czuło się osobą samotną. W związku z powrotem do nauki stacjonarnej i słabszą kondycją psychiczną uczniów, zauważalna jest zwiększona liczba wydanych orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania na terenie powiatu ostrowieckiego.

W związku z zaistniałym problemem zaburzeń zachowania dzieci i młodzieży przez ograniczenie kontaktów z otoczeniem, zamknięciem w sobie, stanami lękowymi, brakiem umiejętności ponownego nawiązania kontaktów w grupie rówieśniczej co w konsekwencji prowadzi do depresji, która jest już na czwartym miejscu chorób na świecie, zadania w zakresie profilaktyki zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej powinny również zostać ukierunkowane na wzmocnieniu psychiki uczniów młodzieży oraz społeczności lokalnej.

Zdjęcie 25. Nowo utworzona sala terapeutyczna, pomocy psychologicznej w niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.

► **Inne działania**

Działania promocyjne są stale prowadzone poprzez regularne umieszczanie materiałów informacyjno – edukacyjnych na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej PSSE w Ostrowcu Św., poprzez ekspozycję wizualną i dystrybucję materiałów do różnych grup obiektów (ulotki, plakaty, książeczki edukacyjne, broszury, kalendarze).

W 2022 r. w ramach działań informacyjno- edukacyjnych prowadzona była dystrybucja materiałów m. in. dotyczących profilaktyki palenia tytoniu oraz zażywania środków zastępczych, HIV/AIDS, szczepień ochronnych, grypy, gruźlicy, wszawicy, antybiotyków, bezpiecznego wypoczynku, chorób zakaźnych i nowotworowych, zatruc grzybami, małej ospy, zasad higieny oraz chorób odkleszczowych.

Ponadto pracownicy Sekcji nadal uczestniczyli w obsłudze systemu SEPIS poprzez prowadzenie wywiadów epidemiologicznych z osobami z potwierdzonym dodatnim wynikiem oraz podejmowanie, tworzenie i rozwiązywanie zgłoszeń.

WNIOSKI

Działalność w zakresie Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej w 2022 roku realizowana była zgodnie z celami Narodowego Programu Zdrowia. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu realizowano ogólnopolskie programy edukacyjne, programy wojewódzkie, projekty, interwencje nieprogramowe wynikające z potrzeb środowiska lokalnego oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

Wszystkie przedsięwzięcia podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. miały na celu poszerzenie wiedzy poprzez edukację prowadzoną różnorodnymi metodami dostosowanymi do potrzeb i oczekiwań odbiorców, zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia i motywowanie do podwyższenia jakości życia oraz właściwych zachowań prozdrowotnych w trosce o zdrowie własne i innych.

W 2022 r. kładziono szczególny nacisk na działania edukacyjno-promocyjne związane z COVID-19, szczepieniami ochronnymi oraz profilaktyką grypy i chorób zakaźnych celem edukowania i uświadamiania społeczeństwa w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu ostrowieckiego.

Działania podejmowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św., realizowane są przy współpracy różnych instytucji samorządowych, oświatowych, kontrolnych. Dzięki temu zwiększa się ich zasięg i efektywność.

11. PODSUMOWANIE

Misją Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest dążenie do osiągnięcia pożądaných norm zdrowotnych poprzez podjęcie działań umożliwiających zachowanie lub przywracanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi, a także mających na celu identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń, inicjowanie i organizowanie skoordynowanego nadzoru i kontroli służących zapobieganiu wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym, zachowaniu i umacnianiu zdrowia zbiorowości oraz kształtowaniu w tym zakresie odpowiednich postaw i zachowań.

W 2022 r. nadal jednym z priorytetowych zadań w działaniach Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego, realizowana w ramach działalności przeciwepidemicznej wynikającej z zakażeń wirusem SARS-CoV-2.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, iż bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu ostrowieckiego było zachowane.

Spadek liczby zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 w 2022 r. skutkował odwołaniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii i wprowadzeniem z dniem 16 maja 2022 r. stanu zagrożenia epidemicznego.

Pomimo poprawy sytuacji epidemiologicznej wynikającej ze zmniejszenia liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w roku sprawozdawczym nieustannie podejmował wielopłaszczyznowe działania przeciwepidemiczne obejmujące przeprowadzanie wywiadów epidemiologicznych, obsługę elektronicznych systemów EWP i SEPIS, prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu ograniczenie transmisji wirusa, promocję kampanii szczepień przeciwko COVID-19 oraz kontrolę przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych.

Łącznie w 2022 r. na COVID-19 zachorowało 5005 osób z terenu powiatu ostrowieckiego. 506 pacjentów w przebiegu choroby było hospitalizowanych. Dla porównania w 2021 r. zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u 6106 osób a hospitalizacji wymagało 913 pacjentów.

Mniejsza liczba przypadków zakażeń oraz hospitalizacji osób z potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 świadczyła o poprawie sytuacji epidemiologicznej w zakresie COVID-19 w powiecie ostrowieckim w 2022 r.

Analiza zakażeń w kierunku SARS-CoV-2 na przestrzeni poszczególnych miesięcy 2022 r. wykazała największą zachorowalność na COVID-19 w I kwartale 2022 r. Zakażenie potwierdzono łącznie u 4045 mieszkańców powiatu ostrowieckiego. Kolejny znaczący wzrost zachorowania na COVID-19 odnotowano w III kwartale 2022 r. – 635 przypadków.

Dla porównania w 2021 r. szczególnie trudna sytuacja epidemiologiczna związana z epidemią COVID-19 wystąpiła na przełomie I i II kwartału oraz w IV kwartale roku (2320 przypadków zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w I kwartale, 1354 – w II kwartale, 2400 – w IV kwartale).

Najczęściej do Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim wpływały informacje o nowych potwierdzonych przypadkach zachorowania na COVID-19 nie powiązanych z ogniskami epidemicznymi.

W 2022 r. liczba zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2 uległa zmniejszeniu w porównaniu do 2021 r. Pomimo iż wirus w dalszym ciągu stanowił zagrożenie dla określonych grup ryzyka, w roku sprawozdawczym notowano mniejszą liczbę osób, które zdecydowały się na szczepienie przeciw COVID-19.

Cyfrową obsługę procesów związanych z COVID-19 zapewniał teleinformatyczny System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) oraz system Ewidencji Wjazdów do Polski (EWP).

Od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. ogółem za pośrednictwem systemu SEPIS opracowano 5564 spraw związanych z tematyką COVID-19 dotyczących mieszkańców powiatu ostrowieckiego (w 2021 r. - 7517 spraw).

W 2022 r. nowym wyzwaniem mającym wpływ na działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej był masowy napływ uchodźców z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wobec potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa epidemicznego wynikającej z obecności obywateli narodowości ukraińskiej do naszego kraju, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim prowadził aktywne działania i monitorował sytuację na nadzorowanym terenie.

Do podmiotów leczniczych na nadzorowanym terenie przekazano pisma informujące o:

- możliwości przeprowadzenia nieodpłatnego szczepienia przeciw grypie na sezon 2021/2022 u osób dorosłych przybyłych do Polski;
- komunikatach i wytycznych zamieszczanych na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia, w tym dotyczących szczepień obywateli narodowości ukraińskiej realizowanych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
- potrzebie wzmożenia czujności ze strony personelu medycznego oraz terminowego zgłaszania podejrzeń przypadków ostrego porażenia wiotkiego w związku masowym przemieszczaniem się ludności narodowości ukraińskiej i wzrostem ryzyka rozprzestrzeniania się wirusa polio.

Do podmiotów leczniczych przesłano materiały Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) przydatne w sytuacji przebywania na terytorium Polski uchodźców z Ukrainy.

Do szkół i placówek oświatowych przekazano opracowane w języku ukraińskim wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla szkół i przedszkoli.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjno – informacyjnych w języku ukraińskim dotyczących tematyki zakażeń wirusem SARS-CoV-2, szczepień ochronnych, gruźlicy, HIV,AIDS.

Do jednostek samorządowych, ośrodków pomocy społecznej oraz placówek oświatowych zwracano się z prośbą o umieszczenie w miejscach publicznie dostępnych, w tym w miejscach rejestracji i obsługi uchodźców ww. materiałów.

Oprócz ww. zadań w trybie ciągłym Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadziła wszelkie ustawowe i właściwe rzeczowo działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego poprzez nadzór nad bezpieczeństwem żywności, wody pitnej, kąpielisk, kosmetykami, higieną środowiska, pracy, nauczania i wychowania oraz warunkami sanitarnymi podmiotów leczniczych.

W porównaniu z rokiem 2021 odnotowano wzrost liczby planowych działań kontrolnych wynikających z planu kontroli obiektów pozostających w nadzorze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Przez cały 2022 r. były realizowane ogólne kierunki działania służące zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu ostrowieckiego.

W obszarze wzmożonego nadzoru Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozostawały nadal wypracowane algorytmy postępowania w przypadku zatrucia pokarmowego, zachorowań na gripę, jednolitego postępowania przy stwierdzeniu niewłaściwej jakości wody do spożycia oraz niewłaściwej jakości żywności.

W prowadzonych działaniach Państwowa Inspekcja Sanitarna ściśle współpracowała w ramach zawartych porozumień z innymi inspekcjami, w tym m.in.: Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Farmaceutyczną, Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, a także Państwową Inspekcją

Pracy, Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska, Komendą Powiatową Policji, Państwową Strażą Pożarną, Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

W raporcie umieszczono dane statystyczne, oceny i analizy dotyczące wielu obszarów życia publicznego, w tym sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych, warunków zdrowotnych żywności i żywienia oraz jakości wody do spożycia, zagrożeń związanych z wprowadzaniem do obrotu chemikaliów, jak również kwestie bezpieczeństwa sanitarnego w placówkach oświatowo – wychowawczych, podmiotach wykonujących działalność leczniczą, a także innych obiektach i miejscach użyteczności publicznej.

Ocen i analiz dokonano na podstawie działań prowadzonych w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, popartych wynikami badań laboratoryjnych.

W 2022 r. nieustannie jednym z priorytetowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej była ochrona zdrowia publicznego realizowana w ramach prowadzonej działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.

W roku sprawozdawczym prowadzono nadzór nad zakażeniami i chorobami zakaźnymi podlegającymi obowiązkowi zgłaszania do organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

łącznie zarejestrowano 12855 przypadków chorób zakaźnych (2021 r. - 8464).

W związku ze zgłoszeniami chorób zakaźnych wymagającymi opracowania przeprowadzono 7698 wywiadów epidemiologicznych.

W stosunku do 2021 r. odnotowano wzrost zachorowań na:

- ospę wietrzną (2022 r. - 805 przypadków, 2021 r. -190);
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirus (2022 r. - 73 przypadki, 2021 r. - 12);
- boreliozę (2022 r. - 20 przypadków, 2021 r. - 17).

Tendencje wzrostowe zarejestrowano także w przypadku zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę. Zarejestrowano łącznie 6646 przypadków grypy i podejrzeń zachorowań na grypę (w 2021 r. – 1895).

W 2022 r. Powiatowa Stacja Sanitarно - Epidemiologiczna w Ostrowcu Świętokrzyskim jako nieliczna z tereny województwa świętokrzyskiego uczestniczyła w zintegrowanym systemie nadzoru nad grypą i innymi wirusami oddechowymi opartego na systemie SENTINEL. W ramach systemu 5 lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej z terenu powiatu ostrowieckiego, którzy wyrazili chęć współpracy pobierało wymazy od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do dalszej diagnostyki wraz z danymi epidemiologicznymi. Do Wojewódzkiej Stacji Sanitarно - Epidemiologicznej w Kielcach przekazano 15 prób pobranych od pacjentów zdiagnozowanych infekcją wirusową do dalszego genotypowania. Dane dotyczące identyfikacji wirusa grypy były przesyłane do Zakładu Badania Wirusów Grypy – Krajowego Ośrodka ds. Grypy, który opracowuje zbiorcze raporty i przesyła je na odpowiednie platformy WHO i ECDC tworząc system wczesnego ostrzegania w sytuacji epidemii i pandemii wirusa grypy.

W pobranych materiałach biologicznych stwierdzono obecność:

- RNA wirusa grypy typu A podtypu H3 (6 przypadków);
- RNA wirusa grypy typu A podtypu H1N1 2009 pandemic (1 przypadek).

Najlepszą metodą zapobiegania grypie są profilaktyczne szczepienia ochronne. Z tej formy zabezpieczenia w 2022 r. skorzystało 2793 osoby (2021 r. – 2778).

W 2022 r. zanotowano 1 ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym, który wywołał zakażenie był rotawirus. Do zachorowań dochodziło w środowisku

domowym. Osoby chore były poddawane hospitalizacji, a członkowie rodziny nadzorowi epidemiologicznemu.

Wykonawstwo szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego utrzymywało się podobnie jak w latach poprzednich na dość wysokim poziomie. Liczba dzieci i młodzieży podlegających obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu ostrowieckiego była mniejsza w stosunku do 2021 roku i wynosiła kolejno:

- w 2022 r. – 16 396;
- w 2021 r. – 15 991.

Na bieżąco prowadzono powiatowy rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych. W 2022 r. wpłynęły 2 zgłoszenia niepożądanych odczynów poszczepiennych zakwalifikowanych przez lekarzy jako odczyny łagodne. Osoby, u których wystąpiły niepożądane odczyny poszczepienne w pełni powróciły do zdrowia.

W 2022 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim znajdowały się łącznie 204 obiekty wykonujące działalność leczniczą. 96 obiektów stanowiły podmioty lecznicze w rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. j. Dz.U z 2022 r., poz. 633 z późn. zm.). Obiekty w liczbie 108 stanowiły podmioty wykonujące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej.

Stan sanitarno - techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą był właściwy, aczkolwiek pod względem i wyposażenia pozostawał zróżnicowany. Właściciele wszystkich obiektów w miarę możliwości finansowych starali się podwyższać standard świadczonych usług w trosce o bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów oraz personelu.

W 2022 r. brak należytego stanu sanitarno-technicznego skutkującego wszczęciem postępowania administracyjnego stwierdzono w 6 podmiotach prowadzących działalność leczniczą.

Większa liczba obiektów ze stwierdzonymi uchybieniami o charakterze sanitarno – technicznym w 2022 r. (6 obiektów) w porównaniu do poprzedniego roku (1 obiekt w 2021 r.) wynikała z większej liczby kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiektach wykonujących działalność leczniczą.

W 2022 r. wszystkie skontrolowane podmioty posiadały opracowane i wdrożone procedury dekontaminacyjne.

Procesy dekontaminacji prowadzone były przy użyciu preparatów dezynfekcyjnych o odpowiednim spectrum działania. Zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, preparaty dezynfekcyjne do prowadzenia procesów dekontaminacji powierzchni, sprzętu i skóry zapewnione były w odpowiednich ilościach.

W przypadku wykonywania procedur medycznych możliwych z wykorzystaniem sprzętu jednorazowego użytku był on powszechnie stosowany i zabezpieczony w ilościach niezbędnych do liczby wykonywanych usług leczniczych.

Podmioty posiadające sprzęt wielokrotnego użycia ze względu na rodzaj wykonywanych świadczeń posiadały urządzenia sterylizujące lub zlecały usługę sterylizacji firmie zewnętrznej.

Procesy sterylizacji w celu potwierdzenia ich efektywności były objęte kontrolą wewnętrzną.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia kontrola procesu sterylizacji odbywała się przy użyciu wskaźników chemicznych, biologicznych i fizycznych.

Podmioty lecznicze posiadały odpowiednie procedury określające tryb postępowania z wyrobami medycznymi poddawanymi sterylizacji.

Urządzenia medyczne spełniały wymagania w zakresie bezpieczeństwa ich użytkowania. W trakcie kontroli okazano dokumentację wykonanych przeglądów, sprawdzeń i kontroli bezpieczeństwa sprzętu medycznego. Przeglądy serwisowe urządzeń były prowadzone przez uprawnione jednostki. Paszporty techniczne posiadały aktualne przeglądy techniczne.

Personel miał zapewniony dostęp do środków ochrony indywidualnej przeznaczonych do ochrony powierzchni ciała, dróg oddechowych i oczu i stosował różne modele ochrony indywidualnej w zależności od potrzeb i sytuacji.

Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi w nadzorowanych podmiotach nie budziło zastrzeżeń. Odbiór odpadów był terminowy poświadczony stosowną dokumentacją.

W 2022 r. nastąpiła poprawa sytuacji epidemiologicznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych. W roku sprawozdawczym w podmiocie leczniczym wykonującym stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne zarejestrowano 5 ognisk epidemicznych (2021 r. – 24). Dominującym czynnikiem etiologicznym był wirus SARS-CoV-2 stanowiący przyczynę 3 szpitalnych ognisk epidemicznych (2021 r. – 18).

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2022 r. nadzorował 22 urządzenia wodne, w tym: 19 wodociągów służących do zbiorowego zaopatrzenia ludzi w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz 3 inne podmioty korzystające z wody pochodzącej z indywidualnego ujęcia dostarczanej w ramach działalności gospodarczej, w budynkach użyteczności publicznej oraz w podmiotach działających na rynku spożywczym. W 2022 r. nadzorowi PIS podlegały również 2 obiekty przeznaczone do kąpielii tj.: Kąpielisko Gutwin i Pływalnia „Rawszczyzna”.

W ramach prowadzonego nadzoru pobrano do badań 156 prób wody, w tym:

- 72 próby wody przeznaczonej do spożycia;
- 71 prób wody ciepłej na obecność pałeczek Legionella sp.;
- 12 prób wody basenowej;
- 1 próbę wody z kąpieliska.

Na podstawie sprawozdań z badań wody PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim:

- informował zarządców wodociągów o jakości wody przeznaczonej do spożycia pobranej z nadzorowanych wodociągów w ramach prowadzonego nadzoru przez Państwową Inspekcję Sanitarną;
- stwierdzał przydatność wody do spożycia na podstawie przekazywanych na bieżąco przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne/gminne jednostki organizacyjne sprawozdań z badań;
- wydał 7 obszarowych oraz 7 okresowych ocen dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowanych do wójtów/burmistrzów/prezydenta miasta;
- wydał 5 ocen jakości wody, w tym 4 oceny bieżące w trakcie trwania sezonu kąpielowego i 1 ocenę sezonową po zakończeniu sezonu kąpielowego stwierdzające przydatność wody do kąpielii, w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej. Wszystkie oceny jakości wody umieszczane były na bieżąco w Serwisie kąpieliskowym oraz na stronie internetowej www.gov.pl/psse-ostrowiec-swietokrzyski w formie komunikatów Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Świętokrzyskim;

- wydał 2 decyzje o braku przydatności wody do spożycia oraz 1 decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia ze względu na przekroczenia mikrobiologiczne;
- informował zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz podmioty lecznicze o jakości ciepłej wody użytkowej.

Na podstawie z dokonanych analiz z badań PPIS w Ostrowcu Świętokrzyskim ocenił wodę na terenie powiatu ostrowieckiego jako przydatną do spożycia, spełniającą wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

W 2022 roku na 450 obiektów użyteczności publicznej (bez zakładów opieki zdrowotnej i urzędzeń wodociągowych) będących w ewidencji skontrolowano 85 obiektów użyteczności publicznej w zakresie oceny stanu sanitarno - technicznego. Nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej w 2022 r. nie wykazał istotnych zagrożeń dla zdrowia ludzi.

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na terenie powiatu ostrowieckiego ocenia się jako właściwy.

W porównaniu do 2021 r. zwiększyła się o 63 (w 2021 r. o 68) łączna liczba obiektów objętych nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W grupie producentów żywności zatwierdzono 4 nowe zakłady tj. wytwórnię suplementów diety, regionalny browar, wytwórnię lodów oraz pakownię owoców i warzyw. Największy wzrost podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano w grupie producentów pierwotnych (gospodarstwa rolne). Zwiększyła się również liczba środków transportu żywności szczególnie służących do przewozu posiłków w ramach usług cateringowych.

1 próbka środka spożywczego na 252 pobrane do badań laboratoryjnych została zakwestionowana co świadczy potwierdza, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Stwierdzono znaczny wzrost obiektów ocenionych na podstawie „Arkusza oceny zakładu produkcji/ obrotu żywnością/ materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością” w porównaniu z 2021 r., jednak nadal jest to niewielki odsetek wszystkich skontrolowanych obiektów.

Pomimo ciągłego wzrostu ilości zakładów, które wdrożyły i utrzymują procedury Systemu Analizy Zagrożeń i Krytycznych Punktów Kontroli (HACCP – od ang. Hazard Analysis and Critical Control Points) HACCP w dalszym ciągu w trakcie kontroli sanitarnych stwierdzano, że opracowane, stosowane i wdrożone procedury bardzo często wymagały korekty, uzupełnienia lub dostosowania do faktycznych warunków panujących w obiekcie. Nadal należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Bardzo ważna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co bardzo często stanowi czynnik mobilizujący do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia jakości zdrowotnej żywności.

Zakłady, które w 2022 r. wykazały niewłaściwy stan sanitarny zostały objęte wzmożonym nadzorem sanitarnym i zaplanowano w nich kontrole sanitarne w 2023 r. Najwięcej zakładów objętych wzmożonym nadzorem odnotowano w grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego w szczególności z uwagi na nieprawidłowy stan sanitarno – higieniczny. Powyższy stan wynikał z braku wiedzy w zakresie podstawowych zagadnień higieny i bezpieczeństwa żywności u przedsiębiorców i zatrudnionego personelu oraz braku wdrożonych i utrzymywanych skutecznych systemów kontroli wewnętrznej.

Na podstawie dokonanej oceny prowadzonej w ramach działań kontrolnych zasadnym jest prowadzenie działań nadzorowych w zakresie jakości żywności wprowadzanej do obrotu, produkowanej przez krajowych przedsiębiorców, jak również pochodzącej spoza Polski.

Celem działań prowadzonych w zakresie zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych schorzeń związanych z warunkami pracy realizowano obowiązki i zadania ustawowe.

W ramach działań kontrolnych priorytetem było kontynuowanie nadzoru nad przestrzeganiem ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzeń dotyczących produktów biobójczych oraz warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach nadzorowanych.

Działania techniczne i organizacyjne podejmowane przez pracodawców, stosowanie środków ochrony indywidualnej oraz profilaktyka medyczna zapobiegały skutkom oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

Pracodawcy w miarę swoich możliwości dostosowywali technologie produkcji do nowoczesnych standardów, odnawiali pomieszczenia produkcyjne i higieniczno-sanitarne, dbali o prawidłowe wyposażenie i urządzenie tych pomieszczeń, zapewniali pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegali terminowości przeprowadzania badań profilaktycznych pracowników.

Działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie egzekwowania od pracodawców poprawy warunków pracy, m.in. poprzez podjęcie działań mających na celu obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych na stanowiskach pracy oraz opracowania i wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych, przyczyniły się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

W zakresie postępowań w sprawach chorób zawodowych na przestrzeni ostatnich lat obserwuje się zmniejszenie ilości zgłoszeń wpływających do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Ostrowcu Świętokrzyskim dotyczących podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do roku ubiegłego.

W ramach działań zapobiegających wprowadzaniu na rynek środków szkodliwych dla zdrowia organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadziły stały monitoring przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych – „nowych narkotyków”.

Termin „nowe narkotyki” dotyczy produktów, w składzie których znajdują się substancje psychoaktywne o oddziaływaniu na ośrodkowy układ nerwowy człowieka.

Liczba zagrożeń związanych z nowymi narkotykami jest obszerna. Na ten moment trudno ocenić rzeczywiste szkody zdrowotne, a także inne np. społeczne spowodowane przez te substancje. Konieczne jest podejmowanie właściwych działań edukacyjnych, a także dogłębna analiza polityki narkotykowej celem redukcji szkód spowodowanych przez pojawienie się nowego, poważnego zagrożenia jakim są nowe narkotyki.

Mając na celu ochronę zdrowia ludzi działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych będą kontynuowane.

W zakresie pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w 2022 r. przeprowadzono 145 kontroli sanitarnych, w tym 98 kontroli w placówkach nauczania, wychowania i opieki oraz 47 kontroli w obiektach wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

W 3 obiektach poddanych kontroli sanitarnej w 2022 r. stwierdzono nieprawidłowości i naruszenia przepisów higieniczno-sanitarnych, co skutkowało wydaniem 3 decyzji merytorycznych w przedmiocie usunięcia stwierdzonych uchybień oraz 3 decyzji płatniczych.

W 2022 r. wydano 4 decyzje administracyjne dotyczące prolongaty terminu wykonania nałożonych obowiązków, zgodnie z uzasadnionymi i udokumentowanymi wnioskami zobowiązanych. W celu oceny warunków nauczania wykonano 747 badań, w tym 5 higienicznych ocen tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych i 369 badań dostosowania mebli do wzrostu uczniów oraz 363 badań obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej odpowiedzialni za stan infrastruktury oświatowej i wypoczynkowej zapewnili uczestnikom wypoczynku bezpieczeństwo sanitarne i zdrowotne na terenie placówek.

W związku z sytuacją epidemiologiczną oraz sytuacją spowodowaną konfliktem zbrojnym na Ukrainie placówki oświatowe borykały się z nowym rodzajem problemów, na które sprawnie zareagowano poprzez wzmoczoną pomoc psychologiczno - pedagogiczną w związku z przyjęciem i obsługą uchodźców. Nowe wyzwania spowodowały zmianę i dostosowanie przepisów prawa m. in. uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa miała na celu ułatwienie kształcenia uczniów obywatelstwa ukraińskiego w polskich szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dla uczniów przybywających z zagranicy, którzy nie znali języka polskiego lub znali go na poziomie niewystarczającym do nauki organizowano oddziały przygotowawcze. Na terenie powiatu oddziały przygotowawcze utworzono w dwóch placówkach.

Łącznie w 2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowcu Świętokrzyskim w Ostrowcu Świętokrzyskim w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajął 145 stanowisk w formie opinii, uzgodnień, postanowień oraz decyzji (2021 r. - 113).

Porównując dane za rok 2022 z rokiem 2021 liczba dokumentacji projektowych uzgadnianych pod względem wymagań higieniczno – sanitarnych utrzymała się na podobnym poziomie.

Przeważającą część opiniowanych dokumentacji stanowiły projekty budowy kanalizacji sanitarnych na terenach nieskanalizowanych (17 projektów) oraz projekty budowy wodociągów (12 projektów). W związku z powyższym można wnioskować, że w bliższej perspektywie znacznej poprawie ulegnie gospodarka wodno-ściekowa na terenie powiatu ostrowieckiego.

W stosunku do roku poprzedniego na podobnym poziomie utrzymuje się liczba opinii wydawanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych lub w związku z zamiarem przystąpienia do ich użytkowania (2022 r. - 48; 2021 r. – 43).

Liczba wydanych wyżej wymienionych opinii w trybie art. 56 ust. 1a Ustawy z dnia 07.07.1994 r. Prawo Budowlane (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.) miała ścisły związek z liczbą zaopiniowanych dokumentacji projektowych i w tej grupie były to przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno – ściekowej.

Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej miały na celu umożliwienie mieszkańcom powiatu ostrowieckiego zwiększenie kontroli nad swoim zdrowiem i jego

poprawę przez podejmowanie decyzji sprzyjających zdrowiu, kształtowanie potrzeb i kompetencji do rozwiązywania problemów zdrowotnych oraz zwiększanie potencjału zdrowia.

Działania edukacyjne i promocyjne wspierające zmianę nawyków dotyczących świadomych wyborów zdrowotnych wśród poszczególnych grup docelowych pozwolą na dłuższe zachowanie sprawności zarówno fizycznej, jak i psychicznej.

Powyższe działania wynikają z założeń krajowych tj. Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Programu Zdrowia, programów wojewódzkich, sytuacji epidemiologicznej, społecznej i demograficznej powiatu. Inicjowanie, monitoring i koordynacja działań na poziomie powiatowym, w głównej mierze miało na celu ukształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych.

W roku szkolnym 2021/2022 programy edukacyjne koordynowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Ostrowcu Św. realizowane były przez wszystkie grupy nadzorowanych placówek oświatowych: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe. W związku z powrotem do nauki stacjonarnej i zakończeniem stanu epidemii w związku z COVID-19 zauważalna była w 2022 r. chęć przystąpienia i realizowania przez placówki programów edukacyjnych.

Skuteczność działań wychowawczo - zdrowotnych w dużej mierze była uzależniona od środowiska lokalnego, dlatego w dalszym ciągu działania w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej na terenie powiatu ostrowieckiego były ukierunkowane na współpracę z dyrektorami placówek oświatowych, szkolną służbą zdrowia, pedagogami, wychowawcami, celem zachęcania do realizacji programów edukacyjnych koordynowanych przez PSSE Ostrowiec Św.

W 2022 r. kontynuowano również działania profilaktyczne (edukacyjno – informacyjne) skierowane do różnych grup wiekowych tj. dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców, pedagogów, a także mieszkańców Ostrowca Świętokrzyskiego nie związanych z placówkami oświatowymi.

Działania miały na celu dostarczenie wiedzy oraz odpowiedzi na pytania dotyczące substancji psychoaktywnych „dopalaczy”, zwrócenie uwagi na zagrożenia wynikające ze stosowania używek, zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, zakaźnym i nowotworowym, ograniczanie próchnicy zębów, zmniejszanie rozpowszechnienia palenia tytoniu, poprawy sposobu żywienia ludności, zwiększania aktywności fizycznej oraz w szczególności promocji szczepień.

Sezon wypoczynków letnich i zimowych sprzyjał organizacji stoisk informacyjnych na terenie powiatu ostrowieckiego, w których w przystępny sposób, w formie wizualnej, pogadarek oraz gier i zabaw przybliżano mieszkańcom zagadnienia szeroko rozumianej profilaktyki zdrowotnej, z uwzględnieniem zapotrzebowania lokalnego na poruszaną tematykę.

Spis tabel

Tabela 1. Zakażenia wywołane wirusem SARS-CoV-2 w powiecie ostrowieckim w poszczególnych kwartałach 2021 r. oraz 2022 r.	23
Tabela 2. Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na wybrane choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2019-2020-2021-2022.	29
Tabela 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie ostrowieckim, woj. Świętokrzyskim i w Polsce w latach 2018-2021.	35
Tabela 4. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom ochronnym w 2022 r. zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.	40
Tabela 5. Liczba wykonanych, wybranych szczepień zalecanych w latach 2022-2020.	41
Tabela 6. Liczba zgłoszonych NOP w latach 2019-2022.	42
Tabela 7. Urządzenia do zaopatrywania ludności w wodę i ocena jakości wody do spożycia w latach 2021-2022.	45
Tabela 8. Zbiorcza analiza zajętych stanowisk dla określonych zadań w 2022 r.	50
Tabela 9. Ilość skontrolowanych obiektów w latach 2021-2022.	59
Tabela 10. Ewidencja i ilość skontrolowanych obiektów z grupy „innych obiektów użyteczności publicznej”.	62
Tabela 11. Odsetek skontrolowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą w 2022 r.	69
Tabela 12. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.	79
Tabela 13. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach pracy w przekroczeniach NDS i NDN w latach 2021-2022.	82
Tabela 14. Narażenie zawodowe pracowników w kontrolowanych zakładach wg PKD.	83
Tabela 15. Porównanie zakresu nieprawidłowości będących przedmiotem decyzji wydawanych w latach 2020-2022 przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowcu Św. po kwestionowanych kontrolach sanitarnych przeprowadzonych w podległych placówkach nauczania, wychowania i opieki.	97
Tabela 16. Podział nadzorowanych zakładów żywnościowo – żywieniowych ze względu na kategoryzację ryzyka w 2022 r.	117
Tabela 17. Zestawienie kierunków badań oraz liczby próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych do badania w 2021 r. i 2022 r.	123

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba przypadków zachorowań na COVID-19 w poszczególnych miesiącach.....	24
Wykres 2. Liczba przypadków hospitalizacji osób z potwierdzonym COVID-19.	24
Wykres 3. Liczba przypadków grypy i podejrzeń grypy w powiecie ostrowieckim w latach 2019-2022.	30
Wykres 4. Zapadalność na wzw B w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.	31
Wykres 5. Zapadalność na wzw C w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.	32
Wykres 6. Zapadalność na boreliozę w latach 2020-2022 w powiecie ostrowieckim i w Polsce.....	33
Wykres 7. Liczba zarejestrowanych salmonelloz w powiecie ostrowieckim w latach 2020-2022.	34
Wykres 8. Liczba zarejestrowanych zakażeń rotawirusowych w latach 2020-2022.....	35
Wykres 9. Liczba zarejestrowanych przypadków biegunek u dzieci do lat 2 w latach 2019-2022.....	36
Wykres 10. Liczba zajętych stanowisk w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w latach 2020- 2022.	51
Wykres 11. Liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych w latach 2020-2022.....	55
Wykres 12. Liczba opinii w związku z dopuszczeniem do użytkowania wydanych w latach 2020-2022.	56
Wykres 13. Struktura nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.	68
Wykres 14. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją wg liczby zatrudnionych.	80
Wykres 15. Procent osób pracujących w przekroczeniach NDS i NDN.....	84
Wykres 16. Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u wybranych podmiotów.....	86
Wykres 17. Liczba uczestników wyjazdowych form wypoczynku i półkolonii w miejscu zamieszkania zorganizowanych dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu ostrowieckiego w latach 2017-2022.....	108
Wykres 18. Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2021 i 2022 według rodzaju prowadzonej działalności.	113
Wykres 19. Rodzaj i liczba zakładów produkcji żywności (bez produkcji pierwotnej).	114
Wykres 20. Rodzaj i liczba zakładów obrotu żywnością.	114
Wykres 21. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego otwartego.	115
Wykres 22. Rodzaj i liczba zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego.	115
Wykres 24. Podstawowe wskaźniki działalności w stosunku do liczby obiektów żywnościowo- żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.....	116
Wykres 23. Podstawowe wskaźniki z działalności represyjnej w stosunku do obiektów żywnościowo- żywnieniowych oraz wytwórni i miejsc materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.	116
Wykres 25. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.....	118
Wykres 26. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.....	119
Wykres 27. Liczba kontroli w stosunku do liczby zakładów skontrolowanych w poszczególnych rodzajach obiektów.....	120
Wykres 28. Stosunek liczby ocenionych jadłospisów do liczby jadłospisów z zaleceniami w poszczególnych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.....	122

Wykres 29. Liczba otrzymanych powiadomień (alarmowych i informacyjnych) oraz liczba przeprowadzonych kontroli w ramach systemu RASFF w 2021 i 2022 r.126

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Stacja uzdatniania wody w Magoniach.	44
Zdjęcie 2. Stadion KSZO w Ostrowcu Św.	63
Zdjęcie 3. Muszla koncertowa w Parku miejskim w Ostrowcu Św.	63
Zdjęcie 4. Ośrodek Wypoczynkowy "Gutwin".	63
Zdjęcie 5. Dom Ulgi w Cierpieniu im. Jana Pawła II, ul. Focha 5, 27-400 Ostrowiec Św.	72
Zdjęcie 6. Ciąg komunikacyjny po generalnym remoncie w Publicznej szkole Podstawowej Nr 4 i Nr 7 w Ostrowcu Św.	95
Zdjęcie 7. Placówka opiekuńczo-wychowawcza w Małachowie w gm. Ćmielów po generalnym remoncie.	96
Zdjęcie 8. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w publicznej i niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.	99
Zdjęcie 9. Sala lekcyjna.	100
Zdjęcie 10. Szafki indywidualne dla uczniów.	102
Zdjęcie 11. Toaleta.	103
Zdjęcie 12. Gabinet stomatologiczny w Publicznej Szkole Podstawowej im. prof. Mariana Raciborskiego w Brzóstowej, Brzóstowa 200A, 27-440 Ćmielów.	104
Zdjęcie 13. Sala Liceum Ogólnokształcącego Nr II w Ostrowcu Św. po generalnym remoncie wraz z wymianą instalacji i opraw oświetleniowych.	106
Zdjęcie 14. Kontrole wypoczynków w Bałtowskim Kompleksie Turystycznym.	106
Zdjęcie 15. Obchody Światowego Dnia Zdrowia w placówkach na terenie Ostrowca Św.	139
Zdjęcie 16. Pogadanka z projekcją filmu edukacyjnego "Bezpieczny wypoczynek" podczas spotkania przygotowanego dla uczestników wypoczynków letnich zorganizowanych na terenie Bałtowskiego Kompleksu Turystycznego.	140
Zdjęcie 17. Spotkanie z młodzieżą o tematyce środków psychoaktywnych.	141
Zdjęcie 18. Piknik z Siódmką.	141
Zdjęcie 19. Spotkanie w ramach II Edycji Kampanii EFSA w Ostrowcu Św.	143
Zdjęcie 20. Dożynki Powiatowe w Bałtowie.	147
Zdjęcie 21. Dożynki Gminne w Waśniowie.	148
Zdjęcie 22. Piknik Prozdrowotny Akademia Pełna Zdrowia.	148
Zdjęcie 23. Obchody Dni Ostrowca.	149
Zdjęcie 24. "Sami dbamy o swoje zdrowie" - broszura dwujęzyczna / w języku polskim i ukraińskim opracowana przez WSSE w Poznaniu rozdystrybuowana na skalę krajową.	153
Zdjęcie 25. Nowo utworzona sala terapeutyczna, pomocy psychologicznej w niepublicznej szkole podstawowej w Ostrowcu Św.	154

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

ul. Smolna 3, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

tel.: +48 41 247 96 95, fax: 41 247 96 97

e-mail: sekretariat.psse.ostrowiec@sanepid.gov.pl

www.gov.pl/web/psse-ostrowiec-swietokrzyski

